01-OIK_COVER_OIK_01 25/11/14 23:31 Page 2

Eurobank Cyprus

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Eurobank Private Banking

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, *Τετάρτη 26 Νοεμβρίου 2014 • Ετος 1ο • Αρ. φύλλου 1* Εβδομαδιαία Οικονομική και Πολιτική Εφημερίδα www.kathimerini.com.cy/financial Τιμή: €1,50

ΖΗΤΗΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ

Βιβλία Υγείας, «Αρτηριακή Πίεση»

Μαζί με την «Οικονομική Καθημερινή», τα Βιβλία Υγείας, μια προσιτή και έγκυρη ιατρική πηγή, που παρουσιάζει τα γεγονότα για μια ασθένια ή κατάσταση και τα αντιμετωπίζει με ρεαλισμό. Χωρίς επιπλέον ανατίμηση η «Αρτηριακή Πίεση».

ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΣΜΟΣ

Στο 4% μειώνονται τα επιτόκια των εξυπηρετούμενων

Ο Συνεργατισμός, σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», θα προχωρήσει οσονούπω σε μείωση του επιτοκίου των εξυπηρετούμενων αγροτικών δανείων στο 4% και στην προώθηση ελκυστικών κινήτρων για δραστική μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων που αγγίζουν τα €250 εκατ. **Σελ.10**

ΔΙΕΘΝΕΣ

1,2 τρισ. τα ευρωπαϊκά «κόκκινα» δάνεια

Τον χάρτη των μη εξυπηρετούμενων δανείων στην Ευρώπη παρουσιάζει η «Κ». Η αντιμετώπιση των «κόκκινων» δανείων θεωρείται ως το κλειδί για άρση του βασικού εμποδίου ανάκαμψης των οικονομιών των χωρών της Ε.Ε. **Σελ. 12**

Δείκτης & Όγκος του ΧΑΚ

ΣΗΜΕΡΑ

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Η Μακαρίου γιορτινό παζάρι για δύο μήνες

Μεγάλη εμπορική κίνηση στο τρίγωνο Μακαρίου, Ευαγόρου και Στασικράτους αναμένει ο Κωνσταντίνος Γιωρκάτζης με το φεστιβάλ Pop Up την περίοδο των γιορτών. Η Μακαρίου κλείνει από 7 Δεκεμβρίου μέχρι 15 Ιανουαρίου, ενώ από 15 Νοεμβρίου λειτουργεί επί της λεωφόρου το φεστιβάλ Pop Up 2014. Ο δήμαρχος τονίζει τέλος ότι προχωρεί και σε ανάπλαση του κέντρου της πόλης. **Σελ. 11**

ΥΓΕΙΑ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

Δέκα μέρες ανάρρωση κι ένα μήνα απών

Το πρήξιμο στα πόδια και η βαριά κόπωση που αισθάνεται ο Πρόεδρος, οφείλονται σε καρδιακή ανεπάρκεια, γεγονός που ώθησε τους γιατρούς στην απόφαση για επίσπευση της επέμβασης. Ο Ν. Αναστασιάδης πάει στις ΗΠΑ την Κυριακή για να εισαχθεί στο νοσοκομείο Mount Sinai. **Σελ. 8**

ΓΕΣΥ

Στα €873 εκατ. οι δαπάνες που θα καλύπτονται το '15

Οι δαπάνες που θα καλύπτονται από το ΓεΣΥ θα ανέρχονται στα €873 εκατ. για το 2015 και στα €891 εκατ. το 2016, σύμφωνα με τη μελέτη του Οίκου Mercer. Σύντομα στη Βουλή τα νομοσχέδια. **Σελ. 10**

ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ

Χρωστούν αλλά δεν ξέρουν πόσα οι ομάδες

Οφείλουν στο κράτος κάμποσα εκατομμύρια οι ποδοσφαιρικοί σύλλογοι, αλλά το αξιοπερίεργο είναι πως ουδείς αρμόδιος γνωρίζει το ακριβές ποσό. Η διαδικασία που προτείνεται για να καθοριστούν οι οφειλές είναι αρκετά περίπλοκη, προϋποθέτει συναντήσεις επί συναντήσεων με αποτέλεσμα το χρέος να παρατείνεται, ενώ υπάρχουν και ομάδες που χρησιμοποιούν τη σύγχυση για να αποφύγουν τις πληρωμές. **Σελ. 22**

Νοτιοαφρικανοί καπαρώνουν το Mall of Cyprus

Την αγορά του Mall of Cyprus επιδιώκει διακαώς η νοτιοαφρικανική εταιρεία Atterbury, η οποία βρίσκεται σε προχωρημένες διαπραγματεύσεις με τον όμιλο Σιακόλα. Με εικοσαετή εμπειρία και με βάση την Πρετόρια, η εταιρεία έχει στο ενεργητικό της περισσότερα από ένα εκατομμύριο τετραγωνικά μέτρα εμπορικής και οικιστικής ανάπτυξης. **Σελ. 9**

Μειώνεται η παρουσία ελληνικών τραπεζών στη Νοτιοανατολική Ευρώπη

Στρατηγική η δραστηριότητα στην Κύπρο για Πειραιώς και Alpha Bank

Γυρίζουν σελίδα οι ελληνικές τράπεζες και βάσει των σχεδίων αναδιάρθωσής τους μειώνουν δραστικά την παρουσία στις χώρες της Βαλκανικής Χερσονήσου αλλά και στην Τουρκία. Η εποχή των φιλοδοξιών για κυριαρχία των ελληνικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων στην ΝΑ Ευρώπη τερματίζεται ακόμα και στην περίπτωση που οι οικονομικές συνθήκες για τη χώρα και την τράπεζα βελτιωθούν. Η μείωση δυναμικής και επιρροής στα Βαλκάνια, πάντως, δεν οδηγεί και σε συρρίκνωση των δραστηριοτήτων της Alpha Bank και της Πειραιώς στην Κύπρο. Οι τράπεζες θεωρούν στρατηγική την παρουσία τους στο νησί, ενώ παραμένει και η Eurobank μολονότι μειώνει το ενεργητικό της. **Σελ. 17**

Ξηλώνεται ο ΚΟΤ και θεμελιώνεται νέο υφυπουργείο

Εκ θεμελίων εκσυγχρονίζεται η πολιτική για τον τουρισμό αλλά και οι μηχανισμοί προώθησής του

Πίσω από τις πρόσφατες σοβαρές αναταράξεις στον ΚΟΤ, υπάρχει ένα βαθύτερο, συστημικής φύσεως πρόβλημα. Σε αυτό το συμπέρασμα καταλήγει η κυβέρνηση, εκτιμώντας ότι ο Οργανισμός δεν κατάφερε να προωθήσει διαχρονικά μια ενιαία στρατηγική που να ενισχύει το τουριστικό προϊόν, γι' αυτό και προχωρεί στην κατάργηση του ΚΟΤ. Στα πλαίσια μιας γενικότερης αναθεώρησης της οργάνωσης και των λειτουργιών των Υπουργείων, έχει πλέον αποφασιστεί πως οι εποπτικές και ρυθμιστικές αρμοδιότητες του ΚΟΤ θα μεταφερθούν σε υπό σύσταση υφυπουργείο Τουρισμού, κάτω από τον υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας. Η κίνηση συνεπάγεται και την μεταφορά προσώπων και τεχνογνωσίας από τον ΚΟΤ στο νέο υφυπουργείο, καθώς και την ανησυχία του Προεδρικού ότι τα προβλήματα και οι στρεβλώσεις μπορεί απλά να μεταφερθούν στο υφυπουργείο αν δεν αλλάξει η νοοτροπία. Γι αυτό, γίνονται κινήσεις και ετοιμάζονται μελέτες προς αποφυγή των σημερινών στρεβλώσεων κάτω από το νέο σχήμα. Οι μελέτες -κατά πάσα πιθανότητα από Ιρλανδούς εμπειρογνώμονες- εμπίπτουν στο πλαίσιο των γενικότερων μελετών για την αναδιάρθρωση των υπουργείων. Ένα τμήμα του ΚΟΤ θα μείνει εκτός υφυπουργείου και θα διατηρήσει την ευθύνη για τη διαφήμιση και προώθηση του προϊόντος στο εξωτερικό, με την ενεργό συμμετοχή και της τουριστικής βιομηχανίας. **Σελ. 4**

Θέλει να κλείσει το θέμα Γιωρκάτζη το Προεδρικό

Τετ-α-τετ Ν. Αναστασιάδη με τη Διοικήτρια μέχρι το Σάββατο

Τη λήξη της υπόθεσης Γιωργκάτζη με τροποποίηση του συμβολαίου της ώστε να αντιμετωπίζονται θέματα σύγκρουσης συμφερόντων και αύξησης μισθού θέλει να σφυρίξει το Προεδρικό. Ο Νίκος Αναστασιάδης προτίθεται να καλέσει τη Διοικήτρια της Κεντρικής σε πρόσωπο με πρόσωπο συνάντηση, ώστε να βρεθεί χρυσή τομή και να κλείσει το θέμα που έχει επιφέρει καίριο πλήγμα σε δύο βασικούς θεσμούς της Κυπριακής Δημοκρατίας. Το τετ-α-τετ αναμένεται να γίνει πριν το Σάββατο, όταν ο κ. Αναστασιάδης θα αναχωρήσει για τη Νέα Υόρκη για διορθωτική επέμβαση της μιτροειδούς βαλβίδας της καρδιάς. Η τροπή που έχει λάβει η υπόθεση με τη διαρροή των σημειωμάτων που, όπως υποστηρίζει η κα Γιωρκάτζη, έστειλε στο Προεδρικό εξηγώντας τις αλλαγές στο επίμαχο συμβόλαιο, σημειώματα που εξακολουθεί να μη βρίσκει η Προεδρία της Δημοκρατίας, επιτείνει διαρκώς την εικόνα λαθών, παραλείψεων και προχειροτήτων που μόνο ζημιά κάνουν στο κράτος σε μια περίοδο που έχει απόλυτη ανάγκη να ανακτήσει την αξιοπιστία του εντός και εκτός. **Σελ.6**

JOHN KENNEDY JR.

Ο ...filarakos του Ωνάση

Ο Ωνάσης ήθελε τα παιδιά της Τζάκι να τον αγαπήσουν. Περνούσε ώρες ολόκληρες μαζί τους παίζοντας επιτραπέζια και φτιάχνοντας παζλ. Για την Τζάκι, όμως, μόνο ο κουνιάδος της Ρόμπερτ Κένεντι μπορούσε να αντικαταστήσει τον JFK στη ζωή των παιδιών της. Ο John Jr στην επαγγελματική του ζωή έξειδε πάθος μόνο για τη δημοσιογραφία... Ο μοναχογιός του προέδρου Κένεντι στο βιβλίο «The good sun». **Σελ. 15**

Το βιβλίο
«Κατάθλιψη»

ΧΩΡΙΣ ΑΝΑΤΙΜΗΣΗ

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ 3 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ
ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ»

ΣΧΟΛΙΟ / *Του* ΜΙΧΑΛΗ ΠΕΡΣΙΑΝΗ

Παραδοσιακή, αλλά και νέα

Τα ΜΜΕ βιώνουν ραγδαίες αλλαγές στις οποίες καλούνται να ανταποκριθούν. Η άνοδος του ηλεκτρονικού μέσου, η πιο δημοκρατική δημοσιογραφία του πολίτη μέσα από τα μπλογκ και τα κοινωνικά δίκτυα, η πίεση στα έσοδα από τις διαφημίσεις, αλλά και οι συνήθειες των αναγνωστών που αλλάζουν ριζικά, έχουν αναγκάσει τα «παραδοσιακά» μέσα να αναζητήσουν τρόπους αντίδρασης σε ένα νέο κόσμο.

Την ιδια στιγμή, στην Κύπρο η εικόνα είναι ακόμα πιο πολύπλοκη. Τα ΜΜΕ δεν αντιμετωπίζουν μόνο τις νέες, και συνεχιζόμενες, προκλήσεις της διεθνούς αγοράς, αλλά και τις ιδιαιτερότητες της Κύπρου. Η εμπιστοσύνη των αναγνωστών χάνεται από τα παραδοσιακά ΜΜΕ, ενώ η κερδοφορία και η κυκλοφορία υποφέρουν. Η κρίση έχει αφήσει πολλές πληγές στην βιομηχανία των ΜΜΕ, τα οποία πληρώνουν, όχι μόνο το κόστος της κρίσης και της αλλαγής των συνηθειών των πολιτών, αλλά και τα δικά τους, διαχρονικά, λάθη.

Την ίδια στιγμή, όμως, οι νέες συνθήκες αφήνουν ένα κενό χώρο. Σκάνδαλα «σκάνε» αλλά πολλές φορές περνούν απαρατήρητα μέχρι να φτάσουν στο απροχώρητο. Διαρθρωτικά ζητήματα, τα οποία θα κρίνουν την πορεία της οικονομίας και της κοινωνίας τα επόμενα χρόνια, χάνονται πίσω από την εφήμερη διάθεση της πολιτικής ηγεσίας. Η μεταρρύθμιση των θεσμών και της οικονομίας έχει μόλις αρχίσει μετά από πολλά χρόνια και με πολλή αντίσταση, ενώ θα έπρεπε να αποτελεί μια δυναμική, συνεχιζόμενη διαδικασία του συστήματος. Και, την ίδια στιγμή, όσο συνεχίζεται η κρίση κι αποκαλύπτονται νέα στοιχεία για τα όσα έφεραν την χώρα στο σημερινό της χάλι, τόσο ενισχύονται και ο λαϊκισμός αλλά και η παραπληροφόρηση, η οποία παίρνει νέα μορφή και νέο ύφος: από την «επίσημη» παραπληροφόρηση των παραδοσιακών ΜΜΕ, σήμερα αρχίζει η κουτσομπολιοκρατία να ανεβάζει και να κατεβάζει υπολήψεις.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο λήφθηκε η απόφαση της «Κ» να ενισχύσει, μετά την κυριακάτικη της παρέμβαση, και την θέση της μέσα στην εβδομαδιαία ειδησεογραφία. Η κίνηση αυτή δεν αποσκοπεί στην αντικατάσταση της ηλεκτρονικής έκδοσης της «Κ», η οποία συνεχίζει να ενισχύεται. Αντίθετα, συνιστά ενίσχυση της στρατηγικής της εφημερίδας, με ένα νέο προϊόν που θα συμπληρώνει την κυριακάτικη έκδοση και την ηλεκτρονική παρέμβαση, όπου εξακολουθεί να ηγείται.

Η «Κ» επιθυμεί να λειτουργεί ως αντίβαρο: στην παραπληροφόρηση που μας ανησυχεί, στον λαϊκισμό που βαθαίνει, αλλά και στην αδιαφάνεια που εξακολουθεί να μας στερεί ουσιώδη στοιχεία.

Η παρέμβαση, ως «Οικονομική», αντικατοπτρίζει τη διαπίστωση, που είχε γίνει από την 1η Νοεμβρίου 2008 όταν ετοιμαζόταν η πρώτη έκδοση της κυπριακής κυριακάτικης «Κ», πως η οικονομία είναι στο επίκεντρο των κοινών. Ενώ πολιτικοί, ΜΜΕ και θεσμοί αντιμετώπιζαν την οικονομία ως «ζήτημα χρημάτων», η δική μας θέση ήταν εξαρχής πως η Οικονομία αφορά στην διαχείριση των πόρων της κοινωνίας κάτω από συνθήκες σπανιότητας. Ως εκ τούτου, αφορά στους θεσμούς, στους νόμους και στις στρατηγικές που ακολουθεί η πολιτεία. Αφορά όμως και στην διαφάνεια, τη μετρημένη παρουσίαση των γεγονότων και σε μια βαθύτερη ανάγνωση των όσων τεκταίνονται στην Κύπρο, στην περιοχή μας και στον κόσμο.

02-OIK_SHMEIOMATARIO_KATHI 25/11/14 18:34 Page 2

ΟΜΗΡΟΥ & ΣΕΒΕΡΗ

Η Χρυστάλλα και η σωτηρία της ψυχής

Γράφει ο **ΟΝΑΣΑΓΟΡΑΣ**

Αμηχανία, νευράκια και ταραχή στη συζήτηση για το συμβόλαιο της Χρυστάλλας Γιωργκάτζη στην Επιτροπή Θεσμών της Βουλής χθες το πρωί. Η κυρία Διοικήτρια βρήκε τελικά και παρέδωσε τα "χαμένα" σημειώματα προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας σε σχέση με το συμβόλαιο που τελικά υπέγραψε. Ωστόσο, Κύριος οίδε, εάν και ο Νίκαρος ή άλλος στο Προεδρικό, είδε τα σημειώματα. Ο Διευθυντής του Γραφείου του Προέδρου Π. Αντωνίου δήλωσε (ξανά) στην Επιτροπή ότι ο ίδιος δεν γνωρίζει κατά πόσον εστάλησαν τα σημειώματα και άφησε να εννοηθεί πως εάν είχαν παραληφθεί θα είχαν αρχειοθετηθεί.

Πιο ήπια μετωπική σύγκρουση δεν μπορούσε να υπάρξει. Πρόκειται για μια βελούδινη προς το παρόν σύγκρουση η οποία προοιωνίζεται εν πολλοίς και το μέλλον της κυρίας Χρυστάλλας. Ο Π. Αντωνίου επιβεβαίωσε ουσιαστικά ότι με την Χρυστάλλα βρίσκονται σε αντίπαλα στρατόπεδα και ότι το Προεδρικό έχει πάψει να αμύνεται και περνά σιγά-σιγά στην αντεπίθεση. Οι καλά γνωρίζοντες θεωρούν ότι είναι θέμα χρόνου να εξαντληθεί η υπομονή και να αρχίσουν οι κανονιές. «Τα κανόνια στο Προεδρικό είναι έτοιμα από καιρό», δήλωσε έγκυρη πηγή που γνωρίζει καλά τις διαθέσεις και τα αποθέματα υπομονής του Νίκαρου.

Ο τέως σύμβουλος του Προέδρου Μακάριος Δρουσιώτης, ο οποίος παρέλαβε τα σημειώματα και σύμφωνα με τον Παναγιώτη Αντωνίου "για κάποιο λόγο αυτός χειρίστηκε το θέμα του συμβολαίου", αρνήθηκε ευγενικά να παρευρεθεί στην συνεδρίαση της Επιτροπής. Απάντησε στο email της Επιτροπής ότι αδυνατεί να παρευρεθεί αφού δεν του το επιτρέπουν τα νέα του καθήκοντα στις Βρυξέλλες. Ξενίζει όμως η έκκλησή του να μην δοθεί η απάντησή του στα ΜΜΕ και η επιθυμία του η επικοινωνία του με την Επιτροπή να γίνεται μακριά από τα φώτα της δημοσιότητας.

Από την πλευρά του ο Γενικός Εισαγγελέας ανέφερε ότι είχε συζητήσει προφορικά το θέμα με την Χρυστάλλα Γιωρκάτζη αναφέροντάς της περίπου, πως αν συμφωνούν και τα δύο μέρη, τότε είναι δυνατόν να τροποποιηθεί το συμβόλαιο. Ήταν ίσως η πιο σύντομη νομική γνωμάτευση στην ιστορία για ένα συμβόλαιο που ήδη γράφει... ιστορία. Κάποιος θα μπορούσε να το παρομοιάσει και με το πιο σύντομο ανέκδοτο που είπε ποτέ Γενικός Εισαγγελέας.

Η ίδια η κυρία Διοικήτρια παραδίδοντας τα δύο σημειώματά της σε σχέση με τα δύο συμβόλαια που υποστηρίζει ότι υπέγραψε, έμοιαζε με ιέρεια στην πράξη της κάθαρσης. Λες και σκεφτόταν: Τα έδωσα και ξεμπέρδεψα! Όπως περίπου έγραφε και στο ένα από τα σημειώματά της προς τον Νίκαρο: «Υπέγραψα και τα 2 versions και επαφίεται σε σας να αποφασίσετε ποιο από τα δύο επιθυμείτε να υπογράψετε». Ωστόσο, όπως έγραψε και η Νικολακοπούλου, η σωτηρία της ψυχής είναι πολύ μεγάλο πράγμα...

Πέρα από τις φιλοσοφικές προεκτάσεις του θέματος, το κύριο ερώτημα είναι: Με ποια κριτήρια επέλεξε ο Νίκαρος το συμβόλαιο που τελικά υπέγραψε; Μετά και την χθεσινή συνεδρία της Επιτροπής Θεσμών είναι κοινή πεποίθηση ότι το θέμα του συμβολαίου αντί να ξεκαθαρίζει, περισσότερο περιπλέκεται. Το έβλεπες και στις κινήσεις του Αβέρωφ και στα λόγια του Καρογιάν.

Η υπόθεση θυμίζει κλασική περίπτωση πυρκαγιάς η οποία επεκτείνεται με νέες εστίες με τον καπνό να σκεπάζει τα πάντα και τους πυροσβέστες να τελούν σε αμηχανία. Ο Νικόλας Παπαδόπουλος που δεν αφήνει τίποτα να πέσει κάτω, ξιφούλκησε από το πρωί κατά του Νίκαρου αλλά και του Γενικού Εισαγγελέα και της Χρυστάλλας υποβάλλοντας μια σύντομη, φαρμακερή, ερώτηση: Ποιος απ' όλους ψεύδεται;

Οι καταγγελίες του προέδρου του ΔΗΚΟ γίνονται πια σε ευθείες βολές. Άφησε σαφέστατες αιχμές για την μη διεξαγωγή έρευνας από την Κεντρική Τράπεζα για τα έργα και ημέρες του Ανδρέα Βγενόπουλου στην Λαϊκή Τράπεζα σε αντιδιαστολή με την έρευνα η οποία έγινε κατά του Ανδρέα Ηλιάδη της Τράπεζας Κύπρου. Χρησιμοποίησε μάλιστα τα επίθετα "περίεργη" και "ύποπτη" για την υπόθεση. Δεν παρέλειψε βέβαια να υπενθυμίσει πως την κύρια ευθύνη για το συμβόλαιο την έχει ο ίδιος ο Πρόεδρος που το υπέγραψε. Σαν κερασάκι στην τούρτα της Χρυστάλλας άφησε την πρόταση για διορισμό ποινικού ανακριτή για «να λάμψει η αλήθεια».

'**Χάθηκα** μέσα στους δρόμους που μ' έδεσαν για πάντα...'

Ο Γενικός Εισαγγελέας στον οποίο τέθηκε το θέμα του ποινικού ανακριτή επιμένει στο «τα ζώα μου αργά» και δηλώνει ότι «πρέπει να συλλέξουμε πληροφορίες με νηφαλιότητα». Ωστόσο πολλοί άλλοι βιάζονται και οι εξελίξεις ήδη τρέχουν αφήνοντας πάλι την Νομική Υπηρεσία στην... αφετηρία.

Οι Κυπριακές Αερογραμμές φαίνεται να έχουν χάσει κάθε επαφή με την πραγματικότητα. Πετούν ξανά ακυβέρνητες μετά την παραίτηση και του νέου προέδρου του Δ.Σ. Η μπάλα βρίσκεται ξανά στο γήπεδο του Χάρη και ίσως είναι ευκαιρία να χρησιμοποιήσει κανένα κόλπο από αυτά που έμαθε από τον αγώνα της Μπάρτσα με τον ΑΠΟΕΛ για να την διώξει απ' τα πόδια του. Ούτως ή άλλως όλες οι προηγούμενες προσπάθειες απέτυχαν...

Ο πολύξερος κύριος Πάμπος του Προεδρικού ήταν χθες θλιμμένος. Όπως με ενημέρωσε η είδηση ότι τελικά ο Πρόεδρος θα μεταβεί στη Νέα Υόρκη για την επέμβαση στην καρδιά, προκάλεσε συγκίνηση στο προσωπικό. Όπως μου είπε, ο ίδιος ο Νίκαρος απαντούσε συγκινημένος στις ευχές όλων να ξεπεράσει γρήγορα την περιπέτεια της υγείας του και σε κάποιες περιπτώσεις τον είδε να βουρκώνει. "Ευτυχώς, μου είπε, που μέσα στο βαρυφορτωμένο του πρόγραμμα ήταν και η επίσκεψη της Μπαρτσελόνας που τον έκανε ποδοσφαιριστή της με ειδική φανέλα και τον είδαμε να χαμογελά".

Η δήλωση της ημέρας έγινε από τον ΥΠΕΞ Ιωάννη Κασουλίδη στο βραδινό δελτίο ειδήσεων του ΣΙΓΜΑ. Όταν ο Τσουρούλης τον ρώτησε κατά πόσον θεωρεί ότι κάποια κόμματα ασκούν κριτική γιατί θεωρούν ότι η κυβέρνηση ψάχνει τρόπο να επιστρέψει στις συνομιλίες, ο ΥΠΕΞ απάντησε σε άπταιστα κυπριακά: "Τι να πω, ότι αλλού τους τρώει και αλλού κνήθονται; Δεν βρίσκω άλλη φράση να χρησιμοποιήσω". Διπλωματία-νυστέρι...

Στο νοητό σταυροδρόμι της εξουσίας της Κύπρου ο Πρόεδρος ξεκινά την ανάβασή του από τον πάτο του πηγαδιού των τειχών στην οδό Ομήρου που διαπερνά τον πολιτικό μας βουλευτικό πολιτισμό εντός του παρηκμασμένου πολυπολιτισμικού κήπου, για να ανέβει με κακουχίες ιερομάρτυρα τον Λόφο της Σεβέρη, ξαποσταίνοντας για λίγο από τα πολεμικά παίγνια υπό το θλιμμένο βλέμμα του υπό απόκρυψη τις νύχτες Κυριάκου Μάτση. Όταν όμως ο λόφος καταληφθεί, είτε συγκυριακά είτε από τακτική μαεστρία, τα λάφυρα είναι μεθυστικά. Τον κατήφορο της επιστροφής στην οδό Ομήρου δεν τον επέλεξε ποτέ κανείς.

Global recession or big opportunity?

We believe that the companies which succeed after the downturn are those which have the vision to plan ahead. Deloitte has the experience, insight and knowledge to help you identify opportunities, make plans and implement them. Be one step ahead, visit www.deloitte.com/cy

Available on the App Store

© 2014 Deloitte Limited

Deloitte.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ

Ο κ. Χαράλαμπος και η κ. Μαρίνα Πηλακούτα.

Το νέο Nissan Pulsar τρέχει στους δρόμους

Το νέο πρωτοποριακό Nissan Pulsar παρουσίασε σε μία μοναδική εκδήλωση ο Όμιλος Πηλακούτα. Ειδικά για την περίσταση, παρέθεσε δείπνο για πολύ εκλεκτούς προσκεκλημένους στο νέο πνευματικό στολίδι της πρωτεύσας, τη Λεβέντειο Πινακοθήκη. Το παρών του στην εκδήλωση έδωσε επίσης ο γενικός διευθυντής της Nissan Europe κ. Pierre Gerfaux που μίλησε για το νέο δημιούργημα της εταιρείας του.

Ο κ. Pierre Gerfaux.

Η κ. Ελεονόρα Βασιλοπούλου.

Στιγμιότυπο από το event.

Η κ. Στάλω και ο κ. Κόδρος Πηλακούτας.

Ο κ. Γιαννάκης Ομήρου, ο κ. Ανδρέας Καπάτσης και ο κ. Μιχάλης Χαραλαμπίδης.

Η κ. Μικαέλα Μέσσιου και ο κ. Ανδρέας Χαραλάμπους.

Η κ. Λουίζα Φιλίππου.

Η κ. Τάνια Παντούρα και ο κ. Γιώργος Αποστόλου.

Ο κ. Άρης Χατζηγεωργίου, ο κ. Ανδρέας Χαραλαμπίδης και ο κ. Μιχάλης Χαραλαμπίδης.

Ο Μιχάλης Χαραλαμπίδης στην Golden Gallery by Kapatays

Ξεχωριστές εικαστικές στιγμές χάρισε στο φιλότεχνο κοινό ο δημιουργός Μιχάλης Χαραλαμπίδης. Με πίνακες που μοιάζουν με τη ζωντανή, φρέσκια, ανάμνηση πάνω στα βλέφαρα από ένα βαθύ όνειρο που μόλις είδαμε, που σε κάνουν να αισθάνεσαι πως όλα είναι «ήδη ιδωμένα», deja vue. Τα μοναδικά έργα του καλλιτέχνη που φιλοξενούνται στην Golden Gallery by Kapatays, θαύμασαν από κοντά γνωστοί καλλιτέχνες αλλά και επώνυμες κυρίες που εντυπωσίασαν μάλιστα μπροστά στον φακό με τις στιλιστικές τους επιλογές.

Ο κ. Μαρίνος Σιζόπουλος και η κ. Μαριέττα Χαραλαμπίδου

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»
Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Πρόεδρος Δ.Σ.: Κωστας Ιορδανιδης • Διευθύνων Σύμβουλος: Δημητρης Λοττιδης • Διευθυντής: Ανδρεας Παρασχος • Διευθυντής Σύνταξης: Γιαννης Αντωνιου
Αρχισυντάκτης Οικονομικού: Μιχαλης Περσιανης • Υπεύθυνος Υλης: Μιχαλης Χριστοδουλου • Υπεύθυνος Ατελιέ: Παντελης Δαμιανου

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: **Αλεξης Παπαχελας** ■ Διεύθυνση συντάξεως: **Νικος Κωνστανταρας - Κωστης Φαφουτης**

05-OIK_ADV COOP_KATHI 25/11/14 18:26 Page 5

στο Συνεργατισμό
είμαστε
σίγουροι
για τις οικονομίες μας.

Αυτοί είμαστε.
Συνεργατικός Πιστωτικός Τομέας.
18 Ανεξάρτητα Πιστωτικά Ιδρύματα.

ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΛΤΔ
ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

coop

ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΣΠΕ ΛΕΜΕΣΟΥ ΛΤΔ • ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΣΠΕ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ ΛΤΔ • ΣΠΕ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΛΤΔ • ΣΠΕ ΚΟΚΚΙΝΟΧΩΡΙΩΝ ΛΤΔ • ΣΠΕ ΛΑΚΑΤΑΜΙΑΣ - ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΛΤΔ ΣΠΕ ΛΗΔΡΑ ΛΤΔ • ΣΠΕ ΜΑΚΡΑΣΥΚΑΣ - ΛΑΡΝΑΚΑΣ - ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ ΛΤΔ • ΣΠΕ ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ ΛΤΔ • ΣΠΕ ΤΑΜΑΣΣΟΥ - ΟΡΕΙΝΗΣ & ΠΙΤΣΙΛΙΑΣ ΛΤΔ • ΣΠΕ ΤΡΟΟΔΟΥΣ ΛΤΔ • ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗ & ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΚΥΠΡΟΥ (ΣΟΤΑΔΥΚ) ΛΤΔ • ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ - ΛΑΡΝΑΚΑΣ ΛΤΔ • ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ & ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ ΚΥΠΡΟΥ (ΣΤΑΣΚ) ΛΤΔ • ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΚΥΠΡΟΥ (ΣΤΕΚ) ΛΤΔ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΛΕΜΕΣΟΥ ΛΤΔ • ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ ΛΤΔ • ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΠΑΦΟΥ ΛΤΔ • ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ & ΤΡΑΠΕΖΩΝ (ΣΤΥΤΕΤ) ΛΤΔ

04-ΟΙΚ_ ΤΟ ΘΕΜΑ_ΚΑΤΗΙ 25/11/14 21:38 Page 4

Η πρόθεση, θέλει τον εποπτικό και κανονιστικό ρόλο του ΚΟΤ να μεταφέρεται κάτω από ένα πολιτικό προϊστάμενο, ο οποίος θα υπάγεται στον Υπουργό Εμπορίου.

Προς δημιουργία υφυπουργείου τουρισμού με κατάργηση του ΚΟΤ

Τα σημερινά προβλήματα δεν είναι «μόνο ζήτημα προσώπων» -είναι και συστημικά, θεωρούν στην κυβέρνηση

Του **ΜΙΧΑΛΗ ΠΕΡΣΙΑΝΗ**

Πίσω από τις εξελίξεις που αφορούν στο γεγονός ότι το ΔΣ του ΚΟΤ αίρει την εμπιστοσύνη του στον Γενικό Διευθυντή του οργανισμού, βαθύτερες αλλαγές έπονται για τον τομέα του τουρισμού. Σύμφωνα με απόλυτα έγκυρες πηγές, έχει ήδη αρχίσει η διαδικασία αναδόμησης του ΚΟΤ εκ του μηδενός, με τις αρχικές μελέτες της κυβέρνησης να δείχνουν την δημιουργία υφυπουργείου το οποίο να εντάσσεται στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Ενέργειας.

Η έκθεση για τον ΚΟΤ που εκπονήθηκε από την KPMG, κρίνεται πως υποδεικνύει πολλά από τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο οργανισμός, χωρίς ωστόσο να αφορά και στις γενικότερες πολιτικές επιλογές για μια πιο ριζική αναδόμηση της όλης πολιτικής για τον τουρισμό.

Η πρόθεση, πλέον, θέλει τον εποπτικό και κανονιστικό ρόλο του ΚΟΤ να μεταφέρεται κάτω από ένα πολιτικό προϊστάμενο, ο οποίος θα υπάγεται στον Υπουργό Εμπορίου.

Πάντως, το όλο εγχείρημα δεν είναι χωρίς προβλήματα. Παρόλο που η πρόθεση, ως έχει σήμερα, κάνει λόγο για μεταφορά της τεχνογνωσίας και του προσωπικού του ΚΟΤ κάτω από την νέα δομή, ανησυχία προκαλεί το ενδεχόμενο «να δημιουργηθεί απλώς ένα αντίγραφο του ΚΟΤ» με μεταφορά του οργανισμού κάτω από μια άλλη ομπρέλα. «Στόχος», αναφέρουν αρμόδιες πηγές, «είναι να δούμε μια ριζική αναδιάρθρωση στον τρόπο λειτουργίας του οργανισμού», ο οποίος κρίνεται κατά τους αρμόδιους, πως έχει, εν πολλοίς, αποτύχει στον συγκεκριμένο του ρόλο. Αυτό το ζήτημα απασχολεί ιδιαίτερα την κυβέρνηση –και δη την Προεδρία- όπου το συγκεκριμένο ερώτημα θα τεθεί και επίσημα, πλέον, σε εμπειρογνώμονες για συμβουλές.

Οι μεταρρυθμίσεις που θα γίνουν, η ανάπτυξη κουλτούρας και τεχνογνωσίας στο αρμόδιο υπουργείο, η αποφυγή των σημερινών φαινομένων με τις στρεβλώσεις στην βιομηχανία του τουρισμού και η βελτίωση των ελέγχων, αποτελούν βασικές ανησυχίες από πλευράς της κυβέρνησης. «Από τη στιγμή που στόχος είναι να διορθωθούν οι στρεβλώσεις και τα προβλήματα που έχουν δημιουργηθεί, δεν μπορούμε απλώς να μεταφέρουμε άτομα. Πρέπει να μελετηθεί σοβαρά και ο τρόπος λειτουργίας, με βάση και τις βέλτιστες πρακτικές διεθνώς», σχολιάζει η ίδια πηγή.

Ριζικές οι αλλαγές, που προβλέπουν μεταφορά του οργανισμού κάτω από πολιτικό έλεγχο, αλλά και ενεργό εμπλοκή της βιομηχανίας στην διαφήμιση και προώθηση.

Την ίδια στιγμή, ασχολίαστα δεν περνούν ούτε τα πρόσφατα γεγονότα στον οργανισμό. Εντός της κυβέρνησης, και πέριξ του Υπουργικού Συμβουλίου, επικρατεί η εντύπωση πως, ναι μεν τα όσα βλέπουν το φως της δημοσιότητας σχετικά με τον οργανισμό αφορούν σε «παραδοσιακές» παρατυπίες, καταχρήσεις και εκμετάλλευση των «ευκαιριών» που προσφέρονται, αλλά την ίδια στιγμή το πρόβλημα «δεν αφορά αποκλειστικά και μόνο στα πρόσωπα».

Η εικόνα που επικρατεί, είναι πως οι δομές, ο έλεγχος που ασκείται, ο τρόπος λειτουργίας, και η επιχειρησιακή κουλτούρα του οργανισμού, δημιουργούν πρόσφορο έδαφος για την ανάπτυξη τέτοιων φαινομένων στον οργανισμό. Πέρα από τις εποπτικές και ρυθμιστικές στρεβλώσεις που επιθυμούν στο Προεδρικό να ακυρώσουν, αποτελεί διακαή πόθο και η αντιστροφή αυτών των φαινομένων.

Αξίζει να σημειωθεί πως η δημιουργία υφυπουργείου, που να υπάγεται στον Υπουργό Εμπορίου δεν αποτελεί ad hoc λύση για τον ΚΟΤ, ο οποίος θα πάψει να υφίσταται. Η ανάπτυξη υφυπουργείων αποτελούσε, εξ αρχής, στόχο των κύκλων του Προεδρικού. Πρώτος λόγος, είναι πως, με την κίνηση αυτή θα μπορεί να δημιουργηθεί πιο εύκολα η λογική της στρατηγικής ανάπτυξης, κάτι που σήμερα δείχνει να απουσιάζει, κατά γενική ομολογία, από τον ΚΟΤ. Δεύτερος, είναι πως η στρατηγική ανάπτυξης (και όχι μόνο για τον τουρισμό, αλλά και γενικότερα), χρειάζεται πολιτικές αποφάσεις αλλά και την ύπαρξη πολιτικού προϊστάμενου, ο οποίος «συν τοις άλλοις, να επωμίζεται και το πολιτικό κόστος της αποτυχίας». Σήμερα, σχολιάζουν αρμόδιες πηγές, δεν φορτώνεται κανείς πολιτικό κόστος για την αποτυχία της λεγόμενης στρατηγικής για τον τουρισμό, την βιομηχανία-μεταποίηση, την ναυτιλία, ή άλλους τομείς ανάπτυξης της οικονομίας.

Πέρα από την κατάργηση του ΚΟΤ κάτω από τη σημερινή του δομή, και δημιουργία ενός νέου σώματος, άλλα υφυπουργεία εκτιμάται πως θα ακολουθήσουν, σε μεταγενέστερο στάδιο. Η υπαγωγή τους σε Υπουργεία, λύνει και το συνταγματικό ζήτημα, ενώ μέρος του σχεδιασμού αποτελεί και η απόφαση πως η όποια κίνηση θα είναι «ουδέτερη προς τον προϋπολογισμό», δηλαδή δεν θα επιβαρύνει με κανένα τρόπο τον κρατικό προϋπολογισμό, πέρα από τις υφιστάμενες δαπάνες. «Θα πρόκειται, ουσιαστικά, για εσωτερική μεταρρύθμιση στα υπουργεία».

Πάντως, η επιχειρησιακή ανασκόπηση (functional review) όλων των υπουργείων, θα προχωρήσει σε γενικότερη βάση, αρχής γενομένης με τα «οικονομικής φύσης» υπουργεία που χρειάζονται γενικότερη αναθεώρηση ως προς τον τρόπο λειτουργίας τους. Για τον σκοπό αυτό, μελετώνται οι επιλογές που θα οδηγήσουν εντός του 2015 σε προετοιμασία των κινήσεων που θα γίνουν γενικότερα στην δημόσια υπηρεσία.

Νέα δομή

Με την κατάργηση του ΚΟΤ και την μεταφορά «προσώπων, όχι όμως και καταστάσεων» κάτω από μια νέα δομή, η τουριστική βιομηχανία θα αναλάβει την διαχείριση του δεύτερου κομματιού του ΚΟΤ. Ενώ οι ρυθμιστικές και εποπτικές αρμοδιότητες θα μετακινηθούν εκτός του οργανισμού, με σκοπό και την ενίσχυση του προϊόντος, ο ρόλος της προώθησης και διαφήμισης του κυπριακού τουρισμού θα απομείνει στον «εναπομείναντα» ΚΟΤ. Εκεί θα πρέπει να διαδραματίζει ρόλο και η ίδια η βιομηχανία. Εξάλλου, ρόλος του «Νέου ΚΟΤ» θα είναι η διαφήμιση των δικών του προϊόντων. Η επιλογή αυτή εγείρει κάποια ζητήματα σχετικά με την χρηματοδότηση του νέου ΚΟΤ –του «marketing board». Από τη μια, δεν θα μπορεί ο νέος ΚΟΤ να χειρίζεται κρατικά κονδύλια όπως κάνει ο οργανισμός με τη σημερινή του δομή. «Η τουλάχιστον δεν μπορεί να γίνεται κάτι τέτοιο χωρίς πλήρη έλεγχο, ή και με συμμετοχή του κράτους». Από την άλλη, εάν η τουριστική βιομηχανία κληθεί να χρηματοδοτήσει τον «νέο ΚΟΤ», κάτι λογικό αφού οι ίδιοι θα χρησιμοποιούν τα κονδύλια για το όφελος του προϊόντος τους, η τελική επιλογή δεν πρέπει να επιβαρύνει το κόστος του τουρισμού. Δεν είναι βέβαιο ακόμα εάν θα επιβάλλεται «φόρος ΚΟΤ» με αντίστοιχη «έκπτωση» σε άλλους φόρους, αφού αυτή η επιλογή περιπλέκεται από το γεγονός ότι η βασική φορολογία αφορά σήμερα στον ΦΠΑ. Ωστόσο, «αυτή είναι μια τεχνική λεπτομέρεια η οποία θα αντιμετωπιστεί, αφού θα βρεθεί μια λύση που να είναι οικονομικά λογική, νομικά βάσιμη και τεχνικά βιώσιμη», αναφέρει αρμόδια πηγή. Θα πρόκειται, πάντως, «όχι μόνο για ένα marketing board, αλλά πάνω από όλα για ένα σύγχρονο οργανισμό προώθησης του προϊόντος που να μπορεί να αποφέρει αποτέλεσμα».

Μονόδρομος ο εμπλουτισμός του τουριστικού προϊόντος

Μονόδρομο για τους αρμόδιους φορείς της τουριστικής και ξενοδοχειακής βιομηχανίας του τόπου αποτελεί πλέον η ενίσχυση του τουριστικού προϊόντος της Κύπρου μέσω του οποίου αναμένεται και η αναχαίτιση του φαινομένου της εποχικότητας. Ταυτόχρονα, ως προς την επίτευξη του πιο πάνω στόχου, είναι αναγκαία επίσης η ανάπτυξη και ο εμπλουτισμός του χειμερινού τουριστικού προϊόντος, όπως καταδεικνύεται και μέσα από σχετική έκθεση για την εποχικότητα και το χειμερινό τουρισμό που διενήργησε η PwC Κύπρου, σε συνεργασία με την ερευνητική έδρα που στηρίζει στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας.

Σύμφωνα με την έκθεση, το πρόβλημα της εποχικότητας στην Κύπρο γίνεται όλο και πιο εμφανές σε διάφορες εκφάνσεις, ενώ όπως διεφάνη και μέσα από τις απόψεις τουριστών οι οποίες έχουν καταγραφεί, η χώρα μας θα πρέπει να προχωρήσει σε σημαντικές αλλαγές και τομές προκειμένου να καταφέρει να αναπτύξει και να βελτιώσει το προϊόν της.

Τι θέλουν οι τουρίστες

Οι παράγοντες που θα μπορούσαν να βοηθήσουν στον εμπλουτισμό και την ανάπτυξη του χειμερινού τουριστικού προϊόντος της Κύπρου, σύμφωνα με τις εισηγήσεις τουριστών, στρέφονται προς την κατεύθυνση της βελτίωσης των διαθέσιμων μέσων μαζικής μεταφοράς, στην ύπαρξη περισσότερων επιλογών χώρων εστίασης αλλά και ξενοδοχείων καθώς και στη δημιουργία εξειδικευμένων προϊόντων όπως για

Τι ζητούν από την Κύπρο οι τουρίστες και πώς μπορεί να αναχαιτιστεί η εποχικότητα, σε έρευνα της PwC.

παράδειγμα καζίνο, γήπεδα γκολφ και μαρίνες. Στον τομέα των μέσων μαζικής μεταφοράς, αν και γίνεται αναφορά ότι έχουν γίνει σημαντικές προσπάθειες βελτίωσης, σημειώνεται ότι οι προσπάθειες αυτές περιορίζονται σε τοπικό επίπεδο για ορισμένες περιοχές. Όπως αναφέρεται στη σχετική έκθεση, «αυτό επιβεβαιώνεται και από το γεγονός ότι έγιναν συγκεκριμένες αναφορές για την ανάγκη ευκολότερων μεταφορών από τη μια πόλη στην άλλη και μεταξύ σημείων έλξης του προορισμού με σημαντική μεταξύ τους απόσταση.

Σε σχέση με τη δεύτερη εισήγηση για την ύπαρξη περισσότερων επιλογών χώρων εστίασης αλλά και ξενοδοχείων, σημειώνεται εμφαντικά ότι πολλοί από αυτούς τους χώρους παραμένουν κλειστοί κατά τους χειμερινούς μήνες περιορίζοντας σημαντικά τη δυνατότητα επιλογών.

Η έρευνα της PwC Κύπρου, μελετώντας τις επιδόσεις της τουριστικής δραστηριότητας στην Κύπρο, διαπιστώνει ακόμα ότι το πρόβλημα της εποχικότητας γίνεται εμφανές με δυο βασικούς δείκτες στους τομείς των αφίξεων και συνολικών εσόδων.

Σύμφωνα με την έρευνα, κατά τους χειμερινούς μήνες, το νησί επισκέπτονται κυρίως άτομα τρίτης ηλικίας. Οι περισσότεροι επισκέπτες προέρχονται από τις ίδιες αγορές από τις οποίες προέρχονται και εκείνοι της καλοκαιρινής περιόδου με τη Ρωσία, τη Γερμανία και το Ηνωμένο Βασίλειο να αποτελούν τις μεγαλύτερες αγορές. Ενδεικτικά για τις αφίξεις των 12 μηνών της περιόδου 2013-2014, όπως φαίνεται και από το σχετικό διάγραμμα πιο κάτω, το ποσοστό συνεισφοράς της περιόδου μη αιχμής (Νοέμβριος -Μάρτιος) είναι μόνο 13% σε σχέση με το αντίστοιχο ποσοστό 87% της περιόδου αιχμής (Απρίλιος-Οκτώβριος). Αντίστοιχη είναι και η εικόνα για την ίδια περίοδο σε ό,τι αφορά τα έσοδα, όπου το πρόβλημα της εποχικότητας γίνεται ακόμη πιο εμφανές.

Τα ευρήματα της έρευνας και τα συμπεράσματά της θα παρουσιαστούν σήμερα Τετάρτη 26 Νοεμβρίου 2014 στις 16.15 στο ξενοδοχείο Classic, στη Λευκωσία.

Εμιλυ Μιντή

ΑΡΘΡΟ / *Του* **ΓΙΩΡΓΟΥ ΜΩΥΣΗ**

Ανάπτυξη χειμερινού τουρισμού - Από τα λόγια στην πράξη

Είναι το ολιγότερο καταθλιπτική η εικόνα που παρουσιάζουν σήμερα, τόσο ο ΚΟΤ όσο και τα περισσότερα τουριστικά θέρετρα της χώρας μας, την στιγμή που όλο και περισσότεροι Ευρωπαίοι πηγαίνουν διακοπές το χειμώνα και ταξιδεύουν αναζητώντας τον ήλιο, προτιμώντας διακοπές στην παραλία από τα χειμερινά σπορ. Οι παραδοσιακές χειμερινές διακοπές για σκι στις Άλπεις έχουν υποστεί απώλειες.

Σύμφωνα με την τελευταία έρευνα του World Travel Monitor από την IPK International, όλο και περισσότεροι Ευρωπαίοι παραθεριστές εγκαταλείπουν τις χαμηλές θερμοκρασίες του χειμώνα, προτιμώντας προορισμούς όπου ο ήλιος λάμπει σχεδόν πάντα. Η έρευνα, η οποία ανατέθηκε από την ITB Berlin, δείχνει ότι τα τελευταία επτά χρόνια, ο αριθμός των Ευρωπαίων που πηγαίνουν διακοπές το χειμώνα έχει αυξηθεί κατά περίπου 50%.Συνολικά, κατά τη διάρκεια του χειμώνα του 2013, οι Ευρωπαίοι πραγματοποίησαν περίπου 127 εκατ. ταξίδια διακοπών στο εξωτερικό (οι αφίξεις Ευρωπαίων τουριστών στην Κύπρο για την περίοδο Νοεμβρίου 2013 – Μάρτιου 2014 ήταν 261.151 – πηγή/Στατιστική Υπηρεσία). Αυτό σημαίνει ότι σε σύγκριση με τις καλοκαιρινές διακοπές, οι χειμερινές διακοπές έχουν αποκτήσει ένα σημαντικό μερίδιο της αγοράς. Σύμφωνα με την έρευνα οι διακοπές σε παραλίες ήσαν πολύ πιο δημοφιλείς από ό,τι τα ταξίδια σε χιονισμένους προορισμούς.

Κατά τα τελευταία επτά χρόνια, από την άποψη του μεριδίου τους στην αγορά τα χειμερινά ταξίδια των Ευρωπαίων στο εξωτερικό έχουν αυξηθεί κατά 30-40%. Οι Βρετανοί και Γερμανοί πολίτες ιδίως λαχταρούν να ταξιδέψουν στο εξωτερικό και το χειμώνα. Τα τελευταία επτά χρόνια έχουν αλλάξει τακτικά θέσεις στην κατάταξη για τη χώρα που πηγαίνει περισσότερες χειμερινές διακοπές από οποιοδήποτε άλλο. Το 2013 η Γερμανία ήταν στην πρώτη θέση της λίστας, ακολουθούμενη από τη Γαλλία και τη Ρωσία. Τα τελευταία χρόνια οι Ρώσοι ταξιδιώτες καταλαμβάνουν δυσανάλογα μεγάλο μερίδιο

Κατά τα τελευταία επτά χρόνια, από την άποψη του μεριδίου τους στην αγορά τα χειμερινά ταξίδια των Ευρωπαίων στο εξωτερικό έχουν αυξηθεί κατά 30-40%.

της αγοράς. Συνολικά, υπήρξε σημαντική αύξηση του αριθμού των ταξιδιών διακοπών που πραγματοποιήθηκαν στο εξωτερικό από τους Ρώσους. Οι χειμερινές διακοπές στο εξωτερικό ήσαν πάντα πολύ σημαντικές για τους Σουηδούς. Σύμφωνα με την έρευνα το 52% προτίμησε να πάει διακοπές στο εξωτερικό τους κρύους μήνες του χειμώνα παρά το καλοκαίρι. Για το ήμισυ των ερωτηθέντων στη Φινλανδία, τη Γαλλία, την Ισπανία, την Ιταλία και την Κροατία οι χειμερινές διακοπές στο εξωτερικό ήταν επίσης πολύ σημαντικές.

Εστιάζοντας στον τύπο των χειμερινών διακοπών που πραγματοποίησαν οι Ευρωπαίοι στο εξωτερικό, το 2013 περίπου το 25% πήγε για διακοπές στην παραλία, ενώ το 23% πήγε διακοπές σε πόλεις και το 17% προτίμησε περιηγήσεις. Αντίθετα, οι διακοπές σε χιονισμένους προορισμούς αποτέλεσαν μόνο το 7% των χειμερινών ταξιδιών στο εξωτερικό των Ευρωπαίων. Ωστόσο, όταν πρόκειται για ταξίδια για σκι ή διακοπές στο χιόνι οι εγχώριοι προορισμοί γενικά προτιμώνται σε σχέση με εκείνους του εξωτερικού. Τα τελευταία χρόνια, όσον αφορά το μερίδιο αγοράς οι χειμερινές διακοπές στην παραλία έχουν αυξηθεί κατά 4%, ενώ οι διακοπές για χειμερινά σπορ έχουν μειωθεί κατά 3%. Την ίδια στιγμή, άλλα είδη διακοπών έχουν περισσότερο ή λιγότερο διατηρήσει το μερίδιο αγοράς τους.

Το 2013 οι Ευρωπαίοι ξόδεψαν κατά μέσο όρο οκτώ ημέρες για χειμερινές εξορμήσεις, με συνολικές δαπάνες ύψους περίπου 890 ευρώ. Οι διακοπές στην παραλία διήρκεσαν κατά μέσο όρο δέκα ημέρες, πολύ περισσότερο από τις διακοπές για χειμερινά σπορ οι οποίες είχαν διάρκεια επτά ημερών. Σε περίπου 1.000 ευρώ ανήλθαν οι δαπάνες για διακοπές στην παραλία, ενώ το ποσό που δαπανάται για ταξίδια με σκοπό τα χειμερινά σπορ ανέρχεται σε 700 ευρώ περίπου. Η Ισπανία ήταν ο πιο δημοφιλής χειμερινός προορισμός για διακοπές, ακολουθούμενη από τη Γερμανία, τη Γαλλία, την Αυστρία και την Ιταλία. Ομαδοποιώντας τις διακοπές για χειμερινά σπορ και τις διακοπές στην παραλία σε δύο κατηγορίες, η έρευνα διαπίστωσε ότι η Αυστρία ήταν ο πιο δημοφιλής ξένος προορισμός για χειμερινά σπορ. Η Γαλλία, η Ιταλία, η Ελβετία και η Γερμανία απείχαν αρκετά στην κατάταξη. Η Ισπανία ήταν ο Νο1 προορισμός για χειμερινές διακοπές στην παραλία, ακολουθούμενη από την Τουρκία, την Αίγυπτο, την Ταϊλάνδη και την Ελλάδα.

Λαμβάνοντας όλα τα πιο πάνω υπόψη και ειδικά το ότι η Κύπρος προσελκύει μόνο το αξιοθρήνητο 0.2% των Ευρωπαίων χειμερινών ταξιδιωτών τίθενται τα πιο κάτω ερωτήματα στους σημερινούς Κυβερνώντες.

Ποια είναι η Στρατηγική της σημερινής Κυβέρνησης για προσέλκυση περισσότερων τουριστών κατά την διάρκεια του χειμώνα (Νοέμβριο- Μάρτιο);

Έγινε/ανΜελέτη/ες για να εντοπιστούν οι ανάγκες, οι προσδοκίες των πελατών που ταξιδεύουν για χειμερινές διακοπές έτσι ώστε να μπορούμε να ανταποκριθούμε ανάλογα (σε υποδομές κλπ);

Ποια πρακτικά μέτρα ελήφθησαν και σε ποιες αγορές-στόχους ώστε να προσελκύσει η Κύπρος περισσότερους τουρίστες κατά την διάρκεια του χειμώνα;

Ποιες συνέργειες έγιναν με τους τουριστικούς εταίρους για προσέλκυση περισσότερων τουριστών κατά την διάρκεια του χειμώνα;

Ποιος συντονίζει, επιβλέπει την όλη στρατηγική;

Ο Γιώργος Μωυσή είναι Hospitality& Tourism Director, MKR Man systems Business Consultants Ltd κα ιμέλος ΣΕΣΕΚ.

05-OIK_ADV BOC_KATHI 25/11/14 18:27 Page 5

Σήμερα είμαστε έτοιμοι.

Έτοιμοι να στηρίξουμε
τους πελάτες μας.

Συνεχίζουμε να
δουλεύουμε σκληρά.

Όχι απλά για να γίνουμε
πιο δυνατοί.

Αλλά για να
γίνουμε καλύτεροι.

Καλύτερη κάθε μέρα

ΚΟΙΝΟ ΚΥΠΡΙΩΝ

Τράπεζα Κύπρου

06-ΟΙΚ_ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ_ΚΑΤΗΙ 11/25/14 10:16 PM Page 6

ΚΥΠΕ

Το ρήγμα στις σχέσεις Προεδρικού – Χρ. Γιωρκάτζη πλήττει ανεπανόρθωτα δύο κορυφαίους θεσμούς του κράτους και γι' αυτό αναζητείται οδός συνεννόησης.

Λήξη του θέματος Γιωρκάτζη επιδιώκει ο Νίκος Αναστασιάδης

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας θα συναντηθεί με τη Διοικήτρια για να κλείσει το θέμα μέχρι το Σάββατο

Της **ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ**

Την πληγή Γιωρκάτζη προσπαθεί πλέον να επουλώσει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Νίκος Αναστασιάδης. Η τροπή που έχει λάβει η υπόθεση λαβώνει ανεπανόρθωτα τους θεσμούς, εμφανίζοντας μια εικόνα λαθών, παραλείψεων και προχειροτήτων από όλες τις πλευρές. Αυτός είναι και ο λόγος που ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ζητά συνάντηση με την Διοικήτρια πριν από την αναχώρησή του για τη Νέα Υόρκη το Σάββατο, για λόγους υγείας. Κύριος στόχος του είναι να τροποποιηθεί το επίμαχο συμβόλαιο, ώστε να περιληφθεί εδάφιο για το ασυμβίβαστο και να επιλυθεί το θέμα του μισθού της κας Γιωρκάτζη. Την ίδια στιγμή, κόμματα απαιτούν απόδοση δικαιοσύνης ζητώντας παράλληλα διεξαγωγή έρευνας για διαλεύκανση της υπόθεσης.

Σημειώματα και αντιφάσεις

«Όταν αμφισβητήθηκε η αποστολή του σημειώματος ανέτρεξα στα προσωπικά μου αντικείμενα και βρήκα τα δύο σημειώματα», ανέφερε η Διοικήτρια της Κεντρικής Τράπεζας Χρυστάλλα Γιωρκάτζη, κληθείσα να σχολιάσει τη δημοσιοποίηση δύο ανεπίσημων σημειωμάτων της ιδίας προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Τα εν λόγω σημειώματα προκάλεσαν την απορία μελών της Επιτροπής Θεσμών. Αφενός γιατί διέρρευσαν στον Τύπο πριν από την αποστολή τους στην Επιτροπή Θεσμών. Αφετέρου γιατί τα σημειώματα φανερώνουν αντιφάσεις στις προηγούμενες τοποθετήσεις της Χρυστάλλας Γιωρκάτζη. Σε προηγούμενη συνεδρία της Επιτροπής Θεσμών η Διοικήτρια έκανε λόγο για αποστολή ενός συμβολαίου με την επισύναψη χειρόγραφου σημειώματος που επισημαίνει τις διαφορές. Οι νέες εξελίξεις, ωστόσο, φέρουν την κα Γιωρκάτζη να αποστέλλει στο Προεδρικό δύο διαφορετικά συμβόλαια, με την επισύναψη δύο δακτυλογραφημένων σημειωμάτων. «Αν κάποιος αμφισβητεί τη γνησιότητά τους θα μπορούσε να ανατρέξει στον υπολογιστή της τότε ιδιαιτέρας μου στην Ελεγκτική Υπηρεσία», επεσήμανε η Χρυστάλλα Γιωρκάτζη μπροστά στη δυσπιστία μελών της Επιτροπής.

Σκιές στο Προεδρικό

Σε διάψευση ή επιβεβαίωση των νέων εξελίξεων θα μπορούσε να προβεί ο τέως συνεργάτης του Προέδρου Μακάριος Δρουσιώτης, ο οποίος όπως όλα δείχνουν χειρίστηκε τελικώς το ζήτημα του συμβολαίου. Σε γραπτό του σημείωμα προς την Επιτροπή Θεσμών, ο Μακάριος Δρουσιώτης εξήγησε την αδυναμία του να παρευρεθεί σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα στην Κύπρο εκφράζοντας παράλληλα τη βούλησή του να βοηθήσει την Επιτροπή Θεσμών, χωρίς ωστόσο την εμπλοκή των ΜΜΕ. Αξίζει να σημειωθεί πως ο Διευθυντής του Γραφείου του Προέδρου Παναγιώτης Αντωνίου, επεσήμανε για άλλη μια φορά, πως στο αρχείο του Προεδρικού δεν βρέθηκε κανένα σημείωμα της κας Γιωρκάτζη, εγείροντας ερωτήματα για το τι ακριβώς συμβαίνει.

Σε τροποποίηση συμβολαίου

Οι τελευταίες εξελίξεις δεν δίνουν άλλη επιλογή στο Προεδρικό από το να προχωρήσει σε ουσιώδεις ενέργειες επίλυσης του προβλήματος. Ανώτατες κυβερνητικές πηγές αναφέρουν πως στόχος του Νίκου Αναστασιάδη είναι η συνάντηση με την Διοικήτρια πριν από την αναχώρησή του για τη Νέα Υόρκη το ερχόμενο Σάββατο, για τροποποίηση του συμβολαίου. Πέραν όμως της επιθυμίας του Προεδρικού, η Χρυστάλλα Γιωρκάτζη κρατά κλειστά τα χαρτιά της για το κατά πόσο θα συναινέσει σε τέτοια τροποποίηση. Άλλωστε, κατά τη διάρκεια της συνεδρίας της Επιτροπής Θεσμών, η Διοικήτρια απέφυγε να απαντήσει αν είναι πρόθυμη να προχωρήσει σε τροποποίηση του συμβολαίου της. Ανέφερε δε πως τέτοιο ζήτημα θα το συζητήσει μόνο με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Τα βλέμματα στον Γενικό

Όταν προέκυψε το ζήτημα σύγκρουσης συμφερόντων, ο Γενικός Εισαγγελέας είχε αναφέρει γραπτώς πως θα παρακολουθεί στενά το ζήτημα. Η εξέλιξη της όλης υπόθεσης αφήνει τον ιδιο εκτεθειμένο για τις ενέργειες στις οποίες έχει προβεί ή δεν έχει προβεί στο ζήτημα αποφυγής ενδεχόμενης σύγκρουσης συμφερόντων. Η Διοικήτρια της Κεντρικής Τράπεζας φέρεται να χρησιμοποίησε μια «φιλική συζήτησή» τους ούτως ώστε να τροποποιήσει το συμβόλαιο. Αλλά και ο ίδιος ο κ. Κληρίδης, παρά τις σοβαρές διαστάσεις που λαμβάνει το ζήτημα του επίμαχου συμβολαίου, δεν έχει προβεί ακόμα σε ενέργειες έρευνας της υπόθεσης, προκαλώντας αντιδράσεις των κομμάτων. «Δεν αντιλαμβάνομαι τι σημαίνει φιλική συζήτηση επί του κειμένου ενός συμβολαίου. Είτε το διαβάζεις το συμβόλαιο και δίνεις μία συμβουλή είτε δεν το διαβάζεις», επεσήμανε ο Πρόεδρος του ΔΗΚΟ Νικόλας Παπαδόπουλος θυμίζοντας πως ο Γενικός Εισαγγελέας είναι ο νομικός σύμβουλος του Προέδρου. Την ίδια στιγμή αυξάνονται οι πιέσεις από τα κόμματα για να προβεί σε διεξαγωγή έρευνας. Ο ίδιος ο Γενικός Εισαγγελέας αναφέρει πως από τη στιγμή που η κατάσταση παραμένει ρευστή και ενδέχεται ζήτημα συνάντησης του Προέδρου με την Διοικήτρια, δεν θα ήταν συνετό από μέρους του να προχωρήσει αμέσως σε διορισμό ποινικών ανακριτών. Ωστόσο, δεν παρέλειψε να αφήσει ανοικτό τέτοιο ενδεχόμενο, αφότου συλλεχθούν όλες οι πληροφορίες με νηφαλιότητα.

Αναπάντητα ερωτήματα

Τα καίρια ερωτήματα παραμένουν αναπάντητα για τις πολιτικές δυνάμεις. Τόσο ο Πρόεδρος της Επιτροπής Θεσμών Φειδίας Σαρίκας, όσο και ο Πρόεδρος των Οικολόγων Γιώργος Περδίκης, αφήνουν ανοικτό το ενδεχόμενο διορισμού ανεξάρτητου ποινικού ανακριτή ούτως ώστε να δώσει φως στην υπόθεση. Ο ΔΗΣΥ φαίνεται να ψάχνει διορθωτικές λύσεις αφού διά του Βουλευτή Αντρέα Κυπριανού αναφέρει πως επεξεργάζεται αλλαγή στη νομοθεσία σε σχέση με το νόμο περί ασυμβίβαστου αλλά και τον περί Κεντρικής Τράπεζας νόμο. Το ΑΚΕΛ ρίχνει τα βέλη του τόσο στις ενέργειες της Διοικήτριας της Κεντρικής Τράπεζας να τροποποιήσει το συμβόλαιο, όσο και στους χειρισμούς του Προεδρικού. «Διαδικασίες που κινούνται στη ζώνη του γκρίζου χύνουν νερό στον μύλο της απαξίωσης » επεσήμανε σε δηλώσεις του ο Βουλευτής του ΑΚΕΛ Άριστος Δαμιανού. Ανικανοποίητο εμφανίζεται και το ΔΗΚΟ αφού ο Βουλευτής Μάριος Καρογιάν επεσήμανε πως η ίδια η Διοικήτρια της Κεντρικής Τράπεζας απέφυγε να απαντήσει στα καίρια ζητήματα τα οποία απασχολούν την κοινωνία, όπως ο λόγος που την οδήγησε στην τροποποίηση της πρόνοιας, αφήνοντας σκιές για ενδεχόμενο δόλο.

Να ερευνηθεί κι ο Α. Βγενόπουλος

«Εχω το ήθος να εντοπίζω τη σύγκρουση συμφερόντων και να μην λαμβάνω μέρος σε διαδικασία κατά την οποία ενδεχομένως να προκύπτει τέτοιο ζήτημα», τόνισε η Διοικήτρια της Κεντρικής Τράπεζας Χρυστάλλα Γιωρκάτζη, μετά από τις επίμονες ερωτήσεις του βουλευτή Μάριου Καρογιάν, για το ενδεχόμενο η ίδια να είναι αντίδικος με την ίδια της την θυγατέρα, αλλά και για το ποιος θα αναλάβει το κόστος στο ενδεχόμενο που η Κυπριακή Δημοκρατία χάσει την υπόθεση εναντίον του Α. Βγενόπουλου. Ωστόσο, το ήθος και η αξιοπιστία των θεσμών φαίνεται να τίθενται σε αμφισβήτηση τόσο από τις πολιτικές δυνάμεις όσο και από την κοινωνία. Ήδη τα κόμματα συνδέουν το ζήτημα τάξης και σύγκρουσης συμφερόντων της Διοικήτριας με την αδυναμία τιμωρίας των ενόχων. Ο ίδιος ο Πρόεδρος του ΔΗΚΟ Νικόλας Παπαδόπουλος αφήνει σαφείς αιχμές για το γεγονός ότι δεν έχει κατατεθεί ποινική υπόθεση από την πολιτεία εναντίον του κ. Βγενόπουλου, σε αντίθεση με την Τράπεζα Κύπρου. «Όταν μας απαντήσουν αυτά τα ερωτήματα, τότε θα δούμε κατά πόσον οι απαντήσεις τους διασυνδέονται και με την σύγκρουση συμφερόντων», επεσήμανε σε δηλώσεις του ο Πρόεδρος του ΔΗΚΟ Νικόλας Παπαδόπουλος.

Η ουσία του θέματος, πάντως, η σύγκρουση συμφερόντων που αφορά την κα Γιωρκάτζη παραμένει σε εκκρεμότητα και χρήζει άμεσης αντιμετώπισης.

Δέκα μέρες ανάρρωση, ένα μήνα απών

Η έντονη κόπωση που αισθάνθηκε χωρίς ιδιαίτερο λόγο κατά τη διάρκεια της σύντομης παραμονής του στο Άμπου Ντάμπι το Σαββατοκύριακο αποτέλεσε το λόγο της επίσπευσης της επέμβασης στην οποία θα υποβληθεί ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας για αποκατάσταση της μιτροειδούς βαλβίδας. Κι αυτό γιατί η αιφνίδια ενόχληση αποδόθηκε από τους γιατρούς του σε καρδιακή ανεπάρκεια, συνεπεία του προβλήματος που παρουσιάζει η μιτροειδής του βαλβίδα. «Δεν πάει άλλο», φέρεται να είπε στους συνεργάτες του ο Πρόεδρος, στους οποίους ανακοίνωσε χθες το πρωί την απόφασή του να μεταβεί στη Νέα Υόρκη το προσεχές Σάββατο ώστε στις 4 Δεκεμβρίου να υποβληθεί στην επέμβαση από τον Αμερικανοεβραίο χειρουργό Dr David H. Adams, επικεφαλής της καρδιοχειρουργικής κλινικής του νοσοκομείου Mount Sinai, της Νέας Υόρκης. Η επιλογή του συγκεκριμένου γιατρού, ο οποίος ειδικεύεται σε θέματα αποκατάστασης μιτροειδούς βαλβίδας, έγινε από τον ίδιο τον Πρόεδρο, από λίστα με διάφορους άλλους επιστήμονες, κατόπιν συνεννόησης με τους Κύπριους γιατρούς του. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας επικοινώνησε με τον γιατρό Adams το βράδυ της Δευτέρας, παρουσία των γιατρών του, που έσπευσαν στο Προεδρικό. Κατά την τηλεφωνική επικοινωνία έγινε η διευθέτηση για τη μετάβασή του. Σύμφωνα με πληροφορίες η επέμβαση για αποκατάσταση της βαλβίδας (και όχι για αλλαγή της), δεν θα γίνει με στερνοτομή αλλά με διάνοιξη επιδερμικής οπής στο πλάι του θώρακος, γεγονός που θα μειώσει και το χρόνο που θα απαιτηθεί για την ανάρρωση του Προέδρου. Με βάση την προεγχειρητική εκτίμηση θα απαιτηθεί η παραμονή του Προέδρου στη Νέα Υόρκη για μια βδομάδα έως δέκα μέρες και στη συνέχεια, με την επιστροφή του στην Κύπρο θα πρέπει να απέχει των καθηκόντων του περίπου για άλλες δύο εβδομάδες, αν όλα εξελιχθούν κατ' ευχήν. «Ευελπιστούμε ότι όλα θα πάνε καλά και ο Πρόεδρος θα βρίσκεται πίσω στην Κύπρο για να αναλάβει τα καθήκοντά του πριν τις εορτές των Χριστουγέννων», είπε χθες ο κυβερνητικός εκπρόσωπος Νίκος Χριστοδουλίδης, ανακοινώνοντας την απόφαση για μετάβαση του Προέδρου στη Νέα Υόρκη για την επέμβαση. Τον Πρόεδρο Αναστασιάδη θα συνοδεύσουν δύο τουλάχιστον από τους προσωπικούς του γιατρούς, η σύζυγός του, Άντρη και άλλα μέλη της οικογένειάς του.

«Δεν πάει άλλο», είπε ο Πρόεδρος στους συνεργάτες του.

Λόγω της απουσίας του Προέδρου έχει ματαιωθεί η προγραμματισμένη για την προσεχή βδομάδα μετάβασή του στο Ισραήλ, όπου εκτός από τις υπηρεσιακές του υποχρεώσεις επρόκειτο να επισκεφθεί και ιατρικό κέντρο για την παρακολούθηση της υγείας του. Τα πρώτα προβλήματα υγείας δημοσιοποιήθηκαν πριν από ένα ακριβώς μήνα όταν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας βρισκόταν στις Βρυξέλλες για σύνοδο κορυφής. Παρουσίασε ρινορραγία η οποία αποδόθηκε στην κατάπονση του οργανισμού του και στο έντονο στρες. Έμεινε κλινήρης για προληπτικούς λόγους, αρχικά στο ξενοδοχείο και στη συνέχεια στο νοσοκομείο, με αποτέλεσμα να είναι απών από το Συμβούλιο, στο οποίο τον εκπροσώπησε ο πρωθυπουργός Α. Σαμαράς. Η δημοσιοποίηση του καρδιολογικού προβλήματος που αντιμετωπίζει ο Πρόεδρος Αναστασιάδης έγινε από τον κυβερνητικό εκπρόσωπο Νίκο Χριστοδουλίδη πριν από δύο περίπου βδομάδες, μετά από επίσκεψη routinas του στο American Heart Institute, στη Λευκωσία, όπου κρίθηκε ότι επιβάλλεται η επέμβαση για ρύθμιση της μιτροειδούς βαλβίδας της καρδιάς. Η επέμβαση ήταν προγραμματισμένη για τον Ιανουάριο.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

Το πρήξιμο στα πόδια και η βαριά κόπωση που αισθάνεται ο Πρόεδρος, οφείλονται σε καρδιακή ανεπάρκεια, γεγονός που ώθησε τους γιατρούς στην απόφαση για επίσπευση της επέμβασης.

ΑΡΘΡΟ / *Του* **ΓΙΩΡΓΟΥ ΝΗΣΙΩΤΗ**

Πόσες «τάτσες» στους Θεσμούς αντέχει η οικονομία;

Το τελευταίο πρόβλημα με το συμβόλαιο της κυρίας Γιωρκάτζη δείχνει ότι παρόλο που πάθαμε επανειλημμένως σε αυτόν τον τόπο ακόμα δεν μάθαμε. Δανείζομαι την διαπίστωση του κυρίου Αβέρωφ Νεοφύτου για την εν λόγω περίπτωση, ότι «η τάτσα έμεινε», για να τονίσω ότι όλες οι αδυναμίες και προβλήματα που παρουσιάζονται στη λειτουργία των Θεσμών, αφήνουν την «τάτσα» τους στους ίδιους τους Θεσμούς, πέρα από τα εμπλεκόμενα πρόσωπα. Οι Θεσμοί ενός κράτους επιβάλλεται να χαρακτηρίζονται από ήθος και αποτελεσματικότητα ούτως ώστε να εμπνέουν εμπιστοσύνη. Μόνο έτσι διασφαλίζεται η ευημερία της κοινωνίας και της οικονομίας. Δεν χρειάζονται πολυετείς έρευνες και ιδιαίτερη εμπειρογνωμοσύνη για να διαπιστώσουμε ότι αν οι Θεσμοί λειτουργούσαν αποτελεσματικά, η οικονομική κρίση δεν θα γιγαντωνόταν στα σημερινά επίπεδα. Στο άρθρο αυτό αναφέρω μερικά πρόσφατα, αλλά ξεχασμένα γεγονότα για να αναδείξω δύο προφανείς αλλά παραγνωρισμένες διαπιστώσεις για τις πηγές ελλειμματικής λειτουργίας ανεξάρτητων Θεσμών. Επίσης προβαίνω σε εισηγήσεις που θα μπορούσαν να θέσουν τη βάση για μακροπρόθεσμη εξυγίανση.

Η πρώτη σημαντική διαπίστωση είναι ότι η σωστή επιλογή της ηγεσίας ανεξάρτητων Θεσμών με αδιάβλητες ηθικά και νομικά διαδικασίες είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την άριστη λειτουργία τους.Τα σημαντικότατα προβλήματα με την επιλογή ηγεσίας δεν εξαντλούνται δυστυχώς με τους τελευταίους διορισμούς στην Κεντρική Τράπεζα. Στις 12 Αυγούστου 2011 το Ανώτατο Δικαστήριο ακύρωσε απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (ΕΚ) για επιβολή διοικητικού προστίμου στην εταιρεία Aspis Holdings στη βάση ότι ο διορισμός των μελών της επιτροπής ήταν αντίθετος με τις πρόνοιες του Νόμου της ΕΚ (Προσφυγή Αρ1589/2009, Aspis Holdings Public Company Ltd-vs-Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου). Ως αποτέλεσμα, η ΕΚ αναγκάστηκε να ανακαλέσει σωρεία αποφάσεων που αφορούσαν υποθέσεις που είτε ήταν ενώπιον Δικαστηρίου ή ήταν υπό διερεύνηση, με τη διαπίστωση ότι η επανεξέταση όλων των υποθέσεων είναι ανθρωπίνως αδύνατη (ανακοίνωση ΕΚ 14/10/2011). Προηγήθηκε παρόμοιο πρόβλημα με την Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού όπου κρίθηκε παράνομος ο διορισμός του προέδρου της Επιτροπής (Exxon Mobil Cyprus Ltdκ.α. -vs- Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού υποθ. Αρ. 1544/2009, 25/5/2011) επηρεάζοντας και πάλι αρνητικά σωρεία υποθέσεων. Η προχειρότητα στους διορισμούς επιτροπών σε δύο σημαντικότατους Θεσμούς, ουσιαστικά τους εξουδετέρωσε για μεγάλη χρονική περίοδο εν μέσω της οικονομικής κρίσης. Η «τάτσα» εδώ δεν αφορά μόνο στις χαμένες εργατοώρες, στα χαμένα πρόστιμα, και στις ατιμώρητες πιθανές παραβάσεις εποπτευόμενων, αλλά και στο μήνυμα που στέλνει στους μελλοντικούς παραβάτες.

Να μελετηθεί η δυνατότητα οι προτεινόμενοι από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για τις ηγεσίες ανεξάρτητων Θεσμών να περνούν από δημόσιες ακροάσεις σε αρμόδιες επιτροπές της Βουλής και να ψηφίζεται η έγκρισή τους.

Η δεύτερη σημαντική διαπίστωση είναι ότι η σωστή στελέχωση Θεσμών με κατάλληλο ανθρώπινο δυναμικό αλλά και τεχνολογικό εξοπλισμό είναι επίσης απαραίτητη προϋπόθεση για την άριστη λειτουργία τους. Και εδώ τα προβλήματα είναι πολλά και συνεχιζόμενα, αλλά για συντομία θα αναφερθώ μόνο στο Θεσμό του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου. Ο σχετικός νόμος ψηφίστηκε από την βουλή το 2010 (περί της Σύστασης και Λειτουργίας του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης, Νόμος του 2010, [84(Ι)/2010]). Ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος διορίστηκε την 1η Ιουλίου, 2013, και μόλις τώρα στελεχώνεται με βασικό προσωπικό. Η σημασία του θεσμού αυτού αναδεικνύεται τώρα με τα προβλήματα στις αναδιαρθρώσεις μη εξυπηρετούμενων δανείων αλλά θα μπορούσε να είχε καθοριστικό ρόλο στην αποτροπή χρήσης καταχρηστικών πρακτικών από τις τράπεζες, και στην προστασία του κοινού από την πώληση επικίνδυνων αξιογράφων από μη προσοντούχους τραπεζικούς υπαλλήλους.

Είναι αδήριτη ανάγκη να εκσυγχρονίσουμε άμεσα τις διαδικασίες διορισμού ηγεσίας σε ανεξάρτητους θεσμούς και να επενδύσουμε στην κατάλληλη στελέχωση τους. Εισηγούμαι όπως μελετηθεί η δυνατότητα οι προτεινόμενοι από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για τις ηγεσίες ανεξάρτητων Θεσμών να περνούν από δημόσιες ακροάσεις σε αρμόδιες επιτροπές της Βουλής των Αντιπροσώπων και να ψηφίζεται η έγκρισή τους. Φυσικά αυτό προϋποθέτει και την καλλιέργεια της κατάλληλης πολιτικής κουλτούρας που να διασφαλίζει την αποτελεσματικότητα και μη κομματικοποίηση της διαδικασίας. Όσον αφορά στη στελέχωση, εισηγούμαι όπως με την δημιουργία νέων θεσμών ή την επέκταση αρμοδιοτήτων υφιστάμενων θεσμών να ψηφίζονται ταυτόχρονα πρόνοιες για τη στελέχωσή τους.

Ο Γιώργος Νησιώτης είναι Αναπληρωτής Καθηγητής Χρηματοοικονομικής, Πρόεδρος Τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής, Σχολή Οικονομικών Επιστημών και Διοίκησης, Πανεπιστήμιο Κύπρου

OIK_POLITIKH_KATHI 11/25/14 8:49 PM Page 7

Κυπριακό φυσικό αέριο με αγωγό στην Αίγυπτο

Μπορούμε να απορροφήσουμε όλο το αέριο της Κύπρου, είπε ο Αιγύπτιος υπ. Ενέργειας

Του **ΛΕΥΤΕΡΗ ΑΔΕΙΛΙΝΗ**

Σάρκα και οστά παίρνει το πλάνο πώλησης κυπριακού φυσικού αερίου στην Αίγυπτο, την ώρα που Λευκωσία, Αθήνα και Κάιρο εδραιώνουν με όχημα την ενέργεια την τριμερή συνεργασία που ξεκίνησαν οι ηγέτες των τριών χωρών πριν μερικές βδομάδες στην αιγυπτιακή πρωτεύουσα. Κύπρος και Ελλάδα επανέλαβαν και χθες ότι θα επιδιώξουν να πείσουν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να χρημα-

Η συζήτηση μεταξύ Κύπρου και Αιγύπτου εστιάζεται στην τροφοδότηση με κυπριακό φυσικό αέριο των δύο τερματικών υγροποίησης της Αιγύπτου στο Ιντκου και την Νταμιέτα.

τοδοτήσει μελέτη βιωσιμότητας αγωγού μεταφοράς φυσικού αερίου που θα συνδέει τα κοιτάσματα του Ισραήλ και της Κύπρου με την Κρήτη, στη συνέχεια με την Πελοπόννησο κι απ' εκεί με την Ιταλία. Ένα έργο που, όπως έγραψε και την περασμένη Κυριακή η «Κ», έχει κυρίως πολιτικές προεκτάσεις, αφού εμπειρογνώμονες και διπλωμάτες τονίζουν παρασκηνιακά ότι αγωγός αυτού του είδους είναι πολυδάπανος οικονομικά και πολύ δύσκολος στην κατασκευή του.

Επείγεται η Αίγυπτος

Πριν από την τριμερή για την ενέργεια που έγινε το μεσημέρι στη Λευκωσία, ο Γιώργος Λακκοτρύπης είχε διμερείς συναντήσεις με τους ομολόγους του από την Ελλάδα και την Αίγυπτο, τους κ.κ. Γιάννη Μανιάτη και Σερίφ Ισμαήλ, αντίστοιχα. Ο Αιγύπτιος υπουργός Πετρελαίων και Ορυκτών Πόρων τόνισε ότι η χώρα του μπορεί να εισάγει όσες ποσότητες φυσικού αερίου μπορεί να εξάγει η Κύπρος. Επεσήμανε πως η επανεξαγωγή του κυπριακού φυσικού αερίου από την Αίγυπτο είναι μια επιλογή που μελετάται και ότι κατά τις συνομιλίες συζήτησαν τις λεπτομέρειες για το πώς θα προχωρήσουν με την εξαγωγή φυσικού αερίου από το τεμάχιο "Αφροδίτη" στην Αίγυπτο. Από την πλευρά του, ο κ. Λακκοτρύπης είπε πως έχουν συμφωνήσει ότι θα επισπεύσουν τις συζητήσεις για την εξαγωγή κυπριακού φυσικού αερίου προς την Αίγυπτο. Ανέφερε ότι διαφαίνεται ότι ο καλύτερος τρόπος εξαγωγής θα είναι με κατευθείαν αγωγό μεταξύ Κύπρου και Αιγύπτου και πως η συζήτηση επικεντρώνεται στις υφιστάμενες υποδομές τερματικού υγροποίησης της Αιγύπτου, δηλαδή στο `Ιντκου και στην Νταμιέτα. Πρόσθεσε πως "τους επόμενους δυο μήνες θα έχουμε ενώπιόν μας την τεχνοοικονομική μελέτη των επιλογών για αυτές τις εξαγωγές". Στις δηλώσεις του, ο κ. Ισμαήλ ανέφερε πως η χώρα του, που παράγει φυσικό αέριο από το 1976, έχει μια τεράστια υποδομή και την εμπειρία για να δεχθεί φυσικό αέριο από τα κυπριακά ύδατα. Επεσήμανε πως στην Αίγυπτο έχουν μια τεράστια αγορά για κατανάλωση φυσικού αερίου και πως είναι πολύ καρποφόρο και για τις δυο χώρες να εργαστούν μαζί για να υλοποιήσουν αυτή τη συνεργασία σε σχέση με την ανάπτυξη των φυσικών πόρων της Κύπρου και την εξαγωγή τους στην Αίγυπτο. Ερωτηθείς για τη δυνατότητα επανεξαγωγής του κυπριακού φυσικού αερίου από την Αίγυπτο, ο κ. Ισμαήλ είπε πως αυτή είναι μια επιλογή την οποία μελετούν.

Λόγος για αγωγό προς Ελλάδα

Στη συνάντηση των υπουργών Ενέργειας της Κύπρου και της Ελλάδας, οι κ.κ. Λακκοτρύπης και Μανιάτης συμφώνησαν να προωθήσουν τα έργα κοινού ενδιαφέροντος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και πιο συγκεκριμένα για τον αγωγό Ισραήλ-Κύπρου-Ελλάδας αλλά και για την αποθήκευση υγροποιημένου φυσικού αερίου. Σε δηλώσεις του μετά τη συνάντηση των αντιπροσωπειών της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ελληνικής Δημοκρατίας επί ενεργειακών θεμάτων, ο υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής της Ελλάδας Γιάννης Μανιάτης είπε πως "ο διάδρομος που ενώνει τα κοιτάσματα Ισραήλ-Κύπρου μέσω Κρήτης και ηπειρωτικής Ελλάδας με την υπόλοιπη Ευρώπη, μπορεί να αποτελέσει, μαζί με τη μονάδα του LNG, μια νέα πηγή τροφοδοσίας της ΕΕ". Από την πλευρά του, ο υπουργός Ενέργειας Γιώργος Λακκοτρύπης ανέφερε πως θα γίνουν συγκεκριμένες συναντήσεις στις Βρυξέλλες εντός Δεκεμβρίου για προώθηση των ανωτέρω επιδιώξεων. Η «Κ», πάντως, αντιλαμβάνεται ότι η σύνδεση Ισραήλ – Κύπρου – Ελλάδας με αγωγό είναι ένα έργο που θεωρείται από εμπειρογνώμονες και εταιρείες μη βιώσιμο οικονομικά και τεχνικά. Η Αθήνα και η Λευκωσία δεν χάνουν τίποτα να πραγματοποιήσουν τη μελέτη ειδικά αν τελικά η Κομισιόν δεχθεί να τη χρηματοδοτήσει, κάτι που δεν είναι αυτή τη στιγμή βέβαιο. Επιπλέον, συνομιλητές της εφημερίδας μας από το χώρο της κυβέρνησης αλλά και το διπλωματικό πεδίο τονίζουν ότι οι δημόσιες δηλώσεις τόσο από πλευράς Ελλάδας όσο και από πλευράς Ισραήλ για αγωγό προς Κρήτη, Πελοπόννησο και Ιταλία γίνονται με πολιτικό κι όχι οικονομικό πρίσμα. Στόχος είναι να ενισχυθεί και η κυβέρνηση Σαμαρά η οποία αντιμετωπίζει μεγάλες επικρίσεις στο εσωτερικό και θα αντιμετωπίσει εκλογική αναμέτρηση είτε σε μερικούς μήνες με αφορμή την εκλογή Προέδρου της Δημοκρατίας, είτε λίγο αργότερα.

ΚΥΠΕ

Η συνεργασία Κύπρου – Ελλάδας – Αιγύπτου είναι το προοίμιο για ανάλογες συνεννοήσεις με Ισραήλ και Λίβανο.

Ορισαν πλαίσιο διαλόγου

Τη θέσπιση ενός πλαισίου που θα διέπει τις τριμερείς διαβουλεύσεις Κύπρου, Ελλάδας και Αιγύπτου, με σκοπό τη διευκόλυνση του διαλόγου και την προώθηση της μεταξύ τους τριμερούς συνεργασίας στον τομέα των υδρογονανθράκων, προς όφελος των χωρών τους και της ευρύτερης περιοχής, συμφώνησαν την Τρίτη στη Λευκωσία οι Υπουργοί των τριών χωρών, αρμόδιοι για θέματα ενέργειας. Όπως αναφέρεται σε κοινή διακήρυξή τους, που εκδόθηκε μετά τη συνάντησή τους, οι τρεις Υπουργοί εξέφρασαν, επίσης, την ετοιμότητά τους να εξετάσουν τους τρόπους και τα μέσα για τη βέλτιστη ανάπτυξη των υδρογονανθράκων.

Θολό τοπίο από το τετ-α-τετ Μπάιντεν με Ερντογάν

Ο χρόνος θα δείξει κατά πόσο πέτυχαν οι στόχοι του Αμερικανού αντιπροέδρου να τα «βρει» με τον Τούρκο πρόεδρο

Ηνωμένα Εθνη - Ανάλυση
του **ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΖΟΥΜΠΑΝΙΩΤΗ**

Εδώ και μήνες για τον αντιπρόεδρο των ΗΠΑ, Τζο Μπάιντεν, αποτελούσε πόθο που εκμυστηρευόταν σε κάθε ευκαιρία, μια τετ-α-τετ συνάντηση με τον Ταγίπ Ερντογάν, στην οποία θα συζητούσαν ανοιχτά και με ειλικρίνεια όλα τα προβλήματα στις αμερικανοτουρκικές σχέσεις και τους γεωστρατηγικούς σχεδιασμούς της Ατλαντικής Συμμαχίας σε μια τεράστια περιοχή, από την Ουκρανία μέχρι τον Καύκασο κι από το Ιράν μέχρι την Αίγυπτο. Στην πλειάδα των

Ο κ. Μπάιντεν δεσμεύθηκε πριν τη συνάντηση με τον Τούρκο Πρόεδρο ότι η Κύπρος δεν πρόκειται να είναι το αντάλλαγμα για βελτίωση των αμερικανοτουρκικών σχέσεων όπως συνέβη το 2003.

θεμάτων με τα οποία συνδεόταν η Τουρκία, συμπεριλαμβάνονταν και το Κυπριακό.

Ο Μπάιντεν πίστευε ότι η Τουρκία αντί να διατηρεί 40.000 στρατού στην Κύπρο κι ένα πρόβλημα άλυτο που της επιφέρει κόστος, θα έπρεπε να εστιάσει την προσοχή της στη Μαύρη Θάλασσα (την οποία χάνει μετά την ρωσική επέμβαση στην Κριμαία), την Αρμενία (όπου κρατά άλυτο το θέμα κι η Ρωσία έχει αυξήσει τη στρατιωτική της παρουσία) και τη Συρία με το Ιράκ, όπου η πολιτική της απέτυχε. Για δε την Κύπρο, αφενός έλεγε ότι τα ενεργειακά αποθέματα στην ΑΟΖ είναι τεράστια κι αφετέρου ότι, συναινώντας σε δίκαιη λύση του Κυπριακού, η Τουρκία θα μπορούσε να εξασφαλίσει φτηνό φυσικό αέριο, αλλά και αγωγούς.

Κάποιες από τις σκέψεις για την Κύπρο που είχε αποκαλύψει σε πηγετικά στελέχη της Ομογένειας τον περασμένο Ιούνιο, τις είπε και δημόσια ένα μήνα αργότερα στην Κληρικολαϊκή Συνέλευση της Αρχιεπισκοπής Αμερικής και στη συνέχεια στις αρχές Οκτωβρίου στο Χάρβαρντ. Κλειδί ήταν το «να καθίσουν και να τα πουν με τον Ερντογάν, όπως συνέβη το περασμένο Σάββατο στην Κωνσταντινούπολη. Οι δύο άνδρες συνομίλησαν τέσσερεις συνολικά ώρες, εκ των οποίων τις δύο κατ' ιδίαν, χωρίς συμβούλους.

Είπε τα αυτονόητα

Ούτε οι δημόσιες δηλώσεις των δύο ηγετών μετά τις συνομιλίες, ούτε και οι ανώνυμες ενημερώσεις των δημοσιογράφων από ανώτερους αξιωματούχους του Στέιτ Ντιπάρτμεντ λύνουν πολλές απορίες. Ειδικά για το Κυπριακό, έχουμε μόνο δηλώσεις από τον Τζο Μπάιντεν, ο οποίος ζήτησε να αποκλιμακωθούν οι εντάσεις και να επιστρέψουν οι δύο πλευρές στην Κύπρο στις διαπραγματεύσεις για μια λύση διζωνικής δικοινοτικής ομοσπονδίας. Ο Ερντογάν στις δηλώσεις του δεν ανέφερε το Κυπριακό, ενώ το επίσημο τουρκικό πρακτορείο «Ανατόλια» κράτησε μόνο το σκέλος της επιστροφής στις συνομιλίες και της ανάγκης για επίδειξη πολιτικής βούλησης και απέκρυψε το σκέλος της αποκλιμάκωσης της έντασης, η οποία και οδήγησε στην αναστολή της συμμετοχής της ελληνοκυπριακής πλευράς στις συνομιλίες. Όσο για τους ανώτερους αξιωματούχους του Λευκού Οίκου, στην ενημέρωσή τους δεν αναφέρθηκαν στο Κυπριακό, ίσως γιατί το ενδιαφέρον των παρισταμένων δημοσιογράφων το βράδυ του Σαββάτου ήταν εστιασμένο στη συριακή κρίση.

Με βάση τις μέχρι στιγμής ενημερώσεις από το Λευκό Οίκο, διαφαίνεται ότι έχουν δοθεί αμοιβαίες υποσχέσεις, οι δύο κυβερνήσεις μέσω ομάδων εργασίας να βρουν περισσότερες κοινές συνισταμένες στη στρατιωτική τους συνεργασία για την καταπολέμηση του «Ισλαμικού Κράτους». Ωστόσο, στα τρία βασικά ζητήματα που επέμεινε η Αγκυρα, την ανατροπή του καθεστώτος Ασαντ, την δημιουργία «ζώνης ασφαλείας» στα τουρκοσυριακά σύνορα και στην εγκαθίδρυση ζώνης απαγόρευσης πτήσεων στη Συρία, το χάσμα παραμένει. Αγνωστο επίσης παραμένει αν έχουν ικανοποιηθεί από τις τουρκικές εξηγήσεις οι Αμερικανοί, στο θέμα της υποστήριξης που παρέχεται από «κομμάτια της τουρκικής κοινωνίας» στον ISIL.

Καθώς μάλλον θα αργήσουμε πολύ να έχουμε ενημέρωση για το τι διαμείφθηκε μεταξύ των δύο ηγετών στην κατ' ιδίαν συνομιλία τους, μόνο ο χρόνος θα αποδείξει αν ο Μπάιντεν κατόρθωσε να πείσει τον Ερντογάν, σε ποια θέματα και σε ποιο βαθμό. Ο ίδιος πάντως φρόντισε να δεσμευθεί πριν το ταξίδι, πως δεν πρόκειται η Κύπρος να είναι το αντάλλαγμα στη βελτίωση των αμερικανοτουρκικών σχέσεων, όπως συνέβη το 2003. Πάντως, οι δημόσιες τοποθετήσεις του Ερντογάν, μετά την αναχώρηση του Μπάιντεν, ότι «οι Αμερικανοί ενδιαφέρονται μόνο για το πετρέλαιο», δεν γεννά ιδιαίτερη αισιοδοξία. Γιατί ίσως για τον αλλοπρόσαλλο Ερντογάν σημασία δεν έχουν τα εύλογα απτά συμφέροντα της χώρας, αλλά οράματα αναβίωσης της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

ΚΥΠΕ

Το χάσμα μεταξύ ΗΠΑ και Τουρκίας παραμένει στα τρία βασικά ζητήματα που επέμεινε η Αγκυρα, την ανατροπή του καθεστώτος Ασαντ, την δημιουργία «ζώνης ασφαλείας» στα τουρκοσυριακά σύνορα και στην εγκαθίδρυση ζώνης απαγόρευσης πτήσεων στη Συρία.

Θα φύγει το «Μπαρμπαρός»;

Μετά την ανακοίνωση από μέρους της Αθήνας και της Αγκυρας των κινήσεων για αποκλιμάκωση της έντασης, πληροφορίες από την Αθήνα φέρουν την Τουρκία να έχει πει πως μέχρι την επίσκεψη του πρωθυπουργού Αχμέτ Νταβούτογλου στην Ελλάδα, στις 5 Δεκεμβρίου, το «Μπαρμπαρός» θα αποσυρθεί από την κυπριακή ΑΟΖ, ενώ η ναυτική οδηγία (NAVTEX) θα παραμείνει για λίγες ακόμη μέρες σε ισχύ. Την ίδια στιγμή θα συνέχιζε τις προσπάθειες ο ειδικός σύμβουλος του ΓΓ του ΟΗΕ, Εσπεν Μπαρθ Άιντε για εξεύρεση φόρμουλας επανέναρξης των συνομιλιών.

Είναι χαρακτηριστική και η δήλωση του Τούρκου υπουργού Ενέργειας, Τανέρ Γιλντίζ, στη

σύνοδο του 6ου Ατλαντικού Συμβουλίου Ενέργειαςκαι Οικονομίας στην Κωνσταντινούπολη, ο οποίος ανέφερε ότι η αποστολή του «Μπαρμπαρός» θα ολοκληρωθεί κατά πάσα πιθανότητα στις αρχές Δεκεμβρίου.

Βέβαια και οι τοποθετήσεις Νταβούτογλου στο ίδιο συνέδριο σε σχέση με τους κυπριακούς υδρογονάνθρακες και οι δηλώσεις Εργολου τη Δευτέρα πως το «Μπαρμπαρός» θα παραμείνει στην κυπριακή ΑΟΖ, δημιουργούν σύγχυση. Όμως, σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις, δεν αποκλείεται στο επόμενο δεκαήμερο να έχουμε φόρμουλα επανάληψης των συνομιλιών και μάλιστα εντατικοποιημένων, με στόχο να βρεθούν τα μέρη σε ακτίνα συμφωνίας πριν τις «προεδρικές» στο ψευδοκράτος. Κι αυτό γιατί όλες ανεξαιρέτως οι αμερικανικές τοποθετήσεις τις τελευταίες 40 ημέρες έχουν ως κοινό παρονομαστή την επιστροφή στις διαπραγματεύσεις με στόχο τη λύση.

ΑΡΘΡΟ / *Του* **ΝΙΚΟΛΑ ΚΥΡΙΑΚΟΥ**

Σιωπή

Τι θα είχε να πει σήμερα σ' έναν 30άρη η πολιτική και οικονομική ελίτ του τόπου; Για ποιο ζήτημα θα τον κινητοποιούσε; Για ποιο θέμα θα τον ενθάρρυνε να δουλέψει, να ασχοληθεί, να νοιαστεί; Για ποιο συλλογικό όραμα και στη βάση ποιου νέου κοινωνικού συμβολαίου; Ποια προοπτική θα παρουσίαζε ενώπιόν του; Για ποιο λόγο θα τον έπειθε να σηκωθεί απ' το κρεβάτι του, να σπουδάσει, να αποκτήσει γνώσεις και δεξιότητες;

Το πρόβλημα με τα ρητορικά ερωτήματα είναι ότι καμιά φορά έχουν μέσα τους τον σπόρο του λάθους. Είναι ήδη κακοφορμισμένα, αφού το σκουλήκι της πραγματικότητας τα έχει φάει αργά και σταθερά από μέσα. Σκάνε στα χέρια σου σαν κακοσυντηρημένες χειροβομβίδες. Έτσι και με την εισαγωγή του άρθρου: το πρόβλημα είναι η πραγματικότητα. Η πολιτική ελίτ. Η οικονομική ελίτ. Οι άνθρωποι που κινούν τα νήματα. Σε θέσεις εξουσίας και σε άδηλα κέντρα. Αυτοί που, στην καθομιλουμένη, έχουν πιασμένα όλα τα πόστα. Για να ζητούν διόδια απ' τους πολίτες. Όσοι καταβάλλουν το κατάλληλο αντίτιμο, προχωρούν. Όσοι αρνούνται ή δεν αντιλαμβάνονται τους όρους του παιχνιδιού παίρνουν την κάρτα που λέει: "Πήγαινε πίσω στην αφετηρία".

Οι άνθρωποι που κινούν τα νήματα. Σε θέσεις εξουσίας και σε άδηλα κέντρα. Αυτοί που, στην καθομιλουμένη, έχουν πιασμένα όλα τα πόστα. Για να ζητούν διόδια απ' τους πολίτες.

Έτσι είναι με τα μονοπώλια: δεν σπάνε εύκολα και φροντίζουν να δημιουργούν τους όρους και τις συνθήκες της διαιώνισής τους. Καθώς και τους ανθρώπους που θα κρατούν σε λειτουργία τα γρανάζια. Δύσκολα πράγματα για όσους δεν έχουν γερό στομάχι, μπάρμπα στην Κορώνη ή μέσον στο επιτελείο του κόμματος. Το μόνο που ίσως δίνει ένα περιθώριο είναι αυτό: το ότι μέσα στην αδηφάγο τους όρεξη, τα μονοπώλια καμιά φορά τείνουν να τρώνε τον ίδιο τους τον εαυτό. Πείτε το ειρωνεία, αλλά αυτά τα ίδια φτιάχνουν τις προϋποθέσεις της ίδιας της καταστροφής τους. Και ξανακυλάει ο τροχός της ιστορίας μετά.

Έτσι και στη μικρή μας παρηκμασμένη Δημοκρατία. Το σύστημα φούσκωσε, μεγάλωσε, αναπαράχθηκε, φρόντισε να φτιάξει το δίκτυό του, να βάλει τους ανθρώπους του εκεί που πρέπει και μετά να μοιράσει την πίτα. Κι ύστερα; Ύστερα, μπαμ! Η έκρηξη της χειροβομβίδας στα χέρια μας. Ο μικρός μας παράδεισος λεπλατήθηκε σε μία νύχτα. Ο συνδυασμός και η αλληλουχία λαθών και ανικανότητας σε αφήνει ενεό.

Και τώρα τι; Η γενιά μου έχει τους πιο προικισμένους, σπουδασμένους, καταρτισμένους και προετοιμασμένους δικηγόρους, λογιστές, μεταπράτες, γραφιάδες και γενικώς χαρτογιακάδες που είδε ποτέ αυτός ο τόπος από καταβολής κόσμου. Μόνο που δεν έχουν δουλειά. Ούτε κίνητρο. Μήτε πίστη σε κανέναν. Εκπαιδευτήκαμε στην ευκολία και εκμαυλιστήκαμε από αυτήν. Όλοι πιστέψαμε ότι σε αυτή την ιστορία υπήρχε μία γωνιά και για μας. Για να ζήσουμε τη ζωή των γονέων μας – έστω το δεύτερο μισό της. Στην πορεία όμως ξεχάσαμε να αναρωτηθούμε από πού έρχονταν τα λεφτά, γιατί τα ξοδεύαμε με τον τρόπο που τα ξοδεύαμε, τι μας απέφερε, τι θέλαμε να κάνουμε. Ίσως να είναι βολικό να καμωνόμαστε τους αθώους, αλλά δεν ξέρω πόσες και ποιες δικαιολογίες μπορούμε να βρούμε.

Ενάμιση και κάτι χρόνο μετά το κούρεμα λείπει αυτό που θα ξαναδώσει κίνηση. Η περσινή γη κάνκε και η νέα ζωή θα πρέπει να είναι διαφορετική απ' την προηγούμενη. Σε αυτή την ιστορία, όσοι νοιάζονται τον τόπο θα πρέπει να δώσουν τις ιδέες για να μην ξαναφτιαχτούν τα πράγματα όπως ήταν, για να μην ξαναπαιχτεί το έργο όπως πριν. Προς το παρόν εισπράττεται μόνο σιωπή. Μπορεί κάποιος, επιτέλους, να μιλήσει;

Ο Νικόλας Κυριάκου είναι νομικός

Πρώτα απόσυρση Navtex και μετά συνομιλίες

Το «όχι» της ε/κ πλευράς στην πρόταση του για συζήτηση των υδρογονανθράκων με τους Τ/Κ σε παράλληλο επίπεδο με αυτό των απευθείας συνομιλιών για το κυπριακό διατύπωσε ο Ν. Αναστασιάδης στον ειδικό σύμβουλο του ΓΓ του ΟΗΕ, Έσπεν Μπαρτ Άιντε. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας τόνισε επίσης ότι το φυσικό αέριο, που είναι κίνητρο για λύση του προβλήματος, μπορεί να συζητηθεί και να κατανεμηθεί μεταξύ των δύο κοινοτήτων μετά τη λύση του πολιτικού προβλήματος. Τόνισε επίσης ότι ο ίδιος και ο διαπραγματευτής, Ανδρέας Μαυρογιάννης, δεν μπορούν να επανέλθουν στο διάλογο πριν να αποχωρήσει το Μπαρπαρός από την κυπριακή ΑΟΖ και πριν αποσύρει η Τουρκία την οδηγία προς ναυτιλομένους που έχει εκδώσει. Πριν από τη συνάντηση με τον κ. Άιντε, την Τρίτη αργά το απόγευμα, ο κ. Αναστασιάδης είχε προεδρεύσει του Συμβουλίου Αρχηγών κομμάτων, οι οποίοι στήριξαν ομόφωνα τους χειρισμούς και την απάντηση που θα έδινε επισήμως στον ειδικό σύμβουλο του ΓΓ. Μετά το Συμβούλιο Αρχηγών ο κυβερνητικός εκπρόσωπος τόνισε πως «εκείνο που παραμένει, η θέση της δικής μας πλευράς, η θέση που στηρίζουν ομόφωνα και όλοι οι πολιτικοί αρχηγοί, είναι ότι το θέμα της ενέργειας, το θέμα των υδρογονανθράκων, δεν μπορεί με κανένα τρόπο να συζητηθεί είτε στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων είτε σε οποιανδήποτε άλλη παράλληλη διαδικασία». Σε ερώτηση αναφορικά με τις ενέργειες που θα πρέπει να γίνουν, ο κ. Χριστοδουλίδης επεσήμανε ότι "η Τουρκία με τις ενέργειές της είναι εκείνη που έχει κλιμακώσει την κατάσταση, είναι εκείνη που μας οδήγησε στην απόφαση για αναστολή της συμμετοχής μας στις διαπραγματεύσεις, άρα οι όποιες ενέργειες, οι όποιες προσπάθειες θα πρέπει να στραφούν προς εκείνη την κατεύθυνση".

ΚΥΠΕ

Ο Εσπεν Μπαρτ Άιντε είπε ότι θα προετοιμαστεί για γρήγορη διαδικασία από τον Ιανουάριο.

08-OIK_SYNENTEYJI_KATHI 25/11/14 21:41 Page 8

Ερίζουν επί ερειπίων στις Κ. Αερογραμμές

Πυροβολώντας παραιτήθηκε ο πρόεδρος, επικρίσεις από μέλη του ΔΣ

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ**

Την ώρα που οι Κυπριακές Αερογραμμές βρίσκονται στην κόψη του ξυραφιού και κινδυνεύουν ανά πάσα στιγμή να βάλουν λουκέτο, ο εμφύλιος που μαινόταν στους κόλπους του διοικητικού συμβουλίου έφθασε στην κορύφωσή του. Η παραίτηση που υπέβαλε στον υπουργό Οικονομικών Χάρη Γεωργιάδη την Παρασκευή, ο πρόεδρος του ΔΣ, Μάκης Κωνσταντινίδης, από ότι φαίνεται δεν θα είναι η τελευταία εκθροπραξία του «εναέριου πολέμου». Ενώπιον του ΔΣ θα τεθεί πρόταση για διεξαγωγή εσωτερικής έρευνας κατά του κ. Κωνσταντινίδη για την πληρωμή ποσού 600 χιλιάδων ευρώ από οφειλές της εταιρείας προς την Hermes, χωρίς απόφαση του Συμβουλίου, όπως υποστηρίζεται από μέλη του Σώματος, τα οποία αφήνουν σκιές για τον παραιτηθέντα πρόεδρο. Από την άλλη ο Μάκης Κωνσταντινίδης ενώ χαρακτηρίζει ανάξιες λόγου τις σκιές που αφήνονται για τον ίδιο, διακηρύττει ότι η δυστοκία στην σύγκληση του Συμβουλίου δεν ήταν τυχαία, αλλά εντασσόταν στο πλαίσιο της επίθεσης που είχε εξαπολυθεί εναντίον του και οδήγησε τελικά στην παραίτηση του. Πάντως αν και ο χειμώνας αυτός αναμένεται να είναι πολύ βαρύς για τις Κυπριακές Αερογραμμές, στελέχη τους διαβεβαιώνουν ότι θα εξακολουθήσουν να υπηρετούν το επιβατηγό κοινό και το 2015!

Καμία πτήση προς Ελλάδα την Πέμπτη

Προβλήματα αναμένεται να δημιουργηθούν και στις πτήσεις από και προς την Ελλάδα λόγω της γενικής απεργίας που έχουν εξαγγείλει τα εργατικά συνδικάτα για την Πέμπτη, σε ένδειξη διαμαρτυρίας για την ακολουθούμενη κυβερνητική οικονομική πολιτική.Η 'Ενωση Ελεγκτών Εναέριας Κυκλοφορίας ανακοίνωσε ήδη ότι καλεί τα μέλη της να συμμετάσχουν στην απεργία. Και αυτό, όπως επισήμανε εκπρόσωπός της στην Αθήνα, σημαίνει ότι «δεν θα πετάξει τίποτα στον ελληνικό εναέριο χώρο». Λόγω της γενικής απεργίας θα επηρεαστούν στην Ελλάδα και όλα τα επίγεια (λεωφορεία, τρόλεϊ, τρένα, μετρό, τραμ) και θαλάσσια μέσα μεταφοράς. Εννοείται ότι δεν θα λειτουργήσει το μετρό από και προς το αεροδρόμιο.

ΜΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, παραιτηθείς πρόεδρος ΔΣ Κ. Αερογραμμών

Σκοπιμότητες πίσω από την άρνηση σύγκλησης του ΔΣ

Πυρ και μανία με τα μέλη του Σώματος για τις αντιδράσεις τους

-Γιατί παραιτηθήκατε από την θέση του προέδρου των ΚΑ;

-Διότι αισθάνθηκα ότι η περιρρέουσα ατμόσφαιρα δεν ήταν εκείνη που ανέμενα για να προσπαθήσω να κάνουμε ένα μικρό θαύμα, αν μπορούσαμε, ιδιαίτερα μετά τα σκληρά πραγματικά δεδομένα των αριθμών, οι οποίοι οδηγούσαν σε αρνητική απάντηση από τις Βρυξέλλες. Όταν ακούσαμε από την Βουλή στις 11 Νοεμβρίου αλλά και τον Έφορο Κρατικών Ενισχύσεων, ότι με

Σε ό,τι προσπαθούσα να κάνω υπήρχε κάποια αντίδραση. Ούτε κι εγώ κατάλαβα το γιατί.

Τρεις μήνες παρέμεινε στο τιμόνι των ΚΑ ο Μάκης Κωνσταντινίδης.

το Σχέδιο που υποβλήθηκε το καλοκαίρι του 2013 δεν υπήρχε περίπτωση θετικής απάντησης, η επιλογή μου ήταν ή μοιρολατρική στάση ή να πολεμήσουμε με όποιες δυνατότητες έχουμε. Προσωπικά επέλεξα το δεύτερο.

-Η περιρρέουσα ατμόσφαιρα είναι σε πολιτικό επίπεδο ή μέσα από την εταιρεία;

-Μέσα από το διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας.

-Δεχόσαστε πόλεμο;

-Ό,τι προσπαθούσα να κάνω υπήρχε κάποια αντίδραση που ούτε εγώ κατάλαβα το γιατί, με τρόπο που άρχισα και σκέφτομαι ότι κάποια άτομα μέσα είτε δεν αντιλαμβάνονταν την πραγματικότητα, ή σκόπιμα έκαναν κάποιες κινήσεις.

-Πόσες προσπάθειες κάνατε να συγκληθεί το ΔΣ της εταιρείας;

-Πριν δέκα μέρες, Παρασκευή απόγευμα, κάναμε συνεδρία, όπου παρουσιάσαμε ένα σχέδιο σωτηρίας της εταιρείας. Είπαμε να βρεθούμε σε μια εβδομάδα και την επόμενη Πέμπτη μου είπαν ότι δεν υπάρχει απαρτία. Πρότεινα την επομένη και με ειδοποίησαν και πάλι ότι δεν θα υπάρχει απαρτία. Είπα το Σάββατο και η απάντηση ήταν η ίδια. Τότε άρχισα να σκέφτομαι ότι δεν είναι τυχαία η μη σύγκληση του ΔΣ.

-Επικρίνεστε από μέλη του Συμβουλίου για το χειρισμό των οφειλών στην Hermes. Υπήρξε απόφαση του ΔΣ ή όχι;

-Αυτό το θέμα είναι ανάξιο συζήτησης, γιατί έχω μπροστά μου τα δεδομένα από το λογιστήριο που δείχνουν ότι για τα παλιά χρέη των Κυπριακών Αερογραμμών υπήρξε προφορική συμφωνία της εταιρείας και του διαχειριστή των αεροδρομίων για σταδιακή αποπληρωμή τους. Αυτό γινόταν συνεχώς για αρκετούς μήνες. Μέσα στον Ιούλιο υπήρξε μια άτυπη συμφωνία μεταξύ της κυβέρνησης και της εταιρείας διαχείρισης των αεροδρομίων και με βάση αυτή την συμφωνία οι ΚΑ πλήρωναν χωρίς απόφαση διοικητικού συμβουλίου. Την ίδια πρακτική ακολούθησα και εγώ και υπήρξε αντίδραση από το ΔΣ. Για το θέμα αυτό θα πρέπει να ερωτηθεί η οικονομική διεύθυνση της εταιρείας.

-Με τα σημερινά δεδομένα η εταιρεία έχει μέλλον;

-Πιστεύω, ότι αν είχαμε χρόνο στην διάθεσή μας θα μπορούσαμε να κάναμε το θαύμα. Ανησυχώ, γιατί ο χρόνος τρέχει.

-Ποιο ήταν το σχέδιο που είχατε για σωτηρία των ΚΑ;

-Το σχέδιο που σκεφθήκαμε να υποβάλουμε στις συντεχνίες αφορά σε μείωση των ζημιογόνων προορισμών, μείωση του προσωπικού, αποξένωση κάποιων τμημάτων της εταιρείας, που είναι ζημιογόνα, αύξηση των ωρών εργασίας, ιδιαίτερα του πτητικού προσωπικού.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΧΕΙΜΩΝΑΣ, μέλος ΔΣ Κ. Αερογραμμών

Θα ζητήσω εσωτερική έρευνα για τον Μάκη Κωνσταντινίδη

Επικρίσεις για πληρωμή οφειλών της εταιρείας χωρίς απόφαση ΔΣ

-Ανεξέλεγκτη η κατάσταση στις ΚΑ μετά και την παραίτηση Κωνσταντινίδη;

-Δεν γνωρίζω τους λόγους παραίτησής του, ήταν κάτι το ξαφνικό. Εγώ και τα υπόλοιπα μέλη του Συμβουλίου ενημερωθήκαμε από τον Τύπο. Την Τρίτη το απόγευμα είχαμε ΔΣ και θα ζητούσα εξηγήσεις από τον κ. Κωνσταντινίδη.

-Τι εξηγήσεις θα του ζητούσατε;

θα πάρουμε και νομική γνωμάτευση και αν υπάρχει περιθώριο, ναι, τότε θα το κάνουμε. Εγώ προσωπικά θα θέσω το θέμα για να γίνει εσωτερική έρευνα.

Ο Πανίκος Χειμώνας διαβεβαιώνει το επιβατικό κοινό ότι οι ΚΑ δεν θα κλείσουν.

-Πρώτα για την πληρότητα των πτήσεων και την μείωση των κρατήσεων. Το άλλο ήταν η παραίτηση του συνάδελφου Κουρίδη. Το τρίτο θα ήταν το θέμα της Hermes. Επί προεδρίας κ. Κωνσταντινίδη δεν υπήρχε συνεδρία του ΔΣ που το θέμα της Hermes να μην είναι στην ατζέντα. Δηλαδή, πώς να εξοφλήσουμε κάποιες υποχρεώσεις μας. Θέλαμε να ξεκαθαρίσει. Υπήρχε και ένα άλλο θέμα συναφές: πριν από 15 μέρες ο κ. Κωνσταντινίδης, χωρίς απόφαση διοικητικού συμβουλίου, είχε προβεί στην αποπληρωμή στην Hermes του ποσού των 600 χιλιάδων ευρώ από το υπόλοιπο και επαναλαμβάνω, χωρίς απόφαση ΔΣ. Αυτό είναι πολύ σοβαρό.

-Αφήνετε αιχμές κατά του κ. Κωνσταντινίδη;

-Εγώ θέλω ξεκαθάρισμα. Είμαι και υπάλληλος των ΚΑ τα τελευταία 23 χρόνια και την πονώ την εταιρεία. Γι αυτό θέλω εξηγήσεις.

-Λέγεται ότι το ΔΣ θα κινηθεί εναντίον του πρώην προέδρου. Είναι έτσι;

-Θα απασχολήσει τα μέλη του Συμβουλίου, θα πάρουμε και νομική γνωμάτευση και αν υπάρχει περιθώριο, ναι, τότε θα το κάνουμε. Εγώ προσωπικά θα θέσω το θέμα για να γίνει εσωτερική έρευνα.

-Γιατί δεν συνεδρίαζε το ΔΣ της εταιρείας;

-Αυτό για μένα είναι ένα μεγάλο φιάσκο. Τους τελευταίους 18 μήνες έχουμε κάνει 50 συνεδριάσεις. Πολλά από τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου αφιέρωναν έξτρα χρόνο για υποθέσεις της εταιρείας. Αυτό που λέει ο κ. Κωνσταντινίδης πιστεύω ότι είναι αδυναμία για τον ίδιο. Και το λέω αυτό, γιατί ο άνθρωπος είχε έλθει ίσως με κάποια άλλη ατζέντα, την οποία εγώ δεν ξέρω. Πέρασε η χρονική περίοδος της ατζέντας του, δεν πέρασε και το σχέδιο που έφερε και γι αυτό παραιτήθηκε. Και ο τρόπος που παραιτήθηκε αυτό τα αποδεικνύει: να μαθαίνω εγώ από τα ράδια ότι παραιτήθηκε ο πρόεδρός μου; Γιατί δεν ήλθε να μας το ανακοινώσει πρώτα;

-Υπάρχει μέλλον για την εταιρεία;

-Θέλω να διαβεβαιώσω τους πάντες ότι οι ΚΑ θα συνεχίσουν να πετούν. Υπάρχουν λεφτά, ρευστότητα μέχρι και το τέλος του 2015. Κακώς βγαίνουν όλες αυτές οι ανακοινώσεις από τους Υπουργούς και διάφορους διευθυντές. Είμαστε κοντά στην έγκριση του σχεδίου που έχουμε υποβάλει στις Βρυξέλλες. Έχουμε υλοποιήσει το 70% του σχεδίου και αυτό που υπολείπεται είναι η αποξένωση ενός ή δυο τμημάτων με καλούς όρους φυσικά για τους εργαζόμενους.

ΑΡΘΡΟ / Του **ΑΝΔΡΕΑ ΣΑΒΒΙΔΗ**

Μια σχετικά παραμελημένη πτυχή της κυπριακής οικονομικής κρίσης

Πάρα πολλά έχουν γραφτεί για τους λόγους που οδήγησαν στην πρόσφατη οικονομική κρίση στην Κύπρο και τις προοπτικές της οικονομίας για την επαναφορά της οικονομικής μεγέθυνσης. Σε αυτή την σύντομη ανασκόπηση θα επικεντρωθώ σε μια πτυχή της κρίσης που έχει σχετικά παραμεληθεί στις συζητήσεις – μια πτυχή όμως που προσφέρει σημαντικά στοιχεία που βοηθούν στην κατανόηση της πορείας της κυπριακής οικονομίας τα τελευταία χρόνια.

Το θέμα που θα αναπτύξω είναι ένα θέμα στο οποίο δίνω ιδιαίτερη έμφαση στα μαθήματα που στο παρελθόν δίδασκα στις Η.Π.Α. και τώρα στην Κύπρο: τους εξωτερικούς λογαριασμούς μιας χώρας. Συγκεκριμένα, ο Τρέχων Λογαριασμός μιας χώρας περιλαμβάνει όλες τις συναλλαγές της χώρας με τον υπόλοιπο κόσμο σε αγαθά, υπηρεσίες, εισόδημα (από επενδύσεις υπό την μορφή κέρδους, μερισμάτων και τόκων) και τρέχουσες μεταβιβάσεις (για παράδειγμα εμβάσματα εργαζομένων). Το υπόλοιπο του Τρέχοντα Λογαριασμού (εισροές πλην εκροές) είναι πηγή σημαντικής πληροφόρησης για την πορεία μιας οικονομίας για πολλούς λόγους, αν μη τι άλλο χρησιμοποιείται ευρέως από τους διεθνείς οίκους αξιολόγησης. Εδώ θα επικεντρωθώ σε μόνο ένα σημείο: έλλειμμα στον Τρέχοντα Λογαριασμό σημαίνει δανεισμό της χώρας από τον υπόλοιπο κόσμο. Πριν αναλύσω τις επιπτώσεις αυτής της σχέσης παραθέτω μια σύντομη επισκόπηση της πορείας του στην Κύπρο.

Όλα τα τελευταία 20 χρόνια (πλην ενός) ο Τρέχων Λογαριασμός της Κύπρου ήταν ελλειμματικός. Την δεκαετία 1994-2004 τα ελλείμματα ήταν σχετικά χαμηλά - κάτω του 5% του εθνικού εισοδήματος (τα στοιχεία είναι από την Κεντρική Τράπεζα Κύπρου). Μετά το 2004 τα ελλείμματα αυξήθηκαν κατακόρυφα

Την δεκαετία 1994-2004 τα ελλείμματα ήταν σχετικά χαμηλά - κάτω του 5% του ΑΕΠ. Μετά το 2004 τα ελλείμματα αυξήθηκαν κατακόρυφα φτάνοντας το 2008 τα €2,7 δισεκ., σχεδόν το 15% του ΑΕΠ.

φτάνοντας το 2008 τα €2,7 δισεκ., σχεδόν το 15% του ΑΕΠ – ένα από τα πιο μεγάλα ελλείμματα σε όλη την Ευρώπη. Τα ελλείμματα ήταν κυρίως αποτέλεσμα της μεγάλης αύξησης στο Εμπορικό Έλλειμμα (εξαγωγές αγαθών πλην εισαγωγές αγαθών) ενώ το πλεόνασμα στις υπηρεσίες που παραδοσιακά παρουσιάζει η χώρα δεν αυξήθηκε ώστε να περιορίσει το έλλειμμα στον Τρέχοντα Λογαριασμό. Το 2009 και 2010 το έλλειμμα παρέμεινε σχετικά υψηλό (γύρω στο 10% ΑΕΠ) και μειώθηκε σημαντικά μετά το 2010.

Όπως προαναφέρθηκε, έλλειμμα στον Τρέχοντα Λογαριασμό πρέπει να καλυφτεί με εξωτερικό δανεισμό, δηλαδή την εισροή κεφαλαίου. Το έλλειμμα και ο εξωτερικός δανεισμός συνήθως οδηγούν στην υποτίμηση του νομίσματος μιας χώρας, κάτι που με την σειρά του ενισχύει την εξωτερική ανταγωνιστικότητα μιας χώρας και από μόνο του συνεισφέρει στην εξάλειψη του ελλείμματος. Στην περίπτωση της Κύπρου μια τέτοια υποτίμηση δεν ήταν δυνατή.

Ας εξετάσουμε πιο στενά τον εξωτερικό δανεισμό που ισορροπεί το έλλειμμα στον Τρέχοντα Λογαριασμό. Ο δανεισμός (εισροή κεφαλαίου) γίνεται με διάφορες μορφές. Η πρώτη είναι Ξένες Άμεσες Επενδύσεις (επενδύσεις σε επιχειρήσεις). Η δεύτερη μορφή είναι Επενδύσεις Χαρτοφυλακίου (κυρίως χρεόγραφα) και η τρίτη Λοιπές Επενδύσεις (κυρίως καταθέσεις και δάνεια). Πολλοί αναλυτές εκφράζουν την άποψη ότι εφ' όσον ένα έλλειμμα χρηματοδοτείται από Άμεσες Επενδύσεις δεν είναι ανησυχητικό (για ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα) διότι αυτής της μορφής εισροές κεφαλαίου είναι μακροπρόθεσμης φύσης και ενισχύουν την παραγωγικότητα της χώρας. Τα αυξανόμενα ελλείμματα μέχρι το 2008 όμως δεν συνοδευόταν από εισροές άμεσων επενδύσεων. Μόνο ένα έτος (2006) οι άμεσες επενδύσεις κάλυψαν μεγαλύτερο από το μισό του ελλείμματος και μάλιστα το έτος με το μεγαλύτερο έλλειμμα (2008) η Κύπρος παρουσίασε καθαρή εκροή άμεσων επενδύσεων (παρενθετικά ένας παράγοντας που συνέβαλε ώστε τελευταία η Τουρκία να θεωρηθεί μια «εύθραυστη» αναδυόμενη οικονομία είναι διότι, σε αντίθεση με πριν το 2009 όταν οι άμεσες επενδύσεις κάλυπταν περισσότερο από το μισό του ελλείμματος, τα τελευταία τρία χρόνια καλύπτουν λιγότερο από ένα πέμπτο – FinancialTimes, 27 Νοεμβρίου 2013). Πώς καλυπτόταν τότε το έλλειμμα; Η απάντηση είναι ότι τα αυξανόμενα ελλείμματα (2005-2010) συνοδεύονταν από αυξημένες εισροές καταθέσεων και δανείων. Ως γνωστό, οι καταθέσεις είναι βραχυπρόθεσμης φύσης, ευμετάβλητες και η συνεχής ροή τους απαιτεί ψηλά επιτόκια ενώ τα ξένα δάνεια εμπερικλείουν μελλοντικές εκροές χρήματος αναγκαίες για την εξυπηρέτησή τους. Αυτές οι εξελίξεις στους εξωτερικούς λογαριασμούς της Κύπρου έπρεπε να ανησυχήσουν.

Ο Ανδρέας Σαββίδης είναι καθηγητής Διεθνών Οικονομικών στο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου

www.pwc.com.cy

pwc

Expertise Solutions Value

09-OIK_EPIXEIRISEIS_KATHI 11/25/14 9:00 PM Page 9

Το νέας γενιάς κρουαζιερόπλοιο, το οποίο ναυπηγήθηκε το 2002, θα εκτελεί τριήμερες και τετραήμερες κρουαζιέρες στο Αιγαίο από τον Μάιο του 2015.

Επιστρέφει στη Louis Cruises το Explorer

Στη Louis Cruises επανέρχεται η διαχείριση του κρουαζιερόπλοιου Explorer, το οποίο ανήκε στη Royal Olympic, στην εταιρεία στην οποία συμμετείχε ο όμιλος. Υπό τη νέα εμπορική επωνυμία της Louis Cruises, την Celestyal Cruises, η οποία αντιπροσωπεύει τα προγράμματα κρουαζιέρων, του ομίλου από ελληνικά λιμάνια, το νέας γενιάς κρουαζιερόπλοιο, το οποίο ναυπηγήθηκε το 2002, θα εκτελεί τριήμερες και τετραήμερες κρουαζιέρες στο Αιγαίο από τον Μάιο του 2015. Παράλληλα, στα πλάνα του ομίλου εντάσσεται το ενδεχόμενο σαλπάρισμα από και προς την Κύπρο του νέου κρουαζιερόπλοιου, το οποίο θα φέρει από τον προσεχή Μάιο το όνομα Celestyal Odyssey. Διαθέτοντας 420 καμπίνες, υπέροχους νέους χώρους και μία έντονη ταυτότητα Ελλάδας, με ελληνικά ονόματα και ποιήματα να διακοσμούν τα καταστρώματα και τους πολυτελείς του χώρους, το κρουαζιερόπλοιο Explorer καθίσταται «ιδανικό για τη θυγατρική εμπορική επωνυμία Celestyal Cruises που αντιπροσωπεύει την ελληνική κρουαζιέρα διεθνώς». Με την ένταξη του Explorer στο στόλο του, πλέον η Louis Cruises δρομολογεί τρίτο κρουαζιερόπλοιο από ελληνικά λιμάνια, ως «φυσικό επακόλουθο των πολύ καλών αποτελεσμάτων που η εταιρεία παρουσίασε την περασμένη χρονιά, όπως επίσης και των ενδείξεων για αυξημένη ζήτηση την ερχόμενη σεζόν», αναφέρεται σε ανακοίνωση του ομίλου, ο οποίος σημειώνει ότι τα συγκεκριμένα γεγονότα οδηγούν την εταιρεία σε τροχιά ανάπτυξης.

Τρίτο κρουαζιερόπλοιο από ελληνικά λιμάνια δρομολογεί ο όμιλος.

Αυξάνονται οι ορκωτοί χρηματοοικονομικοί αναλυτές

Τον τιμητικό τίτλο Chartered Financial Analysts (CFA) μπορούν να χρησιμοποιούν οι νέοι κάτοχοι του επαγγελματικού τίτλου, τους οποίους συγχαίρει το CFA Society Cyprus. Καλωσορίζοντάς τους στην παγκόσμια οικογένεια συγχαίρει τους νέους κατόχους του επαγγελματικού τίτλου CFA και τους καλοσωρίζει στην παγκόσμια οικογένεια των ορκωτών χρηματοοικονομικών αναλυτών. Οι επαγγελματίες Ιωσηφίνα Ανανίου, Ελίνα Αριστοκλέους, Αντύπας Ασφούρ, Αλέξης Χριστοφή, Κύπρος Νεοκλέους, Πέτρος Ολύμπιος, Μιχάλης Παρούτης, και Λίνος Ζαμπάς πέτυχαν στα τρία επίπεδα εξετάσεων του επαγγελματικού προγράμματος και έχοντας την απαιτούμενη επαγγελματική πείρα απέκτησαν το δικαίωμα να χρησιμοποιούν τον τιμητικό τίτλο. Ο επαγγελματικός τίτλος CFA θεωρείται η σπουδαιότερη διάκριση στον κόσμο στον τομέα της διαχείρισης επενδύσεων και των χρηματοοικονομικών, την ώρα που το πρόγραμμα καλύπτει ένα ευρύ φάσμα ακαδημαϊκών θεμάτων, τα οποία προσεγγίζει τόσο θεωρητικά όσο και πρακτικά, περιλαμβανομένων χρηματοοικονομικής ανάλυσης, αποτίμισης εταιρειών και χρηματοοικονομικών μέσων, λογιστικής, στατιστικής και οικονομικών. Παράλληλα, ιδιαίτερη έμφαση δίδεται σε θέματα ηθικής και δεοντολογίας, όχι μόνο κατά τη διάρκεια του προγράμματος αλλά και σε όλη την επαγγελματική σταδιοδρομία των κατόχων του τίτλου. Με την υποστήριξη του CFA Institute, το CFA Society Cyprus πρόσφατα έχει ξεκινήσει μία καινούργια πρωτοβουλία με τίτλο Future of Finance, με στόχο τη δημιουργία ενός χρηματοοικονομικού τομέα που χαίρει εμπιστοσύνης και προωθεί την ηθική και τον επαγγελματισμό στη διαχείριση πλούτου, ενθαρρύνοντας παράλληλα στέρεο συνταξιοδοτικό σχεδιασμό. Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε την ιστοσελίδα www.cfainstitute.org.

Οκτώ ακόμη επαγγελματίες μπορούν να χρησιμοποιούν τον τιμητικό τίτλο CFA.

Στο ετήσιο συνέδριο του BUSINET το CIM

Πέραν των 300 συνέδρων, οι οποίοι μελέτησαν τις προοπτικές συνεργασίας για την παροχή εκπαιδευτικών προγραμμάτων, που να ανταποκρίνονται στις σύγχρονες ανάγκες των φοιτητών, παρευρέθησαν στο ετήσιο συνέδριο Network of Business Schools (BUSINET), το οποίο πραγματοποιήθηκε φέτος στο Ζάγκρεμπ της Κροατίας, μεταξύ 19 και 21 Νοεμβρίου. Ως μέλος της οικογένειας του BUSINET από το 2012, το Cyprus Institute of Marketing (CIM) εκπροσωπήθηκε στο συνέδριο από τον βοηθό γενικό διευθυντή Γιάγκο Χατζηγιάννη, ο οποίος είχε την ευκαιρία να συζητήσει διάφορες προοπτικές συνεργασίας και να προάγει την Κύπρο ως ένα διεθνές εκπαιδευτικό κέντρο.

Απώτερος σκοπός του BUSINET, το οποίο ιδρύθηκε το 1996 και απαριθμεί πέραν των 100 μελών από 25 χώρες, είναι η δικτύωση των Business Schools σε ένα παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον, με το CIM να κρίνει ως ιδιαίτερη τιμή την επιλογή του ως εκπροσώπου του στην Κύπρο. «Μετά από 36 χρόνια σκληρής και αθόρυβης δουλειάς το CIM είναι πλέον ένα από τα κορυφαία ακαδημαϊκά ιδρύματα στην Κύπρο και μέλος των πιο σημαντικών Διεθνών Οργανισμών που προάγουν το Μάρκετινγκ και τις Διοικητικές Επιστήμες», τονίζεται σε ανακοίνωση, με τη διαβεβαίωση προς τον επιχειρηματικό κόσμο της Κύπρου ότι θα συνεχιστεί η σοβαρή επιμόρφωση και εκπαίδευση, όπως επίσης και η παραγωγική αντιπροσώπευση της Κύπρου στις συναντήσεις του BUSINET.

Επιβραβεύεται η έρευνα και η καινοτομία

Πραγματοποιείται σήμερα Τετάρτη 26 Νοεμβρίου 2014 και ώρα 7.00 μ.μ. η τελετή απονομής των Κυπριακών Βραβείων Καινοτομίας καθώς και των Βραβείων Έρευνας η οποία θα γίνει στο Ξενοδοχείο Χίλτον Παρκ στη Λευκωσία. Η απονομή των Κυπριακών Βραβείων Καινοτομίας της ΟΕΒ αποτελεί κορυφαίο γεγονός για τον τόπο μας, αφού μέσα από το διαγωνισμό διακρίνονται οι πιο επιτυχείς καινοτομίες που εφαρμόζονται στην Κύπρο, αναφέρει σε σχετικό ανακοινωθέν η Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων. Στην ίδια τελετή θα γίνει και η απονομή των Βραβείων Έρευνας του ΙΠΕ. Τα Βραβεία θ' απονείμει ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, κ. Νίκος Αναστασιάδης.

Στην τελετή απονομής των Βραβείων θα παραστούν μέλη της Βουλής των Αντιπροσώπων, Αρχηγοί ή εκπρόσωποι κομμάτων, Πρέσβεις, ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, κρατικοί αξιωματούχοι, εκπρόσωποι ιδιωτικών φορέων και συνδικαλιστικών οργανώσεων, μεγάλος αριθμός επιχειρηματιών καθώς και απλοί πολίτες. Μετά το τέλος της σύντομης τελετής οι παρευρισκόμενοι θα έχουν την ευκαιρία να δουν και να ενημερωθούν για τις καινοτομίες των βραβευθέντων.

Μνηστήρας από τη Νότιο Αφρική για το Mall of Cyprus

Η εταιρεία Atterbury διαπραγματεύεται την εξαγορά του εμπορικού κέντρου Σιακόλα

Του **ΜΑΡΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ**

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

Όπως όλες οι υπόλοιπες πωλήσεις περιουσιακών στοιχείων και εσωτερικές απορροφήσεις, στις οποίες κατά καιρούς προέβη ο εμπορικός όμιλος, έτσι και η περίπτωση του Mall of Cyprus δεν μπορεί να μην συνδεθεί με την αποχώρηση του Νίκου Σιακόλα από την προεδρία του ομίλου.

Την αγορά του Mall of Cyprus επιδιώκει διακαώς η νοτιοαφρικανική εταιρεία Atterbury, η οποία βρίσκεται σε προχωρημένες διαπραγματεύσεις με τον όμιλο Σιακόλα. Με εικοσαετή εμπειρία και με βάση την Πρετόρια, η εταιρεία έχει στο ενεργητικό της περισσότερα από ένα εκατομμύριο τετραγωνικά μέτρα εμπορικής και οικιστικής ανάπτυξης σε όλη τη Νότιο Αφρική, σε περιοχές όπως η Πρετόρια και το Γιοχάνεσμπουργκ, καθώς και στην υπόλοιπη αφρικανική ήπειρο.

Η Atterbury καλύπτει πλήρως τη διαδικασία ανάπτυξης και διεκπεραίωσης των έργων που αναλαμβάνει, από την απόκτηση γης, την εξασφάλιση των απαραίτητων αδειών, το χειρισμό των σχετικών περιβαλλοντικών ζητημάτων, καθώς και τη διενέργεια μελετών σκοπιμότητας, μέχρι τον αρχιτεκτονικό σχεδιασμό.

Στόχος της εταιρείας είναι η ανάπτυξη όλων των κατηγοριών εμπορικών κέντρων, από τα μικρά κέντρα (convenience) μέχρι τα μεγάλα περιφερειακά, ενώ επικεντρώνεται στα blue chips, κυρίως με ενοικιάσεις εμπορικών κτηρίων, όπως γραφεία για εταιρείες. Η πιο πρόσφατη επένδυση της Atterbury είναι εμπορικό κέντρο 7.900 τετραγωνικών μέτρων σε προνομιακή τοποθεσία, στην Πέμπα της Μοζαμβίκης, η κατασκευή του οποίου ήταν προγραμματισμένο να ξεκινήσει τον Οκτώβριο, και να ολοκληρωθεί στο τέλος του 2015. Παράλληλα, η εταιρεία προσφάτως εγκαινίασε το τελευταίο της πρότζεκτ, το West Hills Mall, η κατασκευή του οποίου άρχισε το Δεκέμβριο του 2012. Το συγκεκριμένο εμπορικό κέντρο άνοιξε τις πύλες του, στις 30 Οκτωβρίου του 2014, στην πρωτεύουσα της Γκάνα, την Άκρα, με την εταιρεία να ευελπιστεί ότι θα αποτελέσει κομβικό σημείο εμπορικής ανάπτυξης στην περιοχή.

Deal 190-210 εκατομμυρίων

Όπως έγραψε η διαδικτυακή έκδοση της «Κ», η τιμή αγοράς του μεγαλύτερου εμπορικού κέντρου της Λευκωσίας από την Atterbury κυμαίνεται μεταξύ 190 και 210 εκ. ευρώ. Στο πακέτο αγοράς του Mall of Cyprus από τη νοτιοαφρικανική εταιρεία φέρεται, σύμφωνα με πληροφορίες, να περιλαμβάνεται και το εμπορικό κέντρο του ομίλου Σιακόλα στην Έγκωμη.

Χωρίς να διαψεύδει το προηγούμενο δημοσίευμα της διαδικτυακής έκδοσης της «Κ», η ITTL Trade Tourist & Leisure Park, ιδιοκτήτρια του Εμπορικού Πάρκου Σιακόλα, εξέδωσε ανακοίνωση στις 20 Οκτωβρίου, τονίζοντας ότι δεν έχει να πει τίποτα επί του παρόντος και πως «όταν υπάρξει οτιδήποτε ανακοινώσιμο, θα προβεί έγκαιρα σε ανακοίνωση στο ΧΑΚ». Η εταιρεία σημείωνε ότι ο Όμιλος (Σιακόλα) «έχει συχνά επαφές με επενδυτές του εξωτερικού για επενδύσεις στην Κύπρο και σε εταιρείες του Ομίλου», καθώς είναι γνωστό ότι αρκετά στοιχεία διατίθενται προς πώληση.

Μείωση δανείων και αύξηση ρευστότητας

Με την πώληση ενός ακόμη περιουσιακού στοιχείου, ο Όμιλος Σιακόλα στοχεύει στη μείωση των δανειακών υποχρεώσεων κατά 90 εκ. ευρώ, ενώ με το υπόλοιπο ποσό θα δοθεί έμφαση στην αύξηση της ρευστότητας των εταιρειών του ομίλου. Όπως όλες οι υπόλοιπες πρόσφατες πωλήσεις περιουσιακών στοιχείων, στις οποίες κατά καιρούς προέβη ο εμπορικός όμιλος, έτσι και η περίπτωση του Mall of Cyprus δεν μπορεί να μην συνδεθεί με την αποχώρηση του Νίκου Σιακόλα από την προεδρία του ομίλου, επιδίωξη του οποίου είναι η παραχώρηση στο διάδοχό του στην ηγεσία, Μάριο Σιακόλα, υγιών και αναδιαρθρωμένων επιχειρήσεων. Την ίδια ώρα, άγνωστο παραμένει, αν μέρος του ποσού που θα αντληθεί από την πώληση του εμπορικού κέντρου, θα διοχετευθεί για την υλοποίηση του μεγαλεπήβολου έργου στη Λίμνη, το Limni Bay resort, το οποίο αναμένεται να περιλαμβάνει δύο γήπεδα γκολφ 18 οπών, ξενοδοχείο πολυτελείας, επαύλεις και οικιστικές μονάδες υψηλής ποιότητας.

Τη διενέργεια εσωτερικών αλλαγών με σκοπό την ενίσχυση της ρευστότητας των εταιρειών είχε ανακοινώσει τον περασμένο Ιούλιο ο Όμιλος Σιακόλα. Οι δύο θυγατρικές εταιρείες της Cyprus Trading Corporation Plc (CTC) είχαν συμφωνήσει στη διάθεση από την Woolworth στην Ermes, του 45% του μετοχικού κεφαλαίου (45.000.000 μετοχές) που κατέχει στην ITTL, ιδιοκτήτρια του Εμπορικού Πάρκου Σιακόλα, έναντι του ποσού των 42.750.000 ευρώ (0,95 ευρώ ανά μετοχή) σε μετρητά. Ο Όμιλος είχε εκφράσει την εκτίμηση ότι από τη συγκεκριμένη συναλλαγή θα προέκυπτε κέρδος για τη Woolworth ύψους 9,9 εκ. ευρώ.

Η Ermes σημείωνε ότι σκοπός της εν λόγω αγοράς ήταν η αξιοποίηση μέρους των μετρητών από την πώληση του ποσοστού της στην CTC-Ari (Airports) Limited, διαχειρίστριας εταιρείας των εμπορικών καταστημάτων στα δύο κυπριακά αεροδρόμια. Όπως είχε ανακοινωθεί τον Ιούλιο, η Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού ενέκρινε τη συμφωνία για διάθεση του 50% των μετοχών που κατείχε η Ermes στη CTC - ARI Airports Ltd, σε μία συναλλαγή που διαμορφώθηκε στα 61,9 εκ. ευρώ. Οι πρόσφατες επιχειρηματικές κινήσεις από τον Όμιλο Σιακόλα ακολούθησαν την πώληση, το 2013 και αντί 74 εκ. ευρώ του μεριδίου που κατείχε ο όμιλος μαζί με τον επιχειρηματία Πάνο Γερμανού στη MTN.

Στόχος η παραχώρηση στη διάδοχο ηγεσία υγιών και αναδιαρθρωμένων επιχειρήσεων.

Η ναυαρχίδα των Caffe Nero στην Εγκωμη

Εντός της χρονιάς θα λειτουργήσει το νέο κατάστημα της αλυσίδας στην πρώην Blinkers

Του **ΜΑΡΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ**

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

Οι ιδιοκτήτες του Caffe Nero προσδοκούν να δημιουργήσουν νέα δεδομένα στον τομέα των καφεστιατορίων της περιοχής.

Τη διαφοροποίησή της από τις υπόλοιπες αλυσίδες καφέ, που έχουν κατακλύσει την Εγκωμη, επιδιώκει η PHC Franchised Restaurants, με το άνοιγμα ενός ακόμα καταστήματος Caffe Nero. Οι υποστηρικτές της γνωστής αλυσίδας μετρούν αντίστροφα, καθώς το πέμπτο κατά σειρά καφέ, το οποίο ανεγείρεται στην τοποθεσία της πρώην Blinkers, αναμένεται να υποδεχθεί το κοινό πριν από το τέλος του χρόνου. Με χωρητικότητα περίπου 400 ατόμων, εκ των οποίων οι 100 θα μπορούν να απολαμβάνουν τον καφέ τους στο εσωτερικό του καταστήματος, οι υπεύθυνοι προσδοκούν να φέρουν κάτι καινούριο και διαφορετικό στην Εγκωμη, επενδύοντας στην άνεση, τη χαλάρωση, καθώς και τη φιλική και ζεστή ατμόσφαιρα. Εξυπηρετώντας έναν προς έναν τους πελάτες, το νέο κατάστημα, όπως και τα υπόλοιπα της αλυσίδας, καθιστά πιο διαπροσωπική και έγκαιρη την επαφή με το κοινό. Προσφέρει σωρεία ειδών τροφίμων και ποτών και μεγάλη ποικιλία υγιεινών επιλογών. Με 26 συνολικά υπαλλήλους να εργάζονται στο κατάστημα, θα υπάρχουν διαθέσιμα τρία ταμεία, καθώς και ένα εξπρές για πελάτες που ενδιαφέρονται να προμηθευτούν μέχρι τρία ποτά.

Πολυχώρος στην Εγκωμη

Το νέο Caffe Nero μπορεί να καλύψει ευρέως τις ανάγκες των καταναλωτών. Η βιβλιοθήκη, το τζάκι, η παιδική γωνιά, τα βιβλία και τα περιοδικά που υπάρχουν στο κτήριο το μετατρέπουν είτε σε χώρο χαλάρωσης και διάθεσης ελεύθερου χρόνου είτε σε χώρο μουσικών εκδηλώσεων. Πέραν του διαφορετικού σχεδιασμού που έχει κάθε καφετέρια της αλυσίδας, το νέο κατάστημα θα ξεχωρίζει από τα υπόλοιπα, καθώς η φιλοδοξία είναι να αποτελέσει τη ναυαρχίδα της εταιρείας. Διατηρώντας μερικά από τα χαρακτηριστικά του χώρου της Blinkers, συμπεριλαμβανομένου του χειροποίητου μπαρ και των πρωτότυπων ξύλινων πατωμάτων, το κατάστημα της Εγκωμης θα επιδιώξει από τη μία με τα άνετα και χαλαρά καθίσματα και από την άλλη με τα μεγάλα τραπέζια να παρέχει τον κατάλληλο και άνετο χώρο σε εργαζόμενους, φοιτητές ή και ανθρώπους που θέλουν να αισθανθούν σαν στο σπίτι τους. Στα πλεονεκτήματα του καινούριου καταστήματος εντάσσεται η τοποθεσία του, καθώς βρίσκεται ακριβώς πίσω από την υπεραγορά Αλφαμέγα, οπότε ο επισκέπτης μπορεί να συνδυάσει ψώνια και καφέ σχεδόν στον ίδιο χώρο, ενώ οι 100 δωρεάν θέσεις στάθμευσης θα διευκολύνουν τους πελάτες, που αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην εξεύρεση πάρκινγκ στην Εγκωμη. Σε ένα αυτόνομο και εύκολα προσβάσιμο κτήριο, κοντά στα ιδιωτικά πανεπιστήμια, θα παρέχεται άφθονος χώρος για μελέτη και χαλάρωση. Εκφράζοντας ικανοποίηση για την απόδοση των καταστημάτων, τα οποία άνοιξαν σε λιγότερο από 16 μήνες, στην οδό Ονασαγόρου, στη Μαρίνα Λεμεσού, στην περιοχή Μακένζυ στη Λάρνακα και στο Kings Avenue Mall, η PHC προχωρά με το νέο της εγχείρημα, ευελπιστώντας ότι θα διεκδικήσει σημαντικό μερίδιο στην προσοδοφόρα αγορά των καφεστιατορίων.

Από τζάκι και παιδική γωνιά, μέχρι χώρο για μελέτη και χαλάρωση θα διαθέτει το νέο κατάστημα.

10-OIK_EPIKAIROTHTA_KATHI 25/11/14 20:57 Page 10

Κίνητρα για μη εξυπηρετούμενα αγροτών από τον Συνεργατισμό

Εξετάζει μείωση επιτοκίου στο 4% και κίνητρα για τα περίπου €250 εκατ. των προβληματικών δανείων

Της **ΕΜΙΛΥΣ ΜΙΝΤΗ**

Τη στήριξη του αγροτικού κόσμου και την αποκλιμάκωση των δανείων του κλάδου φαίνεται να θέτει ως επόμενη προτεραιότητά του ο Συνεργατισμός, μετά και τις αξιοσημείωτες κινήσεις που ανακοίνωσε την προηγούμενη εβδομάδα για τους φοιτητές.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με αποκλειστικές πληροφορίες της «Κ», μεταξύ των σεναρίων που βρίσκονται ενώπιον της ηγεσίας του Συνεργατισμού, επικρατέστερο θεωρείται εκείνο της μείωσης του επιτοκίου των εξυπηρετούμενων αγροτικών δανείων στο 4% και της προώθησης ελκυστικών κινήτρων για δραστική μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Όπως ελέχθη στην «Κ» από έγκυρη πηγή του Συνεργατικού Κινήματος, πρόκειται για ένα πολύ σημαντικό κίνητρο, αφού, σύμφωνα με τις ίδιες πληροφορίες, το σημερινό επιτόκιο της συγκεκριμένης κατηγορίας δανείων, η οποία αφορά δραστηριοποίηση στους τομείς της γεωργίας, της κτηνοτροφίας και της αλιείας, κυμαίνεται στο 6,7%. Όσον αφορά τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, φαίνεται ότι θα ισχύσει η ίδια ρύθμιση που ανακοινώθηκε για τα φοιτητικά, δηλαδή η μείωση στο 4%, θα εφαρμόζεται εφόσον καταβληθούν οι καθυστερημένες δόσεις και το δάνειο καταστεί εξυπηρετούμενο.

Από το νέο πακέτο δανείων που παρέχει ο Συνεργατισμός μπορούν να επωφεληθούν πέραν των 10.000 αγροτών, η συνολική δανειοδότηση των οποίων αγγίζει τα €250 εκατ.

Όφελος για πολλές χιλιάδες

Από τις νέες κινήσεις του Συνεργατισμού, εφόσον εγκριθούν, μπορούν να επωφεληθούν πέραν των 10.000 αγροτών, η συνολική δανειοδότηση των οποίων, σύμφωνα πάντα με τις πληροφορίες της «Κ», αγγίζει τα €250 εκατομμύρια. Πρόκειται για μια ιδιαίτερα δύσκολη κατηγορία δανείων, αφού το ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων ανέρχεται περίπου στο 75%.

Τα σημαντικά αυτά ανοίγματα του Συνεργατισμού είναι σε μεγάλο βαθμό αποτέλεσμα των πολύ θετικών εξελίξεων των τελευταίων εβδομάδων που αφορούν, αφενός την πολύ καλή επίδοση που σημείωσε ο Συνεργατικός Πιστωτικός Τομέας στις πρόσφατες ασκήσεις αντοχής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, και αφετέρου την πολύ θετική λειτουργική κερδοφορία που καταγράφει από την αρχή του 2014. Όπως δήλωνε πρόσφατα ο πρόεδρος της Επιτροπείας του Συνεργατισμού Νικόλας Χατζηγιάννης, «μετά την απόλυτα επιτυχή έκβαση των ελέγχων αντοχής που διενήργησε η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, αφοσιωνόμαστε, με τη σιγουριά και την αυτοπεποίθηση που μας έδωσε το αποτέλεσμα, στην υλοποίηση των επιχειρησιακών μας στόχων. Επικοινωνούμε με τον κόσμο, παίρνουμε τα μηνύματα, εκσυγχρονίζουμε το παραδοσιακό ανθρωποκεντρικό μοντέλο του Συνεργατισμού και προτείνουμε λύσεις και επιλογές πάνω σε νέες, υγιείς και εκσυγχρονισμένες βάσεις».

Έχουμε πολλά να κάνουμε μετά τα τεστ αντοχής, έλεγε στην «Κ», ο πρόεδρος της Επιτροπείας της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας Νικόλας Χατζηγιάννης, σημειώνοντας ότι ένα πολύ σημαντικό ζήτημα ήταν αυτό των μη εξυπηρετούμενων δανείων του αγροτικού κόσμου. Τώρα έφτασε, ως φαίνεται, η ώρα των έργων.

Δράσεις που αναπτύσσονται

Στο πλαίσιο της λήψεως των μηνυμάτων και της διαχείρισης της κατάστασης κάτω από το πρίσμα νέων σύγχρονων πολιτικών, εντάσσεται και η συνεννόηση αλλά και διαχρονική στήριξη του Συνεργατισμού με και προς τον αγροτικό κόσμο ως προέκταση της ιστορίας του Συνεργατικού Κινήματος. Στη συγκεκριμένη πρωτοβουλία εντάσσεται και σειρά δράσεων που αυτή την περίοδο αναπτύσσει ο Συνεργατισμός για στήριξη της αγροτικής οικονομίας όπως:

• Κοινή δημοσιογραφική διάσκεψη με τον Υπουργό Γεωργίας για τα αγροτικά δάνεια.

• Παραχώρηση από την ΣΠΕ Λακατάμιας- Δευτεράς οικήματος για την δημιουργία Κέντρου Εξυπηρέτησης του Αγρότη που θα λειτουργήσει το Υπουργείο Γεωργίας.

• Δημιουργία Μονάδας Αγροτικών Θεμάτων εντός της δομής της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας για καλύτερη εξυπηρέτηση των επαγγελματιών του κλάδου.

• Πρόγραμμα βραχυπρόθεσμης χρηματοδότησης των παραγωγών εσπεριδοειδών στο πλαίσιο των έκτακτων μέτρων στήριξης λόγω του ρωσικού εμπάργκο

Ήδη ο πρόεδρος της Επιτροπείας της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας Νικόλας Χατζηγιάννης, σε συνάντηση που είχε με τους ηγέτες των αγροτικών οργανώσεων, επανέλαβε την προσήλωση του Συνεργατισμού στη στήριξη του αγροτικού κόσμου και διακήρυξε την ετοιμότητα του Κινήματος να σταθεί δυναμικά δίπλα στους αγρότες.

Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια των αγροτών, μια ιδιαίτερα δύσκολη κατηγορία δανείων στο Συνεργατισμό, ανέρχεται περίπου στο 75%.

Στα 873 εκατ. ευρώ οι δαπάνες που θα καλύπτονται από το ΓεΣΥ

Μεταρρύθμιση η οποία αναμένεται να σηματοδοτήσει μια νέα εποχή για την κυπριακή κοινωνία αποτελεί η υλοποίηση του ΓεΣΥ η οποία αναμένεται να ξεκινήσει σταδιακά από την 1η Ιουλίου 2015 και να ολοκληρωθεί σύμφωνα με τους σχεδιασμούς την 1η Ιουλίου 2016. Πάντως, το Υπουργείο Υγείας αναμένεται να καταθέσει πολύ σύντομα στη Βουλή σχετικά νομοσχέδια προς ψήφιση για τις μεταρρυθμίσεις στον τομέα της υγείας. Ωστόσο όπως ανέφερε στην «Κ» ο υπουργός Υγείας, Φίλιππος Πατσαλής, σύμφωνα με τη μελέτη του οίκου Mercer, οι δαπάνες που θα καλύπτονται από το ΓεΣΥ θα ανέρχονται στα 873 εκατ. ευρώ για το 2015 και στα 891 εκατ. ευρώ το 2016. Η συνεισφορά αυτή, όπως αναφέρει ο αρμόδιος υπουργός, θα αποτελέσει το υγιές υπόβαθρο που θα επιτρέψει την παροχή ποιοτικής και αναβαθμισμένης ιατροφαρμακευτικής κάλυψης για όλους τους πολίτες της Κύπρου χωρίς διακρίσεις.

Σύντομα στη Βουλή νομοσχέδια για σταδιακή υλοποίηση του μεγαλεπήβολου έργου.

Ο κ. Πατσαλής υπογραμμίζει ακόμα ότι «μέσω της μεταρρύθμισης αυτής, το σύστημα της Κύπρου βελτιώνει την αποτελεσματικότητα και την ικανότητά του να ανταποκριθεί στις κοινωνικές ανάγκες και να προσφέρει αυτό το οποίο ο Κύπριος πολίτης δικαιούται, δηλαδή ποιοτικές υπηρεσίες υγείας προς όλους, χωρίς διακρίσεις και για όλη τη διάρκεια της ζωής τους».

Όπως αναφέρθηκε στην «Κ», το Υπουργείο Υγείας προάγει την εφαρμογή του ΓεΣΥ κατά τρόπο κοινωνικά δίκαιο και αποδοτικό, δηλαδή «λιγότερα εισοδήματα, μικρότερη συνεισφορά. Περισσότερα εισοδήματα, μεγαλύτερη συνεισφορά» και σημειώνει ότι αυτή η συνεισφορά θα επιτρέψει το «κτίσιμο» του προϋπολογισμού του κράτους για την υγεία κατά τρόπο που να διαφυλάσσει την οικονομική βιωσιμότητα του συστήματος την ανθεκτικότητα και την αποδοτικότητά του.

Σύμφωνα με το Υπουργείο Υγείας, η συνεισφορά, που αν και στην παρούσα φάση δεν έχει «κλειδώσει» επακριβώς, υπολογίζεται να ανέρχεται σε

• 2,3% για τους μισθωτούς
• 2,3% για τους συνταξιούχους
• 2,3% για τους εισοδηματίες
• 2,93% για τους εργοδότες
• 4,09% για τους αυτοτελώς εργαζόμενους
• Η συνεισφορά του κράτους παραμένει στο επίπεδο που προβλέπεται από τους προϋπολογισμούς.
• Τα παιδιά και οι άνεργοι δεν καταβάλλουν συνεισφορά.

Το Υπουργείο Υγείας σημειώνει ακόμα ότι προς το σκοπό αυτό η κατεύθυνση των δράσεων καθορίζεται και από τις συστάσεις και στοχεύσεις διεθνών οργανισμών, όπως είναι ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, οι οποίοι παρέχουν ουσιαστική στήριξη προς το Υπουργείο Υγείας στην κατεύθυνσή του για εισαγωγή ενός βέλτιστου συστήματος υγείας

	1000€	2000€	2500€
Μισθωτός	**23**	**46**	**57,50**
Συνταξιούχος	**23**	**46**	**57,50**
Εισοδηματίας	**23**	**46**	**57,50**
Εργοδότες	**29,30**	**58,60**	**73,25**
Αυτοτελώς Εργαζόμενοι	**40,90**	**81,80**	**102,25**

Τρεχούμενος λογαριασμός **για νέους**

Text Message
Σήμερα - 10:28 μ.μ.

HELLENIC BANK
MY ACCOUNT 18-30
ΤΡΕΧΟΥΜΕΝΟΣ ΓΙΑ ΝΕΟΥΣ 18-30

Η Ελληνική Τράπεζα δημιούργησε τον νέο τρεχούμενο **λογαριασμό "My Account 18-30"** αποκλειστικά για νέους ηλικίας από 18 μέχρι 30 χρονών.

Πλεονεκτήματα:

- **Έκπτωση 50%** στις χρεώσεις για **αγορές από το διαδίκτυο** σε ξένο νόμισμα
- **Έκπτωση 50%** στις χρεώσεις για **αναλήψεις μετρητών** από ATM στο εξωτερικό
- Χωρίς βιβλιάριο επιταγών και **χωρίς έξοδα διαχείρισης λογαριασμού**
- Υπηρεσία **NetBanking** με **δωρεάν** παροχή συσκευής digipass
- **Δωρεάν** υπηρεσία **e-Statement**
- **Νέα** χρεωστική κάρτα **MasterCard Connect**
- **Δωρεάν** βασική ασφαλιστική **ταξιδιωτική κάλυψη** μέσω της **MasterCard Connect**
- Υπηρεσία **SMS alerts** για ενημέρωση μέσω μηνύματος στο κινητό
- Συμμετοχή στο εκπτωτικό σχέδιο καρτών **"More4u"**
- Προσφορά **2 δωροεπιταγών αξίας €50** η κάθε μία για νέα Συμβόλαια **Οχημάτων Ιδιωτών** και νέα Συμβόλαια **Κατοικίας Ιδιωτών** της Παγκυπριακής Ασφαλιστικής (ισχύει μέχρι 31/05/2015)

My Account. Ο δικός μου λογαριασμός.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

γραμμή εξυπηρέτησης **8000 9999** γραμμή από εξωτερικό **+357 22 500500** **www.hellenicbank.com**

Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις. Για πλήρη πληροφόρηση απευθύνεστε στα καταστήματα και στην ιστοσελίδα της Ελληνικής Τράπεζας www.hellenicbank.com ή στη Γραμμή Εξυπηρέτησης 8000 9999.

11-OIK_SYNENTEFXI_KATHI 11/25/14 7:53 PM Page 11

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ ΣΤΗΝ «Κ»

Τρίγωνο ζωής στην Μακαρίου για δύο μήνες

Μεγάλη επισκεψιμότητα και εμπορική κίνηση στις οδούς Μακαρίου, Ευαγόρου και Στασικράτους αναμένει ο Κ. Γιωρκάτζης με το φεστιβάλ Pop Up

Συνέντευξη στον **ΜΑΡΙΟ ΙΩΑΝΝΟΥ**

Τα πλάνα του σχετικά με την ανάπλαση του κέντρου της πρωτεύουσας και τις προσδοκίες από το κλείσιμο της λεωφόρου Μακαρίου για την περίοδο των γιορτών αναλύει στην «Κ» ο δήμαρχος Λευκωσίας, Κωνσταντίνος Γιωρκάτζης. Ευελπιστώντας σε περαιτέρω επισκεψιμότητα και αναζωογόνηση της λεωφόρου εξαιτίας και του δεύτερου φεστιβάλ Pop Up, μέσω του οποίου διοργανώνονται εκδηλώσεις σε κενά καταστήματα που έχουν παραχωρηθεί, ο κ. Γιωρκάτζης χαρακτηρίζει πρωτοπόρο προσπάθεια το όλο εγχείρημα, που βασίζεται στην προώθηση της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας. Την ίδια ώρα, ο κ. Γιωρκάτζης προσδοκεί ότι μέσω της υιοθέτησης του Σχεδίου Περιοχής για το αστικό κέντρο, το οποίο προτείνει αύξηση σε συντελεστές δόμησης και κάλυψης, της ολοκλήρωσης της Πλατείας Ελευθερίας και την ανάπλαση του Εμπορικού Τριγώνου Μακαρίου, Ευαγόρου, Στασικράτους, η Λευκωσία θα απο-

«Από 10 πέρσι έχουν αυξηθεί στα 27 τα καταστήματα που θα λειτουργήσουν στη Μακαρίου το δίμηνο από 15 Νοεμβρίου μέχρι 15 Ιανουαρίου στο πλαίσιο του φεστιβάλ Pop UP».

κτήσει ένα ελκυστικό κέντρο. Ερωτηθείς σχετικά με την ανάπτυξη περιοχών πλην του κέντρου, με την ανέγερση ή επέκταση εμπορικών κέντρων, σημειώνει την ανάγκη ολοκληρωμένου σχεδιασμού της πρωτεύουσας ως μίας ενιαίας πόλης και όχι ως δέκα μικρών δήμων, αναφέροντας παράλληλα ότι η ανάπτυξη της περιφέρειας δεν μπορεί να γίνεται εις βάρος του κέντρου.

Πότε αναμένεται να κλείσει η λεωφόρος Μακαρίου για την εορταστική περίοδο;

Η λεωφόρος Μακαρίου κλείνει από τις 7 Δεκεμβρίου 2014 μέχρι τις 15 Ιανουαρίου 2015. Παράλληλα, από τις 15 Νοεμβρίου μέχρι τις 15 Ιανουαρίου λειτουργεί σε διάφορους χώρους επί της λεωφόρου το φεστιβάλ Pop Up 2014.

Ποιες οι νέες προσδοκίες για τα καταστήματα Pop-Up; Απέδωσε το περσινό εγχείρημα;

Θεωρώ ότι κρίθηκε επιτυχημένη η περσινή προσπάθεια, μιας και στην ανοιχτή πρόσκληση ενδιαφέροντος για το φετινό φεστιβάλ Pop Up στη Μακαρίου, λάβαμε δεκάδες αιτήσεις με αποτέλεσμα τα καταστήματα φέτος να έχουν τριπλασιασθεί, φτάνοντας από τα 10 στα 27. Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο του φεστιβάλ θα πραγματοποιηθούν και πάρα πολλές ενδιαφέρουσες εκδηλώσεις, οι οποίες θα περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, θέατρο, μουσική, χορό και εκπαιδευτικά εργαστήρια. Το φεστιβάλ, το οποίο, όπως ανέφερα, διαρκεί από τις 15 Νοεμβρίου μέχρι τις 15 Ιανουαρίου, είναι μία πρωτοπόρος προσπάθεια η οποία συνδυάζει την προώθηση της καινοτομίας, της δημιουργικότητας, της επιχειρηματικότητας και την προσωρινή αναζωογόνηση της Μακαρίου.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

Σε ανάπλαση του κέντρου της Λευκωσίας προχωρεί ο Δήμος με τον επικεφαλής του να τονίζει ότι δεν μπορεί η ανάπτυξη της περιφέρειας μιας πόλης να γίνεται εις βάρος του κέντρου της.

Επομένως, αναμένετε αύξηση της επισκεψιμότητας στη λεωφόρο; Ποιες οι προσδοκίες σας για την κίνηση της αγοράς την περίοδο των γιορτών;

Σαφώς, αναμένουμε να αυξηθεί η επισκεψιμότητα στο κέντρο της πόλης, όπως άλλωστε έγινε και την περσινή περίοδο. Μάλιστα, την προηγούμενη χρονιά, που ήταν η πρώτη φορά του εγχειρήματος, μετρήσαμε 200.000 επισκέψεις, με το μέγιστο των επισκέψεων να παρατηρείται το Σαββατοκύριακο που ήταν κλειστή και η Στασικράτους.

Ευελπιστείτε, μετά το πάγωμα της αγοράς στη Μακαρίου και τις ανοδικές τάσεις σε Λήδρας και Ονασαγόρου, να επιστρέψουν τα καταστήματα στο κέντρο της πρωτεύουσας;

Θα ήθελα να ξεκαθαρίσω ότι καμία σχέση έχει το πάγωμα της αγοράς της Μακαρίου με τις ανοδικές τάσεις που παρατηρούνται σήμερα στους πεζόδρομους. Η Μακαρίου είναι θύμα μιας ελλιπούς πολεοδομικής πολιτικής, η οποία προωθούσε την οριζόντια εξάπλωση της πόλης και την αποκέντρωση χρήσεων χωρίς τη δέουσα προσοχή στη βιωσιμότητα υφιστάμενων χρήσεων και περιοχών. Θεωρώ ότι με την ψήφιση του προτεινόμενου από τον Δήμο Σχεδίου Περιοχής για το αστικό κέντρο, το οποίο προτείνει αύξηση σε συντελεστές δόμησης και κάλυψης, την ολοκλήρωση της Πλατείας Ελευθερίας και την ανάπλαση του Εμπορικού Τριγώνου Μακαρίου, Ευαγόρου, Στασικράτους, η πρωτεύουσα θα αποκτήσει ένα ελκυστικό κέντρο, που θα συμβάλει στην αύξηση της επισκεψιμότητας, με κατ' επέκταση θετικό αντίχτυπο και στα καταστήματα.

Θεωρείτε ότι επωφελείται το σύνολο ή μία μερίδα των καταστηματαρχών από την επισκεψιμότητα σε πολυσύχναστες οδούς του κέντρου;

Οι σχεδιασμοί μας, ειδικά όσον αφορά στο Σχέδιο Περιοχής, περιλαμβάνουν όλο το αστικό εμπορικό κέντρο της πρωτεύουσας. Αρα, θεωρώ ότι θα επωφεληθεί το σύνολο των καταστηματαρχών.

Ποια είναι τα πλάνα σας όσον αφορά στη λεωφόρο Ομήρου;

Η λεωφόρος Ομήρου σύντομα θα κλείσει για έναν περίπου μήνα, προκειμένου να έχουμε την ευκαιρία να κατασκευάσουμε ένα υπόγειο χώρο στάθμευσης, κάτω από τον δρόμο. Στόχος μας είναι ο συγκεκριμένος χώρος να εξυπηρετεί τόσο την Πλατεία Ε-

«Οποιαδήποτε νέα ανάπτυξη στην περιφέρεια πρέπει να συνδυάζεται με τα ορθά αντισταθμιστικά μέτρα για τις υφιστάμενες χρήσεις, ειδικά στο κέντρο της πόλης».

λευθερίας όσο και τον σταθμό μετεπιβίβασης στην Πλατεία Σολωμού.

Εκτιμάτε ότι αυτό το μέτρο θα καλύψει τις αυξημένες ανάγκες για στάθμευση στο κέντρο της πρωτεύουσας; Υπάρχουν οποιοιδήποτε άλλοι σχεδιασμοί για αντιμετώπιση του προβλήματος;

Όσον αφορά τους χώρους στάθμευσης στην εντός των τειχών πόλη, θα πρέπει όλοι να κατανοήσουμε ότι, εφόσον είναι ο ιστορικός πυρήνας της πόλης μας, δεν μπορεί να ικανοποιήσει το σύνολο των αναγκών που υπάρχουν για τους χώρους στάθμευσης. Η απάμβλυνση αυτού του προβλήματος προϋποθέτει τον συνδυασμό τριών δράσεων. Από τη μία, θα πρέπει να προχωρήσει η δημιουργία χώρων στάθμευσης και να προωθηθεί η μείωση της χρήσης του αυτοκινήτου, με την ταυτόχρονη αύξηση χρήσης των δημόσιων μεταφορών. Από την άλλη, θα πρέπει να επιχειρηθεί αλλαγή της νοοτροπίας, που επικρατεί σήμερα, και μας θέλει να σταθμεύουμε έξω από το κατάστημα, το οποίο θέλουμε να επισκεφθούμε. Σήμερα, κάποιος μπορεί με ευκολία να σταθμεύσει έξω από τα τείχη, όπως για παράδειγμα στη λεωφόρο Μακαρίου, και μέσα σε επτά λεπτά να βρεθεί εντός των γνωστών πεζοδρόμων.

Κέντρο και περιφέρεια

Πώς διαβλέπετε την ευρύτερη αγορά της Λευκωσίας, μετά το προγραμματισμένο άνοιγμα νέου εμπορικού κέντρου την επόμενη ή μεθεπόμενη χρονιά; Ποια η τοποθέτησή σας για τα πλάνα που υπήρχαν σχετικά με επέκταση του Mall of Cyprus;

Θέση μας είναι ότι η Λευκωσία πρέπει να σχεδιάζεται ολοκληρωμένα ως μία ενιαία πόλη και όχι ως δέκα μικροί δήμοι. Παρόλο που πάντοτε δηλώνουμε υπέρμαχοι στην ανάπτυξη τόσο του κέντρου όσο και της περιφέρειας, εντούτοις μία ανάπτυξη δεν μπορεί να γίνεται σε βάρος της άλλης. Η ελλιπής πολεοδομική πολιτική και η λανθασμένη στρατηγική αποκέντρωσης, χωρίς την απαιτούμενη αύξηση του πληθυσμού που θα απαιτείτο για τέτοιου βαθμού αποκέντρωση, έχει καταστρέψει το κέντρο της πρωτεύουσας και έχει αφήσει αναξιοποίητα δεκάδες τεμάχια γης. Επομένως, θεωρώ ότι οποιαδήποτε νέα ανάπτυξη στην περιφέρεια πρέπει να συνδυάζεται με τα ορθά αντισταθμιστικά μέτρα για τις υφιστάμενες χρήσεις, ειδικά στο κέντρο της πόλης.

Ποια είναι αυτά τα αντισταθμιστικά μέτρα; Πώς μπορεί να βρεθεί χρυσή τομή για να μην επηρεαστεί δραματικά το κέντρο από την επικείμενη ανάπτυξη άλλων περιοχών;

Παραδείγματα αντισταθμιστικών μέτρων μπορεί να είναι, μεταξύ άλλων, η άμεση ψήφιση του Σχεδίου Περιοχής, η υλοποίηση του ολοκληρωμένου Σχεδίου Κινητικότητας , η ανάπλαση του Εμπορικού Τριγώνου, η αξιοποίηση του χώρου του Παλιού ΓΣΠ, η αξιοποίηση του χώρου του Παλιού Νοσοκομείου, η παροχή οικονομικών κινήτρων για κατεδάφιση παλαιών κτηρίων και ανέγερση νέων, όπως επίσης η παροχή κινήτρων για αξιοποίηση κενής γης και η προσωρινή άρση του ενοικιοστασίου και άλλα πολλά. Όπως, όμως, αντιλαμβάνεστε, τα πλείστα προϋποθέτουν την στήριξη του κράτους.

ΑΡΘΡΟ / *Του* **ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗ**

Χαμένη ευκαιρία για ανάπτυξη

Είναι γεγονός ότι οι Έλληνες και Κύπριοι είναι συχνά πιο παραγωγικοί όταν εργάζονται εκτός συνόρων. Ένας από τους λόγους της ψηλότερης παραγωγικότητας είναι η απελευθέρωση του ατόμου από τα σοβαρότατα εμπόδια στην παραγωγικότητα που προκαλεί το θεσμικό πλαίσιο της οικονομίας της Ελλάδας / Κύπρου. Η ικανότητα του ατόμου δεν μπορεί να αξιοποιηθεί πλήρως μέσα σε ένα οικονομικό σύστημα βασισμένο σε χρονοβόρες κυβερνητικές διαδικασίες.

Δυστυχώς, ο ευνουχισμός των δυνατοτήτων είναι γεγονός και στον βιομηχανικό τομέα, και ιδιαίτερα στον τομέα εξόρυξης και εκμετάλλευσης μεταλλευμάτων. Είχα την τύχη να παρευρεθώ την προηγούμενη Πέμπτη και Παρασκευή στο Συνέδριο «Ορυκτός Πλούτος και Δυνατότητες Ανάπτυξης στην Ελλάδα και Κύπρο». Ο τομέας αξιοποίησης μεταλλευμάτων στην Κύπρο διακρίνεται από την σύζευξη έρευνας και καινοτομίας, και τη δυνητική ικανότητα εξαγωγής. Έχει αξιοζήλευτα χαρακτηριστικά: έχει επιτύχει σύζευξη έρευνας με τον πανεπιστημιακό τομέα που στηρίζει παγκόσμιες καινοτομίες στην παραγωγή καθώς και αύξηση των εξαγωγών. Το πιο πρόσφατο παράδειγμα είναι η εγκατάσταση μονάδας βιοεκχύλισης μεταλλευμάτων χαλκού με πλιακό σύστημα θέρμανσης από την Hellenic Copper Mines Ltd, και την εκπόνηση μελετών βελτιστοποίησης του συστήματος με την συνεργασία (και μερική χρηματοδότηση) της εταιρείας και του Τεχνολογικού Πανεπιστήμιου Κύπρου.

Ο τομέας μεταλλευμάτων (ιδιαίτερα χαλκού και συναφών μέταλλων) ήταν ο βασικός τομέας παραγωγής που μετέτρεψε την Κύπρο από αναπτυσσομένη σε αναπτυγμένη χώρα, και συνιστούσε μέχρι και 18% του ΑΕΠ του νησιού και μέχρι 60% των εξαγωγών το 1938. Εταιρείες σαν την Cyprus Mines Corporation μεταμόρφωσαν την Κύπρο τεχνολογικά, οικονομικά, αλλά και κοινωνικά, αφού δημιουργούσαν τους πρώτους βιομηχανικούς εργάτες. Αυτοί οι εργάτες πολέμησαν και πέθαναν για τα εργατικά δικαιώματα στην νήσο (υπήρξε βίαιη καταστολή απεργίας το 1948) και ώθησαν την εξάπλωση του συντεχνιακού κινήματος σε παγκύπριο επίπεδο.

Ο τομέας μεταλλευμάτων δεν μπορεί να εκπληρώσει την πλήρη οικονομική δυνατότητά του λόγω της γραφειοκρα-

Ο τομέας μεταλλευμάτων δεν μπορεί να εκπληρώσει την πλήρη οικονομική δυνατότητά του λόγω της γραφειοκρατίας και της αδράνειας της κυβερνητικής μηχανής.

τίας και της αδράνειας της κυβερνητικής μηχανής. Ο πολλαπλασιασμός κυβερνητικών υπηρεσιών έχει προκαλέσει φοβερή κωλυσιεργία στην αδειοδότηση. Πολλαπλές υπηρεσίες διαφόρων υπουργείων πρέπει να δώσουν την συγκατάθεσή τους στην τελική έγκριση, με την κάθε υπηρεσία να έχει γνώμονα τα δικά της στενά ενδιαφέροντα. Παραδείγματος χάριν, γιατί να αποδεχτεί την επαναλειτουργία μεταλλείου η Υπηρεσία Θήρας από την στιγμή που ο γνώμονας στην απόφαση της Υπηρεσίας δεν είναι η γενική προσπάθεια ανόρθωσης της οικονομίας; Το Τμήμα Αρχαιοτήτων αναγάγει όλα τα κοιτάσματα σκουριάς (μαυροβούνιου) από την μεταλλευτική αξιοποίηση της αρχαιότητας ως μνημεία άξια προστασίας, ασχέτως εάν δεν είναι προσβάσιμα και δεν έχουν σήμανση επεξήγησης του χώρου. Ως αποτέλεσμα, αξιοποιήσιμα ορυκτά στην επιφάνεια δεν αξιοποιούνται, και εγκαταλειμμένα μεταλλεία παραμένουν αδρανή, με το κόστος αποκατάστασης να επιβαρύνει τον φορολογούμενο. Η αξιοποίηση της μεταλλευτικής κληρονομιάς της νήσου, σε αντίθεση με το φυσικό αέριο, μπορεί να τύχει σχεδόν άμεσης εκμετάλλευσης, με ευεργετικά αποτελέσματα στην οικονομία της Κύπρου.

Έξαλλου ο τομέας αγνοείται πλήρως από τα κείμενα στρατηγικού σχεδιασμού για το μέλλον, παρόλο που υπάρχει ανάγκη αξιολόγησης πιθανών νέων κοιτασμάτων σε μεγαλύτερο βάθος. Το σχέδιο ανάπτυξης Τροόδους του ΓΔΕΠΣΑ προβλέπει μόνο την αξιοποίηση της ιστορικής κληρονομιάς και όχι την εκμετάλλευση των υφιστάμενων μεταλλευτικών πόρων. Ο τομέας κακώς δεν είναι μέρος του στρατηγικού πλαισίου του νέου αναπτυξιακού μοντέλου της Κύπρου που θα επικεντρώνει σε τομείς του τουρισμού, γεωργίας και φαρμακευτικής παραγωγής. Όμως, η κυβέρνηση θα μπορούσε να δώσει ώθηση στον τομέα εξουδετερώνοντας τη γραφειοκρατία και επιταχύνοντας την διαδικασία λήψης αποφάσεων. Ας επιτρέψουμε στη βιομηχανία να αναπτύξει πλήρως την δυναμική της, βοηθώντας με τις εξαγωγές την πρακτική δημιουργία του νέου και καινοτόμου αναπτυξιακού μοντέλου της Κύπρου.

Ο Δρ Αλέξανδρος Αποστολίδης είναι Πρόεδρος του Τμήματος Λογιστικής, Οικονομικών και Χρηματοοικονομικών της Σχολής Διοίκησης Επιχειρήσεων του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου

ΑΡΘΡΟ / *Του Δρα* **ΓΙΩΡΓΟΥ ΘΕΟΧΑΡΙΔΗ**

Τι είδους ρευστότητα χρειάζεται η οικονομία;

Υπήρξε πρόσφατα πολλή συζήτηση, ιδιαίτερα μετά την επιτυχή έκβαση των τεστ αντοχής (stress tests) στα οποία υποβλήθηκαν οι κύριες τράπεζες της χώρας μας, κατά πόσο είναι πλέον καιρός για τις τράπεζες να αρχίσουν να προσφέρουν ρευστότητα στην αγορά για να χρηματοδοτήσει την ανάπτυξη της οικονομίας μας. Είναι γεγονός πως η πραγματική οικονομία, τα νοικοκυριά και οι επιχειρήσεις, χρειάζονται ρευστότητα για να μπορέσουν να επιβιώσουν και να αναπτυχθούν, αλλά ένα καίριο ερώτημα που εγείρεται είναι από ποιας μορφής χρηματοδότηση θα αντληθεί η ρευστότητα στις παρούσες δύσκολες συνθήκες της οικονομίας; Είναι δυνατή η εξασφάλιση της ρευστότητας που είναι αναγκαία με την παραδοσιακή τραπεζική χρηματοδότηση ή θα πρέπει άραγε να υπάρξουν εναλλακτικές μορφές χρηματοδότησης;

Πιο κάτω παραθέτω μια σειρά από θέματα και παράγοντες, λόγους θα έλεγα, που ίσως θα καθιστούν δύσκολη ή ακόμα και ανεπιθύμητη την παραδοσιακή τραπεζική χρηματοδότηση από τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις:

1. Οι τράπεζες έχουν να αντιμετωπίσουν τα πολύ αυστηρά κριτήρια και προϋποθέσεις που περιλαμβάνονται στην πρόσφατη εγκύκλιο της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (ΚΤΚ), που απεστάλη σε όλες τις Τράπεζες και τα Συνεργατικά Πιστωτικά Ιδρύματα ως κατευθυντήριες γραμμές για την χορήγηση νέων δανείων.

2. Τόσο τα νοικοκυριά όσο και οι επιχειρήσεις είναι υπερβολικά χρεωμένες, με την σχέση χρέους προς ίδια κεφάλαια να βρίσκεται σε επίπεδα πολύ υψηλότερα από τα αποδεκτά. Σύμφωνα με πηγές της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας (Eurostat), το ιδιωτικό χρέος στην Κύπρο είχε φτάσει στο επίπεδο του 305% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ) για το έτος 2012, που χωρίς αμφιβολία είναι από τα υψηλότερα στην Ευρώπη.

3. Όπως είναι σε όλους μας γνωστό, έχει σημειωθεί πρόσφατα μια ραγδαία αύξηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων (NPLs) που οφείλονται προς τις Τράπεζες και τα Συνεργατικά Πιστωτικά Ιδρύματα, τα οποία, σύμφωνα με στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, στο τέλος του Αυγούστου του 2014 έφτασαν σχεδόν στο 48% του συνόλου των πιστωτικών διευκολύνσεων των Τραπεζών και των Συνεργατικών Πιστωτικών Ιδρυμάτων. Κατά συνέπεια, η κύρια πρόκληση που αντιμετωπίζουν οι τράπεζες σήμερα είναι να καταφέρουν να ελέγξουν αυτή την ταχεία αύξηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και σταδιακά να τα μειώσουν σε αποδεκτά επίπεδα.

4. Οι εταιρείες μας αγωνίζονται να επιβιώσουν λόγω της οικονομικής κρίσης, και για τον λόγο αυτό παρουσιάζουν υπερβολικά ρίσκα τα οποία οι τράπεζες μπορεί να μην είναι πρόθυμες να αναλάβουν.

5. Τα τραπεζικά δάνεια προς τα νοικοκυριά, τους καταναλωτές και τις επιχειρήσεις επιβαρύνονται με πολύ υψηλά επιτόκια, για τα οποία κάποιος θα μπορούσε να προβάλει το επιχείρημα ότι είναι μια αποζημίωση για το ρίσκο, που όμως τα καθιστούν απαγορευτικά για να δανειστεί κάποιος και, ως εκτούτου, δεν υπάρχει αρκετή ζήτηση.

6. Το Κεντρικό Αρχείο Δανειοληπτών που έθεσε σε λειτουργία πρόσφατα η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου με την διασύνδεση της βάσης δεδομένων των δύο μηχανισμών «ΑΡΤΕΜΙΣ» και «ΑΙΑΝΤΑΣ», που διατηρούσαν χωριστά οι εμπορικές Τράπεζες και τα Συνεργατικά Πιστωτικά Ιδρύματα αντίστοιχα, μπορεί τώρα να προσφέρει μια ολοκληρωμένη εικόνα με λεπτομερείς πληροφορίες για τα συνολικά χρέη όλων των εταιρειών από όλες τις Τράπεζες και τα Συνεργατικά Πιστωτικά Ιδρύματα και αναπόφευκτα η εξέλιξη αυτή θα περιορίσει την προσφορά πιστώσεων προς την αγορά.

7. Η αναλογία δανείων προς καταθέσεις για τις Τράπεζες και τα Συνεργατικά Πιστωτικά Ιδρύματα βρίσκεται τώρα περίπου στο 130%, και αυτό καθιστά δύσκολη την παροχή επιπρόσθετου δανεισμού.

8. Οι Τράπεζες και τα Συνεργατικά Πιστωτικά Ιδρύματα θα πρέπει να προβούν σε περαιτέρω απομόχλευση καθώς οι ισολογισμοί τους έχουν αυξηθεί πάρα πολύ τα τελευταία χρόνια, και ένας τρόπος είναι να μειώσουν περαιτέρω τα δανειακά τους χαρτοφυλάκια.

Με βάση τα πιο πάνω δεδομένα, το συμπέρασμά μου είναι ότι η εταιρική χρηματοδότηση, όπως την ξέρουμε με τη μορφή των συνήθων τραπεζικών δανείων, πιθανότατα θα είναι πλέον μη άμεσα διαθέσιμη στο εγγύς μέλλον και για τον λόγο αυτό θα πρέπει να εξευρεθούν εναλλακτικές πηγές χρηματοδότησης. Αυτό που χρειάζονται τα νοικοκυριά και οι επιχειρήσεις είναι η σωστή αναδιάρθρωση των υφιστάμενων δανείων τους από τις Τράπεζες και τα Συνεργατικά Πιστωτικά Ιδρύματα (η οποία να περιλαμβάνει την μείωση του επιτοκίου, την παράταση της περιόδου αποπληρωμής ή την πώληση ορισμένων στοιχείων του ενεργητικού τους), φθηνότερη πηγή χρηματοδότησης του χρέους, όπως συμβαίνει σε αρκετές ξένες χώρες (δηλαδή μη τραπεζική χρηματοδότηση του χρέους), ο δανεισμός μεταξύ ιδιωτών (peer-to-peer lending), και το πιο σημαντικό, η χρηματοδότηση με ίδια κεφάλαια (δηλαδή η εισαγωγή πρόσθετου κεφαλαίου).

Ο Δρ Γιώργος Θεοχαρίδης είναι Αναπληρωτής Καθηγητής Χρηματοοικονομικών στο Cyprus International Institute of Management (CIIM)

12-OIK_DIETHNH_KATHI 11/25/14 7:37 PM Page 12

Εμπόδιο στην ανάκαμψη τα «κόκκινα» δάνεια

Η αντιμετώπισή τους θα επιτρέψει στις τράπεζες να στηρίξουν την οικονομία και στις επιχειρήσεις να λάβουν νέες πιστώσεις

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ**

Μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων των τεστ αντοχής και του ελέγχου στοιχείων ενεργητικού των ευρωπαϊκών τραπεζών, ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος Γιάννης Στουρνάρας δήλωσε στην «Κ» ότι οι τράπεζες μπορούν τώρα να εστιαστούν στην «υποστήριξη της πραγματικής οικονομίας». Εθεσε όμως παράλληλα το θέμα των μη εξυπηρετούμενων δανείων που, αν δεν αντιμετωπιστούν, «θα συνεχίσουν να δημιουργούν κεφαλαιακές ανάγκες στο μέλλον».

Το ύψος των «κόκκινων» δανείων (non-performing loans ή NPLs) ξεπερνά το 1/3 του συνολικού δανειακού χαρτοφυλακίου του ελληνικού τραπεζικού συστήματος. Στην Ιρλανδία, που βίωσε μία άνευ προηγουμένου τραπεζική κρίση, το αντίστοιχο ποσοστό κορυφώθηκε στο 24,6%. Ο φόβος που εκφράζεται είναι ότι το μέγεθος αυτό είναι υπερβολικά μεγάλο για να επιτρέψει στις τράπεζες να επικεντρωθούν στην «υποστήριξη της πραγματικής οικονομίας». Οπως σημειώνει στην «Κ» κορυφαίο τραπεζικό στέλεχος, «τα μέτρα που έχουν ληφθεί δεν αρκούν. Πρέπει όλοι οι εμπλεκόμενοι να συζητήσουμε σοβαρά το κεφαλαιώδες πρόβλημα της απομόχλευσης του ιδιωτικού χρέους. Η υπερχρέωση των επιχειρήσεων σημαίνει ότι δεν υπάρχει ζήτηση για νέα δάνεια. Η οικονομία δεν θα κινηθεί αν δεν φύγει αυτό το βάρος».

Η δραστική λύση μιας «κακής τράπεζας» που θα καθάριζε τους ισολογισμούς των τραπεζών ώστε να μπορέσουν να εστιάσουν σε νέες χορηγήσεις, δεν συζητείται από την ΤτΕ.

Η πιο δραστική λύση μιας «κακής τράπεζας», που θα απορροφούσε τα δάνεια αυτά και θα καθάριζε τους ισολογισμούς των τραπεζών ώστε να μπορέσουν να εστιάσουν σε νέες χορηγήσεις, δεν συζητείται σοβαρά. Η Τράπεζα της Ελλάδος το έχει αποκλείσει ως ενδεχόμενο, κάτι το οποίο επανέλαβαν πηγές της διοίκησης στην «Κ», μιλώντας για το κόστος που θα είχε για τους φορολογουμένους (τόσο για τη χρηματοδότηση του νέου οργανισμού όσο και για την ανακεφαλαιοποίηση εκ νέου των τραπεζών).

Ωστόσο, κάποιοι που διερωτώνται γιατί δεν γίνεται μια τεχνοκρατική μελέτη σκοπιμότητας που θα εξέταζε διάφορες εκδοχές της «κακής τράπεζας», από τις πιο μινιμαλιστικές, που θα εστιάζουν σε ένα μικρό υποσύνολο των προβληματικών δανείων ή σε έναν μόνο κλάδο, έως τις πιο δραστικές. Μία τέτοια μελέτη, εκτός από τα πρακτικά της οφέλη, θα έσπαγε και το ταμπού που έχει συνδεθεί με την ιδέα της πιο ενεργού διαχείρισης του προβλήματος.

«Κακές τράπεζες» παντού

Αντί ενός νέου ενιαίου οργανισμού που θα αναλάμβανε να συγκεντρώσει τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια όλων των τραπεζών, όπως είχε συστήσει πέρυσι στην ΤτΕ η Bain & Company για τις υπό εκκαθάριση τράπεζες, το μοντέλο που έχει προωθηθεί χαρακτηρίζεται από τη λογική της αποκέντρωσης. Οι –δώδεκα πλέον– υπό εκκαθάριση τράπεζες (ATE, TT, FBB, Probank, Proton, T Bank και οι έξι συνεταιριστικές) έχουν η κάθε μία τον δικό της ειδικό εκκαθαριστή. Βάσει τροποποιήσεων στη νομοθεσία, αυτός μπορεί να είναι και νομικό πρόσωπο, ενώ μπορεί να αναλάβει παραπάνω από ένα πιστωτικό ίδρυμα. Η θητεία θεωρητικά διαρκεί πέντε χρόνια, αλλά η Τράπεζα Κρήτης, όπως ενημερώνεται η «Κ», βρίσκεται ακόμη σήμερα σε καθεστώς εκκαθάρισης, σχεδόν 30 χρόνια μετά την κατάρρευσή της.

Πλέον, όμως, κάθε μία από τις «καλές» –ή έστω ζώσες– τράπεζες έχει και αυτή τη δική της, εσωτερική «κακή τράπεζα». Οι μονάδες αυτές διαχείρισης των καθυστερήσεων αποτελούν πλέον υποχρέωση των τραπεζών. Η ΤτΕ, επιπλέον, έχει συστήσει μία καθοδηγητική επιτροπή (steering committee) που ενημερώνεται ανά δεκαπενθήμερο για την εξέλιξη της διαχείρισης των NPLs. Πρόεδρος της επιτροπής είναι ο Ηλίας Πλασκοβίτης, μέλος του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής, ενώ στα μέλη συμπεριλαμβάνονται οι διευθυντές εποπτείας, επιθεωρήσεων και οικονομικών μελετών. Παράλληλα, έχει συσταθεί μία μόνιμη γραμματεία με έμπειρα μεσαία στελέχη, που αναλύουν τα στοιχεία που παρέχονται από τις τράπεζες και τροφοδοτούν την καθοδηγητική επιτροπή με τα συμπεράσματά τους.

«Ο έλεγχος των ρυθμίσεων είναι λεπτό θέμα», σημειώνει στην «Κ» υψηλόβαθμος αξιωματούχος της κεντρικής τράπεζας. «Υπεισέρχεται η ΤτΕ σε ζητήματα ουσίας, στις επιχειρηματικές πρακτικές της κάθε τράπεζας. Αυτό που ελπίζουμε είναι ότι η παρεμβατική φύση της εποπτείας θα κάνει τις τράπεζες να αλλάξουν από μόνες τους τις πρακτικές τους».

Τι έχει πετύχει μέχρι σήμερα η NAMA στην Ιρλανδία

ΑΓΟΡΕΣ ΔΑΝΕΙΩΝ ΑΞΙΑΣ
€74,2 δισ. ➡ €31,7 δισ.
(μέσο «κούρεμα» 57%)

ΕΣΟΔΑ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ
€20 δισ.

ΑΠΟΠΛΗΡΩΜΗ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΕΟΥΣ *(senior dept)*
€15,1 δισ.
(το 50% του συνόλου)

ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ
€1,198 δισ.
(2013)

ΚΕΡΔΗ ΜΕΤΑ ΤΟΥΣ ΦΟΡΟΥΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ
€211 εκατ.
(2013)

«Στρατηγικές διαχείρισης οφειλετών» από τη NAMA

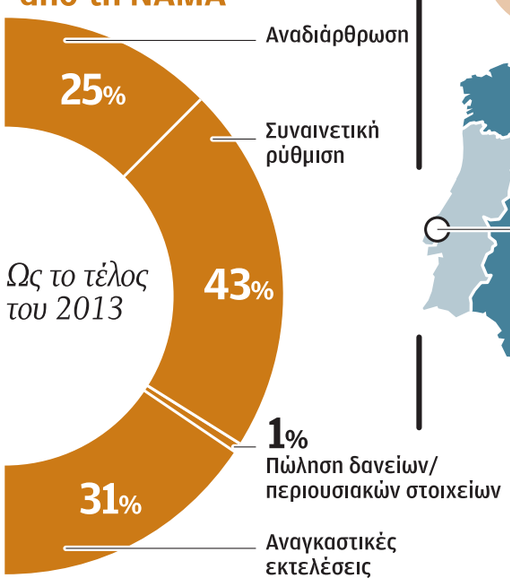

Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια (NPLs) στην Ε.Ε.

31 Δεκεμβρίου 2013

€1,2 τριο.

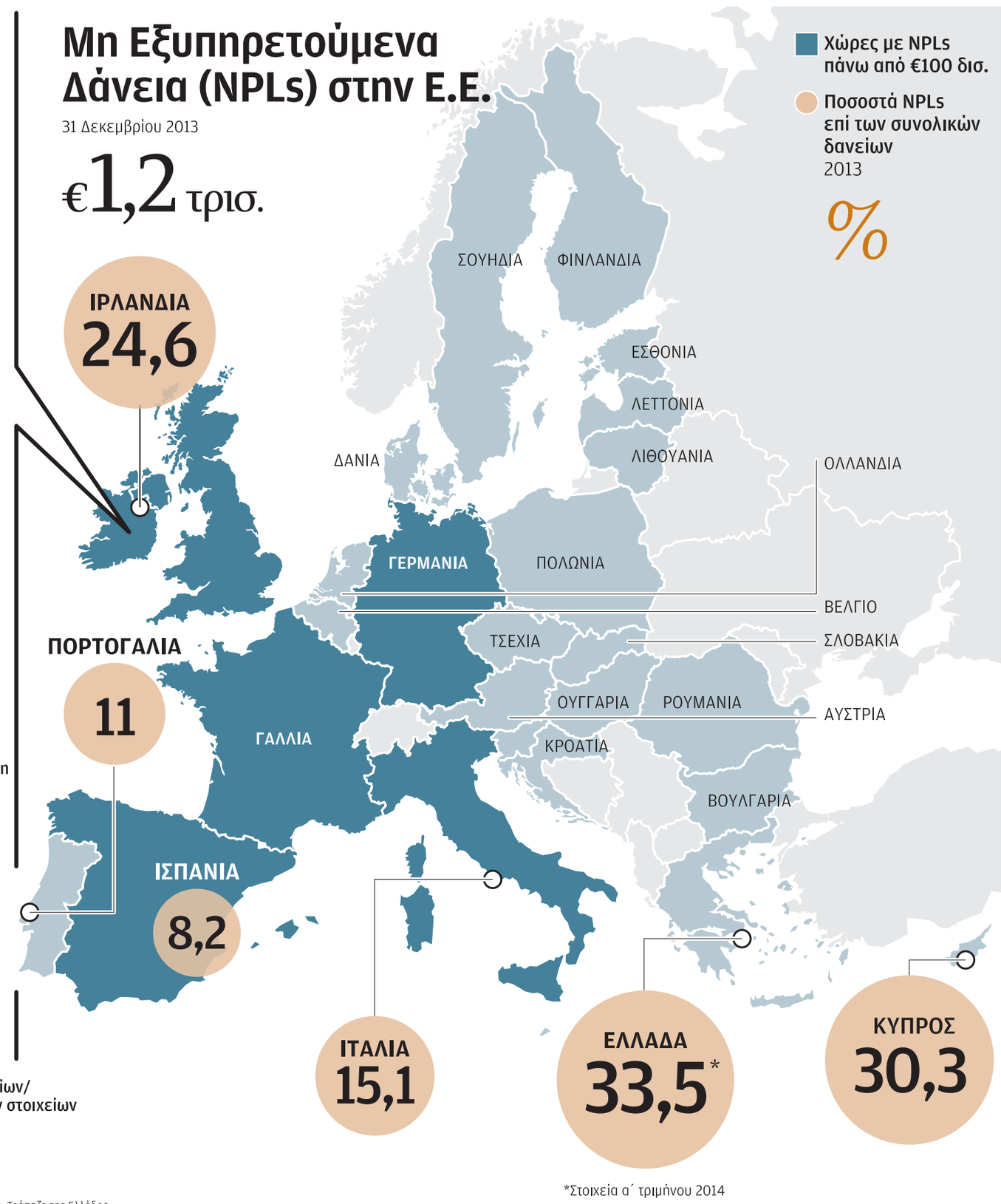

*Στοιχεία α΄ τριμήνου 2014

ΠΗΓΕΣ: NAMA, PricewaterhouseCoopers, Παγκόσμια Τράπεζα, Τράπεζα της Ελλάδος

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Το ιρλανδικό μοντέλο και η σύσταση του NAMA

«Ο υπουργός των Οικονομικών μού είπε ότι χάρηκε που είδε ότι δεν υπάρχουν πλέον τύποι που παίρνουν ελικόπτερα για να πάνε να παίξουν γκολφ. Αυτό είναι πρόοδος, σημαντική πρόοδος». Στη δήλωση αυτή προέβη τον Ιούλιο του 2011 ο Φρανκ Ντέιλι, πρόεδρος του National Asset Management Agency της Ιρλανδίας, πιο γνωστού ως NAMA – του οργανισμού που ιδρύθηκε το 2009 για να καθαρίσει την κόπρο του Αυγείου στην οποία είχαν μετατραπεί οι ισολογισμοί των ιρλανδικών τραπεζών μετά το σκάσιμο της τερατώδους «φούσκας» της αγοράς ακινήτων της χώρας.

Ο NAMA, που λειτουργεί από τον Δεκέμβριο του 2009, έχει αγοράσει έως σήμερα δάνεια ονομαστικής αξίας 74,2 δισ. ευρώ, καταβάλλοντας 31,7 δισ. – δηλαδή με μέσο «κούρεμα» 57%. Πρόκειται για δάνεια σχετιζόμενα με την ακίνητη ιδιοκτησία, με την εξαίρεση στεγαστικών φυσικών προσώπων. Στο χαρτοφυλάκιο του, εκτός από τα δάνεια, πέρασαν 2.000 σπίτια, 6.000 διαμερίσματα, 143 ξενοδοχεία, 180 εργοτάξια και 20 γήπεδα γκολφ. Μεταξύ των περιουσιακών στοιχείων που έχει εκποιήσει για να ελαχιστοποιήσει τις απώλειες που θα υποστεί το ιρλανδικό Δημόσιο εξαιτίας της συντριβής του τραπεζικού συστήματος είναι ελικόπτερα, ιδιωτικά τζετ, ακόμη και κοσμήματα. Το περασμένο καλοκαίρι, προκάλεσε έντονες διαμαρτυρίες με την απόφασή του να πωλήσει το μεγαλύτερο θέατρο της Ιρλανδίας.

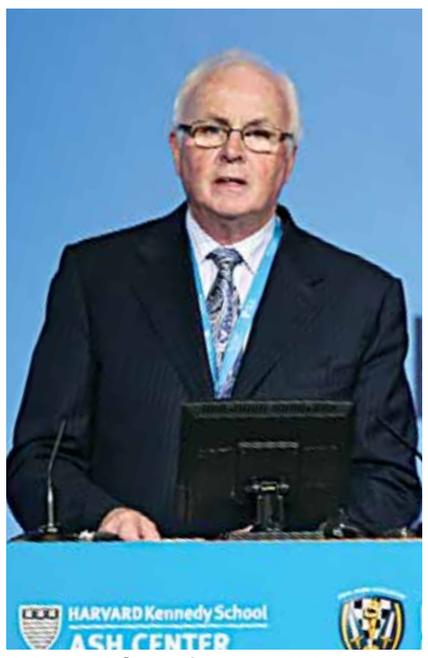

Ο Φρανκ Ντέιλι, πρόεδρος του National Asset Management Agency της Ιρλανδίας.

Η αμείλικτη εισπρακτική λογική του NAMA, που θεωρητικά θα λειτουργεί έως το 2020 (αν και αυτό μπορεί να αλλάξει), έχει φέρει εντυπωσιακά αποτελέσματα. Τα έσοδά του έχουν φτάσει τα 20 δισ. ευρώ. Αρχικά, αυτά προέρχονταν περισσότερο από ακίνητα στο Λονδίνο, αλλά τον τελευταίο καιρό έχει αρχίσει να ανακάμπτει και η ιρλανδική αγορά εμπορικών ακινήτων. «Με το να μην πλημμυρίσει την αγορά, ο NAMA της επέτρεψε να ανακάμψει», δηλώνει στην «Κ» ο Μπράιαν Λούσεϊ, καθηγητής Χρηματοοικονομικής στο πανεπιστήμιο Trinity του Δουβλίνου. Κάποιοι μάλιστα επικρίνουν την «κακή τράπεζα» της Ιρλανδίας ότι έχει δημιουργήσει το αντίθετο πρόβλημα: ελλειμματική προσφορά στην αγορά κατοικίας.

Η ανάκαμψη στην αγορά ακινήτων και οι αθρόες πωλήσεις έχουν συμβάλει στην ταχεία αποπληρωμή των οφειλών του NAMA. Στις 22 Οκτωβρίου, ο οργανισμός κατέβαλε τοκοχρεολύσια 600 εκατομμυρίων επί του προνομιούχου χρέους του, το οποίο είχε εκδώσει για να αγοράσει τα δάνεια. Με τη δόση αυτή, έχει πλέον αποπληρώσει το 50% (15,1 δισ. ευρώ) του senior debt που εξέδωσε, ποσό που αρχικά σχεδίαζε να καταβάλει έως το τέλος του 2016. Επιπλέον, ύστερα από ζημίες 1,1 δισ. ευρώ το 2010, έχει καταγράψει κέρδη για τρία συνεχόμενα χρόνια, συμπεριλαμβανομένων 211 εκατ. ευρώ το 2013 (1,198 δισ. ευρώ προ φόρων και προβλέψεων).

Εξαρχής, ο οργανισμός ίδρυσε το NAMA-IL, ένα όχημα ειδικού σκοπού (Special Purpose Vehicle ή SPV) που ανήκε κατά 51% σε ιδιώτες επενδυτές με αποστολή την αγορά των προβληματικών δανείων. Τον Οκτώβριο του 2009, η Eurostat ενέκρινε τη μη συμπερίληψη του NAMA-IL στους λογαριασμούς της γενικής κυβέρνησης και έχει επιμείνει σε αυτό, παρά τις «επιφυλάξεις» που εξέφρασε τον Απρίλιο του 2012 εξαιτίας της κρατικοποίησης ενός εκ των ιδιωτών επενδυτών.

Οικοι αξιολόγησης όπως η Standard & Poor's μετρούν τα χρέη του NAMA ως μέρος της γενικής κυβέρνησης. Παρ' όλα αυτά, στο σημείωμα τον περασμένο Ιούνιο με το οποίο αναβάθμιζε την Ιρλανδία σε A-, ο S&P αναδείκνυε την πρόωρη αποπληρωμή των χρεών του οργανισμού και προέβλεπε ότι ο NAMA θα ενισχύσει τον ρυθμό των αποπληρωμών, «αυξάνοντας τις πιθανότητες μιας ταχύτερης μείωσης των επιπέδων του δημοσίου χρέους προς ΑΕΠ».

Οι τράπεζες ακόμη χωλαίνουν

Παρά την κάθαρση μέσω NAMA, ωστόσο, και των διαδοχικών γύρων παροχής ρευστότητας από την ΕΚΤ επί Μάριο Ντράγκι, το τραπεζικό σύστημα εξακολουθεί να μην υπο-αποδίδει. Οπως σημείωνε το ΔΝΤ στην πρώτη του έκθεση στο πλαίσιο της μεταμνημονιακής παρακολούθησης (Post-Programme Surveillance) της Ιρλανδίας το περασμένο καλοκαίρι, η παροχή πιστώσεων εξακολουθεί να συρρικνώνεται, κατά 3,7% για τα νοικοκυριά και 6,2% για τις επιχειρήσεις σε βάθος δωδεκαμήνου (στοιχεία Απριλίου 2014). Επιπλέον, το συνολικό κόστος που έχουν επωμιστεί οι Ιρλανδοί φορολογούμενοι για τη διάσωση των τραπεζών έχει υπολογιστεί στα 64 δισ. ευρώ. «Η δική μου εκτίμηση είναι ότι τα 2/3 από αυτά τα χρήματα δεν θα ανακτηθούν ποτέ», δηλώνει ο Λούσεϊ. Για τον Ιρλανδό οικονομολόγο, η σύσταση του NAMA ήταν απαραίτητη «για να σταματήσει τη σήψη» στους ισολογισμούς των τραπεζών. Ωστόσο, προσθέτει, αν υπήρχε το 2008 το απαραίτητο νομοθετικό πλαίσιο για την εκκαθάριση των τραπεζών, θα μπορούσαν τα δύο πιο εκτεθειμένα πιστωτικά ιδρύματα –η Anglo-Irish Bank και η Irish Nationwide– να οδηγηθούν σε ρευστοποίηση και να περιοριστεί η κρατική εγγύηση στο υπόλοιπο τραπεζικό σύστημα.

13-OIK_DIETHNH.qxp_KATHI 11/25/14 11:19 PM Page 13

Διαδηλώσεις στο Φέργκιουσον και σε άλλες πόλεις των ΗΠΑ

Μερικές από τις διαδηλώσεις σε αμερικανικές πόλεις, μετά την απόφαση του σώματος των ενόρκων να μην ασκηθεί δίωξη στον αστυφύλακα Ουίλσον για τον θάνατο του 18χρονου Μάικλ Μπράουν.

1 **ΣΙΑΤΛ**
Πορεία διαδηλωτών διέκοπτε περιοδικά την κυκλοφορία σε κεντρικούς δρόμους και διασταυρώσεις της πόλης, προτού διαλυθούν.

5 **ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ**
Η οικογένεια του δολοφονηθέντος από την αστυνομία Ερικ Γκάρνερ μίλησε με τον αιδεσιμότατο Αλ Σάρπτον σε εκδήλωση στο Χάρλεμ. Αργότερα, εκατοντάδες διαδηλωτές πορεύθηκαν ειρηνικά στην πλατεία Τάιμς.

2 **ΟΚΛΑΝΤ**
Διαδηλωτές διέκοψαν την κυκλοφορία στον αυτοκινητόδρομο 580. Διαλύθηκαν ύστερα από επέμβαση της αστυνομίας. Δεν σημειώθηκαν συλλήψεις.

3 **ΛΟΣ ΑΝΤΖΕΛΕΣ**
Περίπου 100 διαδηλωτές συγκεντρώθηκαν στο πάρκο Λέιμαρτ, ενώ άλλοι 200 πορεύθηκαν προς το κέντρο της πόλης. Οι διαδηλωτές διέκοψαν την κυκλοφορία στον αυτοκινητόδρομο 110. Περίπου 30 διαδηλωτές στο Μπέβερλι Χιλς.

4 **ΣΕΝ ΛΟΥΙΣ/ ΦΕΡΓΚΙΟΥΣΟΝ**
Καταστήματα λεηλατήθηκαν και αυτοκίνητα πυρπολήθηκαν λίγο μετά την ανακοίνωση της απόφασης των ενόρκων. Η υπηρεσία αεροπλοΐας FAA περιόρισε τους εναέριους διαδρόμους προσέγγισης στο Διεθνές Αεροδρόμιο Λάμπερτ Σεν Λούις.

6 **ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑ**
Εκατοντάδες διαδηλωτές πραγματοποίησαν πορεία στο κέντρο, υπό στενή αστυνομική παρακολούθηση.

7 **ΟΥΑΣΙΓΚΤΟΝ**
Διαδήλωση και πικετοφορία έξω από τον Λευκό Οίκο.

ΠΗΓΕΣ: Associated Press reports

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Εκρηξη οργής και λεηλασίες στο Μιζούρι

Διαδηλώσεις σε όλες τις ΗΠΑ μετά την απόφαση να μη δικαστεί ο αστυνόμος που σκότωσε Αφροαμερικανό

ΣΕΝΤ ΛΟΥΙΣ. Την ενίσχυση των δυνάμεων της εθνοφρουράς στο Φέργκιουσον ανακοίνωσε χθες ο κυβερνήτης του Μιζούρι, Τζέι Νίξον, ύστερα από μια νύχτα ταραχών οι οποίες οδήγησαν στην πυρπόληση τουλάχιστον δώδεκα κτιρίων και επιχειρήσεων.

Συνελήφθησαν 150

Η απόφαση του σώματος των ενόρκων τη Δευτέρα να μην ασκήσει δίωξη στον αστυφύλακα Ντάρεν Ουίλσον, δολοφόνο του 18χρονου Αφροαμερικανού Μάικλ Μπράουν, προκάλεσε ξέσπασμα οργής σε πολλές πόλεις των ΗΠΑ και στη σύλληψη περισσότερων από 150 διαδηλωτών σε όλη τη χώρα.

Η βία συνεχίσθηκε όλη τη νύχτα, παρά το έκτακτο τηλεοπτικό διάγγελμα του προέδρου Ομπάμα. Στην παρέμβασή του, ο Μπαράκ Ομπάμα άσκησε έκκληση, σε διαδηλωτές και αστυνομία, για ηρεμία και αυτοσυγκράτηση. «Είμαστε έθνος βασισμένο στον νόμο και πρέπει έτσι να αποδεχθούμε ότι την αρμοδιότητα για την απόφαση αυτή είχε αποκλειστικά το σώμα των ενόρκων. Πρέπει ωστόσο να αναγνωρίσουμε ότι η κατάσταση στο Φέργκιουσον αντικατοπτρίζει ευρύτερες προκλήσεις, που συνεχίζουμε να αντιμετωπίζουμε ως έθνος», είπε ο πρόεδρος που παραδέχθηκε ότι η οργή των διαδηλωτών είναι δικαιολογημένη και ότι σε πολλές περιοχές της χώρας οι πολίτες -και κυρίως οι μαύροι- δεν εμπιστεύονται τα αστυνομικά όργανα.

Στη σύντομη ομιλία του, ο πρόεδρος Ομπάμα ανέφερε ότι συνειδητοποιεί το πρόβλημα και γνωρίζει μεθόδους αντιμετώπισής του. Μεταξύ των μεθόδων αυτών, ο πρώτος Αφροαμερικανός πρόεδρος των ΗΠΑ υπογράμμισε την

> *Ο Μπαράκ Ομπάμα, με έκτακτο διάγγελμα, απηύθυνε έκκληση σε διαδηλωτές και αστυνομία για ηρεμία και αυτοσυγκράτηση.*

ενίσχυση της στρατολόγησης μαύρων αστυνομικών και της εκπαίδευσής τους σε θέματα σεβασμού των πολιτών.

Την ίδια στιγμή, ο πρόεδρος Ομπάμα αποκάλυπτε ότι ο υπουργός Δικαιοσύνης Ερικ Χόλντερ έχει διατάξει εδώ και ένα μήνα τη διενέργεια ανεξάρτητης έρευνας γύρω από τον θάνατο του Μάικλ Μπράουν από τις ομοσπονδιακές υπηρεσίες, παρακάμπτοντας με τον τρόπο αυτό τη Δικαιοσύνη της πολιτείας του Μιζούρι. Ο αστυφύλακας Ουίλσον μπορεί να αντιμετωπίσει κατηγορίες για ανθρωποκτονία από αμέλεια, μέχρι και για δολοφονία.

Τι ζήτησε η οικογένεια

Σύμφωνα με την οικογένεια του Μπράουν, ο νεαρός προσπάθησε να παραδοθεί υψώνοντας στον αέρα τα χέρια του. Οι συνήγοροι του Ουίλσον, όμως, υποστήριξαν ότι το εύσωμο θύμα προσπάθησε να του αρπάξει από τα χέρια το υπηρεσιακό του όπλο. Ο Μπράουν πυροβολήθηκε δώδεκα φορές, με την τελευταία σφαίρα να τον πλήττει στο κρανίο.

Το ξέσπασμα βίας προσπάθησε να προλάβει και η ίδια η οικογένεια του θύματος, εκδίδοντας την παρακάτω ανακοίνωση: «Παρότι συνειδητοποιούμε ότι πολλοί μοιράζονται τον πόνο μας, σας ζητάμε να διοχετεύσετε την απογοήτευσή σας με θετικούς και εποικοδομητικούς τρόπους».

Σύμφωνα με την αστυνομία του Φέργκιουσον, οι αστυφύλακες δεν έκαναν χρήση των όπλων τους κατά τη διάρκεια των διαδηλώσεων των τελευταίων 24 ωρών. Αυτόπτες μάρτυρες ανέφεραν ότι άκουσαν πυκνούς πυροβολισμούς τα ξημερώματα της Τρίτης, δημιουργώντας υπόνοιες ότι κάποιοι από τους διαδηλωτές είχαν στόχο να τραυματίσουν αστυνομικούς.

Την παραστρατιωτική φύση της αστυνομίας στις ΗΠΑ και τα προβλήματά της στις σχέσεις της με μειονότητες σχολίασε ο διευθυντής της υπηρεσίας ανθρώπινων δικαιωμάτων του ΟΗΕ, Ζεΐντ Ραντ αλ Χουσεΐν, τονίζοντας την ανησυχία του για τον μεγάλο αριθμό νεαρών μαύρων που πεθαίνουν από χέρι αστυνομικών.

Α.Ρ., REUTERS

Δύο εκδοχές για τα κρίσιμα λεπτά του φόνου

Επειτα από μια μαραθώνια ακροαματική διαδικασία, που άρχισε στις 20 Αυγούστου, το σώμα των ενόρκων που εξέτασε τη δολοφονία του 18χρονου Αφροαμερικανού Μάικλ Μπράουν αποφάνθηκε ότι «δεν συντρέχει λόγος να ασκηθεί δικαστική δίωξη για οποιαδήποτε κατηγορία σε βάρος του αστυνομικού Ντάρεν Ουίλσον», όπως ανακοίνωσε ο εισαγγελέας Ρόμπερτ Μακάλοχ.

Αποτελούμενο από 12 πολίτες -εννέα λευκούς και τρεις μαύρους- το σώμα των ενόρκων υπερασπίστηκε την απόφασή του, τονίζοντας ότι «πρέπει να ξεχωρίσουμε τα γεγονότα από τις εικασίες». Στις 25 συνεδριάσεις του, εξέτασε 60 μάρτυρες, οι οποίοι παρουσίασαν διαφορετικές και συχνά συγκρουόμενες εκδοχές για τα δύο κρίσιμα λεπτά που κατέληξαν στον θάνατο του νεαρού μαύρου, με 12 σφαίρες από το όπλο του λευκού αστυνομικού στο σώμα του.

REUTERS

Υποπροϊόν των ταραχών που ξέσπασαν στο Φέργκιουσον του Μιζούρι ήταν η λεηλασία αρκετών καταστημάτων της πόλης.

Το βέβαιο είναι ότι το μοιραίο μεσημέρι της 9ης Αυγούστου, ο Ουίλσον οδηγούσε το αστυνομικό του όχημα σε κεντρικό δρόμο του Φέργκιουσον, στην Πολιτεία Μιζούρι, όταν πληροφορήθηκε από τον αστυνομικό ασύρματο ότι δύο νεαρά άτομα είχαν μόλις ληστέψει πουράκια από ένα κατάστημα της περιοχής. Λίγο αργότερα εντόπισε τον Μπράουν και τον φίλο του, Ντόριαν Τζόνσον, να περπατούν προς την κατεύθυνσή του και, βάσει του παρουσιαστικού τους, τους θεώρησε ύποπτους για τη ληστεία. Πλησίασε με το αυτοκίνητο τον Μπράουν και του ζήτησε να σταθεί στην άκρη του δρόμου, για να ακολουθήσει φιλονικία, στη διάρκεια της οποίας το όπλο του Ουίλσον πυροβόλησε δύο φορές. Ο Μπράουν έφυγε τρέχοντας και κάποια στιγμή γύρισε πίσω, προς την κατεύθυνση του Ουίλσον. Στα επόμενα δευτερόλεπτα δέχθηκε δύο ριπές από σφαίρες, την τελευταία στο κεφάλι, για να πεθάνει ακαριαία.

Οι δικηγόροι της οικογένειας Μπράουν υποστήριξαν ότι ο 18χρονος προσπαθούσε να παραδοθεί, έχοντας υψώσει τα χέρια του, όταν δέχθηκε τις μοιραίες σφαίρες, κάτι που επιβεβαίωσαν ορισμένοι εκ των μαρτύρων. Αντίθετα, η υπεράσπιση του Ουίλσον ισχυρίστηκε ότι ο αστυνομικός βρισκόταν σε νόμιμη αυτοάμυνα, καθώς η ζωή του απειλούνταν. Ο ίδιος ο Ουίλσον κατέθεσε ότι, στη διάρκεια της φιλονικίας, ο Μπράουν όρμησε πάνω του «σαν δαίμονας» προσπαθώντας να του πάρει το όπλο και ότι στη συνέχεια, όταν στράφηκε προς το μέρος του, έψαχνε με το δεξί του χέρι να βρει κάτι στη ζώνη του, υπονοώντας όπλο.

Εκ των υστέρων αποδείχθηκε ότι ο άτυχος Αφροαμερικανός ήταν άοπλος, ενώ το πτώμα του βρέθηκε σε απόσταση περίπου 50 μέτρων από το αστυνομικό αυτοκίνητο - κάτι που δεν συνάδει εύκολα με την εκδοχή της «νόμιμης αυτοάμυνας». Οσο για το δικαστήριο της κοινής γνώμης των μαύρων έχει ήδη βγάλει την απόφασή του, όπως μαρτυρούν τα πλήθη που διαδηλώνουν με τα χέρια ψηλά...

REUTERS, WASHINGTON POST

Παλαιότερα κρούσματα αναίτιας χρήσης όπλων

ΟΥΑΣΙΓΚΤΟΝ. Περίπου 400 πολίτες σκοτώθηκαν στις ΗΠΑ από πυρά αστυνομικών μεταξύ 2005 και 2012, σύμφωνα με στοιχεία του FBI.

Στη συντριπτική τους πλειονότητα οι νεκροί ήταν μαύροι. Παρά ταύτα, ο πραγματικός αριθμός θεωρείται μεγαλύτερος, καθώς τα στοιχεία αυτά προκύπτουν από εσωτερικές εκθέσεις των κατά τόπους αστυνομικών δυνάμεων προς το FBI.

Κρούσματα αναίτιας χρήσης υπηρεσιακών όπλων απασχολούν

> *Μεταξύ 2005-2012 περίπου 400 πολίτες, στην πλειονότητά τους μαύροι, έπεσαν νεκροί από πυρά αστυνομικών.*

κατά καιρούς την επικαιρότητα, οδηγούν διαδηλωτές στους δρόμους αμερικανικών πόλεων και καταλήγουν σε βίαιες συγκρούσεις με τις αστυνομικές δυνάμεις. Ολα αυτά, όμως, δεν επαρκούν για να τροποποιήσουν την τακτική μηδενικής ανοχής των αστυνομικών απέναντι στους νεαρούς μαύρους.

Την ίδια στιγμή, η στρατηγική των Αρχών με στόχο τη στρατιωτικοποίηση της αστυνομίας, που στις ΗΠΑ θυμίζει πλέον περισσότερο ειδικές δυνάμεις του στρατού χάρη στον υπερσύγχρονο εξοπλισμό και τα πολεμικού τύπου όπλα, αποδίδει μη αναμενόμενα αποτελέσματα. Πολλοί αστυνομικοί αντιμετωπίζουν έτσι τους κατοίκους των υποβαθμισμένων συνοικιών αμερικανικών πόλεων σαν εχθρό σε πεδίο μάχης, εφαρμόζοντας πάνω τους διδάγματα και τακτικές από τις επιχειρήσεις στρατού κατοχής σε Ιράκ και Αφγανιστάν.

Εκθεση-καταπέλτης

Νωρίτερα φέτος, κάτοικοι της Αλμπουκέρκι στο Νιου Μέξικο διαδήλωσαν για να διαμαρτυρηθούν για τον θάνατο του διανοητικά καθυστερημένου Τζέιμς Μπόιντ, από πυρά αστυνομικών. Ενα μήνα μετά τη δολοφονία, το υπουργείο Δικαιοσύνης εξέδιδε έκθεση-καταπέλτη κατά της αστυνομίας, εκτιμώντας ότι από τα 20 κρούσματα θανάτων υπόπτων από αστυνομικά πυρά μεταξύ 2009 και 2012, «η πλειονότητα ήταν έξω από το συνταγματικό πλαίσιο».

Στα τέλη του 2013, ο 36χρονος Λάρι Τζάκσον σκοτώθηκε από το όπλο αστυνομικού εκτός υπηρεσίας. Σύμφωνα με την κατάθεση του δράστη, ο Τζάκσον εισήλθε σε τράπεζα του Οστιν στο Τέξας, την οποία είχαν ληστέψει άγνωστοι νωρίτερα την ίδια ημέρα.

AFP

Αστυνομικοί του Λος Αντζελες σπεύδουν να προλάβουν τη λαφυραγώγηση καταστήματος από διαδηλωτές στο κέντρο της πόλης.

Τον θεώρησε ύποπτο

Θεωρώντας ότι ο Τζάκσον ήταν ύποπτος, ο αστυνομικός τράβηξε όπλο, τον καταδίωξε και τον πυροβόλησε στο πίσω μέρος της κεφαλής. Το τοπικό σώμα ενόρκων αποφάνθηκε ότι ο δράστης θα έπρεπε να αντιμετωπίσει δίωξη για ανθρωποκτονία από αμέλεια.

Παρά την οργή που τέτοια περιστατικά προκαλούν στην κοινότητα των Αφροαμερικανών, βαθιά ριζωμένη παραμένει η αντίληψη ότι τα αστυνομικά όργανα δικαιούνται να οπλοφορούν και να κάνουν χρήση των όπλων τους για την αντιμετώπιση περιστατικών, ακόμη και με κίνδυνο της ζωής των παριστάμενων.

Η ευρύτατα διαδεδομένη οπλοκατοχή και η ενδημική εγκληματικότητα στις φτωχές κοινότητες των μαύρων οδηγούν την ίδια ώρα την αστυνομία στην υιοθέτηση στρατιωτικών μεθόδων για την αυτοπροστασία των αστυνομικών και όχι εξαιτίας γενικευμένων ρατσιστικών αντιλήψεων.

Α.Ρ.

Νύχτα πυροβολισμών στο Φέργκιουσον

Το συγκεντρωμένο πλήθος μπροστά στο αστυνομικό τμήμα του Φέργκιουσον άκουγε προσεκτικά τη φωνή από τα μεγάφωνα. Οταν έγινε σαφές ότι ο 28χρονος αστυνομικός Ντάρεν Γουίλσον δεν πρόκειται να παραπεμφθεί σε δίκη για τις 12 σφαίρες που «φύτεψε» στο σώμα του 18χρονου Μάικλ Μπράουν στις 9 Αυγούστου, μία γυναίκα ξέσπασε σε λυγμούς. Ηταν η μητέρα του Μπράουν, που εδώ και τρεισήμισι μήνες ζητάει δικαιοσύνη για τον γιο της. Εν συνεχεία η αστυνομία ζήτησε από το όλο και πιο οργισμένο πλήθος να διαλυθεί, ανακοινώνοντας ότι πρόκειται για παράνομη συνάθροιση. Κάπως έτσι, με κραυγές «δολοφόνοι» από την πλευρά των συγκεντρωμένων και ρίψη δακρυγόνων από την πλευρά της αστυνομίας, ξεκίνησε μια νύχτα χάους στο Φέργκιουσον. Οταν ξημέρωσε η Τρίτη, πολυάριθμα καταστήματα είχαν λεηλατηθεί και δεκάδες αυτοκίνητα είχαν πυρποληθεί στην πλευρά της πόλης όπου ζουν κυρίως μαύροι. Με το πρώτο φως της ημέρας, οι αρχές ειδοποιήθηκαν ότι υπάρχει πτώμα μαύρου άνδρα σε πορτ μπαγκάζ αυτοκινήτου κοντά στο σημείο όπου δολοφονήθηκε ο Μάικλ Μπράουν, χωρίς να είναι σαφές αν αυτός ο ύποπτος θάνατος έχει κάποια σχέση με τα γεγονότα.

Παράλληλα, δεκάδες διαδηλώσεις οργανώθηκαν από το πρώτο κιόλας βράδυ σε διάφορες πόλεις των ΗΠΑ, ενώ ακόμη περισσότερες είχαν προγραμματισθεί για χθες. Σε συνέντευξη Τύπου, που παραχώρησε χθες μαζί με την οικογένεια του Μπράουν, ο γνωστός Αφροαμερικανός ιερέας Αλ Σάρπτον δήλωσε ότι θα συζητηθούν η διοργάνωση κινητοποιήσεων, οι μέθοδοι άσκησης πίεσης για αλλαγή της νομοθεσίας και η χρήση στοχευμένων μποϊκοτάζ.

Η οικογένεια του Μπράουν ζητεί την ψήφιση νόμου που θα υποχρεώνει τους αστυνομικούς να φορούν μικροκάμερες. Ενώ το Φέργκιουσον φλεγόταν, ο αστυνόμος Γουίλσον, που έλαβε τον Αύγουστο υποχρεωτική άδεια μετ' αποδοχών και τον Οκτώβριο παντρεύτηκε, ευχαρίστησε τους υποστηρικτές του.

REUTERS

14-OIK_DIETHNH_KATHI 11/25/14 11:45 PM Page 14

Οι πιέσεις στη ρωσική οικονομία δεν αγγίζουν την ελίτ της χώρας

Οι πωλήσεις Rolls Royce καταγράφουν φέτος ιστορικό ρεκόρ, ενώ το ρούβλι εξασθενεί και το ΑΕΠ συρρικνώνεται

Δύο διαφορετικές πλευρές της ρωσικής πραγματικότητας σκιαγραφούν οι τελευταίες πληροφορίες που καταφθάνουν από τη χώρα και προέρχονται αφενός από επίσημα χείλη της ρωσικής ηγεσίας και αφετέρου από κορυφαία στελέχη της βιομηχανίας. Οι μεν απηχούν τη γνώριμη πλέον εικόνα μιας ρωσικής οικονομίας που χειμάζεται εν μέσω των κυρώσεων της Δύσης και μείωσης των εσόδων από το πετρέλαιο, ενώ οι δε αναφέρονται σε μια μερίδα της ρωσικής κοινωνίας που ζει μέσα στην πολυτέλεια, όπως προκύπτει από τα επίπεδα-ρεκόρ στα οποία έχουν φθάσει οι πωλήσεις των μοντέλων της Rolls Royce.

Ετσι την ώρα που ο Ρώσος υπουργός Οικονομίας, Αλεξέι Ουλιουκάγιεφ, προδίδει τον προβληματισμό της ρωσικής κυβέρνησης για την πορεία της οικονομίας, αφήνοντας ανοικτό το ενδεχόμενο να αναθεωρηθούν οι προβλέψεις για ανάπτυξη του επόμενου έτους, ο διευθύνων σύμβουλος της Rolls Royce, Τόρστεν Μίλερ, μιλάει για ιστορικό ρεκόρ πωλήσεων της εταιρείας του στη Ρωσία. Μέχρι στιγμής για το τρέχον έτος οι πωλήσεις των πολυτελών και πανάκριβων μοντέλων της εν λόγω αυτοκινητοβιομηχανίας έχουν φθάσει τις 4.000 και έχουν σημειώσει αύξηση 24,3% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του περασμένου έτους.

Μιλώντας στο αμερικανικό δίκτυο CNBC, ο κ. Τόρστεν Μίλερ δίνει μια κάπως παράδοξη ερμηνεία των εξελίξεων: αποδίδει τις θεαματικές πωλήσεις πολυτελών αυτοκινήτων στην επιθυμία των Ρώσων να τοποθετήσουν τα χρήματά τους σε «πραγματικά περιουσιακά στοιχεία», όπως αποκαλεί τα αυτοκίνητα, μετά τη «βουτιά» κατά 25% που έχει κάνει το ρούβλι στη διάρκεια του έτους. Οι εκτιμήσεις του κ. Τόρστεν Μίλερ επιδέχονται, πάντως, και δεύτερη ανάγνωση, καθώς αντιδιαστέλλει τη ρωσική αγορά με εκείνη της Κίνας και αποδίδει τα προβλήματα που αντιμετωπίζει εκεί η Rolls Royce στις «προσπάθειες του Πεκίνου για πάταξη της διαφθοράς που έχουν οδηγήσει σε μείωση των πωλήσεων στη χώρα».

Η υποχώρηση της τιμής του πετρελαίου, σε συνδυασμό με τις κυρώσεις της Δύσης, προκαλούν σημαντικές πιέσεις στη ρωσική οικονομία.

Την ίδια στιγμή ο Ρώσος υπουργός Οικονομίας τονίζει σε συνέντευξή του στη γερμανική εφημερίδα Frankfurter Allgemeine Zeitung ότι φέτος η ρωσική οικονομία θα αναπτυχθεί μάλλον κατά 0,7% έως 0,8% αλλά η πρόβλεψη για ανάπτυξη 1,2% το επόμενο έτος μάλλον θα πρέπει να αναθεωρηθεί. Ηδη η πρόβλεψη της Τράπεζας της Ρωσίας για το 2015 είναι πολύ πιο απαισιόδοξη από εκείνη της ρωσικής κυβέρνησης, καθώς μιλάει για ανάπτυξη μόλις 0,1% προφανώς εξαιτίας των επιπτώσεων που επιφέρει στη ρωσική οικονομία ο συνδυασμός των οικονομικών κυρώσεων με την πτώση της τιμής του πετρελαίου. Σχολιάζοντας τα διάφορα σενάρια που έχουν κατά καιρούς κυκλοφορήσει ως προς το ενδεχόμενο να οφείλεται σε χειραγώγηση η πτώση της τιμής του μαύρου χρυσού, ο κ. Ουλιουκάγιεφ τονίζει πως δεν πιστεύει σε θεωρίες συνωμοσίας αλλά στην αλλαγή των δεδομένων στην παγκόσμια προσφορά και ζήτηση. Εκτιμά μάλιστα πως «τώρα η αγορά αναζητά μια νέα ισορροπία» και προβλέπει πως «μέσα σε 12 μήνες η τιμή του πετρελαίου θα προσεγγίζει τα 90 δολάρια το βαρέλι».

Ο Ρώσος υπουργός δεν παραλείπει να τονίσει πως τα οικονομικά προβλήματα της Ρωσίας απορρέουν από την αναμέτρησή της με τη Δύση με αντικείμενο την επιρροή στην Ουκρανία και υπογραμμίζει ότι «μπορούμε μόνον να προσπαθήσουμε να υπερασπισθούμε τους εαυτούς μας». Επαναλαμβάνει, άλλωστε, την αντίθεσή του σε οποιαδήποτε κρατική ενίσχυση στη ρωσική πετρελαϊκή Rosneft για την οποία εκφράζει την εκτίμηση ότι είναι σε καλή κατάσταση.

REUTERS

ASSOCIATED PRESS

Ο διευθύνων σύμβουλος της Rolls Royce, Τόρστεν Μίλερ, αποδίδει τις θεαματικές πωλήσεις πολυτελών αυτοκινήτων στην επιθυμία των Ρώσων να τοποθετήσουν τα χρήματά τους σε «πραγματικά περιουσιακά στοιχεία», όπως αποκαλεί τα αυτοκίνητα, μετά τη «βουτιά» κατά 25% που έχει κάνει το ρούβλι στη διάρκεια του έτους.

Αποκαλυπτήρια για το επενδυτικό ταμείο Γιουνκέρ

Της ανταποκρίτριάς μας στις ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
ΕΛΕΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗ

Σήμερα το πρωί και μπροστά στην Ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Ζαν-Κλοντ Γιουνκέρ θα παρουσιάσει την πρώτη του μεγάλη δράση και ίσως τη μεγαλύτερή του προεκλογική δέσμευση. Το επενδυτικό πακέτο των 300 δισ. που σκοπό έχει να δυναμιτίσει ξανά την ευρωπαϊκή οικονομία και να δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας. Το πακέτο αυτό θα αποτελείται αρχικά από 16 δισεκατομμύρια από τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και 5 δισ. από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ).

Στη συνέχεια αυτά τα 21 δισ. θα δημιουργήσουν το Ευρωπαϊκό Ταμείο για Στρατηγικές Επενδύσεις (EFSI). Με μία συντηρητική πρόβλεψη της Ε.Ε. τα 21 δισ. μπορούν να γίνουν μέσω μόχλευσης 315 δισ. μέχρι το 2017. Το EFSI θα διαχειρίζεται από την ΕΤΕπ και θα χρηματοδοτεί στρατηγικά σχέδια στους τομείς κυρίως των υποδομών, ενέργειας, εκπαίδευσης, έρευνας αλλά και ένα μεγάλο μέρος θα πάει στη χρηματοδότηση μικρομεσαίων και μεσαίων επιχειρήσεων. Το σκεπτικό πίσω από το EFSI είναι να μπορέσει να χρηματοδοτήσει σχέδια με μεγαλύτερο ρίσκο κάτι που δεν έκανε μέχρι τώρα η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και με αυτό τον τρόπο να προσελκύσει και περισσότερους επενδυτές.

ASSOCIATED PRESS

Ο πρόεδρος της Κομισιόν Ζαν-Κλοντ Γιουνκέρ.

Το σκεπτικό πίσω από το EFSI είναι να μπορέσει να χρηματοδοτήσει σχέδια με μεγαλύτερο ρίσκο, κάτι που δεν έκανε μέχρι τώρα η ΕΤΕπ.

Ευκαιρίες

Στην περίπτωση της Ελλάδας η Ευρωπαϊκή Επιτροπή βρίσκει ότι οι δύο βασικοί λόγοι που επηρεάζουν αρνητικά τις επενδύσεις είναι πρώτον οι σφιχτές συνθήκες χρηματοδότησης και δεύτερον οποιαδήποτε πολιτική αβεβαιότητα που μπορεί να υπάρχει στην Ελλάδα ιδιαίτερα τους πρώτους μήνες του 2015. Οι ευκαιρίες για επενδύσεις στη χώρα εντοπίζονται κυρίως στους τομείς της ναυτιλίας και του τουρισμού, καθώς υπάρχει ήδη αύξηση στις επενδύσεις σε ξενοδοχειακές μονάδες, εταιρείες ενοικιάσεων αυτοκινήτων και γενικότερα στον κλάδο των υπηρεσιών. Εκεί που εντοπίζεται πρόβλημα το οποίο περιορίζει τις επενδύσεις στους παραπάνω κλάδους είναι οι ελλιπείς υποδομές. Αεροδρόμια, τρένα και λιμάνια θα μπορούσαν να ιδιωτικοποιηθούν και καλύτερο νομοθετικό πλαίσιο θα μπορούσε να αυξήσει τις επενδύσεις. Ενα τέτοιο επενδυτικό πακέτο μπορεί να βοηθήσει αρκετά την Ελλάδα, καθώς «πολλοί φοβούνται να επενδύσουν στη χώρα, αλλά αν ξέρουν ότι η επένδυση δεν έχει ρίσκο, αφού θα καλύπτεται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο για Στρατηγικές Επενδύσεις (EFSI), μπορούν να επενδύσουν πιο εύκολα.

«Σταγόνα στον ωκεανό»

Τα 315 δισ. θα μπορούσε κάποιος να θεωρήσει ότι είναι «σταγόνα στον ωκεανό» και ότι μπορούν να κάνουν λίγα για να φέρουν την ανάπτυξη στην Ευρώπη. Εκτός από αυτό το ποσό χρειάζεται να συμμετάσχουν και τα κράτη-μέλη αλλά και ιδιώτες επενδυτές που θα πολλαπλασιάσουν το αποτέλεσμα του εγχειρήματος. Σημαντικό μέρος της προσπάθειας αυτής είναι να μειωθούν τα εμπόδια που υπάρχουν αυτή τη στιγμή στην κοινή αγορά. Σύμφωνα με εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το Επενδυτικό Σχέδιο θα μπορούσε να δημιουργήσει 1-1,3 εκατομμύρια θέσεις εργασίας στα επόμενα τρία χρόνια.

Νέα μείωση επιτοκίου από την Κεντρική Τράπεζα της Κίνας

Η ανησυχητική επιβράδυνση των ρυθμών ανάπτυξης στην Κίνα ώθησε την κεντρική τράπεζα της χώρας να παρέμβει για μια ακόμη φορά, μειώνοντας για τέταρτη φορά από τις αρχές του έτους το βασικό επιτόκιο στα 14ήμερα repo. Με την κίνηση αυτή, η Λαϊκή Τράπεζα της Κίνας στέλνει το μήνυμα στις τράπεζες πως επιθυμεί μια ενίσχυση της ρευστότητας και μείωση των πιέσεων χρηματοδότησης για τις επιχειρήσεις στη δεύτερη μεγαλύτερη οικονομία του κόσμου. Την περασμένη Παρασκευή, η κεντρική τράπεζα είχε ήδη προχωρήσει αιφνιδίως σε μείωση των επιτοκίων χορηγήσεων και αύξηση των επιτοκίων καταθέσεων, δημιουργώντας προσδοκίες για περισσότερες παρεμβάσεις στο εγγύς μέλλον.

Οι ρυθμοί ανάπτυξης στην οικονομία της Κίνας έχουν υποχωρήσει στα χαμηλότερα επίπεδα 25ετίας, αν και εξακολουθούν να είναι υψηλοί σε σχέση με τον υπόλοιπο κόσμο. Η βιομηχανική παραγωγή της χώρας είναι υποτονική και η αγορά ακινήτων εμφανίζει σημάδια επιβράδυνσης. Αρκετές εταιρείες συναντούν δυσκολίες στην αποπληρωμή των χρεών τους, ενώ τον κώδωνα του κινδύνου έκρουσε η αθέτηση πληρωμών από ορισμένες εταιρείες στο διάστημα του τελευταίου δωδεκαμήνου. Ολες αυτές οι δυσοίωνες ενδείξεις συνδέονται με την εξασθένηση της δυναμικής στην παγκόσμια οικονομία, επειδή έτσι μειώνεται η ζήτηση για τις κινεζικές εξαγωγές. Δεν είναι τυχαίο ότι το Πεκίνο έχει ξεκινήσει προσπάθειες για την ενίσχυση της εγχώριας ζήτησης, ώστε να μην εξαρτάται η οικονομία αποκλειστικά από τις εξαγωγές της. Επιπλέον, κυβερνητικοί αξιωματούχοι μιλώντας, υπό καθεστώς ανωνυμίας στο Reuters, έχουν εκφράσει ανησυχίες για το υψηλό χρέος των κινεζικών εταιρειών αλλά και τον κίνδυνο αποπληθωρισμού, τείνοντας να πορευθούν σε μια παρατεταμένη περίοδο πιο χαλαρής νομισματικής πολιτικής.

Για τέταρτη φορά από τις αρχές του έτους η Λαϊκή Τράπεζα της Κίνας μείωσε το βασικό επιτόκιο στα 14ήμερα repos.

Η χθεσινή μείωση των 14ήμερων επιτοκίων στα repos από το 3,4% στο 3,2%, ουσιαστικά, απελευθερώνει 5 δισ. γουάν (814,7 εκατ. δολάρια) σε βάθος δεκαπενθημέρου. Κατά συνέπεια, οι αποδόσεις στις ανοικτές αγορές repos (συμβόλαια ανταλλαγής βραχυπρόθεσμων τίτλων και άλλων κατηγοριών επενδύσεων) κινήθηκαν πτωτικά χθες σε εβδομαδιαία και δεκαπενθήμερη βάση. Σε συνδυασμό με τη μείωση των επιτοκίων στις 12μηνες χορηγήσεις κατά 40 μονάδες βάσης στο 5,6% και την αύξηση των επιτοκίων καταθέσεων στο 3,3% από το 3,2%, η κεντρική τράπεζα αποβλέπει σε μείωση του κόστους δανεισμού και αύξηση της ρευστότητας.

Ωστόσο μερίδα αναλυτών αμφισβητεί την επίδραση τέτοιας φύσεως μέτρων, λαμβανομένης υπόψη της μερικής απελευθέρωσης που έχει λάβει χώρα πρόσφατα στον χρηματοπιστωτικό κλάδο αλλά και των χαμηλότερων προσδοκιών για ανάπτυξη. Βάσει νόμου που ισχύει από τον Ιούνιο του 2013, οι τράπεζες μπορούν να ορίζουν τα δικά τους επιτόκια δανεισμού. Παρ' όλα αυτά δεν έχει παρατηρηθεί αύξηση του δανεισμού.

Ερευνα του πρακτορείου Reuters έδειξε, επίσης, πως μόνον η μείωση του βασικού επιτοκίου χορηγήσεων δεν θα ελαφρύνει τα χρέη των μικρών επιχειρήσεων που επιδιώκουν βελτίωση των όρων αποπληρωμής. Οι τράπεζες, αν και μπορεί να διαθέτουν μεγαλύτερη ρευστότητα με τα πρόσφατα μέτρα της Λαϊκής Τράπεζας της Κίνας, τείνουν να ευνοούν εταιρείες που είναι είτε φερέγγυες είτε έχουν εξασφαλίσει κρατικές εγγυήσεις στα χρέη τους. Φημολογείται πως η κεντρική τράπεζα εξετάζει ακόμη πιο δραστικά μέτρα, όπως η μείωση του κατώτατου ορίου καταθέσεων για τις τράπεζες.

BLOOMBERG

Με τις αλλεπάλληλες μειώσεις επιτοκίων η Λαϊκή Τράπεζα της Κίνας στέλνει το μήνυμα στις τράπεζες πως επιθυμεί μια ενίσχυση της ρευστότητας και μείωση των πιέσεων χρηματοδότησης για τις επιχειρήσεις στη δεύτερη μεγαλύτερη οικονομία του κόσμου.

Σκάνδαλο εσωτερικής πληροφόρησης στην Dell

Εάν ένας σκηνοθέτης του Χόλιγουντ ή της Γηραιάς Ηπείρου ενδιαφερόταν να αντλήσει υλικό για μία ταινία με σασπένς, ίντριγκες, ψυχολογικά παιχνίδια και πολύ χρήμα από την παράτυπη χρήση εσωτερικής πληροφόρησης, θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει τα αρχεία του FBI και του υπουργείου Δικαιοσύνης των ΗΠΑ. Μία ιδέα σεναρίου θα ήταν η περίπτωση του Ρίτσαρντ Φάρμερ, πρώην αναλυτή των επενδυτικών κεφαλαίων αντιστάθμισης κινδύνου, Citadel, και του πρώην υπαλλήλου της Dell, Ρομπ Ρέι, ο οποίος του έδωσε εμπιστευτικές πληροφορίες. Πάμπολλα δεδομένα σε γραπτή και ηχητική μορφή υπάρχουν συγκεντρωμένα στα χέρια των αρμοδίων κρατικών υπαλλήλων του υπουργείου, οι οποίοι επί επτά χρόνια διερευνούν σωρεία υποθέσεων της Γουόλ Στριτ -μεταξύ των οποίων και της Citadel -, όπου στελέχη σε μεγάλα ή μικρότερα κεφάλαια αντιστάθμισης κινδύνου κέρδισαν εκατομμύρια δολάρια, παρανομώντας. Ωστόσο, στην περίπτωση των κεφαλαίων Citadel, αυτά δεν κατηγορούνται για αξιόποινες πράξεις ούτε και οι Φάρμερ και Ρέι διώκονται, γιατί δεν στοιχειοθετούνταν κατηγορίες εις βάρος τους.

Πάντως, εννέα άτομα, που εργάζονταν σε επενδυτικούς οίκους στη Γουόλ και είχαν κάνει συναλλαγές με απόρρητες πληροφορίες, που τους είχε δώσει ο κ. Ρέι, έχουν καταδικαστεί. Η καταδίκη τους εν μέρει αφορά την πράξη αυτή. Οι δύο άνδρες, Φάρμερ και Ρέι, το 2008 και το 2009, συγκεκριμένα, είχαν ανταλλάξει σημαντικές πληροφορίες. Σε μία συναλλαγή, που έκανε ο Ρίτσαρντ Φάρμερ, στοιχηματίζοντας στην πτώση της τιμής της μετοχής της Dell, κατόρθωσε να εξασφαλίσει 5 με 6 εκατ. δολάρια για προσωπικό του όφελος. Αυτό κατέστη δυνατόν, γιατί ο Ρόμπ Ρέι τον ενημέρωσε, πριν από τη δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων της Dell, ότι θα ανακοίνωνε απογοητευτικά κέρδη. Ο Ρίτσαρντ Φάρμερ επωφελήθηκε εξαιτίας της πτώσης της μετοχής της Dell πέραν του 10%. Η μεταξύ τους σχέση βασιζόταν στην αμοιβαία εξυπηρέτηση. Βάσει των στοιχείων, που έχει το FBI, ο κ. Φάρμερ είχε υποσχεθεί στον κ. Ρέι να τον βοηθήσει να βρει δουλειά στη Γουόλ Στριτ. Σύμφωνα με το Bloomberg, ωστόσο, είναι περίπλοκο να στοιχειοθετηθούν περιπτώσεις παράτυπων συναλλαγών με χρήση απόρρητης πληροφόρησης.

BLOOMBERG

Οι φάκελοι του FBI αποκάλυψαν τις ύποπτες συναλλαγές που είχαν ο πρώην χρηματιστής της Citadel, Ρίτσαρντ Φάρμερ με τον πρώην υπάλληλο της Dell, Ρομπ Ρέι.

Ούτε αποταμιεύουν, ούτε ρισκάρουν οι Γάλλοι

Εάν ένας σκηνοθέτης του Χόλιγουντ ή της Γηραιάς Ηπείρου ενδιαφερόταν να αντλήσει υλικό για μία ταινία με σασπένς, ίντριγκες, ψυχολογικά παιχνίδια και πολύ χρήμα από την παράτυπη χρήση εσωτερικής πληροφόρησης, θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει τα αρχεία του FBI και του υπουργείου Δικαιοσύνης των ΗΠΑ. Μία ιδέα σεναρίου θα ήταν η περίπτωση του Ρίτσαρντ Φάρμερ, πρώην αναλυτή των επενδυτικών κεφαλαίων αντιστάθμισης κινδύνου, Citadel, και του πρώην υπαλλήλου της Dell, Ρομπ Ρέι, ο οποίος του έδωσε εμπιστευτικές πληροφορίες. Πάμπολλα δεδομένα σε γραπτή και ηχητική μορφή υπάρχουν συγκεντρωμένα στα χέρια των αρμοδίων κρατικών υπαλλήλων του υπουργείου, οι οποίοι επί επτά χρόνια διερευνούν σωρεία υποθέσεων της Γουόλ Στριτ -μεταξύ των οποίων και της Citadel -, όπου στελέχη σε μεγάλα ή μικρότερα κεφάλαια αντιστάθμισης κινδύνου κέρδισαν εκατομμύρια δολάρια, παρανομώντας. Ωστόσο, στην περίπτωση των κεφαλαίων Citadel, αυτά δεν κατηγορούνται για αξιόποινες πράξεις ούτε και οι Φάρμερ και Ρέι διώκονται, γιατί δεν στοιχειοθετούνταν κατηγορίες εις βάρος τους.

Πάντως, εννέα άτομα, που εργάζονταν σε επενδυτικούς οίκους στη Γουόλ και είχαν κάνει συναλλαγές με απόρρητες πληροφορίες, που τους είχε δώσει ο κ. Ρέι, έχουν καταδικαστεί. Η καταδίκη τους εν μέρει αφορά την πράξη αυτή. Οι δύο άνδρες, Φάρμερ και Ρέι, το 2008 και το 2009, συγκεκριμένα, είχαν ανταλλάξει σημαντικές πληροφορίες. Σε μία συναλλαγή, που έκανε ο Ρίτσαρντ Φάρμερ, στοιχηματίζοντας στην πτώση της τιμής της μετοχής της Dell, κατόρθωσε να εξασφαλίσει 5 με 6 εκατ. δολάρια για προσωπικό του όφελος. Αυτό κατέστη δυνατόν, γιατί ο Ρόμπ Ρέι τον ενημέρωσε, πριν από τη δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων της Dell, ότι θα ανακοίνωνε απογοητευτικά κέρδη. Ο Ρίτσαρντ Φάρμερ επωφελήθηκε εξαιτίας της πτώσης της μετοχής της Dell πέραν του 10%. Η μεταξύ τους σχέση βασιζόταν στην αμοιβαία εξυπηρέτηση. Βάσει των στοιχείων, που έχει το FBI, ο κ. Φάρμερ είχε υποσχεθεί στον κ. Ρέι να τον βοηθήσει να βρει δουλειά στη Γουόλ Στριτ. Σύμφωνα με το Bloomberg, ωστόσο, είναι περίπλοκο να στοιχειοθετηθούν περιπτώσεις παράτυπων συναλλαγών με χρήση απόρρητης πληροφόρησης.

BLOOMBERG

Οι Γάλλοι αποφεύγουν περισσότερο από κάθε άλλον στον κόσμο το ρίσκο. Το 65% δεν παίρνει κανένα ρίσκο, ενώ το 22% δεν αισθάνεται άνετα με τις επενδύσεις.

15-OIK_PROSOPO_KATHI 25/11/14 18:29 Page 15

John Kennedy Jr.

Ο Ωνάσης ήταν ο... filaracos του

Οσα αποκαλύπτει για τον μοναχογιό του προέδρου Κένεντι αλλά και για τη μητέρα του, Τζάκι, το βιβλίο «The good son»

Της **ΤΑΣΟΥΛΑΣ ΕΠΤΑΚΟΙΛΗ**

Γεννήθηκε δεκαεπτά μέρες μετά την εκλογή του πατέρα του ως 35ου προέδρου των ΗΠΑ. Εκανε τα πρώτα του βήματα στο Οβάλ Γραφείο. Μία από τις πιο έντονες αναμνήσεις του ήταν τα παιχνίδια στον κήπο του Λευκού Οίκου με την Πούσινκα, τη σκυλίτσα που είχε δωρίσει στην οικογένεια Κένεντι ο Σοβιετικός πρωθυπουργός Νικίτα Χρουστσόφ. Γιόρτασε τα τρίτα γενέθλιά του στις 25 Νοεμβρίου 1963, τη μέρα της κηδείας του JFK. Η μητέρα του είχε φροντίσει για την τούρτα και τα δώρα του· ανάμεσά τους ένα ελικόπτερο-μινιατούρα από την αδελφή του και ένα βιβλίο με εικόνες αεροπλάνων από την νταντά του. Πέρασε όλη του τη ζωή με τους παπαράτσι να τον ακολουθούν σε κάθε του βήμα. Προσπαθούσε να κατανοήσει και να σηκώσει το βάρος του εμμονικού ενδιαφέροντος του κόσμου για οτιδήποτε αφορούσε τους ανθρώπους που εκείνος

Στην επαγγελματική του ζωή πάθος έδειξε μόνο για τη δημοσιογραφία, την οποία άσκησε μετά το θάνατο της μητέρας του, το 1994. Η Τζάκι και γι' αυτό θα είχε αντιρρήσεις...

γνώριζε, απλώς, ως μπαμπά και μαμά.

Η πίεση να ακολουθήσει τα χνάρια του πατέρα του ήταν κομμάτι της καθημερινότητάς του. Ολοι έβλεπαν στο πρόσωπό του τον συνεχιστή της δυναστείας των Κένεντι κι εκείνος πάσχιζε να ισορροπήσει ανάμεσα στα δικά του «θέλω» και σε όσα οι άλλοι προσδοκούσαν από εκείνον. Ετσι πορεύτηκε μέχρι τις 16 Ιουλίου 1999, όταν το μονοκινητήριο Τσέσνα, το οποίο ο ίδιος πιλοτάριζε, συνετρίβη ανοιχτά της Μασαχουσέτης. Ο θάνατος ήταν ακαριαίος για τον 39χρονο Τζον Κένεντι Τζούνιορ, τη σύζυγό του Καρολάιν Μπεσέτ και την αδελφή της Λορίν.

Τη σύντομη αλλά πολυκύμαντη ζωή του αφηγείται το βιβλίο «The good son: JFK Jr. and the mother he loved» του Κρίστοφερ Αντερσεν, που μόλις κυκλοφόρησε. Ο συγγραφέας αποκαλύπτει άγνωστες λεπτομέρειες για τον «Αμερικανό πρίγκιπα» και τη σχέση του με τη μητέρα του. Τι ήθελε η Τζάκι γι' αυτόν; Να είναι ευτυχισμένος. Φτάνει να εκπλήρωνε αυτό που η ίδια θεωρούσε πως είναι το πεπρωμένο του... Βέβαια, στις 368 σελίδες του βιβλίου δεν είναι λίγες οι φορές που εκείνη κλέβει την... παράσταση με τις υπερβολές του βίου της και τις ερωτικές περιπέτειές της.

Η γέννηση του διαδόχου

24 Νοεμβρίου 1960, Ημέρα των Ευχαριστιών. Ο νεοεκλεγείς πρόεδρος των ΗΠΑ έφτασε στο σπίτι του, στην Τζορτζτάουν της Ουάσιγκτον, για να δειπνήσει με την έγκυο σύζυγό του και την τρίχρονη κόρη τους, Καρολάιν. Θα επέστρεφε το ίδιο βράδυ στο Παλμ Μπιτς. Είχε πάρα πολλά να προετοιμάσει εν όψει της ορκωμοσίας του. Απήλαυσε το αγαπημένο του επιδόρπιο -γλυκιά κολοκυθόπιτα- και έφυγε, παρά τα παρακάλια της Τζάκι που τον πίεζε να μείνει μαζί της. Δεν είχαν περάσει ούτε δέκα λεπτά από την απογείωση του αεροπλάνου του όταν η νταντά της Καρολάιν άκουσε τα ουρλιαχτά της κυρίας Κένεντι, η οποία μεταφέρθηκε με ασθενοφόρο στο νοσοκομείο και υποβλήθηκε σε κατεπείγουσα καισαρική. Ο Τζον Κένεντι Τζούνιορ γεννήθηκε τα ξημερώματα της 25ης Νοεμβρίου. Ζύγιζε λίγο περισσότερο από 2 κιλά και ήταν ασθενικός, με έντονο αναπνευστικό πρόβλημα. Θα έμενε μία εβδομάδα στη θερμοκοιτίδα πριν από το ντεμπούτο του μπροστά στους εκπροσώπους του Τύπου.

Ηθοποιός, δημοσιογράφος...

Ο Τζον δεν ήταν καλός μαθητής. Επασχε από δυσλεξία και σύνδρομο ελλειμματικής προσοχής, τα οποία διαγνώστηκαν όταν ήταν πια ενήλικος. Ηταν όμως κοινωνικός, με εξαιρετικές αθλητικές επιδόσεις, που τον καθιστούσαν δημοφιλή ανάμεσα στους συμμαθητές του. Λάτρευε τις διηγήσεις της Τζάκι και των άλλων μελών της οικογένειας Κένεντι για τον JFK. «Θέλεις να ακούσεις τον πατέρα μου;» έλεγε σε φίλους του που έρχονταν στο σπίτι. Και τους έβαζε να ακούσουν την ηχογράφηση της ομιλίας του στο (Δυτικό) Βερολίνο τον Ιούνιο του 1963, που ξεκινούσε με τη φράση «Είμαι ένας Βερολινέζος».

Στην εφηβεία, ονειρευόταν να γίνει ηθοποιός. Η μητέρα του ενθάρρυνε το φλερτ του με την υποκριτική - υπό προϋποθέσεις. Οταν κάποια στιγμή ο Ρόμπερτ Στίγκγουντ, παραγωγός του «Saturday Night Fever», πρότεινε στον 19χρονο Τζον να υποδυθεί σε μια νέα ταινία τον πατέρα του, εκείνη σχεδόν

Ιούνιος 1973. Ο Αριστοτέλης Ωνάσης, η Τζάκι (με την πλάτη στο φακό) και ο 13χρονος Τζον Τζούνιορ στο Παρίσι.

Ωραίος και αθλητικός ως... Κένεντι, στις αρχές της δεκαετίας του '80.

τον ανάγκασε να αρνηθεί, παρότι ο ίδιος διακαώς επιθυμούσε να πάρει το ρόλο. Ούτε η καριέρα του ως δικηγόρου ήταν ιδιαίτερα επιτυχημένη. Πέρασε τις εξετάσεις για την άδεια ασκήσεως επαγγέλματος με την τρίτη προσπάθεια. Σύμφωνα με το βιβλίο, δεν αγάπησε τη δικηγορία. Πάθος έδειξε μόνο για τη δημοσιογραφία, την οποία άσκησε μετά το θάνατο της μητέρας του, το 1994 (το 1995 έγινε εκδότης του περιοδικού George). Η Τζάκι και γι' αυτό θα είχε αντιρρήσεις...

Ο Ωνάσης ήθελε να μεγαλώσει τον μελλοντικό πρόεδρο των ΗΠΑ

Το 1968, όταν ο κουνιάδος της Τζάκι, Ρόμπερτ Κένεντι, αποφάσισε να διεκδικήσει την προεδρία των ΗΠΑ, αποφάσισαν να χωρίσουν για να μη ρισκάρουν το πολιτικό μέλλον του. «Αν δεν κερδίσω, θα γυρίσω σ' εσένα», της είπε. Ατυπα, ζούσαν σαν οικογένεια. Πέντε λεπτά μετά την επίσημη ανακοίνωση του θανάτου του, το ίδιο καλοκαίρι, ο Αριστοτέλης Ωνάσης τηλεφώνησε στον φίλο Κώστα Γράτσο, στην Αθήνα, και του αποκάλυψε ότι σκόπευε να διεκδικήσει την Τζάκι. «Είναι πια ελεύθερη από τους Κένεντι. Ο τελευταίος κρίκος έσπασε», είπε.

Δεν ήταν δύσκολο. Για την Τζάκι, όπως έχει δηλώσει ο συγγραφέας Γκορ Βιντάλ, «το μόνο καλύτερο από έναν πλούσιο άντρα ήταν ένας εξωφρενικά πλούσιος άντρας». Ομως και ο Ελληνας μεγιστάνας, δεν ήθελε μόνο την «πιο διάσημη γυναίκα στον κόσμο» για να την επιδείξει ως τρόπαιο. Ενδιαφερόταν και για τον γιο της. Στο πρόσωπο του Τζον Τζούνιορ έβλεπε έναν μελλοντικό πρόεδρο των ΗΠΑ. Και θα τον είχε μεγαλώσει εκείνος! Ηθελε, λοιπόν, τα παιδιά της Τζάκι να τον αγαπήσουν. Περνούσε ώρες μαζί τους παίζοντας επιτραπέζια, φτιάχνοντας παζλ. Για να μην αναφέρουμε τους

Ο Ωνάσης ήθελε τα παιδιά της Τζάκι να τον αγαπήσουν. Περνούσε ώρες ολόκληρες μαζί τους παίζοντας επιτραπέζια και φτιάχνοντας παζλ.

τόνους παιχνιδιών από το φημισμένο νεοϋορκέζικο κατάστημα FAO Schwarz και τα ειδικά προνόμια.

Για να μη βαριούνται στον Σκορπιό, αγόρασε στην Καρολάιν μια βάρκα και ένα πόνι. Ο Τζον πήρε δώρο επίσης ένα πόνι, ένα κόκκινο ταχύπλοο σκάφος με το όνομά του γραμμένο με μεγάλα γράμματα στην πλώρη, ένα τζουκμπόξ και ένα μίνι Jeep. Οποτε ήθελε να δει το κουνέλι του, το ζώο θα έμπαινε στην αμέσως επόμενη πτήση της Ολυμπιακής Αεροπορίας από τη Νέα Υόρκη. Ο Ωνάσης απαιτούσε από τον πιλότο να το έχει μαζί του στο κόκπιτ και να το προσέχει!

Ο Τζον μάλλον χάρηκε με το γάμο τους. Συμπαθούσε τον Ωνάση. Ηταν ο filaracos του, όπως έλεγε. Εβλεπε, άλλωστε, ευτυχισμένη τη μητέρα του, τουλάχιστον στην αρχή του έγγαμου βίου τους. Τους πρώτους μήνες, οπουδήποτε κι αν βρισκόταν η Τζάκι -στο Χαϊγιάνις Πορτ, στη Νέα Υόρκη ή στο Λονδίνο-, κάθε πρωί που ξυπνούσε έβρισκε στο κομοδίνο της ένα μπουκέτο ορχιδέες ή τριαντάφυλλα και το ίδιο πάντα σημείωμα του συζύγου της, με τα αρχικά J.I.L.Y. (Jackie I Love You).

Ομως ο ενθουσιασμός δεν άργησε να περάσει και για τους δύο. Ο Ωνάσης επέστρεψε στην Κάλλας και η Τζάκι έβρισκε χαρά ξοδεύοντας. Ο πρώτος χρόνος του γάμου τους στοίχισε στον Ελληνα κροίσο 2 εκατ. δολάρια - σήμερα αντιστοιχούν σε 16 εκατ. δολάρια. Ο Αντερσεν αποκαλύπτει και τον τρόπο που σκαρφίστηκε ο Ωνάσης για να απαλλαγεί από τη σύζυγό του. Τον Νοέμβριο του 1972 οργάνωσε... απόβαση στον Σκορπιό δέκα παπαράτσι, οι οποίοι κατάφεραν να τη φωτογραφίσουν γυμνή.

Οι φωτογραφίες δημοσιεύθηκαν σε ιταλικό περιοδικό και προκάλεσαν σεισμό! Και αντί να κάνει μήνυση στους φωτογράφους, όπως εκείνη του ζητούσε, επισκέφτηκε τον δικηγόρο του για να ξεκινήσει τη διαδικασία του διαζυγίου...

«Ο μπαμπάς πήγε στον Παράδεισο»

Το βράδυ της 22ας Νοεμβρίου 1963, αμέσως μετά τη δολοφονία του προέδρου Κένεντι, η Τζάκι γύρισε από το Ντάλας στην Ουάσιγκτον σε κατάσταση σοκ. Αρνήθηκε να ανακοινώσει το τραγικό νέο στα παιδιά της. Τη δύσκολη αποστολή ανέλαβε η νταντά τους, Μοντ Σο, που μπήκε στο δωμάτιο του Τζον και του είπε ότι ο μπαμπάς του είχε πάει στον Παράδεισο. «Πήρε και το αεροπλάνο του μαζί του;» θέλησε να μάθει ο μικρός. Ο χειμώνας εκείνης της χρονιάς ξεκίνησε για τη χήρα και τα ορφανά του JFK με μια μετακόμιση. Επέστρεψαν στη N Street της Τζορτζτάουν. Για την Τζάκι, τα παιδιά ήταν πλέον η μεγαλύτερη προτεραιότητά της. Ηξερε πως οι αλλαγές ήταν για εκείνα δυσβάχτατες: μόλις είχαν χάσει τον πατέρα τους και έπρεπε να ξεριζωθούν από το περιβάλλον το οποίο αναγνώριζαν ως το σπίτι τους. Κάλεσε τον διακοσμητή Μπίλι Μπάλντουιν και του έδωσε φωτογραφίες των δωματίων τους στον Λευκό Οίκο. Ηθελε τα δωμάτιά τους στη N Street να είναι ακριβώς ίδια.

Για την Τζάκι, μόνο ο κουνιάδος της, Ρόμπερτ Κένεντι, μπορούσε να αντικαταστήσει τον άντρα της στη ζωή των παιδιών της.

Ενας Κένεντι δεν τα παρατάει

Την προστασία της Τζάκι και των παιδιών της ανέλαβαν έκτοτε τέσσερις πράκτορες της Secret Service. Ενας από αυτούς, ο Μπομπ Φόστερ, δέθηκε πολύ με τον Τζον Τζούνιορ, που σε λίγους μήνες τον αποκαλούσε «μπαμπά». Η Τζάκι έγινε έξαλλη και ζήτησε την αντικατάστασή του. Στα μάτια της, μόνο ο κουνιάδος της, Ρόμπερτ Κένεντι, ο αγαπημένος της Μπόμπι, μπορούσε να αντικαταστήσει τον δολοφονημένο άντρα της στη ζωή των παιδιών της. Οι δυο τους, μάλιστα, στις αρχές του 1964 σκέφτηκαν πως η καλύτερη λύση θα ήταν ο Μπόμπι να υιοθετήσει τον Τζον και την Καρολάιν. Και αυτό θα είχε συμβεί αν η σύζυγός του Εθελ - σιωπηλή έως τότε σε όσα έβλεπε να συμβαίνουν μεταξύ τους- δεν προέβαλλε σθεναρή αντίσταση... Ο Ρόμπερτ, μέχρι τη δολοφονία του το καλοκαίρι του 1968, περισσότερο ασχολούνταν με τα ανίψια του παρά με τα παιδιά του. Μεταξύ άλλων, έμαθε στον Τζον και ποδόσφαιρο. «Ελα, συνέχισε, ένας Κένεντι δεν τα παρατάει ποτέ», του φώναζε όποτε ο πιτσιρικάς έπεφτε εξουθενωμένος στο γρασίδι.

Η Τζάκι και οι μνηστήρες της

Ενα χρόνο μετά το θάνατο του συζύγου της, η Τζάκι αποφάσισε να εγκατασταθεί στη Νέα Υόρκη, σε ένα διαμέρισμα του 15ου ορόφου με πέντε υπνοδωμάτια, ισάριθμα μπάνια και θέα στο Σέντραλ Παρκ - στον αριθμό 1040 της Πέμπτης Λεωφόρου. Πολλοί πέρασαν να της υποβάλουν τα σέβη τους: ο γιος του Ουίνστον Τσόρτσιλ, Ράντολφ, ο Αιθίοπας βασιλιάς Χαϊλέ Σελασιέ, ο Ρούντολφ Νουρέγιεφ, ο βασιλιάς Χασάν του Μαρόκου - οι πιο πολλοί με πανάκριβα δώρα, ανάμεσά τους δεκάδες έργα τέχνης και ένα Λουί Κατόρζ κρεβάτι! Τακτικοί επισκέπτες της ήταν ο υπουργός Αμυνας Ρόμπερτ Μακ Ναμάρα και ο μεγαλοδικηγόρος Ρόσγουελ Τζιλπάτρικ, με τους οποίους η χήρα του Κένεντι έζησε εκείνη την περίοδο σύντομα αλλά φλογερά ειδύλλια. Για τον Τζον και την Καρολάιν, η σχεδόν καθημερινή παρουσία αντρών στο σπίτι τους δεν ήταν κάτι αξιοπερίεργο. Είχαν συνηθίσει να βλέπουν τη μητέρα τους περιτριγυρισμένη από μνηστήρες, γράφει ο Αντερσεν.

Το 1993 με την Ντάριλ Χάνα, που τον εγκατέλειψε λίγο πριν παντρευτούν, για να επιστρέψει στον πρώην της. Η Μαντόνα τον διεκδίκησε -και τον κέρδισε- αμέσως μετά το χωρισμό της από τον Σον Πεν.

Τζον, ο αγαπημένος των γυναικών

Στην ερωτική του ζωή έμοιαζε πολύ στον πατέρα του. Ηταν... υπερδραστήριος και περιζήτητος. Μοντέλα έφταναν στην πόρτα του φορώντας μόνο ένα βιζόν παλτό και μπότες, όπως αναφέρει ο συγγραφέας. Με την Ντάριλ Χάνα, προγονή του δισεκατομμυριούχου Τζέρι Γουέξλερ, γνωρίζονταν από τα 18 τους, όταν οι οικογένειές τους έκαναν μαζί διακοπές στο Σεντ Μάρτιν της Καραϊβικής. Η σχέση τους διήρκεσε αρκετά χρόνια, με σκαμπανεβάσματα και ανατροπές, λόγω του παράλληλου δεσμού της με τον τραγουδιστή Τζάκσον Μπράουνι. Η μητέρα του Τζον δεν έκρυβε την αντιπάθειά της για την ηθοποιό. Οποτε εκείνη ερχόταν για φαγητό στο σπίτι, η Τζάκι έπαιρνε σε δίσκο το φαγητό της και δειπνούσε στο δωμάτιό της. Με τη Μαντόνα γνωρίστηκαν το 1985, σε ένα πάρτι. Τρία χρόνια αργότερα, μετά το διαζύγιό της από τον Σον Πεν, εκείνη ήταν που τον κυνήγησε. Ελεγε, μάλιστα, σε φίλους της πως η σχέση τους ήταν καρμική. Ο Τζον τη γνώρισε στη μητέρα του, η οποία δεν ενθουσιάστηκε. Ισως έπαιξε ρόλο το ότι η Μαντόνα είχε μόλις ποζάρει για το εξώφυλλο του περιοδικού Life ντυμένη Μέριλιν... Στις διάσημες κατακτήσεις του, σύμφωνα με το «The good son», περιλαμβάνονταν η Σάρα Τζέσικα Πάρκερ, η Σάρον Στόουν αλλά και η Μέλανι Γκρίφιθ. Την άνοιξη του 1993, κάνοντας τζόκινγκ στο Σέντραλ Παρκ, ο JFK Jr. είδε για πρώτη φορά

Με τη σύζυγό του, Καρολάιν Μπεσέτ, τον Μάιο του 1999, μόλις δύο μήνες πριν από το αεροπορικό δυστύχημα στο οποίο βρήκαν τραγικό θάνατο.

τη μετέπειτα σύζυγό του, Καρολάιν Μπεσέτ, εργαζόμενη στον οίκο μόδας Calvin Klein. Της ζήτησε να τον βοηθήσει να διαλέξει κοστούμι για το γάμο του εξαδέλφου του, Τέντι. Εφυγε από το κατάστημα με τρία κοστούμια, έξι πουκάμισα, κάμποσες γραβάτες - και το τηλέφωνό της.

16-OIK_ELLADA_KATHI 11/26/14 12:23 AM Page 16

Αποκρατικοποίηση αεροδρομίων με 2,1 δισ. ευρώ

Η κοινοπραξία Fraport - Slentel θα καταβάλει 1,2 δισ. ευρώ εφάπαξ, ενώ το ετήσιο εγγυημένο μίσθωμα ανέρχεται στα 22,9 εκατ. ευρώ

Του **ΒΑΓΓΕΛΗ ΜΑΝΔΡΑΒΕΛΗ**

Επειτα από περίπου τρία χρόνια πορείας των αποκρατικοποιήσεων, η κυβέρνηση μπορεί να επαίρεται ότι έλαβε μία πραγματική ψήφο εμπιστοσύνης. Μάλιστα, αυτή η ψήφος προέρχεται κατευθείαν από το γερμανικό κράτος, το οποίο είναι και ο βασικός μέτοχος της Fraport AG. Η τελευταία είναι η εταιρεία διαχείρισης του αεροδρομίου της Φρανκφούρτης και, χθες, σε κοινοπραξία με τον όμιλο Κοπελούζου (Slentel Ltd) ανακηρύχθηκε προτιμητέος επενδυτής στην αποκρατικοποίηση των 14 περιφερειακών αεροδρομίων. Πρόσφερε, δε, πάνω από 2,1 δισ. ευρώ για την απόκτηση της 40ετούς διάρκειας σύμβασης παραχώρησης των αεροδρομίων, εκ των οποίων 1,2 δισ. ευρώ θα καταβληθούν εφάπαξ, και τα υπόλοιπα 900 εκατ. ευρώ στη διάρκεια των 40 ετών.

Συγκεκριμένα, το εφάπαξ τίμημα ανέρχεται σε 1.234 εκατ. ευρώ, ενώ το ετήσιο εγγυημένο μίσθωμα ανέρχεται στα 22,9 εκατ. ευρώ, αναπροσαρμοζόμενο ετησίως από τον πληθωρισμό. Παράλληλα, η κοινοπραξία Fraport-Slentel ανέλαβε τη δέσμευση για την υλοποίηση επενδύσεων στα 14 αεροδρόμια, ύψους 1,4 δισ. ευρώ, εκ των οποίων τα 330 εκατ. ευρώ θα γίνουν μέσα στην πρώτη τετραετία.

Η προσφορά αυτή των Fraport-Slentel ξεπέρασε τις πιο αισιόδοξες εκτιμήσεις και προβλέψεις. Ενδεικτικό είναι ότι η προσφορά του πλησιέστερου ανταγωνιστή υστερούσε κατά 600 εκατ. ευρώ. Συγκεκριμένα, ο γαλλικός όμιλος Vinci σε συνεργασία με τον όμιλο Ελλάκτωρ πρόσφερε εφάπαξ τίμημα 870 εκατ. ευρώ και 17,9 εκατ. ευρώ ως ετήσιο μίσθωμα. Η προσφορά της Corporation America (CASA) ανήλθε σε ακόμη χαμηλότερα επίπεδα. Τέλος, η αποτίμηση της αξίας της παραχώρησης των 14 αεροδρομίων, που πραγματοποίησε ο ανεξάρτητος αποτιμητής για λογαριασμό του Ταμείου Αποκρατικοποιήσεων (ΤΑΙΠΕΔ), ήταν ακόμη χαμηλότερη και από την προσφορά της CASA. «Οι διαφορές ήταν τέτοιες που ήταν θέμα μερικών λεπτών για την ανακήρυξη του πλειοδότη», σχολίασε χθες στέλεχος του ΤΑΙΠΕΔ.

Την ικανοποίησή τους για την εξέλιξη εξέφρασαν τόσο τα στελέχη του ΤΑΙΠΕΔ όσο και ίδιοι οι επενδυτές. «Τα ελληνικά περιφερειακά αεροδρόμια προσθέτουν άλλη μία επένδυση στον τομέα των αεροδρομίων με δυναμικές προοπτικές και δυνατότητες ανάπτυξης», σχολίασε σε γραπτή δήλωσή του ο πρόεδρος του Δ.Σ. της Fraport AG, δρ Στέφαν Σούλτε. Συμπλήρωσε δε ότι η Fraport, με τη διεθνή εμπειρία της, θα συμβάλει στην ενίσχυση της ανταγωνιστικής θέσης ελληνικών αεροδρομίων. Από την άλλη πλευρά, ο ιδρυτής και πρόεδρος του ομίλου Κοπελούζου, Δημήτρης Κοπελούζος, τόνισε ότι στόχος «είναι να δημιουργήσουμε αεροδρόμια αντάξια των προσδοκιών και των απαιτήσεων του ελληνικού λαού και των ξένων επισκεπτών».

Στη νέα εταιρεία που θα δημιουργήσουν οι δύο επενδυτές, ο όμιλος Fraport θα ελέγχει το 65% και ο όμιλος Κοπελούζου το 35%. Η εταιρεία αναμένεται να υπογράψει τη σύμβαση παραχώρησης των αεροδρομίων με το ΤΑΙΠΕΔ το φθινόπωρο του 2015, καθώς θα πρέπει να μεσολαβήσουν η έγκριση του σχεδίου σύμβασης από το Ελεγκτικό Συνέδριο, η έγκριση των Σχεδίων Χωρικής Ανάπτυξης των αεροδρομίων και, τέλος, η έγκριση της σύμβασης από την ελληνική Βουλή. Η πρώτη οικονομική χρήση της νέας διαχειρίστριας εταιρείας των 14 αεροδρομίων αναμένεται να λάβει χώρα το 2016 όπου αναμένεται να έχει έσοδα 180 εκατ. ευρώ και λειτουργικά κέρδη 90 εκατ. ευρώ. Το πιο σημαντικό, όπως αναφέρουν στελέχη στην πλευρά των επενδυτών, είναι ότι για κάθε εκατομμύριο επιβάτες που διέρχονται από τα αεροδρόμια, απαιτούνται 10.000 τ.μ. τερματικών σταθμών. Με δεδομένο ότι πέρυσι διακινήθηκαν περίπου 19 εκατ. επιβάτες, αυτό σημαίνει ότι απαιτούνται περίπου 200.000 τ.μ. τερματικών σταθμών, κάτι που σήμερα απουσιάζει.

Την αντίθεσή του στη συγκεκριμένη επένδυση εξέφρασε χθες ο ΣΥΡΙΖΑ, διά του τομεάρχη Οικονομικών του κόμματος, Γιώργου Σταθάκη. Ο τελευταίος χαρακτήρισε τη χθεσινή συμφωνία «εξαιρετικά αρνητική εξέλιξη για τις προοπτικές ανάκαμψης της ελληνικής οικονομίας», η οποία θα επιφέρει τον διπλασιασμό της τιμής του εισιτηρίου, «αυξάνοντας έτσι το κόστος μετακίνησης για τους Ελληνες πολίτες, αλλά και πλήττοντας την ανταγωνιστικότητα του ελληνικού τουριστικού προϊόντος». Πρόσθεσε, ακόμη, ότι τα αεροδρόμια είναι ήδη μια κερδοφόρος δραστηριότητα, που δεν επιβαρύνει με κανένα τρόπο τα δημόσια ταμεία.

Απαντώντας η κυβερνητική εκπρόσωπος Σοφία Βούλτεψη, χαρακτήρισε τη συμφωνία ψήφο εμπιστοσύνης των ξένων επενδυτών στην Ελλάδα, που «προκαλεί αλλεργία στον ΣΥΡΙΖΑ» και επισήμανε ότι ο κ. Σταθάκης και τα στελέχη του ΣΥΡΙΖΑ «άλλα λένε στην Ελλάδα και άλλα στο Σίτι του Λονδίνου».

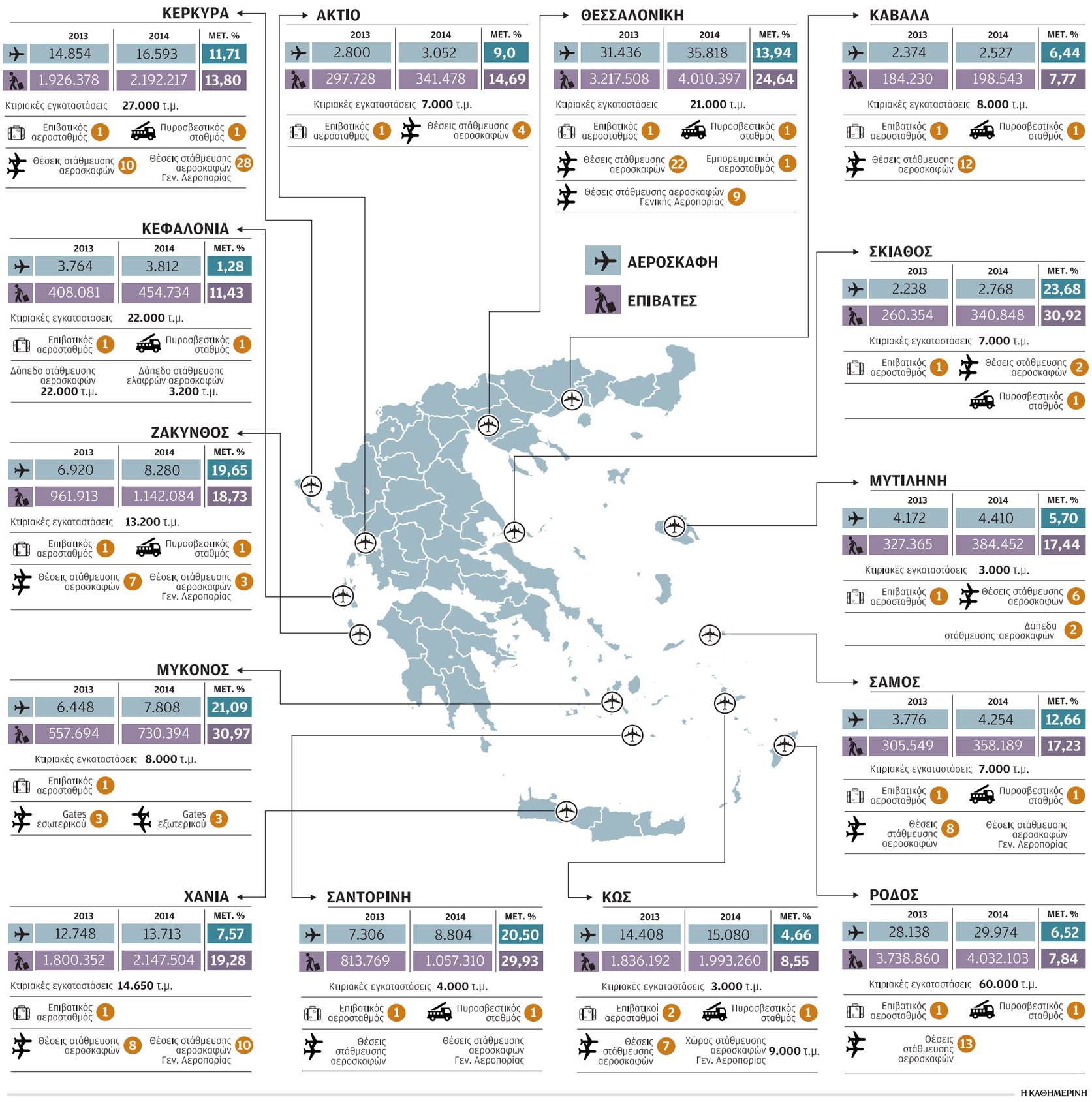

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Απουσία τομογράφων, τερματικών σταθμών

Ειναι το αεροδρόμιο με τις μεγαλύτερες ανάγκες εκσυγχρονισμού των υποδομών. Περιλαμβάνει περιορισμένης έκτασης εγκαταστάσεις και είναι το τρίτο μεγαλύτερο σε επιβατική κίνηση της χώρας μετά εκείνο της Αθήνας. Εκτιμάται ότι απουσιάζουν τουλάχιστον 13.000 έως 23.000 τ.μ. τερματικών σταθμών, προκειμένου να ανακουφίσουν τη διέλευση των επιβατών.

Τα προβλήματα συμφόρησης είναι τόσο έντονα, ώστε, σύμφωνα με στελέχη της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ), οι τέσσερις επιπλέον σταθμοί ελέγχου διαβατηρίων που προστέθηκαν όχι μόνο δεν έχουν διευκολύνει τους επιβάτες, αλλά έχουν προκαλέσει ακόμη μεγαλύτερη συμφόρηση. Επίσης, οι διαδρομές των λεωφορείων που μεταφέρουν επιβάτες από και προς τα αεροσκάφη προκαλούν κυκλοφοριακό κομφούζιο στο αεροδρόμιο, το οποίο φαίνεται ότι αδυνατεί να εξυπηρετήσει τις 168 πτήσεις που πραγματοποιούνται ημερησίως τους θερινούς μήνες και τους 17.000 επιβάτες.

Τέλος, η απουσία τομογράφων που πραγματοποιούν τους ελέγχους ασφαλείας των αποσκευών σε κάθε γκισέ check-in αναγκάζει επιβάτες να μεταφέρουν αποσκευές σε άλλα σημεία όπου διατίθενται τα ειδικά μηχανήματα. Η κατάσταση αναμένεται να γίνει ακόμα χειρότερη όταν ολοκληρωθούν τα έργα που θα επιτρέψουν την υποδοχή και υπερατλαντικών πτήσεων.

ΡΟΔΟΣ

Απαιτούνται λίγες μόνο παρεμβάσεις

Το Αεροδρόμιο «Διαγόρας» της Ρόδου είναι αυτό στο οποίο ενδεχομένως να απαιτούνται οι λιγότερες παρεμβάσεις. Αρκετά έργα αναβάθμισης υλοποιήθηκαν τα τελευταία δέκα χρόνια, όπως η επέκταση του κεντρικού δαπέδου στάθμευσης αεροσκαφών, ενώ και η κατασκευή του κτιρίου του αεροσταθμού έλαβε χώρα στο τέλος της περασμένης δεκαετίας. Οι εγκαταστάσεις, δε, θεωρούνται επαρκείς καθώς ο τερματικός σταθμός αναπτύσσεται σε περίπου 50.000 τ.μ. εξυπηρετώντας περίπου 4 εκατ. επιβάτες.

Χανιά: ο αεροσταθμός χρήζει επέκτασης

Δεν ισχύει όμως το ίδιο για τον Αερολιμένα των Χανίων «Ιωάννης Δασκαλογιάννης». Ο αεροσταθμός χρήζει επέκτασης και ήδη δεν επαρκεί να καλύψει τις υφιστάμενες ανάγκες. Στη συγκεκριμένη περίπτωση χρήζει επέκτασης ο τερματικός σταθμός, το δάπεδο στάθμευσης αεροσκαφών και, τέλος, είναι αναγκαία η δημιουργία νέου πύργου ελέγχου. Ενδεικτικό είναι ότι το ΤΑΙΠΕΔ, στους υπολογισμούς που πραγματοποίησε τον Μάρτιο 2013 σχετικά με τον εκσυγχρονισμό των 37 περιφερειακών αεροδρομίων, έκρινε ότι απαιτούνται επενδύσεις ύψους 239 εκατ. Ο παραχωρησιούχος στην προσφορά του, που άνοιξε χθες, εκτιμά ότι απαιτούνται επενδύσεις τουλάχιστον 330 εκατ. για τα 14 από αυτά, έστω και αν στα αεροδρόμια αυτά περιλαμβάνονται τα μεγαλύτερα περιφερειακά. Σημειώνεται ότι από τα περιφερειακά αεροδρόμια εξαιρείται το αεροδρόμιο του Ηρακλείου Κρήτης, που θα αναπτυχθεί ως έργο Σύμπραξης Δημοσίου - Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) στο Καστέλι της Κρήτης.

ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ

Μόλις 1.000 τ.μ. ο επιβατικός σταθμός

Το Αεροδρόμιο Σαντορίνης είναι το αεροδρόμιο που χρειάζεται αναλογικά τις μεγαλύτερες επενδύσεις. Εξυπηρετεί περί το ένα εκατ. επιβάτες ετησίως και ο επιβατικός σταθμός του δεν ξεπερνά τα 1.000 τ.μ. Διαθέτει δηλαδή, αναλογικά, τις πιο περιορισμένες εγκαταστάσεις τερματικών σταθμών απ' όλα τα αεροδρόμια της χώρας. Η αναλογία επιβατών και τερματικών σταθμών είναι δέκα προς ένα.

Το αεροδρόμιο δεν πρόκειται βεβαίως να αποκτήσει 10.000 τ.μ. που θεωρείται το βέλτιστο, αλλά οπωσδήποτε οι υφιστάμενες εγκαταστάσεις πρέπει και να αναβαθμιστούν και να αυξηθούν θεαματικά – τουλάχιστον κατά τρεις έως τέσσερις φορές. Το θετικό με τον αερολιμένα είναι ότι δεν αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα στον διάδρομο τροχοδρόμησης αεροσκαφών, διαθέτοντας σχετικά μεγάλο μήκος. Παράλληλα, ο διάδρομος βρίσκεται σε σχετικά καλή κατάσταση. Σημειώνεται ότι το 2004 υπήρξε επέκταση του δαπέδου στάθμευσης αεροσκαφών και το 2003 εργασίες αποκατάστασης και επέκτασης του αεροσταθμού.

Κως: απουσιάζουν τερματικοί σταθμοί

Περίπου αντίστοιχα προβλήματα έχει και το αεροδρόμιο της νήσου Κω, η οποία διαθέτει ένα από τα μεγαλύτερα αεροδρόμια της χώρας σε όρους διακίνησης επιβατών. Πάνω από 2 εκατ. επιβάτες διέρχονται από τον Αερολιμένα «Ιπποκράτης» της νήσου, που συναγωνίζεται σε κίνηση τα αεροδρόμια των Χανίων και της κοσμοπολίτικης Κέρκυρας. Κι εδώ απουσιάζουν οι κατάλληλοι τερματικοί σταθμοί που θα εξυπηρετήσουν τον τεράστιο όγκο αφικνούμενων τουριστών, ειδικά κατά τη διάρκεια των θερινών μηνών.

ΜΥΚΟΝΟΣ

Συνωστισμός στα πέντε γκισέ

Η έλευση του επιβάτη στο «Νησί των ανέμων» μπορεί να αποτελέσει τραυματική εμπειρία. Τα εκατομμύρια ταξιδιωτών που επισκέπτονται σε ετήσια βάση τη Μύκονο «εξυπηρετούνται» από μόλις πέντε γκισέ επικύρωσης εισιτηρίου (check-in) στα οποία ο συνωστισμός είναι απερίγραπτος, αν όχι τριτοκοσμικός. Σύμφωνα με στελέχη της τουριστικής αγοράς, οι ουρές των επιβατών που περιμένουν να ταξιδέψουν φτάνουν μέχρι και εκτός του κτιρίου του αεροσταθμού σε περιόδους αιχμής. «Ευτυχώς κυριαρχούν οι άνεμοι και δροσίζονται», χαριτολογεί στέλεχος της τουριστικής αγοράς, σημειώνοντας ότι κάτι τέτοιο αποτελεί ένα σημαντικό πλήγμα για την εικόνα ενός από τους κορυφαίους προορισμούς του πλανήτη. «Τραυματική υπόθεση» μπορεί να είναι ακόμη και η αναζήτηση ταξί από τους επισκέπτες του νησιού που βγαίνουν από το αεροπλάνο. Απαιτεί δε μεγάλη υπομονή, καθώς η διάρκεια αναμονής στις πιάτσες των ταξί εκτός αεροδρομίου μπορεί να αγγίξει και τις τρεις ώρες. Ως συνέπεια, ο παραχωρησιούχος θα πρέπει να βελτιώσει την κατάσταση και στην πρόσβαση/απομάκρυση του επιβάτη από το αεροδρόμιο. Επίσης, σύμφωνα με στελέχη της ΥΠΑ, ο διάδρομος στον οποίο τροχιοδρομούν τα αεροσκάφη είναι σε ιδιαίτερα κακή κατάσταση και απαιτούνται επενδύσεις αρκετών εκατ. ευρώ για την αναβάθμισή του. Ενθαρρυντικό, ωστόσο, είναι το γεγονός ότι ο αερολιμένας διαθέτει σχετικά μεγάλους χώρους σε σχέση με τους επιβάτες που υποδέχεται κάθε χρόνο. Οπωσδήποτε όμως και οι συγκεκριμένες κτιριακές εγκαταστάσεις χρήζουν ανακαίνισης, καθώς η τελευταία παρέμβαση έγινε το 2001.

ΚΕΡΚΥΡΑ

Διακοπή κυκλοφορίας σε κάθε απογείωση

Στο αεροδρόμιο της Κέρκυρας συναντάει κανείς μια παγκόσμια πρωτοτυπία. Κάθε απογείωση ή προσγείωση αεροσκάφους συνοδεύεται από διακοπή της οδικής κυκλοφορίας οχημάτων, καθώς ο δρόμος γειτνιάζει με αεροδιάδρομο, ο οποίος δεν διαθέτει τις απαιτούμενες πιστοποιήσεις από τους διεθνείς οργανισμούς. Σύμφωνα με στελέχη της αγοράς, ο παραχωρησιούχος των 14 αεροδρομίων θα πρέπει να επενδύσει τόσο στην αναβάθμιση των τερματικών σταθμών στους οποίους υπάρχουν μεγάλες ανάγκες, όσο και στην πρόσβαση/απομάκρυνση του επιβάτη από το αεροδρόμιο. Μάλιστα, εκτιμούν ότι η ανάληψη της εκμετάλλευσης των αεροδρομίων από τον παραχωρησιούχο δεν θα αναβαθμίσει μόνο τις υποδομές του αερολιμένα, αλλά ολόκληρης της περιοχής.

«Είναι σίγουρο ότι ο παραχωρησιούχος για να αποσβέσει την επένδυσή του θα απαιτήσει τόσο τη βελτίωση των αξόνων πρόσβασης στον αερολιμένα, όσο και τις υπόλοιπες υποδομές, που θα καταστήσουν το αεροδρόμιο πόλο έλξης των περιοίκων», παρατηρούσε στέλεχος της αεροπορικής βιομηχανίας. Ο ίδιος τόνιζε ότι τα οφέλη της τοπικής κοινωνίας θα είναι ιδιαίτερα σημαντικά, καθώς τόσο η περιοχή όσο και η προσέλευση ανθρώπων θα αναβαθμιστούν. Και ο τερματικος σταθμός του αεροδρομίου «Ιωάννης Καποδίστριας» είναι «στενόχωρος» και απαιτεί επιπλέον χώρους της τάξης των 10 έως 15 χιλ. τετραγωγικών μετρων. Ωστόσο, η ανάγκη για επέκτασή του δεν είναι τόσο πιεστική όσο σε άλλα αεροδρόμια. Επιπλέον, υπήρξαν αρκετές εργασίες αναβάθμισης την τελευταία δεκαετία.

ΗΡΑΚΛΕΙΟ

Πολλές ελλείψεις και ταλαιπωρία

Εκ διαμέτρου αντίθετη εικόνα παρουσιάζει το αεροδρόμιο του Ηρακλείου μεταξύ χειμώνα και καλοκαιριού, οπότε και «βυθίζεται» από τουρίστες, χωρίς ωστόσο να είναι σε θέση να εξυπηρετήσει τον τεράστιο όγκο τους. Η αναμονή για την κατασκευή του αεροδρομίου στο Καστέλλι έχει «παγώσει» εδώ και καιρό τα έργα στο αεροδρόμιο Ηρακλείου.

Κατά το 9μηνο του έτους, το αεροδρόμιο του Ηρακλείου υποδέχθηκε περίπου 3 εκατ. επιβάτες, ενώ μόνο ο Οκτώβριος βρήκε το αεροδρόμιο με επιπλέον 32.500 επιβάτες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2013. Οι κτιριακές εγκαταστάσεις είναι ελλιπείς. Η αίθουσα αφίξεων δεν είναι σε θέση να εξυπηρετήσει τον όγκο των ταξιδιωτών, ο χώρος του check in είναι περιορισμένος, με αποτέλεσμα την ταλαιπωρία των επιβατών που στήνονται σε ατελείωτες ουρές. Οι χώροι στάθμευσης αεροσκαφών δεν επαρκούν για την κίνηση που εμφανίζει το αεροδρόμιο, ενώ πολλοί είναι εκείνοι που υποστηρίζουν ότι έχει φτάσει σε επίπεδο κορεσμού το Ηράκλειο, με αποτέλεσμα να μην έχει πλέον περιθώρια αύξησης της κίνησης λόγω περιορισμένης χωρητικότητας.

Πρόσφατα εγκρίθηκε η παραχώρηση κτιριακών εγκαταστάσεων στην ΥΠΑ ώστε να αυξηθεί κατά 2.500 τ.μ. το κτίριο του αεροσταθμού, αλλά και μιας έκτασης 7.000 τ.μ. δίπλα στο αεροδρόμιο προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα στενότητας χώρου.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΚΑΣΣΙΜΗ

17-OIK_ELLADA_KATHI 11/25/14 7:38 PM Page 17

Γυρίζουν σελίδα στα Βαλκάνια οι ελληνικές τράπεζες

Βάσει των σχεδίων αναδιάρθρωσης αναμένεται σημαντική μείωση της μεγάλης παρουσίας τους στη Νοτιοανατολική Ευρώπη

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗ**

Σε δραστική μείωση της παρουσίας των εγχώριων τραπεζών στην ευρύτερη περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης οδηγεί η υλοποίηση των σχεδίων αναδιάρθρωσης που βρίσκονται υπό την εποπτεία της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού της Ε.Ε.

Η υλοποίηση των σχεδίων που είναι απολύτως δεσμευτική για τις διοικήσεις, ακόμα και στην περίπτωση που οι οικονομικές συνθήκες για τη χώρα και τις τράπεζες βελτιωθούν θεαματικά, θα οδηγήσει στο τέλος των μεγάλων φιλοδοξιών για την κυριαρχία των εγχώριων τραπεζών στην ευρύτερη περιοχή της ΝΑ Ευρώπης. Σε περίπτωση που οι τράπεζες δεν υλοποιήσουν το χρονοδιάγραμμα των ενεργειών που έχουν συμφωνήσει με την Κομισιόν, τότε η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού μπορεί μέχρι και να αποκτήσει τον μετοχικό έλεγχο των τραπεζών που αθέτησαν τις συμφωνίες! Στελέχη τραπεζών αναγνωρίζουν ότι η επέκταση στο εξωτερικό, που πραγματοποιήθηκε με εντυπωσιακό τρόπο από τα μέσα της δεκαετίας του '90 μέχρι και το 2008, δεν ανταποκρίθηκε στις μεγάλες προσδοκίες. Οπως σημειώνουν, δαπανήθηκαν μεγάλα κεφάλαια χωρίς τελικά τις αναμενόμενες αποδόσεις. Βέβαια η αρνητική πορεία των χωρών της περιοχής οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην αρχικά διεθνή και κατόπιν ελληνική κρίση.

Το βασικό σκεπτικό της επέκτασης στα χρόνια της ευφορίας ήταν ότι οι χώρες των Βαλκανίων, μετά την πτώση του Τείχους του Βερολίνου και την υιοθέτηση του οικονομικού μοντέλου της ελεύθερης αγοράς, θα ακολουθούσαν υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης. Οι τράπεζες μέσω μεγάλων επενδύσεων στις γειτονικές χώρες απέκτησαν ισχυρή παρουσία στις ανέγγιχτες αυτές αγορές πιστεύοντας ότι, όταν η εγχώρια αγορά έφτανε σε στάδιο ωρίμανσης, τότε θα ξεκινούσε η έντονα αναπτυξιακή πορεία των «νέων» αγορών εξασφαλίζοντάς τους μεγάλα κέρδη για πολλά χρόνια! Ολες οι μεγάλες εγχώριες τράπεζες προχώρησαν σε ένα «επεκτατικό» μπαράζ. Από το 2000 και μετά δεν υπήρχε χρονιά χωρίς κάποια ελληνική τράπεζα να εξαγοράζει μια ξένη ή να ιδρύει μια τράπεζα στο εξωτερικό. Στα μέσα της δεκαετίας του 2000 η επέλαση απέκτησε πυρετικά χαρακτηριστικά, καθώς οι διοικήσεις ενθουσιασμένες από τα υπερκέρδη στην Ελλάδα και με τις προσδοκίες για τις προοπτικές των Βαλκανίων να βρίσκονται στο ζενίθ προχώρησαν σε ένα μπαράζ εξαγορών. Η επέκταση στις «νέες αγορές» κορυφώθηκε το 2006 με την εξαγορά 7 ξένων τραπεζών –σε Βουλγαρία, Ουκρανία, Ρουμανία, Σερβία και Τουρκία– οι οποίες διέθεταν δίκτυο 800 καταστημάτων και απασχολούσαν 13.890 εργαζομένους. Για τις εξαγορές που πραγματοποιήθηκαν το 2006 οι εγχώριες τράπεζες διέθεσαν περισσότερα από 3 δισ. ευρώ! Στο τέλος του 2007 οι εγχώριες τράπεζες βρέθηκαν να ελέγχουν τράπεζες σε 15 χώρες, έχοντας παρουσία σε μια αχανή περιοχή που οριοθετούνταν ανατολικά από την Ουκρανία και την Πολωνία, περιλάμβανε το σύνολο των χωρών της Βαλκανικής Χερσονήσου, την Τουρκία, με νοτιοανατολικό σύνορο την Αίγυπτο. Διέθεταν εκτός Ελλάδος δίκτυο 3.500 καταστημάτων, απασχολούσαν πάνω από 42.000 εργαζομένους, ενώ το συνολικό ενεργητικό τους στο εξωτερικό ανερχόταν στα 90 δισ. ευρώ.

Ωστόσο οι προσδοκίες και τα σχέδια των τραπεζών όχι μόνο δεν επαληθεύθηκαν αλλά η πραγματικότητα ακολούθησε μια εντελώς διαφορετική διαδρομή, με τις εγχώριες τράπεζες τα τελευταία 3 χρόνια να παλεύουν για την επιβίωσή τους!

Jpapadogiannis@kathimerini.gr

Ομιλος **Εθνικής Τράπεζας**

Ενεργητικό Εξωτερικού

2008 **26,6** δισ. € | Σεπτέμβριος 2014 **37,9** δισ. €

Ομιλος **Alpha Bank**

Ενεργητικό Εξωτερικού

2008 **10,5** δισ. € | Σεπτέμβριος 2014 **10,1** δισ. €

Ομιλος **Τράπεζας Πειραιώς**

Ενεργητικό Εξωτερικού

2008 **12,1** δισ. € | Ιούνιος 2014 **9** δισ. €

Ομιλος **Eurobank**

Ενεργητικό Εξωτερικού

2008 **21,2** δισ. € | Σεπτέμβριος 2014 **12,5** δισ. €

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Παραμένει δυναμικά στην τουρκική αγορά

Σε πρώτη ανάγνωση προκαλεί έκπληξη: και όμως, κατά τη διάρκεια της μεγάλης κρίσης, η παρουσία του Ομίλου της Εθνικής Τράπεζας στις αγορές του εξωτερικού όχι μόνο δεν συρρικνώθηκε αλλά ενισχύθηκε εντυπωσιακά. Το ενεργητικό του ομίλου από το επίπεδο των 26,6 δισ. ευρώ, που ήταν στο τέλος του 2008, διαμορφώθηκε στα 37,9 δισ. ευρώ τον Σεπτέμβριο του 2014, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 42,5%! Πού οφείλεται αυτό; Στη Finansbank, τη θυγατρική του στην Τουρκία, η πορεία της οποίας ξεπέρασε τις προσδοκίες. Η διοίκηση της Εθνικής Τράπεζας επέλεξε την αγορά της Τουρκίας να αποτελέσει τη στρατηγική επιλογή για την ανάπτυξη των διεθνών δραστηριοτήτων της. Οπως συμφωνήθηκε με την Κομισιόν, ο Ομιλος της Εθνικής θα διατηρήσει το 60% της Finansbank, ωστόσο είτε θα αποχωρήσει είτε θα περιορίσει δραστικά την παρουσία της στις χώρες των Βαλκανίων: Βουλγαρία, Σερβία, Σκόπια, Ρουμανία και Αλβανία. Πρόκειται για δύσκολη απόφαση καθώς σε ορισμένες χώρες, όπως στα Σκόπια και στη Βουλγαρία, η Εθνική κατέχει το μεγαλύτερο μερίδιων των τοπικών αγορών. Ωστόσο η αγορά της Τουρκίας αποτέλεσε τη μεγάλη στρατηγική επιλογή του ομίλου καθώς, τόσο από πλευράς μεγέθους αγοράς όσο και της θέσης που κατέχει η Finansbank αλλά και της ποιότητας της τράπεζας, κρίνεται ότι μπορεί να κάνει τη μεγάλη διαφορά στο μέλλον. Σημειώνεται ότι η Τουρκία αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες και πλέον δυναμικές αγορές διεθνώς και δεν μπορεί να συγκριθεί με καμία αγορά των χωρών της περιοχής. Η αγορά της Τουρκίας συνεισφέρει στον όμιλο το 83% των οργανικών εσόδων από τις δραστηριότητες στο εξωτερικό. Είναι χαρακτηριστικό ότι τα υπόλοιπα δανείων στην Τουρκία, στο τέλος του ενεαμήνου, διαμορφώθηκαν σε περίπου 18,9 δισ. ευρώ έναντι δανείων ύψους 6,2 δισ. ευρώ που έχουν χορηγηθεί στις υπόλοιπες αγορές των Βαλκανίων (Βουλγαρία, Σκόπια, Αλβανία, Ρουμανία και Σερβία).

Ο όμιλος της Εθνικής θα διατηρήσει το 60% της Finansbank, όπως συμφωνήθηκε με την Κομισιόν.

ALPHA BANK

Στρατηγική παρουσία σε Ρουμανία και Κύπρο

Η Alpha Bank ήταν η τράπεζα που πραγματοποίησε το πρώτο βήμα στην περιοχή. Το 1994, μαζί με ομάδα επιχειρηματιών, δημιούργησε την Banca Bucuresti, στην πρωτεύουσα της Ρουμανίας. Ηταν η πρώτη ξένη τράπεζα που εισήλθε στην τραπεζική αγορά της Ρουμανίας μετά την κατάρρευση του καθεστώτος Τσαουσέσκου. Σύμφωνα με πληροφορίες, στο πλαίσιο της συμφωνίας με την Ε.Ε. για το σχέδιο αναδιάρθρωσης ο όμιλος έχει επιλέξει ως στρατηγικές αγορές τη Ρουμανία και την Κύπρο, στις οποίες και διατηρεί την ισχυρότερη παρουσία. Ο όμιλος ήδη έχει αποχωρήσει από τις αγορές της Τουρκίας και της Ουκρανίας ενώ τον ίδιο δρόμο (ή της σημαντικής μείωσης μεγέθους) θα ακολουθήσει για τις αγορές της Βουλγαρίας, της Σερβίας, της Αλβανίας και των Σκοπίων. Αλλωστε στις αγορές αυτές η παρουσία του ομίλου Alpha Bank δεν είναι σημαντική. Σύμφωνα με τα στοιχεία του ενεαμήνου Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου, ο όμιλος είχε χορηγήσει δάνεια 5,15 δισ. ευρώ στην κυπριακή αγορά και 2,9 δισ. ευρώ στην αγορά της Ρουμανίας. Αντίστοιχα, οι χορηγήσεις στις υπόλοιπες χώρες διαμορφώνονται στα 668 εκατ. στη Βουλγαρία, στα 767 εκατ. ευρώ στη Σερβία, στα 373 εκατ. ευρώ στην Αλβανία και στα 68 εκατ. ευρώ στα Σκόπια. Δηλαδή σε ένα συνολικό δανειακό χαρτοφυλάκιο στο εξωτερικό ύψους 10 δισ. ευρώ, τα 8 δισ. ευρώ αφορούν τις στρατηγικές αγορές της Κύπρου και της Ρουμανίας. Στις υπόλοιπες τέσσερις χώρες αντιστοιχεί μόλις το 20% των χορηγήσεων.

Αναλυτικότερα, σε ό,τι αφορά τις στρατηγικές αγορές του ομίλου, στην Κύπρο κατέχει το 8% της συνολικής αγοράς της χώρας (στις χορηγήσεις), διαθέτει 29 καταστήματα και απασχολεί 968 εργαζομένους. Στη Ρουμανία η Alpha Bank ελέγχει το 5,8% της αγοράς δανείων και διαθέτει δίκτυο 149 καταστημάτων, ενώ απασχολεί 2.011 εργαζομένους. Σημειώνεται ότι η Ρουμανία είναι η μεγαλύτερη χώρα στα Βαλκάνια.

Στην Κύπρο διαθέτει 29 καταστήματα και απασχολεί 968 εργαζομένους, στη Ρουμανία 149 καταστήματα, με 2.011 εργαζομένους.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Βαρύτητα σε τρεις κρίσιμες χώρες

Η διοίκηση του Ομίλου Πειραιώς, σύμφωνα με πληροφορίες, έχει επιλέξει τις αγορές της Ρουμανίας, της Βουλγαρίας και της Κύπρου ως στρατηγικές, διατηρώντας ωστόσο παρουσία στις περισσότερες από τις χώρες όπου δραστηριοποιείται. Ο όμιλος επιδιώκει να απεμπλακεί από τις αγορές της Ουκρανίας και της Αιγύπτου, όπου ούτως ή άλλως διατηρεί πολύ μικρό μερίδιο αγοράς (στις χορηγήσεις), κάτω του 1%.

Ο όμιλος ήδη έχει προχωρήσει σε κινήσεις για την αναδιάρθρωση της παρουσίας του στο εξωτερικό. Το ενεργητικό του από το επίπεδο των 12,1 δισ. ευρώ, που ήταν στο τέλος του 2008, είχε διαμορφωθεί στο πρώτο εξάμηνο της φετινής χρήσης στα 9 δισ. ευρώ, καταγράφοντας μείωση κατά 26%.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του πρώτου εξαμήνου 2014, σε ό,τι αφορά τις χορηγήσεις το μερίδιο αγοράς του ομίλου διαμορφωνόταν στο 8,3% στην Αλβανία, στο 4,4% στη Βουλγαρία, στο 1,4% στην Κύπρο, στο 0,8% στην Αίγυπτο, στο 3,2% στη Ρουμανία, στο 3% στη Σερβία και στο 0,2% στην Ουκρανία.

Σε ό,τι αφορά την κατανομή του ενεργητικού στο εξωτερικό, σε περίπου 1,8 δισ. ευρώ ανέρχεται το ενεργητικό στη Ρουμανία, σε 1,78 δισ. ευρώ στη Βουλγαρία, στα 743 εκατ. ευρώ στην Αλβανία, στα 181 εκατ. ευρώ στην Ουκρανία, στα 514 εκατ. ευρώ στη Σερβία, στα 899 εκατ. ευρώ στην Αίγυπτο και στο 1,2 δισ. ευρώ στην Κύπρο.

Στο τέλος Μαρτίου 2014 το δίκτυο καταστημάτων του ομίλου αριθμούσε τα 1.374 σημεία, εκ των οποίων τα 964 ήταν στην Ελλάδα και τα 410 σε 9 χώρες του εξωτερικού (ο όμιλος έχει παρουσία επίσης στο Λονδίνο και τη Φρανκφούρτη). Το ανθρώπινο δυναμικό του Ομίλου Πειραιώς ανερχόταν σε 22.402 άτομα, εκ οποίων οι 16.454 ήταν σε εγχώριες δραστηριότητες και οι 5.948 σε δραστηριότητες στο εξωτερικό.

Το ενεργητικό του ομίλου από 12,1 δισ., που ήταν στο τέλος του 2008, είχε διαμορφωθεί στα 9 δισ. στο α΄ όμηνο φέτος.

EUROBANK

Μείωση ενεργητικού ως αντίδοτο στην κρίση

Ο όμιλος Eurobank έχει προχωρήσει τα τελευταία χρόνια σε εκτεταμένες κινήσεις για την αναδιάρθρωση της παρουσίας του στο εξωτερικό και την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κρίσης. Ο όμιλος έχει ήδη αποχωρήσει από τις αγορές της Πολωνίας και της Τουρκίας, ενώ δεδομένη είναι και η αποχώρηση από την αγορά της Ουκρανίας.

Είναι χαρακτηριστικό ότι το ενεργητικό του ομίλου στο εξωτερικό από τα επίπεδα των 21,2 δισ. ευρώ που ήταν στο τέλος του 2008 έχει περιοριστεί στο τέλος Σεπτεμβρίου 2014 στα 12,5 δισ. ευρώ. Σύμφωνα με πληροφορίες, η συμφωνία της διοίκησης της τράπεζας με την Κομισιόν προβλέπει την περαιτέρω μείωση της παρουσίας στο εξωτερικό κατά 29%. Σύμφωνα με το σχέδιο αναδιάρθρωσης, το ενεργητικό του ομίλου στο εξωτερικό δεν θα πρέπει να ξεπερνά τα 8,77 δισ. ευρώ το καλοκαίρι του 2018. Πληροφορίες αναφέρουν ότι η διοίκηση έχει συμφωνήσει να διατηρήσει την παρουσία της σε Βουλγαρία, Ρουμανία, Σερβία και Κύπρο, ωστόσο να προχωρήσει σε μείωση των ενεργητικών.

Πηγές της τράπεζας σημειώνουν ότι αυτό θα γίνει μέσω της απομόχλευσης, ενώ στην κατεύθυνση αυτή βοηθά και η διολίσθηση των τοπικών νομισμάτων έναντι του ευρώ. Σύμφωνα με τα στοιχεία του εννεαμήνου, το ενεργητικό του ομίλου διαμορφώνεται στα 3,7 δισ. ευρώ στην Κύπρο, στα 3,4 δισ. ευρώ στη Ρουμανία, στα 3 δισ. ευρώ στη Βουλγαρία και στα 1,4 δισ. ευρώ στη Σερβία. Στις παραπάνω χώρες ο όμιλος διατηρεί δίκτυο περίπου 460 καταστημάτων λιανικής, ενώ απασχολεί περίπου 6.800 εργαζόμενους.

Συνολικά η Eurobank έχει χορηγήσει δάνεια 7,3 δισ. ευρώ στις χώρες του εξωτερικού, με τις χορηγήσεις στην Ελλάδα να ανέρχονται σε 44,2 δισ. ευρώ. Αναλυτικότερα, έχει προχωρήσει σε δανειοδοτήσεις ύψους 2,6 δισ. ευρώ στη Ρουμανία, 2,5 δισ. ευρώ στη Βουλγαρία, 1,2 δισ. ευρώ στην Κύπρο και 936 εκατ. ευρώ στη Σερβία.

Η Eurobank έχει χορηγήσει δάνεια 7,3 δισ. στις χώρες του εξωτερικού, ενώ στην Ελλάδα ανέρχονται σε 44,2 δισ. ευρώ.

Κίνητρα για τους συνεπείς δανειολήπτες σχεδιάζουν τα πιστωτικά ιδρύματα

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Εργαλεία όπως η μείωση του επιτοκίου, το χάρισμα μιας δόσης ή η διαγραφή μέρους των τόκων, επιστρατεύουν οι τράπεζες για τους συνεπείς δανειολήπτες, σε μια προσπάθεια να πριμοδοτήσουν τους οφειλέτες που παρά τις δυσκολίες, ανταποκρίνονται στις δανειακές τους υποχρεώσεις. Η συζήτηση για τη διευκόλυνσή τους έχει στόχο να αρθεί το αίσθημα της αδικίας ή ακόμη και της δυσαρέσκειας από την πλευρά τους.

Οι τράπεζες συμφωνούν ότι υπάρχει κενό στη διαχείριση των συνεπών δανειοληπτών και για τον λόγο αυτό δρομολογούν κίνητρα που θα τους πριμοδοτούν. Η κίνηση αυτή δρομολογείται παράλληλα με τα νέα εργαλεία για τους οφειλέτες, που παρά τις ρυθμίσεις που έχουν γίνει μέχρι σήμερα, συνεχίζουν να έχουν προβλήματα στην αποπληρωμή της δόσης τους. Η προετοιμασία γίνεται ενόψει της ενεργοποίησης του Κώδικα Δεοντολογίας για τη διαχείριση των «κόκκινων» δανείων από τις αρχές του νέου χρόνου, που περιλαμβάνει εναλλακτικές λύσεις και θα αποτελέσουν τη νέα γενιά των ρυθμίσεων.

Ετσι, σε ό,τι αφορά τους ενήμερους, η πολιτική των τραπεζών θα εστιαστεί στην περαιτέρω μείωση του επιτοκίου, ειδικά στις περιπτώσεις που τα δάνεια επιβαρύνονται με υψηλό περιθώριο. Με δεδομένο ότι η πλειονότητα των στεγαστικών δανείων συνδέεται με το euribor, το οποίο ακολουθώντας τη μείωση του βασικού επιτοκίου της ΕΚΤ έχει σχεδόν μηδενιστεί, η μείωση θα αφορά το spread. Το χάρισμα μιας δόσης αποτελεί επίσης ένα κίνητρο που εξετάζεται να δοθεί σε όσους είναι συνεπείς στην αποπληρωμή του δανείου τους κατά τη διάρκεια της χρονιάς, ενώ στην ίδια λογική είναι και το χάρισμα των τόκων που κεφαλαιοποιούνται εάν ο οφειλέτης έχει ρυθμίσει το δάνειό του για να μικρύνει τη δόση και είναι συνεπής στη βασική του υποχρέωση κατά τη διάρκεια της χρονιάς. Ετσι στην περίπτωση που ένας δανειολήπτης έχει μπει σε ρύθμιση προκειμένου να μειώσει τη δόση του π.χ. από τα 500 στα 300 ευρώ, η τράπεζα μπορεί να του χαρίσει, στο τέλος της χρονιάς, τους τόκους που κεφαλαιοποιούνται και αφορούν το υπόλοιπο της δόσης των 200 ευρώ που ρυθμίστηκε, με την προϋπόθεση ότι πλήρωνε κανονικά τη δόση των 300 ευρώ κάθε μήνα.

REUTERS

Οι τράπεζες συμφωνούν ότι υπάρχει κενό στη διαχείριση των συνεπών δανειοληπτών και για τον λόγο αυτό δρομολογούν κίνητρα που θα τους πριμοδοτούν.

Στο οπλοστάσιο των νέων εργαλείων από τις αρχές του χρόνου, θα συμπεριληφθεί το γνωστό πλέον skip payment ή ballon payment, δηλαδή το σπάσιμο της οφειλής σε δύο μέρη. Το πρώτο θα αφορά την κύρια οφειλή, που θα συνδεθεί είτε με τη σημερινή αξία του ακινήτου, είτε με τη δυνατότητα του δανειολήπτη να πληρώνει ένα συγκεκριμένο ύψος δόσης. Το δεύτερο θα αφορά το μέρος του κεφαλαίου που θα αποσυνδεθεί από την υποχρέωση αποπληρωμής του στην τρέχουσα περίοδο. Το δεύτερο τμήμα του κεφαλαίου είτε θα παγώνει, δηλαδή δεν θα επιβαρύνεται με τόκους, είτε οι τόκοι θα κεφαλαιοποιούνται και η αποπληρωμή του θα επανεξετάζεται ανά πενταετία και ανάλογα με την αξία των ακινήτων ή τη βελτίωση της οικονομικής κατάστασης του δανειολήπτη. Με τον τρόπο αυτό ο οφειλέτης θα μπορεί να μειώσει τη δόση που πληρώνει σήμερα σε ποσοστό ανάλογα με το μέρος του κεφαλαίου που θα μένει ενεργό, παραπέμποντας στο μέλλον το υπόλοιπο μέρος του κεφαλαίου που παγώνει.

Εντός του 2015, οι τράπεζες προετοιμάζονται σταδιακά να ενεργοποιήσουν και τα άλλα εργαλεία που προβλέπονται στον Κώδικα. Μεταξύ αυτών η μετατροπή του δανειακής σύμβασης σε χρηματοδοτική μίσθωση. Η λύση αυτή περνάει μέσα από τη μεταβίβαση της κυριότητας του ακινήτου στην τράπεζα και την απαλλαγή ουσιαστικά του δανειολήπτη από τα βάρη του δανείου. Γκρίζα ζώνη αποτελεί το κατά πόσο η αλλαγή κυριότητας θα συνοδεύεται με την επιβάρυνση φόρου μεταβίβασης, ο οποίος παρά τη μείωσή του στο 3%, συνεπάγεται ένα υπολογίσιμο κόστος. Κατά το διάστημα της χρηματοδοτικής μίσθωσης, η οποία μπορεί να είναι π.χ. πέντε έτη ή περισσότερο, ο δανειολήπτης θα μπορεί να κάνει χρήση του ακινήτου, διαμένοντας και καταβάλλοντας στην τράπεζα μίσθωμα, το οποίο θα αφαιρείται από το ποσό επαναγοράς του ακινήτου, εάν συμφωνηθεί κάτι τέτοιο. Παρεμφερής περίπτωση είναι και η δυνατότητα μεταβίβασης της κυριότητας του ακινήτου σε τράπεζα, τρίτο αγοραστή, εταιρεία διαχείρισης ακινήτων κ.λπ., αποπληρώνοντας μέρος ή το σύνολο του δανείου, με παράλληλη παραχώρηση του δικαιώματος διαμονής έναντι μισθώματος.

18-OIK_ELLADA_KATHI 11/25/14 7:39 PM Page 18

Σύννεφα ενόψει της διαπραγμάτευσης με την τρόικα στις σχέσεις Νέας Δημοκρατίας και ΠΑΣΟΚ. Σαμαράς και Βενιζέλος προσπαθούν να κατευνάσουν την ένταση στο εσωτερικό των κομμάτων τους.

Βολές εκατέρωθεν από τα κόμματα της συγκυβέρνησης

Ν.Δ. και ΠΑΣΟΚ αλληλοκατηγορούνται για εμπλοκές, καθυστερήσεις και στρεβλώσεις

Των **ΓΙΩΡΓΟΥ Π. ΤΕΡΖΗ - ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΔΟΥ**

«Δεν έχω τη δυνατότητα να περάσω όσα ζητούνται από τη Βουλή... είναι πρόβλημα το ΠΑΣΟΚ, ο Βενιζέλος δεν μπορεί να τους ελέγξει». Με αυτήν την αποστροφή φέρεται να απαντά ο πρωθυπουργός, Αντώνης Σαμαράς, στους συνομιλητές του, εντός και εκτός συνόρων, που του αναδεικνύουν το πρόβλημα της εμπλοκής με την τρόικα αλλά και την εν γένει εικόνα στασιμότητας που παρουσιάζει η κυβέρνηση από τις ευρωεκλογές και μετά. Δεν είναι τυχαίο, ενδεχομένως για να απομειωθούν και οι ανησυχίες που αφορούν τη γαλάζια κοινοβουλευτική ομάδα ή ακόμη και ως διαπραγματευτικό επιχείρημα έναντι των πιστωτών, ότι ο κ. Σαμαράς επικαλείται αδυναμία του μικρότερου εταίρου να ακολουθήσει. Δεν είναι, επίσης, τυχαίο ότι στις διαπραγματεύσεις με την τρόικα αναζητούνται, συχνότατα, συμφωνίες σε ρυθμίσεις που χρειάζονται απλή υπουργική απόφαση και, προφανώς, δεν προϋποθέτουν τη βάσανο της κοινοβουλευτικής ψηφοφορίας.

Η «καταναγκαστική» συμβίωση Νέας Δημοκρατίας και ΠΑΣΟΚ ουδέποτε, άλλωστε, υπήρξε ανέφελη. Εκατέρωθεν ακούγονταν σχόλια. Είτε για μονομερείς ενέργειες της κυβέρνησης από το ΠΑΣΟΚ είτε για υποχωρητικότητα του Μαξίμου έναντι του Βενιζέλου, από τους γαλάζιους βουλευτές. Ωστόσο, η «ώρα της κρίσης», η προσπάθεια μετάβασης δηλαδή από το Μνημόνιο αλλά και το ορόσημο της προεδρικής εκλογής δοκιμάζουν, εκ των πραγμάτων, την κυβερνητική συμβίωση των άλλοτε αντίπαλων κομμάτων. Η επιλογή του κ. Αδ. Γεωργιάδη, εν προκειμένω, να αναδείξει ως υπεύθυνο της... εμπλοκής με την τρόικα το ΠΑΣΟΚ και να προκρίνει το σενάριο πτώσης της κυβέρνησης και έκτακτων εκλογών δεν είναι καινοφανές. Κατά πληροφορίες, είναι ένα εκ των πολλών εναλλακτικών σεναρίων για τις εξελίξεις που, ευλόγως, έχει καταγράψει το Μαξίμου.

Ωστόσο, η επιλογή του κ. Γεωργιάδη, την οποία κάποιοι εκ των άσπονδων φίλων του στο εσωτερικό της Ν.Δ. απέδωσαν και στην πίεση που υφίσταται λόγω των αποκαλύψεων για τον πρόεδρο του πρώην κόμματός του, εμφανώς δεν εντάσσεται στην τρέχουσα στρατηγική του Μαξίμου. Γι' αυτό και, κατά πληροφορίες, η αντίδραση ήταν ακαριαία προκειμένου να πέσουν οι τόνοι. Οι πληροφορίες, πάλι, για υψηλούς τόνους από το πρωθυπουργικό γραφείο προς τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο της Ν.Δ. δεν επιβεβαιώνονται μεν, πιθανολογούνται δε, όπως άλλωστε συμβαίνει και με την... οργή του κ. Βενιζέλου για τα λεχθέντα. Άλλωστε, και η Χαριλάου Τρικούπη θεωρεί τον κ. Γεωργιάδη σχεδόν σε διατεταγμένη υπηρεσία. Γι' αυτό και σχεδόν όλα τα στελέχη του ΠΑΣΟΚ έσπευσαν να τον χαρακτηρίσουν τοποτηρητή των συμφερόντων της τρόικας.

Οι δηλώσεις Αδωνη Γεωργιάδη, η απάντηση της Χαρ. Τρικούπη και οι τάσεις στο εσωτερικό των δύο κομμάτων.

Η ένταση στις σχέσεις μεταξύ των δύο κομμάτων της συγκυβέρνησης οφείλεται και σε διακριτούς, ξεχωριστούς λόγους που έχει καθένα από αυτά αλλά και σε έναν κοινό. Ο κοινός λόγος είναι, βεβαίως, η στόχευση σε μια δεξαμενή ψηφοφόρων που έχει παρόμοια χαρακτηριστικά. Για τη Ν.Δ. η πρόσβαση σε αυτούς τους ψηφοφόρους είναι σημαντική διότι μπορεί να κλείσει τη δημοσκοπικά διευρυνόμενη ψαλίδα με τον ΣΥΡΙΖΑ. Και, βεβαίως, για το ΠΑΣΟΚ η διατήρηση της συγκεκριμένης μερίδας συντηρητικών, μετριοπαθών και μέσης ηλικίας ψηφοφόρων, συνιστά συνθήκη επιβίωσης σ' ένα περιβάλλον ολοένα αυξανόμενης πόλωσης.

Στο εσωτερικό της Ν.Δ. υφίσταται μια σαφής, αδιόρατη διαμάχη ανάμεσα στους μετριοπαθείς μεταρρυθμιστές και όσους προέρχονται από τη λεγόμενη «λαϊκή Δεξιά», που δεν συμφωνούν με όλες τις μεταρρυθμίσεις. Οι δύο συγκεκριμένες ομάδες συνιστούν, βεβαίως, και μια πιθανή προεικόνιση του τι μέλλει γενέσθαι στο εσωτερικό της Ν.Δ., μετά τις εκλογές με πιθανό αρνητικό αποτέλεσμα. Ο κ. Σαμαράς, πάντως, φαίνεται αποφασισμένος να εντοπίσει εκείνες τις ισορροπίες που είναι απαραίτητες, αφενός προκειμένου η Ν.Δ. να παρουσιαστεί συντεταγμένη σε περίπτωση που βρεθεί κάποια συμβιβαστική λύση με την τρόικα, αφετέρου ώστε να αναλάβει την πρωτοβουλία των κινήσεων ενόψει και της εκλογής Προέδρου της Δημοκρατίας.

Αντιθέτως, η στάση του κ. Βενιζέλου και των βουλευτών του ΠΑΣΟΚ προκύπτει περισσότερο ως ανάγκη υπεράσπισης της αυτονομίας του κόμματος έναντι της Ν.Δ., αλλά και στο πλαίσιο διατήρησης της ταυτότητάς του. Και, σε κάθε περίπτωση, ο κ. Βενιζέλος αντιμετωπίζει και τις δυσκολίες ευόδωσης του εγχειρήματος της Δημοκρατικής Παράταξης, το οποίο έχει σχεδόν αναβιώσει το κακό κλίμα μεταξύ «βενιζελικών» και «παπανδρεϊκών»...

Διαφωνούν σε πολλά και για την τρόικα

Οι διαφωνίες ανάμεσα στη Ν.Δ. και το ΠΑΣΟΚ στο πλαίσιο της διαπραγμάτευσης με την τρόικα παραμένουν. Από τη Χαρ. Τρικούπη δεν συζητούν καν το ενδεχόμενο αλλαγών στον συνδικαλιστικό νόμο και τα εργασιακά. Ετσι, ενώ η Ν.Δ. δέχεται να προκηρύσσονται απεργίες μόνο έπειτα από απόφαση της πλειοψηφίας των εργαζομένων, από το ΠΑΣΟΚ απορρίπτουν κάθε τέτοιο ενδεχόμενο. Διαφωνία υφίσταται μεταξύ των δύο κομμάτων και για την αλλαγή στο καθεστώς του ΦΠΑ σε νησιά, προκειμένου να μην υπάρχουν διαφορές ανάμεσα σε πλούσιες νησιωτικές περιοχές και φτωχές ηπειρωτικές. Παρά τα υφιστάμενα προβλήματα στις σχέσεις μεταξύ των δύο κομμάτων, εξακολουθούν να λειτουργούν πολύ ασφαλείς δίαυλοι επικοινωνίας ανάμεσα στα επιτελεία των δύο αρχηγών. Ενδεικτικές είναι οι επαφές μεταξύ των κ. Δ. Σταμάτη και Χρ. Πρωτόπαπα, οι οποίοι βρίσκονται σχεδόν σε διαρκή επικοινωνία. Εντός της εβδομάδος, μάλιστα, και μετά το ραντεβού των κ. Σαμαρά και Βενιζέλου, οι δύο άνδρες καθόρισαν την ατζέντα όσων μπορεί να συζητήσει η κυβέρνηση με τους δανειστές της. Στην τελευταία συνάντηση ήταν παρών και ο γραμματέας της Κ.Ο. του ΠΑΣΟΚ, κ. Π. Ρήγας, προκειμένου οι βουλευτές του κόμματος να έχουν πληροφόρηση για τις εξελισσόμενες διαπραγματεύσεις.

Τι σηματοδοτούν οι διαφοροποιήσεις στον ΣΥΡΙΖΑ

Τυχαίες δηλώσεις ή μετατόπιση του κόμματος;

Της **ΔΩΡΑΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**

ΑΠΕ

Σχόλια απο συντρόφους του δέχεται ο κ. Τσίπρας για το θέμα των συμμαχιών του ΣΥΡΙΖΑ.

«Πρόεδρε, έτσι και πεις λίγο ότι ανοίγω, δεν έχει φρένο μετά. Θα έχεις την τύχη του Σαμαρά». Ο κ. Αλέξης Τσίπρας, στην πρόσφατη συνεδρίαση της Πολιτικής Γραμματείας, δέχθηκε το παραπάνω σχόλιο από στέλεχος της εσωκομματικής αντιπολίτευσης, που εμφανίζεται επικριτική για τους χειρισμούς όσον αφορά το ζήτημα των συμμαχιών, αλλά και σε σχέση με τις αποκλίσεις που καταγράφονται από την επίσημη γραμμή του ΣΥΡΙΖΑ.

Οι διαφοροποιήσεις που καταγράφηκαν τις προηγούμενες ημέρες από τους κ. Δημήτρη Παπαδημούλη, Γιώργο Σταθάκη, Σταύρο Κοντονή και Αλέξη Μητρόπουλο ανάγκασαν την Κουμουνδούρου σε ένα μπαράζ «διορθωτικών» κινήσεων. Η ταυτότητα των διαφωνούντων, ωστόσο, προκαλεί το εύλογο ερώτημα εάν πρόκειται για τυχαίες αποκλίσεις ή για προάγγελο μιας συνολικότερης μετατόπισης του κόμματος. Ο κ. Παπαδημούλης, ως ευρωβουλευτής, βρίσκεται πιο κοντά στα κέντρα αποφάσεων των Βρυξελλών και λαμβάνει άμεσα τα μηνύματα για τις εκτιμήσεις τους αναφορικά με τις εξελίξεις στην Ελλάδα. Η τοποθέτησή του περί ανάγκης συμφωνίας για το χρέος μεταξύ των κ. Σαμαρά και Τσίπρα είναι πιθανότατα επηρεασμένη από τα μηνύματα αυτά. Ο κ. Σταθάκης είναι, επίσης, ένας από τους σταθερούς συνομιλητές ξένων θεσμικών οικονομικών κέντρων και παραγόντων και έχει εικόνα για το πώς τοποθετούνται έναντι των εναλλακτικών σεναρίων σχετικά με το πώς θα βαδίσει προσεχώς η χώρα μας. Οπότε, η διαφοροποίησή του για συναινετική εκλογή Προέδρου της Δημοκρατίας και καθορισμό της ημερομηνίας εκλογών για μεταγενέστερο χρόνο έχει τη σημασία της.

Το μπαράζ διορθωτικών κινήσεων από Κουμουνδούρου και ο προβληματισμός της ηγεσίας για τις συμμαχίες.

Ο κ. Μητρόπουλος, από την πλευρά του, θεωρείται προερχόμενος από το ΠΑΣΟΚ, συνομιλητής του μεσαίου χώρου, στον οποίο θα απευθυνθεί ο ΣΥΡΙΖΑ για συμμαχίες σε περίπτωση μη αυτοδυναμίας και, ως εκ τούτου, γνωρίζει καλύτερα τα περιθώρια μετατοπίσεων και τις «κόκκινες γραμμές» που μπορεί να τεθούν.

Η επανάληψη των κρουσμάτων «άστοχων» τοποθετήσεων εξελίσσεται σε πονοκέφαλο για την ηγετική ομάδα του ΣΥΡΙΖΑ, που το επόμενο διάστημα θα επιδοθεί σε αναζήτηση ισορροπιών για ένα άλλο κομβικό ζήτημα, τις συμμαχίες και τα ψηφοδέλτια. Ο κ. Τσίπρας δεσμεύθηκε ότι ο εσωκομματικός διάλογος για το θέμα θα εγκαινιασθεί στην πρώτη συνεδρίαση της Πολιτικής Γραμματείας για τον Δεκέμβριο.

Σε κεντρικό σημείο τριβής αναδεικνύεται ο τρόπος που θα κινηθεί ο ΣΥΡΙΖΑ έναντι της προσπάθειας της κυβέρνησης να εξασφαλίσει τους 180 βουλευτές για την προεδρική εκλογή. Ο κ. Τσίπρας και η ηγετική ομάδα του κόμματος εμφανίζονται διατεθειμένοι να αξιοποιήσουν τα ψηφοδέλτια ως δέλεαρ προσέγγισης ανεξάρτητων βουλευτών. Στην κατηγορία αυτή εμπίπτουν ο Οδυσσέας Βουδούρης, ο Μάρκος Μπόλαρης, η Θεοδώρα Τζάκρη, ο Θεόδωρος Παραστατίδης, ενώ κάποια επαφή έχει γίνει και με τον Μίμη Ανδρουλάκη. Στη δεξαμενή αυτή προστέθηκαν εσχάτως οι προερχόμενες από τους ΑΝΕΛ Ραχήλ Μακρή και η Χρυσούλα Γιαταγάνα, που εκφράζεται θετικά έναντι ενδεχόμενης ένταξής της στα ψηφοδέλτια του κόμματος της αξιωματικής αντιπολίτευσης.

Η Αριστερή Πλατφόρμα εναντιώνεται σε αυτή τη στρατηγική και επιμένει ότι η διαχείριση της προεδρικής εκλογής θα πρέπει να εστιασθεί στη δημιουργία πολιτικού κλίματος τέτοιου που θα αποθαρρύνει τους βουλευτές να ψηφίσουν υπέρ. Ο κ. Στάθης Λεουτσάκος, μάλιστα, θέτει και ζήτημα αξιοπιστίας στελεχών που θα προσελκυσθούν με δέλεαρ τα ψηφοδέλτια και έχει διατυπώσει την άποψη ότι «θα μας μείνουν αφερέγγυα πρόσωπα που με την ίδια ευκολία που έρχονται, θα φύγουν».

Σημαίνοντα ρόλο στη διαδικασία συμμαχιών και ψηφοδελτίων φιλοδοξεί να διαδραματίσει η πασοκογενής Σοσιαλιστική Τάση. Ωστόσο, οι κινήσεις της ομάδας των κ. Αλέξη Μητρόπουλου και Παναγιώτη Κουρουμπλή, που προσεγγίζουν πρώην στελέχη του ΠΑΣΟΚ, κυρίως από τον χώρο του συνδικαλισμού, δεν γίνονται δεκτές με ενθουσιασμό. Οι νομαρχιακές επιτροπές μπαίνουν, επίσης, στον χορό των αντιδράσεων και στην Κουμουνδούρου έχουν ήδη φτάσει τα πρώτα ψηφίσματα κατά του προσεταιρισμού πρώην βουλευτών και στελεχών του ΠΑΣΟΚ.

Ο κ. Γ. Παπανδρέου έβαλε νάρκη στο ΠΑΣΟΚ...

Η αμφισβήτηση του κ. Βενιζέλου προκαλεί ανησυχίες και για την κυβερνητική σταθερότητα

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΔΟΥ**

ΑΠΕ

Η επιστολή του κ. Παπανδρέου αιφνιδίασε το περιβάλλον του κ. Βενιζέλου.

Σε περιδίνηση εισέρχεται το ΠΑΣΟΚ μετά την πρόταση του κ. Γ. Παπανδρέου για έκτακτο συνέδριο του κόμματος και εκλογή προέδρου από τη βάση. Η αναμενόμενη άρνηση του κ. Ευάγγελου Βενιζέλου στην πρόταση του κ. Παπανδρέου και η μετακίνηση των δύο ανδρών ένα ακόμα βήμα πιο κοντά στην οριστική ρήξη, προκαλεί πονοκεφάλους και στο Μέγαρο Μαξίμου, καθώς θέτει εξ αντικειμένου εν αμφιβόλω την κυβερνητική σταθερότητα και την πορεία των διαπραγματεύσεων με τους δανειστές. Και τούτο, διότι πιθανή οριστική ρήξη μεταξύ του προέδρου του ΠΑΣΟΚ και του πρώην πρωθυπουργού, είναι απόλυτα βέβαιο ότι θα επηρεάσει και τις ισορροπίες στο εσωτερικό της κοινοβουλευτικής ομάδας του κόμματος. Κατ' επέκτασιν και τη συμπεριφορά της Κ.Ο. του ΠΑΣΟΚ ως συνόλου, όταν η κυβέρνηση προωθήσει τις ρυθμίσεις που θα απαιτούνται για να επικυρωθεί μια συμφωνία με τους δανειστές μας, εφόσον, βεβαίως, αυτή προκύψει.

Ενδεικτική για το κλίμα στο εσωτερικό του κόμματος, είναι η απάντηση της Χαρ. Τρικούπη προς τον κ. Παπανδρέου που καταλήγει με τη φράση ότι «δεν θα επιτρέψουμε να διαταράξει κανείς, το πλαίσιο μέσα στο οποίο κινούν το ΠΑΣΟΚ και η δημοκρατική παράταξη και πρωτίστως το πλαίσιο μέσα στο οποίο κινείται η χώρα». Καθίσταται, εν ολίγοις, σαφές, ότι σε περίπτωση που ο κ. Παπανδρέου αμφισβητήσει εκ νέου την κομματική γραμμή, η ρήξη θα καταστεί οριστική. Η συγκεκριμένη πιθανότητα ενεργοποιεί και ένα σενάριο που έχει συζητηθεί τις τελευταίες ημέρες σε διάφορους πολιτικούς κύκλους. Βάσει του συγκεκριμένου σεναρίου, πιθανή ανεξαρτητοποίηση ή απομάκρυνση του κ. Παπανδρέου από το ΠΑΣΟΚ, θα καταστήσουν τον πρώην πρωθυπουργό πόλο έλξης για μια σειρά βουλευτών (είτε του ΠΑΣΟΚ, είτε ανεξαρτήτων). Μια τέτοια συσπείρωση προσώπων γύρω από τον κ. Παπανδρέου θα μπορούσε να αποσπάσει πολλούς βουλευτές, οι οποίοι σήμερα συζητούν ή ευελπιστούν σε κάποιου είδους συνεργασία με τον ΣΥΡΙΖΑ και να ενισχύσει το μπλοκ εκείνων που θα ψηφίσουν υπέρ της ανάδειξης Προέδρου της Δημοκρατίας.

«Δεν θα επιτρέψουμε να διαταράξει κανείς πρωτίστως το πλαίσιο στο οποίο κινείται η χώρα» απαντά η Χαρ. Τρικούπη.

Στο σχόλιο που εξέδωσε το Γραφείο Τύπου του ΠΑΣΟΚ τις πρώτες πρωινές ώρες του Σαββάτου, γίνεται λόγος για «κινήσεις μίζερης εσωστρέφειας» που προκαλούν «αβεβαιότητα και αστάθεια». Πριν το σχόλιο της Χαρ. Τρικούπη, είχε προηγηθεί επικοινωνία και με το Μέγαρο Μαξίμου, προκειμένου να κρατηθούν χαμηλά οι τόνοι από τη Ν.Δ. και να μην καλλιεργηθεί κλίμα γενικευμένης διασάλευσης της κυβερνητικής σταθερότητας. Από το Μέγαρο Μαξίμου εκτιμούν ότι ο κ. Παπανδρέου δεν πρόκειται να δημιουργήσει πρόβλημα στην κυβέρνηση. Απαντώντας στον κ. Παπανδρέου, από τη Χαρ. Τρικούπη τόνιζαν ότι πρέπει να εκλεγεί συναινετικά νέος Πρόεδρος της Δημοκρατίας, προσθέτοντας πως η χώρα «χρειάζεται σταθερότητα και εθνικό χρόνο». Επ' αυτού μάλιστα, επικαλούνται τη διαβεβαίωση του κ. Παπανδρέου για εκτέλεση των καθηκόντων του ως βουλευτή του ΠΑΣΟΚ. Επίσης, καλούν τον πρώην πρωθυπουργό να διατυπώνει τις απόψεις του στο «οργανωτικό πολιτικό πλαίσιο που έχουν διαμορφώσει τα συλλογικά όργανα του ΠΑΣΟΚ στα οποία πάντοτε καλείται».

Οι συνεργάτες του κ. Βενιζέλου αφήνουν λίγα περιθώρια παρερμηνείας, τονίζοντας ότι ο κ. Παπανδρέου πρέπει να κινηθεί βάσει της σημερινής δομής του ΠΑΣΟΚ, στο πλαίσιο μάλιστα της στρατηγικής απόφασης για συμπόρευση με τις δυνάμεις που θα συνθέσουν από κοινού τη Δημοκρατική Παράταξη. Τονίζουν δε, ότι η άποψη που διατύπωσε ο κ. Παπανδρέου «δεν είναι ούτε νέα, ούτε καινοφανής». Η συγκεκριμένη εξέλιξη πρακτικά αποτελεί το αναμενόμενο επόμενο επεισόδιο της σύγκρουσης Παπανδρέου - Βενιζέλου, την οποία ο πρώτος ουσιαστικά προανήγγειλε προ περίπου δύο εβδομάδων στη Χαλκίδα, όταν είπε, μεταξύ άλλων, ότι «υφίσταται μια κρίσιμη μάζα στην κοινωνία που μπορεί να κάνει την τομή με το παρελθόν». Ο κ. Παπανδρέου, πάντως, τονίζει ότι δεν πρόκειται να παραιτηθεί από βουλευτής, αφήνοντας να εννοηθεί πως δεν επιθυμεί να αμφισβητηθεί η κυβερνητική σταθερότητα. Στην πρόταση που δημοσιοποίησε ο κ. Παπανδρέου μιλάει, μεταξύ άλλων, για «οβιδιακές μεταμορφώσεις που επιχειρούνται κατά καιρούς στο Κίνημα».

Δεν θα γίνουμε ΔΗΜΑΡ λένε από το «Ποτάμι»

Η στρατηγική Θεοδωράκη για συνεργασίες

Του **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΖΟΥΛΑ**

«Δεν είμαστε ΔΗΜΑΡ ούτε σκοπεύουμε να γίνουμε. Ο κόσμος που θα μας εμπιστευθεί, θα ξέρει πολύ πριν από τις κάλπες τι ακριβώς θα κάνουμε αν συμμετάσχουμε σε μια κυβέρνηση. Επομένως και τους όρους με τους οποίους θα δεχθούμε να συνεργαστούμε με τον ΣΥΡΙΖΑ, αν ο Αλ. Τσίπρας κερδίσει τις εκλογές».

Αυτό είναι το σκεπτικό του Στ. Θεοδωράκη, όπως το περιέγραψε ένας εκ των στενότερων συνεργατών του. Και προδίδει και τη στρατηγική που θα ακολουθήσει το αμέσως επόμενο διάστημα, που είναι να αναδείξει επακριβώς τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες θα αποδεχόταν να συγκυβερνήσει με τον ΣΥΡΙΖΑ.

Κάποιες από αυτές έχουν ήδη διαφανεί από συνεντεύξεις και τοποθετήσεις του. Το «Ποτάμι» όχι μόνο δεν θα συνεργαστεί με τον ΣΥΡΙΖΑ εάν ο κ. Τσίπρας δεν άρει τις απειλές του για μονομερείς ενέργειες και τους λαϊκισμούς του περί δημοψηφισμάτων, αλλά θέτει κι έναν ακόμη πιο ξεκάθαρο όρο. «Δεν υπάρχει καμία περίπτωση να συνυπάρξω σε μια κυβέρνηση με τη σταλινική πτέρυγα των Λαφαζάνηδων, ούτε να θέσω σε κίνδυνο την ευρωπαϊκή πορεία της χώρας», είναι το μότο του κ. Θεοδωράκη.

Υπάρχουν, όμως, και δύο θεσμικοί όροι που θα αναδείξει ως αδιαπραγμάτευτους για να συμμετάσχει το «Ποτάμι» σε οποιαδήποτε κυβέρνηση. Πρώτον, να συναποφασιστούν μόνιμοι υφυπουργοί ευρείας κοινοβουλευτικής αποδοχής σε τέσσερα χαρτοφυλάκια, και συγκεκριμένα στο Αμύνης, το Υγείας, το Παιδείας και των Φορολογικών Εσόδων. Και δεύτερον, να καταργηθούν όλες οι θέσεις αναπληρωτών υπουργών που θεσπίστηκαν για λόγους ισορροπιών και διαχέουν την ευθύνη κάθε υπουργείου, η οποία κατά τον κ. Θεοδωράκη πρέπει να γίνει μονοπρόσωπη.

Με άλλα λόγια, ο επικεφαλής του «Ποταμιού» πέραν των βασικών αξιώσεων που εγείρει (αλλαγή του εκλογικού νόμου, έναρξη της αναθεώρησης του Συντάγματος κ.λπ.) θα αρχίσει στο εξής να περιγράφει και ένα εντελώς νέο μοντέλο διακυβέρνησης, το οποίο θεωρεί απαραίτητο για την ανάταξη της χώρας. «Ούτε ανθρώπους έχω να βολέψω ούτε και προτίθεμαι να συμβιβαστώ για να έχω μια συμμετοχή στην όποια κυβέρνηση», συνηθίζει να λέει σε όσους τον ρωτούν.

19-OIK_KARIERA_KATHI 25/11/14 18:30 Page 19

ERMES GROUP - Senior Merchandiser / Merchandiser – Nicosia

Ermes Group

ERMES GROUP - Senior Merchandiser / Merchandiser – Nicosia

Ermes Group, member of the Shacolas Group, by far the largest and most diversified retail organization in Cyprus, seeks to recruit **Senior merchandiser / Merchandiser for the fashion and home division** to be based in Nicosia.

The position:

You will join our dynamic team and you will be responsible for:

- Range / allocations planning from brand level to department level down to category and sub category etc.
- Managing sales and stock, orders and deliveries, promotions and markdowns to maximise profits and minimise terminal stock
- Preparing, monitoring and reviewing departmental analysis in line with company and brand's strategy
- Managing availability from supplier to stores and customers
- Liaising with other colleagues on Space
- Planning, Logistics and Inventory Management, Replenishment, Offers preparations and Marketing initiatives and Stores.
- Liaising with peers of partners and suppliers

Skills and Qualifications:

- Bachelor's degree in related field and/or work experience with the apparel industry strong numerical and analytical skills, demonstrate good commercial awareness and be able to plan, organize and problem solve.
- Good PC skills especially in Excel are essential good working knowledge of Merchandising, Planning, Allocations and Inventory retail core concepts ability to handle large arrays of figures using excel 2010 customer focus, team oriented and with strong communication skills.
- An individual that fosters an atmosphere of mutual respect and collaboration an effective liaison between brand managers team and stores. proficient in Microsoft Office suite - especially, Excel at very advanced level.
- Must be detail oriented.
- Can analyze issues from its root cause. Excellent command of the English language is essential.
- Past experience in merchandising systems (price and markdown, planning and allocation) and good command of additional languages will be considered a plus.

What we offer:

Attractive remuneration package according to qualifications.

All CV's are strictly confidential and must be sent until 30/11/2014 to **panagi.m@ermes.com.cy** quoting reference "Senior Merchandiser / Merchandiser"

Due to the high volume of applications we receive, only shortlisted candidates will be responded to.

GENESIS pharma

Η εταιρεία Genesis Pharma (Cyprus) Ltd, θυγατρική εταιρεία της Genesis Pharma S.A. Ελλάδος που ασχολείται με την προώθηση φαρμακευτικών προϊόντων βιοτεχνολογίας στην Ελλάδα, Κύπρο και Βαλκανικές χώρες ενδιαφέρεται να προσλάβει ιατρικό επισκέπτη.

ΙΑΤΡΙΚΟΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΗΣ

Ο επιτυχών υποψήφιος θα είναι υπεύθυνος για την προώθηση φαρμακευτικών προϊόντων σε επιστήμονες του ιατρικού κλάδου, συμμετοχή σε διεθνή συνέδρια και οργάνωση τοπικών σεμιναρίων για τα προϊόντα της εταιρείας.

Απαιτούμενα προσόντα:

- Πανεπιστημιακό Δίπλωμα Βιολογίας, Χημείας, Φαρμακευτικής, Βιοχημείας, ή άλλου συναφή κλάδου.
- Πολύ καλή γνώση και χρήση Ελληνικής και Αγγλικής γλώσσας.
- Πολύ καλή γνώση Ηλεκτρονικού Υπολογιστή (Word, Excell, Powerpoint).
- Ακεραιότητα Χαρακτήρα, Ευχάριστη και Δυναμική Προσωπικότητα.
- Ικανότητα Επικοινωνίας, Οργάνωσης και Πρωτοβουλίας.
- Ηλικία μέχρι 35 ετών

Αναλόγως προσόντων προσφέρεται ελκυστικό πακέτο απολαβών, 13ος μισθός, ταμείο προνοίας, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, εταιρικό αυτοκίνητο, άδεια με πλήρεις απολαβές, συνεχής εκπαίδευση, προοπτικές ανέλιξης και άλλα ωφελήματα.

Οι ενδιαφερόμενοι παρακαλούνται όπως αποστείλουν βιογραφικό σημείωμα **σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή** με πρόσφατη φωτογραφία μέχρι τις **3 Δεκεμβρίου 2014**.

Όλες οι αιτήσεις θα θεωρηθούν αυστηρά εμπιστευτικές.

Genesis Pharma (Cyprus) Ltd
T.K. 23638, 1684 Λευκωσία
Τηλ: 22 76 99 46 Φαξ: 22 76 99 78
E-mail: info-cyprus@genesispharma.com

GREAT PLACE TO WORK Best Workplaces 2014 Greece

AEGEAN

A STAR ALLIANCE MEMBER

Η ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε.

Στο πλαίσιο της ανάπτυξης των δραστηριοτήτων της και για να καλύψει τις επιχειρησιακές της ανάγκες αναζητά πληρώματα θαλάμου διακυβέρνησης (ΚΥΒΕΡΝΗΤΕΣ και ΣΥΓΚΥΒΕΡΝΗΤΕΣ):

ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΠΡΟΣΟΝΤΑ

ΚΥΒΕΡΝΗΤΕΣ:

- Πτυχίο JAR/EASA ATPL και A320 type rating
- Πιστοποιητικό Υγείας (Medical Certificate) σε ισχύ
- Minimum 1.000 ώρες πτήσεως in command σε τύπο αεροσκάφους A320
- Minimum 4.000 ώρες πτήσεως και 5 έτη προϋπηρεσίας σε αεροπορική εταιρία

ΣΥΓΚΥΒΕΡΝΗΤΕΣ:

- Πτυχίο CPL με Frozen ATPL και A320 type rating
- Πιστοποιητικό Υγείας (Medical Certificate) σε ισχύ
- Minimum 500 ώρες πτήσεων σε τύπο αεροσκάφους A320
- Άριστη γνώση ελληνικών και αγγλικών
- Εκπληρωμένες στρατιωτικές υποχρεώσεις

Η διαδικασία επιλογής περιλαμβάνει

- Αξιολόγηση Flight Simulator
- Συνέντευξη

Αποστολή βιογραφικών ηλεκτρονικά έως **20/12/2014**
Συνοδευόμενα απαραίτητα από έγχρωμη φωτογραφία τύπου διαβατηρίου, στο:

http://el.aegeanair.com/i-etaireia/theseis-ergasias/

με την ένδειξη:
K1 LCA (για κυβερνήτες)
K2 LCA (για συγκυβερνήτες)

*Βιογραφικά σημειώματα που έχουν αποσταλεί ήδη και τα οποία δεν πληρούν τα απαιτούμενα προσόντα δε θα ληφθούν υπόψη.

Polish Account Manager - Limassol

TradingPoint

Reference Number: PL_AM20148

Trading Point of Financial Instruments Ltd, a well-established CySEC regulated investment firm, is seeking to recruit a high calibre, self-motivated professional to join its Sales team!

The key responsibilities of the role include:

-Promoting the company's products and services
-Developing and maintaining excellent relationships with prospective and existing clients
-Performing business development
-Performing personal clientele analysis and taking actions as required
-Handling client inquiries and ensuring high level service is provided
-Contributing to the team effort by achieving targeted results
-Cooperating effectively with other departments as required

Main requirements:

-Degree in a Business related field
-Minimum 3 years sales experience preferably in the financial services sector
-Native Polish speaker. Excellent written and verbal skills in English
-Strong negotiation and influencing skills
-Outstanding communication and interpersonal skills
-Dynamic, innovative and target oriented
-Strong computer literacy

Remuneration: An attractive remuneration package will be offered to the successful candidate.

Type of employment: Full time

Location: Limassol, Cyprus

Please forward us your CV to careers@trading-point.com **quoting the above job reference number by the 05th of December, 2014.**

All applications will be treated with strict confidentiality!

AEGEAN

A STAR ALLIANCE MEMBER

Η ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε.
Στο πλαίσιο της ανάπτυξης των δραστηριοτήτων της και για να καλύψει τις επιχειρησιακές της ανάγκες, αναζητά:

Μέλη Πληρώματος Θαλάμου Επιβατών
με έδρα τη Λάρνακα (LCA)

Τυπικά προσόντα:

- Απολυτήριο Λυκείου
- Άριστη γνώση αγγλικών
- Δεύτερη ξένη γλώσσα (γαλλικά ή ρώσικα ή ιταλικά ή γερμανικά) θα θεωρηθεί προσόν
- Πτυχία ανωτέρων ή ανωτάτων Σχολών θα θεωρηθούν προσόν
- Για τους άντρες υποψήφιους, θα πρέπει να είναι εκπληρωμένες οι στρατιωτικές υποχρεώσεις

Στα βιογραφικά είναι απαραίτητα τα ακόλουθα:

- Η αναφορά του ύψους και του βάρους
- Η επισύναψη πρόσφατης φωτογραφίας

Αποστολή βιογραφικών έως **20/12/2014**
στο **http://el.aegeanair.com/i-etaireia/theseis-ergasias/**
με την ένδειξη: **Ι/Σ - Ι/Φ LCA**

Demetriades group

Demetriades Group of Companies Μηχανικοί (MHX 11/2014)

Η **Demetriades Group of Companies** αναζητά τους κατάλληλους Μηχανικούς στη Λεμεσό. Μηχανικούς οι οποίοι να έχουν εξειδικευμένες γνώσεις για επισκευή μηχανών και transmission.

Γενικά να έχουν τις ανάλογες γνώσεις και πείρα για να εργαστούν στο γκαράζ της εταιρείας μας για την επιδιόρθωση και τη συντήρηση φόρκλιφτ.

Οι ενδιαφερόμενοι παρακαλούνται να επικοινωνήσουν στο 25755866 για διευθέτηση συνάντησης ή να αποστείλουν το βιογραφικό τους **σημειώνοντας τον κωδικό της θέσης** μέσω στο **careers@demetriadesgroup.com.**

Θα τηρηθεί απόλυτη εχεμύθεια.

Pizza Hut

Pizza Hut Strovolos Delivery Drivers

PHC Franchised Restaurants Public Ltd., the largest chain of franchised restaurants in Cyprus, is seeks to recruit for Pizza Hut Strovolos:

- **DELIVERY DRIVERS**

Interested applicants should contact **ph.strovolos@phc.com.cy**

Η PHC Franchised Restaurants Public Ltd., η μεγαλύτερη αλυσίδα εστιατορίων και καφετεριών στην Κύπρο, ζητά να προσλάβει για άμεση εργοδότηση στο Στρόβολο:

- **ΟΔΗΓΟΥΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΦΑΓΗΤΟΥ**

Οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να επικοινωνήσουν στην ηλεκτρονική διεύθυνση **ph.strovolos@phc.com.cy**

wagamama

Career opportunities in **Nicosia**

Wagamama - a part of PHC Franchised Restaurants Public Ltd, the largest company of franchised restaurants and cafes throughout Cyprus - is the largest and most popular chain of award winning pan-asian restaurants invites experienced + enthusiastic individuals to join the dynamic team of our new restaurant **in Nicosia:**

We are looking for

« Delivery Drivers for the restaurant (Motor Bike Driving License up to 125CC)

« Waiters/ Waitresses

we provide all the essential training

join our team now

Interested applicants should contact Ivan Kazakov at 22870140 or via email at wagamama.nicosia@phc.com.cy

(Πηγή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη

(Σε δολάρια)

Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Πρ/νο
3M COMPANY	158,35	159,88
ALCOA INC	17,50	17,22
ALLEGHENY TECH	35,46	35,11
ALTRIA GROUP	49,35	49,25
AMAZON COM	332,87	335,64
AMER ELEC PWR	56,41	56,80
AMER EXPRESS C	91,22	91,04
AMER INTL GROU	54,61	55,10
AMGEN	162,01	164,18
APPLE INC	118,12	118,63
AVON PRODUCTS	9,84	9,77
BAKER HUGHES I	64,52	64,72
BANK OF AMERIC	17,14	17,18
BAXTER INTL IN	72,47	72,44
BOEING CO	135,45	134,61
BRISTOL MYERS	58,37	58,87
CAMPBELL SOUP	44,94	44,59
CATERPILLAR IN	106,57	105,96
CIGNA CORP	102,25	102,40
CISCO SYSTEMS	27,23	27,03
CITIGROUP	54,49	54,40
CERVECERIAS	20,94	20,97
COCA-COLA CO	44,35	44,27
COLGATE PALMOL	68,35	67,95
COMPUTER SCIEN	63,13	63,45
DANAOS CORP	0,00	5,96
DIANA SHIPPING	7,90	7,88
DOW CHEMICAL C	52,14	52,26
DRYSHIPS	1,46	1,50
DU PONT CO	71,96	72,15
EMC CORP	29,97	29,87
ENTERGY CP	81,16	81,47
EXELON CORP	35,20	35,25
EXXON MOBIL	95,30	95,72
FEDEX CORP	175,24	175,53
FORD MOTOR CO	15,75	15,67
FREESEAS INC	0,12	0,13
GENERAL DYNAMI	144,92	144,88
GENERAL ELEC C	26,92	27,00
HALLIBURTON CO	48,96	49,88
HARTFORD FINL	41,42	41,59
HEWLETT-PACKAR	38,03	37,50
HOME DEPOT INC	96,67	98,40
HONEYWELL INTL	98,84	98,27
INTEL CORP	36,42	36,25
INTL BUS MACHI	162,37	162,15
INTNL PAPER CO	53,94	53,65
JOHNSON JOHNSO	107,02	106,88
JPMORGAN CHASE	60,29	60,96
LAZARD	50,67	50,91
MCDONALD'S COR	97,10	97,17
MERCK & CO	59,54	59,25
MICROSOFT CP	47,85	47,59
MORGAN STANLEY	35,39	35,62
NORFOLK SOUTHE	117,49	116,35
PEPSICO INC	99,05	98,68
PFIZER INC	30,49	30,22
PROCTER & GAMB	88,61	88,11
RADIOSHACK	0,84	0,83
RAYTHEON CO	106,79	106,59
ROCKWELL AUTOM	115,14	114,26
SCHLUMBERGER L	96,58	98,45
SOUTHERN	46,49	46,71
STEALTHGAS	7,45	7,61
THE AES CORP	13,92	14,08
TSAKOS ENERGY	7,44	7,32
TYCO INTL	43,16	42,52
UNISYS CORP	26,71	26,86
UNITED TECH CP	111,28	108,79
US BANCORP	44,11	44,37
VERIZON COMMS	49,33	49,50
WAL-MART STORE	84,98	85,40
WALT DISNEY CO	91,51	90,58
WELLS FARGO &	54,06	54,10

London/Λονδίνο

(Σε πέννες)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
3I GROUP	436,60	430,10
ADMIRAL GROUP	1229,00	1216,00
AGGREKO	1595,00	1613,00
ANGLO AMERICAN	1329,50	1354,00
ANTOFAGASTA	733,50	725,50
ARM HOLDINGS	900,00	896,50
ASSOC.BR.FOODS	3109,00	3053,00
ASTRAZENECA	4676,00	4711,00
AVIVA PLC	511,70	510,00
BAE SYSTEMS	472,50	465,20
BARCLAYS	238,85	237,15
BG GROUP	1055,47	1062,00
BHP BILLITON	1597,50	1621,00
BP	441,99	447,20
BR LAND CO	751,82	747,50
BRIT AM TOBACC	3711,16	3702,00
BT GROUP	395,80	394,10
BURBERRY GRP	1611,41	1617,00
BUNZL	1765,55	1752,00
CAIRN ENERGY	176,70	179,90
CAPITA PLC	1065,48	1061,00
CARNIVAL	2667,00	2664,00
CENTRICA	284,70	285,80
COMPASS GROUP	1071,89	1064,00
DAILY MAIL TST	778,00	775,00
DIAGEO	1908,81	1920,00
DOLPHIN CAP IN	25,75	25,75
ENTERPRISE INN	106,00	104,60
GLAXOSMITHKLIN	1466,86	1470,00
HAMMERSON	616,00	614,50
HAYS	129,80	127,60
HSBC HOLDINGS	634,58	628,60
IMPERIAL TOBAC	2878,83	2883,00
INTERCONT HOTE	2631,74	2626,00
ITV	207,44	205,00
JOHNSON MATTHE	3313,23	3312,00
KAZ MINERALS	247,60	254,80
KINGFISHER	286,73	303,80
LAND SECS GROU	1172,84	1165,00
LEGAL & GENERA	244,90	243,50
LLOYDS BNK GRP	79,59	78,81
MAN GROUP	142,00	139,50
MARKS & SP.	479,20	476,10
MORRISON SUPMK	181,42	187,00
NATIONAL GRID	945,11	940,50
NEXT	6831,83	6755,00
OLD MUTUAL	200,51	201,10
PEARSON	1224,00	1219,00
PORVAIR	260,50	260,50
PRUDENTIAL	1512,41	1516,00
RECKIT BNCSR G	5211,67	5180,00
REED ELSEVIER	1095,00	1074,00
RENTOKIL INITI	119,20	117,60
REXAM	452,04	444,20
RIO TINTO	2965,00	2976,50
ROLLS ROYCE PL	861,00	850,00
RSA INSRANCE G	464,74	463,70
ROYAL BANK SCO	387,10	378,90
ROYAL DTCH SHL	2250,50	2267,00
SABMILLER	3509,28	3489,50
SAGE GROUP	406,90	401,30
SAINSBURY(J)	242,40	252,30
SCHRODERS	2662,00	2615,00
SCHRODERS NV	2081,00	2079,00
SSE PLC	1580,00	1578,00
SEVERN TRENT	2055,00	2062,00
SHIRE	4465,00	4495,00
SMITH&NEPHEW	1123,00	1138,00
SMITHS GROUP	1185,00	1192,00
STANDRD CHART	934,91	934,20
TATE & LYLE	604,62	602,00
TESCO	188,32	193,40
UNILEVER	2631,00	2657,00
UNITED UTIL GR	914,50	910,00
UBM	586,87	586,50
VODAFONE GROUP	225,60	225,05
WHITBREAD	4468,00	4437,00
WILLIAM HILL	340,10	339,60
WOLSELEY	3558,60	3520,00
WPP PLC	1323,00	1312,00

Zurich /Ζυρίχη

(Σε ελβ.φρ.)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
ABBLTDN	22,12	22,14
ADECCON	67,55	66,80
BALOISEHLDN	127,00	127,00
CLARIANTN	17,56	17,55
CSGROUPAG	26,12	25,95
GIVAUDANN	1667,00	1657,00
HOLCIMN	72,10	72,00
INTERSHOPI	358,00	357,00
JULIUSBAERN	43,67	43,59
LONZAGRPAGN	108,10	108,50
NESTLESA	71,60	71,75
NOVARTISN	91,20	91,55
ROCHEHOLDING	285,80	288,30
SGSN	2110,00	2094,00
SWATCHGROUPI	477,30	478,70
SWISSLIFEHLD	219,50	219,80
SWISSCOMN	580,50	580,50
SYNGENTAN	321,10	319,70
UBSAGN	16,95	16,85
ZURICHINSURAN	299,70	298,20

Frankfurt/Φρανκφούρτη

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
ALLIANZ SE	136,48	136,45
BAY MOT WERKE	90,22	89,25
BAYER N AG	117,80	117,60
BEIERSDORF	70,33	70,34
DAIMLER AG N	66,21	65,38
DEUTSCHE BANK	26,01	25,52
DEUTSCHE POST	25,79	25,50
DT BOERSE N	57,77	57,54
DT TELEKOM N	13,25	13,30
DT LUFTHANSA A	13,30	13,34
E.ON SE NA	13,94	13,52
FRESENIUS MEDI	59,28	58,80
HENKEL AG&CO V	86,66	86,36
HEIDELBERGCEME	60,85	60,11
INFINEON TECH	8,05	8,10
LINDE	150,20	148,88
MAN SE	92,21	91,40
METRO AG	27,51	27,40
MLP	3,91	3,90
MUENCH. RUECK	162,89	160,20
RWE AG	28,06	27,26
SAP SE	56,82	56,40
SIEMENS N	95,39	94,25
THYSSENKRUPP A	21,41	21,21
TUI N	13,15	13,17
VOLKSWAGEN AG	181,25	178,95

Amsterdam/Αμστερνταμ

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
AEGON	6,30	6,24
AHOLD KON	14,09	14,12
AKZO NOBEL	54,08	54,19
AIR FRANCE - K	7,63	7,64
ARCELORMITTAL	9,97	10,11
ASML HOLDING	83,00	83,11
BAM GROEP KON	2,32	2,34
BOSKALIS WESTM	45,19	44,99
CORIO	39,61	38,79
FUGRO	20,01	20,65
HEINEKEN	61,69	61,70
ING GROEP	11,66	11,50
KONINKLIJKE DS	52,00	52,00
KPN KON	2,62	2,59
PHILIPS KON	23,70	23,69
R.DUTCH SHELL	28,34	28,63
RANDSTAD	39,71	39,38
REED ELSEVIER	19,34	18,95
SBM OFFSHORE	11,21	11,37
TOMTOM N.V.	5,55	5,58
UNILEVER CERT	31,99	32,16
WERELDHAVE	62,28	62,43
WOLTERS KLUWER	23,24	23,07

Milano/Μιλάνο

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
A2A SPA	0,83	0,83
ATLANTIA	19,54	19,50
AZIMUT HLDG	17,91	17,83
BANCO POPOLARE	10,77	10,69
CIR-COMP	0,85	0,86
ENEL	3,78	3,73
EXOR	35,56	35,08
ENI	17,14	17,20
FINMECCANICA	7,55	7,56
GENERALI ASS	17,12	17,18
GEOX	2,64	2,59
INTESA SANPAOL	2,43	2,38
LUXOTTICA	42,09	41,99
MEDIASET	3,23	3,16
MEDIOBANCA	7,01	7,01
MEDIOLANUM	5,52	5,45
PIRELLI & C	11,41	11,41
PARMALAT	2,40	2,41
RCS MEDIAGROUP	0,99	0,97
PRYSMIAN	14,86	14,83
SNAM	4,24	4,20
STMICROELEC.N.	5,96	5,87
TELECOM ITALIA	0,88	0,88
TENARIS	14,35	14,49
TERNA	3,82	3,81
UNICREDIT	5,82	5,81

Tokyo/Τόκιο

(Σε γιέν)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
AJINOMOTO	2260	2303
ASAHI GROUP HL	3634	3651
ASAHI KASEI	1019	1008
ASTELLAS PHARM	1722	1762
BANK OF YOKOHA	662	674
BRIDGESTONE CO	3981	3918
CANON INC	3775	3712
CASIO COMPUTER	1745	1728
CITIZEN HOLDIN	935	895
CLARION	412	404
CREDIT SAISON	2282	2285
DAIWA SEC GROU	963	955
FUJI HEAVY IND	4300	4248
FUJIFILM HOLDI	4018	4030
FUJITSU LTD	680	678
HINO MOTORS	1596	1565
HITACHI	915	888
HONDA MOTOR	3742	3690
IHI	595	589
ISUZU MOTORS	1531	1531
JPN STEEL WORK	419	419
KAWASAKI HVY I	518	498
KEIO	866	875
KOBE STEEL	188	182
KONICA MINOLTA	1350	1342
JTEKT	1963	1872
MITSUB UFJ FG	681	671
MITSUBISHI COR	2256	2267
MITSUBISHI ELE	1422	1402
MITSUBISHI MOT	1231	1227
NEC CORPORATIO	368	360
NIKON CORP	1675	1696
NIPPON EXPRESS	569	552
NISSAN MOTOR C	1106	1077
NOMURA HOLDING	721	717
NTT	6356	6395
OBAYASHI CORP	749	761
ODAKYU ELEC RA	1090	1090
OSAKA GAS	448	452
PIONEER	257	258
RICOH CO LTD	1259	1250
SECOM	6763	6840
SEVEN & I HLDG	4481	4482
SHARP CORP	290	293
SHIMIZU CORP	806	813
SHISEIDO	1737	1745
SONY CORP	2583	2434
SUMITOMO CORP	1259	1259
SUZUKI MOTOR	3771	3690
TAISEI CORP	619	615
TDK CORPORATIO	7080	7000
TOBU RAILWAY	545	557
TOKYO DOME COR	473	476
TOKYO ELEC PWR	439	444
TOKYO ELECTRON	7819	7734
TOKYO GAS	637	640
TOPY INDS LTD	215	215
TORAY INDUSTRI	925	921
TOSHIBA CORP	507	505
TOYOBO	171	172
TOYOTA MOTOR C	7190	7089
YAMAHA CORP	1719	1704
YAMATO HOLDING	2643	2638

Paris/Παρίσι

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
ACCOR	36,67	36,40
AIR LIQUIDE	100,45	100,55
ALSTOM	28,24	28,81
AXA	19,12	19,13
BNP PARIBAS	51,12	50,20
BOUYGUES	29,92	29,88
CAP GEMINI	58,50	58,74
CARREFOUR	25,53	25,67
CASINO GUICHAR	81,00	82,01
CREDIT AGRICOL	11,13	10,86
DANONE	56,13	56,11
DASSAULT SYSTE	52,23	52,88
EDF	23,48	23,30
ESSILOR INTERN	88,80	88,90
L'OREAL	134,80	135,45
L.V.M.H.	143,80	144,30
LAFARGE	58,49	57,68
LAGARDERE S.C.	22,37	22,21
MICHELIN	74,70	72,80
PERNOD RICARD	93,39	93,40
PEUGEOT	10,09	9,95
KERING	162,80	162,15
PUBLICIS GROUP	58,35	58,14
RENAULT	64,02	63,64
SAINT-GOBAIN	37,00	36,39
SANOFI	76,20	75,72
SCHNEIDER ELEC	66,00	65,39
SOCIETE GENERA	39,50	38,80
SODEXO	79,87	79,42
STMICROELECTRO	5,98	5,88
TF1	12,79	12,57
THALES	43,10	42,58
TOTAL	47,69	48,45
VEOLIA ENVIRON	14,36	14,26

Madrid/Μαδρίτη

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
ABERTIS	16,96	16,72
ACCIONA SA	59,43	59,73
ACERINOX	12,48	12,51
ADOLFO DOMINGU	3,95	3,92
AMPER	0,61	0,63
BBVA	8,55	8,48
BCO DE SABADEL	2,28	2,24
BK POPULAR	4,50	4,47
BODEGAS RIOJAN	4,48	4,48
CAT OCCIDENTE	25,10	24,57
CIE AUTOMOTIVE	11,50	11,04
CONS AUX FERR	264,75	263,05
DINAMIA CAP PR	7,36	7,30
DURO FELGUERA	3,55	3,54
ELECNOR	8,50	8,18
ENAGAS	26,87	26,94
ENDESA	14,97	14,89
ERCROS	0,45	0,45
FUNESPANA	0,00	5,76
GAMESA	8,58	8,37
GAS NATURAL	22,95	23,00
IBERPAPEL	12,10	12,05
INDO INTL	0,00	0,61
INMOB COLONIAL	0,58	0,57
JAZZTEL	12,78	12,79
MAPFRE	2,91	2,91
MIQUEL Y COSTA	29,61	29,79
NATRA	0,97	0,97
NH HOTEL GR	3,86	3,85
PAP Y CART EUR	3,78	3,65
PESCANOVA	0,00	5,91
PRISA	0,25	0,22
RED ELECTR COR	72,53	72,30
BANCO SANTANDE	7,16	7,09
SEDA BARCELONA	0,00	0,73
SOTOGRANDE	0,00	4,40
TELEFONICA	12,71	12,60
TUBACEX	3,59	3,70
TUBOS REUNIDOS	2,18	2,26
URBAS	0,02	0,02
VIDRALA	33,08	33,30
VINICOLA DEL N	16,90	16,10
ZARDOYA OTIS	8,79	9,22
ZELTIA	2,76	2,59

ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ

Δείκτης εμπορευμάτων Reuters

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 2.429,57

ΣΤΑΘΜΙΣΗ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ
Σιτάρι (14), Βαμβάκι (13), Καφές (11), Μαλλί (11), Χαλκός (9), Ζάχαρη (7), Καουτσούκ (7), Αραβόσιτος (5), Ρύζι (4), Σόγια (3), Κρέας Βοδ. (3), Κακάο (3), Κασσίτερος (2), Φιστικέλαιο (2), Καρύδα ψίχα (2), Ψευδάργυρος (2), Μόλυβδος (1).

Brent DTD (Λονδίνο)

Σε δολάρια/βαρέλι
ΩΡΑ: 18.05 78,57

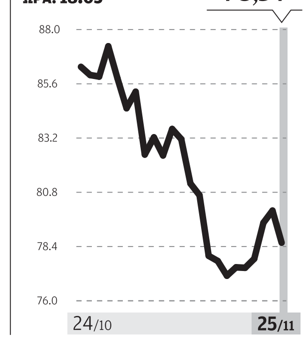

Χρυσός (Λονδίνο)

Τιμή spot
ΩΡΑ: 18.05 1.199,30

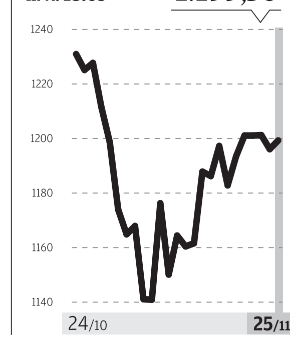

Ζάχαρη/ Sugar

Λονδίνο 25/11/2014 (σε δολ./τόνο)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Δεκέμβριος '14	415,80	417,70
Μάος '15	426,60	426,80

Ν. Υόρκη 25/11/2014 (σε σεντς η λίμπρα)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Μάρτιος '15	16,00	16,00
Μάιος '15	16,36	16,38

Καφές/Coffee

Λονδίνο 25/11/2014 (σε δολ./τόνο)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Νοέμβριος '14	2.097	2.097
Ιανουάριος '15	2.093	2.099

Ν. Υόρκη 25/11/2014 (σε σεντς η λίμπρα)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Δεκέμβριος '14	0,00	95,41
Ιανουάριος '15	0,00	95,24

Σιτάρι/Wheat

Σικάγο 25/11/2014 (σε σεντς/μπούσελ) (70ld)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Δεκέμβριος '14	550	550
Μάρτιος '15	556,5	556,5

Λονδίνο 25/11/2014 (σε στερλ. ο τόνος)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Ιανουάριος '15	131,00	129,05
Μάρτιος '15	0,00	131,30

Καλαμπόκι/ Corn

Σικάγο 25/11/2014 (σε σεντς/μπούσελ)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Δεκέμβριος '14	372	368
Ιανουάριος '15	416	411

Βρώμη/Oats

Σικάγο 25/11/2014 (σε σεντς/μπούσελ)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Δεκέμβριος '14	298	306
Μάρτιος '15	310	312

Σόγια/Soybeans

Σικάγο 25/11/2014 (σε σεντς/μπούσελ)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Δεκέμβριος '14	927	927
Μάρτιος '15	923	923

Χυμός πορτοκαλιού /Orange juice

Νέα Υόρκη 25/11/2014 (σε σεντς/lb)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Ιανουάριος '15	147,75	148,40
Μάρτιος '15	148,30	148,95

Οι αναφερόμενες τιμές είναι της 6ης μ.μ.

Βαμβάκι/Cotton

Ν. Υόρκη 25/11/2014 (σε σεντς η λίμπρα)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Δεκέμβριος '14	59,96	59,16
Μάρτιος '15	59,52	58,81

Κακάο/Cocoa

Λονδίνο 25/11/2014 (σε στερλ. ο τόνος)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Δεκέμβριος '14	1.893	1.916
Μάρτιος '15	1.871	1.893

Ν. Υόρκη 25/11/2014 (σε δολ./τόνο)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Δεκέμβριος '14	2.867	2.854
Μάρτιος '15	2.820	2.869

Μαλλί/Wool

Αυστραλία 25/11/2014 (σε σεντς το kg)

	κλεισ.	Προηγ.
Σίδνεϊ	-	-
Μελβούρνη	-	-

Μπράντφορντ 25/11/2014 (σε πένες το kg)

Βαμβάκι/Cotton

Κίνα 25/11/2014 (σε lots)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Ιανουάριος '15	12.945,00	12.945,00
Μάρτιος '15	12.845,00	12.830,00

Πετρέλαιο/Oil

Λονδίνο 25/11/2014 (σε δολ./βαρέλι, FOB)
15.00 GMT

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
BRENT	77,81	79,86
Φεβρουάριος '15	79,16	80,15

Νέα Υόρκη 25/11/2014
(σε δολ./βαρέλι, FOB), 15.00 GMT

LIGHT CRUDE

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Ιανουάριος 2015	74,66	75,78
Φεβρουάριος 2015	74,68	75,87
Μάρτιος 2015	74,76	75,97
Απρίλιος 2015	74,84	76,07
Μάιος 2015	74,92	76,17
Ιούνιος 2015	75,03	76,23
Ιούλιος 2015	75,00	76,20

ΑΓΟΡΑ ΜΕΤΑΛΛΩΝ

BULLION MARKETS

Χρυσός/Gold (σε δολάρια ανά ουγγιά)		Πλατίνα/Platinum (σε δολάρια ανά ουγγιά)	
SPOT	1.197,80	SPOT	1.224,25
Προηγούμενο	1.197,10	Προηγούμενο	1.198,10
Αργυρος/Silver (σε σεντς ανά ουγγιά)		**Παλλάδιο/Palladium** (σε δολάρια ανά ουγγιά)	
SPOT	1.656,00	SPOT	793,89
Προηγούμενο	1.643,00	Προηγούμενο	787,90

ΒΑΣΙΚΑ/LONDON METAL EXCHANGE
(σε δολάρια ο τόνος)

Χαλκός/Copper		Αλουμίνιο/Aluminium	
Μετρητοίς	6.695,00	Μετρητοίς	2.083,00
3 Μηνών	6.653,00	3 Μηνών	2.058,00
Μόλυβδος/Lead		**Νικέλιο/Nikel**	
Μετρητοίς	2.060,00	Μετρητοίς	16.450,00
3 Μηνών	2.065,00	3 Μηνών	16.454,00
Ψευδάργυρος/Zinc		**Κασσίτερος/Tin**	
Μετρητοίς	2.287,00	Μετρητοίς	20.205,00
3 Μηνών	2.293,00	3 Μηνών	20.270,00

STRATEGIC METALS
(Τιμή BID σε δισ. δολ. ΗΠΑ αποθηκευμένα στο Ρότερνταμ)

Antimony (99,6%) a tonne	8.900
Arsenic a LB	0,70
Bismuth a LB	12,00
Cadmium (99,99%) a LB	0,85
Chrome Fe HC a LB	1,05
Cobalt (99,8%) a LB	14,25
Indium a kilo	690
Iridium a troy ounce	540
Magnesium (99,9%) a tonne	2.500
Maganese Elect (99,7%) a tonne	2.250
Molyb Fe 65 Western	37,00
Molyb Mo 3 Western	10,20
Rhodium a troy ounce	1.140
Ruthenium a troy ounce	53
Selenium a LB	23
Silicon metal lumps a tonne	2.150
Tantalite a LB	90
Titanium (8,00%) a kilo	10
Vanadium Fe 80 (T2)	25
Vanadium Pentox	6,70

Οι αναφερόμενες τιμές είναι της 6ης μ.μ.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

ΗΜΕΡΗΣΙΕΣ (SPOT) ΚΑΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΚΕΣ ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

		ΗΠΑ		ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ		ΙΑΠΩΝΙΑ		ΑΓΓΛΙΑ	
		Αγορά	Πώληση	Αγορά	Πώληση	Αγορά	Πώληση	Αγορά	Πώληση
ΑΝΑ ΔΟΛΑΡΙΟ	SPOT			0.8036	0.8039	117.90	117.95	0.6372	0.6374
	1 μήνας			-0.0002	-0.0002	-0.03	-0.02	0.0002	0.0002
	3 μήνες			-0.0005	-0.0005	-0.14	-0.13	0.0004	0.0004
	6 μήνες			-0.0011	-0.0011	-0.26	-0.26	0.0010	0.0010
	12 μήνες			-0.0033	-0.0032	-0.67	-0.65	0.0018	0.0019
ΑΝΑ ΕΥΡΩ	SPOT	1.2439	1.2444			146.66	146.78	0.7926	0.7932
	1 μήνας	0.0003	0.0003			0.00	0.00	0.0004	0.0004
	3 μήνες	0.0008	0.0008			-0.08	-0.07	0.0010	0.0011
	6 μήνες	0.0017	0.0017			-0.13	-0.12	0.0023	0.0023
	12 μήνες	0.0050	0.0052			-0.24	-0.20	0.0055	0.0057
ΑΝΑ 100 ΓΙΕΝ	SPOT	0.8478	0.8482	0.6813	0.6819			0.5402	0.5406
	1 μήνας	0.0002	0.0002	0.0000	0.0000			0.0003	0.0003
	3 μήνες	0.0010	0.0010	0.0003	0.0004			0.0010	0.0010
	6 μήνες	0.0019	0.0019	0.0006	0.0006			0.0020	0.0020
	12 μήνες	0.0047	0.0048	0.0009	0.0011			0.0046	0.0047
ΑΝΑ ΣΤΕΡΛΙΝΑ	SPOT	1.5688	1.5693	1.2607	1.2616	184.96	185.10		
	1 μήνας	-0.0004	-0.0004	-0.0006	-0.0006	-0.09	-0.08		
	3 μήνες	-0.0011	-0.0011	-0.0017	-0.0016	-0.34	-0.33		
	6 μήνες	-0.0024	-0.0023	-0.0037	-0.0036	-0.70	-0.68		
	12 μήνες	-0.0047	-0.0045	-0.0090	-0.0087	-1.60	-1.55		

Η τιμή spot είναι η τιμή που είχε το νόμισμα χθες στις 17.00 ώρα Ελλάδος. Πηγή: HSBC Bank plc
Για να υπολογισθούν οι προθεσμιακές τιμές για 1 μήνα, 3 μήνες και 12 μήνες, προσθέτουμε [ή αφαιρούμε αν έχει αρνητικό πρόσημο (-)] στις τιμές spot τα αντίστοιχα ψηφία.

ΒΑΣΙΚΑ ΕΠΙΤΟΚΙΑ

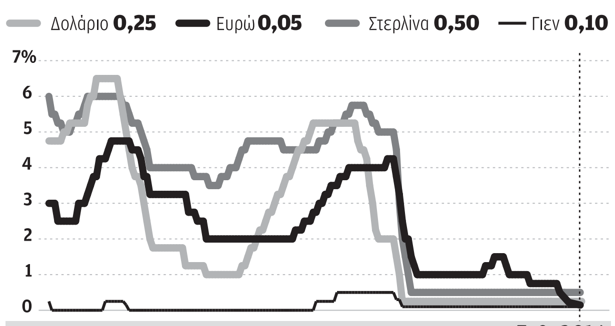

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΔΟΛΑΡΙΟΥ

ΕΥΡΩ	0,8012
ΚΟΡΟΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	5,9597
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ	0,6359
ΚΟΡΟΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	7,4308
ΓΙΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ	117,84
ΦΡΑΓΚΟ ΕΛΒΕΤΙΑΣ	0,9634
ΚΟΡΟΝΑ ΝΟΡΒΗΓΙΑΣ	6,8101
ΔΟΛΑΡΙΟ ΚΑΝΑΔΑ	1,1250
ΔΟΛΑΡΙΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ	1,1711

ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
Δολάριο ΗΠΑ	1,2424	1,2481	1,2482
Κορόνα Δανίας	7,4395	7,4379	7,4410
Λίρα Αγγλίας-Σκωτίας-Β. Ιρλ.	0,7929	0,7935	0,7938
Κορόνα Σουηδίας	9,2662	9,2744	9,2770
Γιεν Ιαπωνίας (100)	146,66	147,08	147,15
Φράγκο Ελβετίας	1,2030	1,2027	1,2031
Κορόνα Νορβηγίας	8,4630	8,5016	8,5072
Δολάριο Καναδά	1,4003	1,4042	1,4047
Δολάριο Αυστραλίας	1,4563	1,4608	1,4616

ΕΙΔΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
Δηνάριο Ιορδανίας	0,8797	0,8808
Φιορίνι Ουγγαρίας	306,55	306,66
Δηνάριο Μπαχρέιν	0,4706	0,4707
Δολάριο Νέας Ζηλανδίας	1,5966	1,5976
Δολάριο Σιγκαπούρης	1,6244	1,6253
Δολάριο Χονγκ-Κονγκ	9,6793	9,6827
Κορόνα Ισλανδίας	154,100	154,400
Λίρα Αιγύπτου	8,9246	8,9269
Λίρα Γιβραλτάρ	0,7961	0,7958
Λίρα Συρίας	212,569	213,369
Λίρα Τουρκίας	2,7714	2,7745
Ντιρχάμ Ην. Αραβ. Εμιράτων	4,5845	4,5857
Ραντ Νοτίου Αφρικής	13,6672	13,6767
Ριάλ Κατάρ	4,5448	4,5464
Ριάλ Ομάν	0,4805	0,4807
Ριάλ Σαουδικής Αραβίας	4,6829	4,6845
Σεκέλ ή Σεκαλίμ Ισραήλ	4,8131	4,8267
Κορόνα Τσεχίας	27,569	27,599

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΠΑ

11/2014

ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,2693	ΚΟΡΟΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4468
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ-ΣΚΩΤΙΑΣ-Β.ΙΡΛ.	0,7909	ΚΟΡΟΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	9,2118

ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ

Τιμή Αγοράς Τράπεζα της Ελλάδος (ευρώ)

Παλαιάς Κοπής	219,48
Ελισάβετ 1973 & προγενέστερα	219,48
Ελισάβετ 1974 & μεταγενέστερα	219,48
Πώληση	264,95

ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΕΥΡΩ

ΤΙΜΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

ΔΟΛΑΡΙΟ 1,2424

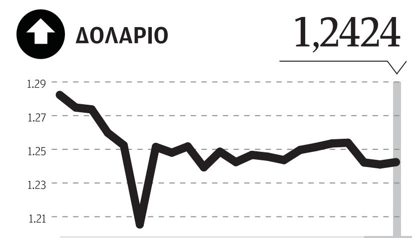

ΣΤΕΡΛΙΝΑ 0,7929

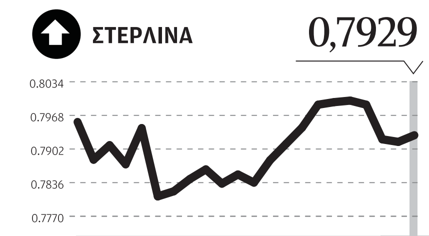

ΓΙΕΝ 146,66

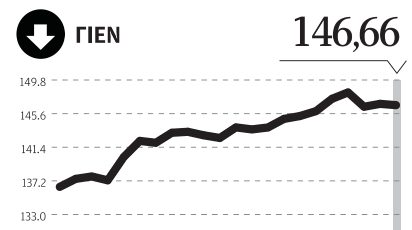

ΕΛΒΕΤΙΚΟ ΦΡΑΓΚΟ 1,203

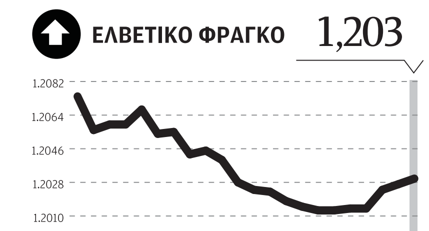

ΔΕΙΚΤΕΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Baltic Dry Index 1.313

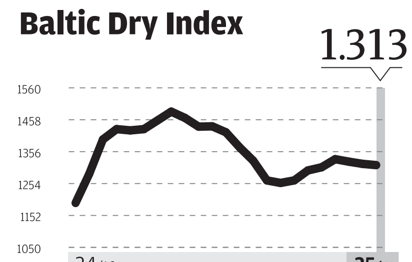

Baltic Capesize Index 2.963

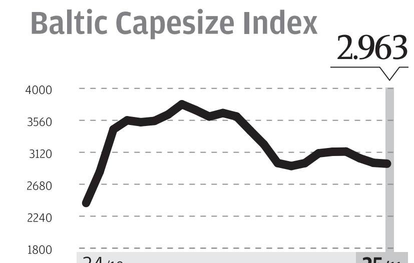

Baltic Panamax Index 1.064

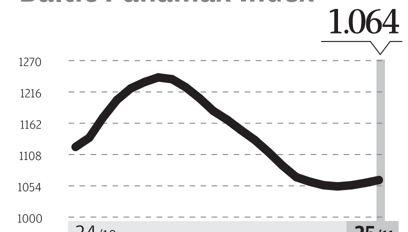

Baltic Supramax Index 970

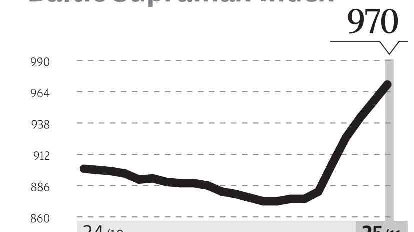

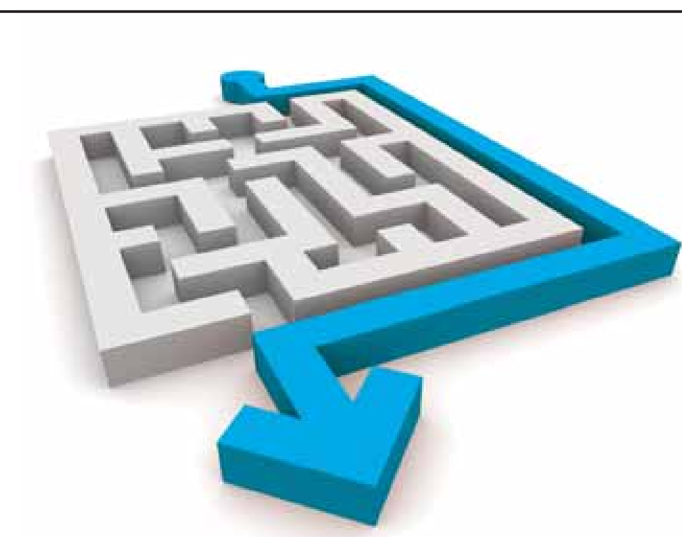

Ανταποκρινόμαστε
στη νέα πραγματικότητα.

Προσηλωμένοι στις αρχές μας, με διαφάνεια, αξιοπιστία και σεβασμό στον πελάτη και την κοινωνία, προσφέρουμε λύσεις στον ιδιώτη και στην επιχείρηση με προϊόντα και υπηρεσίες προσαρμοσμένα στις σημερινές ανάγκες.

Με τη δύναμη, τη σιγουριά και τη συνεχή υποστήριξη του Διεθνούς Ομίλου BLC Bank - FRANSABANK Group.

usbbank
WE DELIVER WHAT MATTERS
www.usbbank.com.cy | 8000 2323

21-ΟΙΚ_ΧΑ-ΧΑΚ_ΚΑΘΗΜ 25/11/14 23:42 Page 21

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ

	Κλείσιμο	Μεταβολή (%)
Γενικός Δείκτης	962,05	-2,83
FTSE Βιομηχ. προϊόντων	2.159,03	-3,76
FTSE Εμπορίου	4.031,87	-2,64
FTSE Κατασκευών-Υλικών	2.315,77	-4,38
FTSE MME	2.024,09	1,48
FTSE Πετρελαίου-Αερίου	1.963,83	-3,58
FTSE Προσωπ. & Οικιακών Προϊόντων	5.557,11	0,69
FTSE Πρώτων Υλών	2.508,91	-3,51
FTSE Ταξιδίων και Αναψυχής	1.646,67	-2,32
FTSE Τεχνολογίας	724,71	-2,20
FTSE Τηλεπικοινωνιών	2.725,04	-0,50
FTSE Τραπεζών	122,74	-4,47
FTSE ΧΑ-ΧΑΚ Τραπεζικός δείκτης	92,90	-4,47
FTSE Τροφίμων και Ποτών	6.850,51	0,13
FTSE Υγείας	168,97	-2,37
FTSE Υπηρ. Κοινής Ωφελείας	2.458,32	-3,83
FTSE Χημικών	5.339,57	-2,12
FTSE Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών	1.203,85	-6,22
FTSE X.A LargeCap	312,27	-2,81
FTSE X.A MidCap	869,37	-2,90
FTSE X.A Δείκτης αγοράς	748,32	-2,80

▲ 39 ▼ 82 ► 17

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

Κλάδος Χ.Α.	Συναλλαγές	Συμμετοχή (%)
ΤΡΑΠΕΖΕΣ	34.758.423	25,91%
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	1.463.253	1,09%
ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	6.201.915	4,62%
ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	4.229.733	3,15%
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	306	0,00%
ΑΛΟΥΜΙΝΙΟ	6.149	0,00%
ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	3.128.997	2,33%
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	40.111	0,03%
ΕΚΔΟΣΕΙΣ	45	0,00%
ΤΑΞΙΔΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	2.552	0,00%
ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ & ΖΗΜΙΩΝ	25.604	0,02%
ΤΡΟΦΙΜΑ	8.853	0,01%
ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	997.547	0,74%
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ	28.225	0,02%
ΡΟΥΧΙΣΜΟΣ & ΑΞΕΣΟΥΑΡ	2.345	0,00%
ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ & ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ	583.573	0,44%
ΚΑΘΕΤ. ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ & ΦΥΣ. ΑΕΡΙΟΥ	206.095	0,15%
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	2.012.203	1,50%
ΔΙΑΡΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	106.325	0,08%
ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	441	0,00%
ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	80.327.150	59,89%
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ	507,00	
ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ	134.129.844	

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	ΜΕΤΑΒΟΛΗ	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	ΜΕΤΑΒΟΛΗ
JUMBO (ΚΟ)	10,350	1,47%	ΕΛΛ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	5,600	-6,35%
ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	1,210	0,83%	VIOHALCO SA/NV (ΚΑ)	2,160	-6,09%
MLS ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ (ΚΟ)	4,410	0,23%	ΤΙΤΑΝ (ΚΟ)	18,810	-5,90%
GRIVALIA PROPERTIES ΑΕΕΑΠ (ΚΟ)	9,000	0,22%	MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	0,227	-5,81%
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	18,360	0,16%	LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	4,240	-5,78%
ΟΛΠ (ΚΟ)	13,900	0,07%	EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	0,264	-5,38%
			ΔΕΗ (ΚΟ)	6,220	-5,33%
			INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	0,397	-5,02%
			ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	1,150	-4,96%
			ΥΓΕΙΑ (ΚΟ)	0,212	-4,93%

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25

	Κλείσιμο	ΜΕΤΑΒΟΛΗ %
ALPHA BANK	0,54	-3,58
FOLLI-FOLLIE GROUP	28,00	-2,64
EUROBANK	0,26	-5,38
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	1,15	-4,96
COCA-COLA HBC	18,36	0,16
GRIVALIA PROPERTIES	9,00	0,22
ΕΥΔΑΠ	6,99	-1,13
INTRALOT	1,21	0,83
VIOHALCO	2,16	-6,09
ΜΕΤΚΑ	8,93	-4,59
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ	4,60	-2,75
ΕΛΛΑΚΤΩΡ	2,50	-2,72
ΟΤΕ	9,90	-0,50
ΟΠΑΠ	9,60	-2,54
MARFIN INVESTMENT GROUP	0,23	-5,81
MOTOR OIL	6,40	-4,33
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ	5,99	-3,54
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	1,90	-4,04
JUMBO	10,35	1,47
ΟΛΠ	13,90	0,07
ΔΕΗ	6,22	-5,33
TERNA ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ	2,74	-2,14
ΤΙΤΑΝ	18,81	-5,90
ΓΕΚ-ΤΕΡΝΑ	2,40	-0,83
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ	5,60	-6,35

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

	Αξία		Εμπορευσιμότητα
HELLAS ONLINE (ΚΟ)	62.559.751,71	HELLAS ONLINE (ΚΟ)	72,76%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	11.300.556,49	ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ (ΚΟ)	3,60%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	11.054.129,09	FRIGOGLASS (ΚΟ)	1,59%
ALPHA BANK (ΚΟ)	6.654.056,33	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΤΠΔ)	0,70%
ΟΤΕ (ΚΟ)	6.201.915,18	ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)	0,47%
EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	5.681.404,06	LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	0,35%
ΔΕΗ (ΚΟ)	4.783.366,60	ΔΕΗ (ΚΟ)	0,32%
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	4.124.269,56	ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	0,31%
FOLLI - FOLLIE GROUP (ΚΟ)	3.122.421,63	ΕΛΛ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	0,26%
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)	2.393.476,27	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΤΠΔ)	0,23%

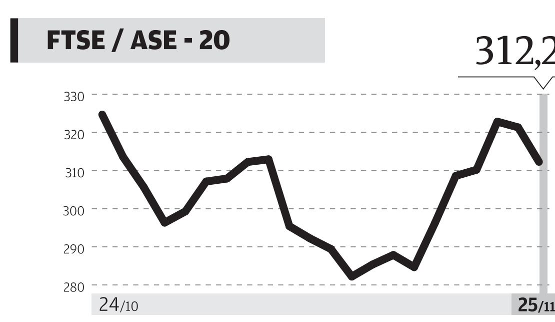

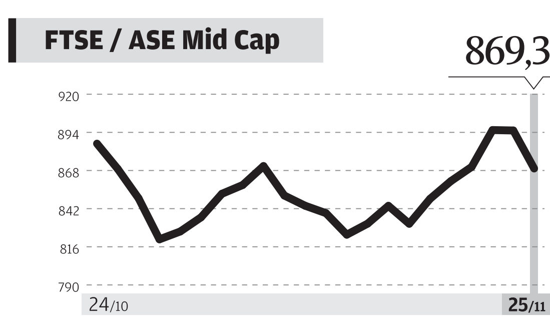

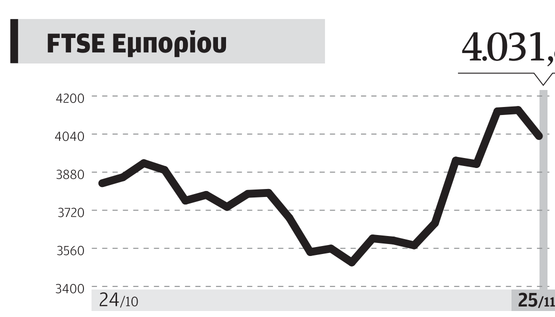

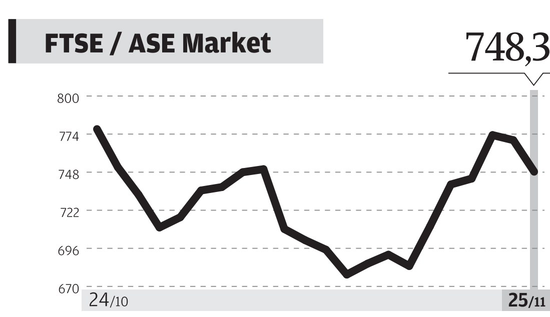

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ (χιλ. €) (μετοχών και παραγώγων)	ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ Χ.Α. (εκατ. ευρώ)	ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ (χιλ. ευρώ)	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ (χιλ. τεμάχια)
145.678,05	59.687,68	134.129,84	191.131,65
	ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ -2,81% ▼	ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ 71,74% ▲	ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ 209,83% ▲

Γενικός Δείκτης Τιμών και Αξία Συναλλαγών Μετοχών και Παραγώγων

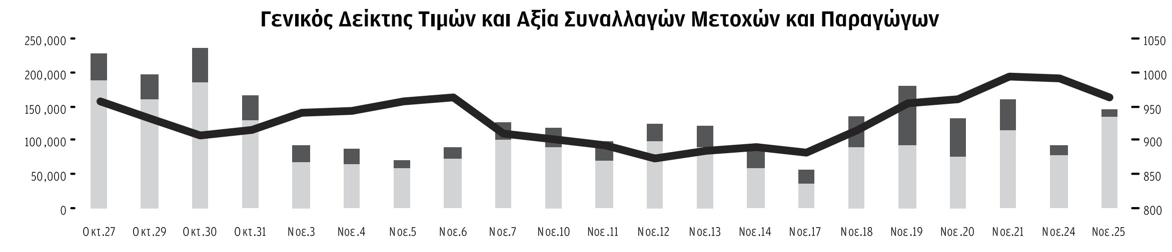

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ	ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	575	3.319	29.317	5.211.927,50
FTSE/X.A. Large Cap	575	3.319	29.317	5.211.927,50
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	1.725	24.376	237.109	5.651.903,39
ALPHA BANK (ΚΟ)	196	4.951	32.973	275.074,40
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	6	11	1.041	20.046,00
ΣΩΛ/ΓΕΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ (ΚΟ)	3	12	565	1.438,00
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	29	137	1.578	34.415,00
ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	67	3.897	68.577	107.826,80
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	43	189	473	130.936,00
FOLLI-FOLLIE (ΚΟ)	28	69	242	201.347,49
FRIGOGLASS (ΚΟ)	6	29	647	6.434,00
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	41	179	10.120	42.712,00
GRIVALIA PROPERTIES (ΚΟ)	5	6	139	5.340,00
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	40	130	1.549	77.538,40
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	33	53	5.192	24.479,00
ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	3	12	1.091	1.404,00
JUMBO (ΚΟ)	54	174	518	177.367,00
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	33	673	25.655	16.008,90
ΜΕΤΚΑ (ΚΟ)	22	76	579	70.290,00
ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΚΟ)	11	27	364	17.610,00
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	84	289	6.381	176.283,00
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	274	6.559	29.585	1.265.494,00
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	55	189	2.368	181.281,00
ΟΤΕ (ΚΟ)	208	1.121	6.572	1.105.411,00
ΟΛΠ (ΚΟ)	5	17	522	23.859,00
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	150	3.935	29.302	463.549,00
ΔΕΗ (ΚΟ)	267	1.471	7.020	953.886,00
ΣΙΔΕΝΟΡ (ΚΟ)	2	5	778	382,40
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	4	12	2.249	3.300,00
ΤΙΤΑΝ (ΚΟ)	50	135	427	264.181,00
VIOHALCO SA/NV (ΚΑ)	6	18	602	4.010,00
Δικαιώματα σε Δείκτες	25	356	9.157	584.250,00
FTSE/X.A. Large Cap	25	356	9.157	584.250,00
Δικαιώματα σε Μετοχές	1	30	670	4.800,00
ALPHA BANK (ΚΟ)	0	0	0	0,00
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	1	30	610	4.800,00
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	0	0	0	0,00
ΟΤΕ (ΚΟ)	0	0	45	0,00
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	0	0,00
ΔΕΗ (ΚΟ)	0	0	15	0,00
Προϊόντα Δανεισμού Τίτλων - Συμβόλαια Ειδικού Τύπου	27	180	360.399	95.329,10
Stock Reverse Repos	17	129	94.125	88.737,00
Stock Repos	1	7	256.229	158,90
Συμβόλαια Επαναγοράς Ειδικού Τύπου	9	44	10.045	6.433,20
Συνολική Δραστηριότητα	2.353	28.261	636.652	11.548.209,99

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ ΑΞΙΩΝ ΑΞΙΩΝ

Τετάρτη 26 Νοεμβρίου 2014

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΩΤΑΤΗ	ΑΝΩΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	0,042	0,044	0,043	-0,1	1.766.460	0,042	0,043	0,042	-4,55
ΤΡΚΥ	BANK OF CYPRUS PUBLIC COMPANY LTD (AN)						0,000	0,000		
Υπηρεσίες καταναλωτών										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC	0,046	0,050	0,048	-0,2	1.842	0,046	0,049	0,049	-2,00
ΤΣΟΚ	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD						0,056	0,061		
Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	0,591	0,599	0,591	0,0	1.050	0,581	0,599	0,599	1,35
ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΓΟΥΛ	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC	0,423	0,423	0,423	-0,3	429	0,429	0,460	0,423	-10,00
ΛΕΠΕ	LAIKI CAPITAL PUBLIC CO LTD						0,000	0,034		
Υπηρεσίες καταναλωτών										
ΕΡΜΕ	ERMES DEPARTMENT STORES PLC	0,231	0,248	0,241	0,6	2.500	0,236	0,248	0,248	5,53
ΛΟΞΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD						0,000	0,360		
Βιομηχανίες										
ΒΑΣΙ	G.A.P. VASSILOPOULOS PUBLIC LTD						0,000	0,138		
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ	1,050	1,100	1,064	1,5	3.150	1,060	1,100	1,060	0,95
Καταναλωτικά αγαθά										
ΑΝΠΑ	A&P (ANDREOU & PARASKEVAIDES) ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD						0,127	0,000		
ΜΙΤΣ	ΜΙΤΣΙΔΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ						0,000	0,379		
Βασικά υλικά										
ΛΟΡΔ	LORDOS UNITED PLASTICS PUBLIC LTD						0,000	0,095		
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD						0,000	0,197		
ΠΑΝΔ	ΠΑΝΔΩΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						0,000	0,063		
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ	0,251	0,251	0,251	-2,7	2.000	0,251	0,300	0,251	-9,71
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	1,030	1,030	1,030	-2,0	353	1,030	1,150	1,030	-1,90
ΚΟΣΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						0,072	0,000		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						0,029	0,031		
ΒΕΝΤ	CYVENTURE CAPITAL PUBLIC COMPANY LTD						0,000	0,000		
ΕΛΛΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0,000	0,370		
ΕΣΕΦ	SFS GROUP PUBLIC COMPANY LTD	0,051	0,051	0,051	0,4	2.000	0,046	0,051	0,051	8,51
ΤΔΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ - ΔΙΕΘΝΕΙΣ						0,000	0,000		
ΤΕΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ - ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΕΣ						0,000	0,720		
ΤΚΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ - ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΕΣ						0,000	1,890		
ΤΟΕΠ	ΤΟΞΟΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						0,000	0,036		
Υπηρεσίες καταναλωτών										
ΒΙΖΝ	VISION INTERNATIONAL PEOPLE GROUP PUBLIC LTD						0,000	0,490		
ΙΟΑΝ	CHRIS JOANNOU PUBLIC LTD						0,000	0,026		
ΛΙΝΑ	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	1,140	1,140	1,140	2,1	1.900	1,080	1,140	1,140	0,00
ΜΑΠΑ	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD						0,000	0,250		
ΜΟΔΕ	MODESTOU SOUND & VISION PUBLIC COMPANY LTD						0,000	0,009		
ΝΤΙΜ	Dimco Plc	0,089	0,091	0,090	-0,6	20.500	0,087	0,089	0,089	-7,29
ΠΙΕΡ	PIERIDES HOLDINGS PLC						0,000	0,068		
ΣΤΣΔ	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC	0,440	0,440	0,440	0,5	285	0,441	0,000	0,440	1,15
ΚΡΟΝ	ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ ΤΥΠΟΥ ΚΡΟΝΟΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ						0,000	0,000		
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ ""Η ΠΡΟΟΔΟΣ"" ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ "						0,000	1,400		
ΑΜΑΘ	AMATHUS PUBLIC LTD						0,130	0,139		
ΚΛΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD						0,000	0,044		
ΚΩΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD						0,000	0,097		
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD						0,000	0,074		
ΡΟΧΑ	ROYAL HIGHGATE PUBLIC COMPANY LTD						0,000	0,045		
ΣΑΛΑ	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD						0,000	0,100		
ΣΙΤΟ	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD						0,000	0,057		
ΣΤΑΔ	STADEMOS HOTELS PLC						0,000	0,313		
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD						0,000	0,000		
Βιομηχανίες										
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC						0,000	0,050		
ΔΒΚΔ	ΔΑΣΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						0,000	1,000		
ΚΑΡ	KARAOLIS GROUP PUBLIC LTD						0,000	0,017		
ΚΕΤΣ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	0,410	0,410	0,410	-3,4	5.100	0,410	0,420	0,410	-7,66
Καταναλωτικά αγαθά										
ΣΤΟ	C.T.O. PUBLIC COMPANY LTD						0,000	0,000		
ΚΕΟ	KEO PLC						0,000	0,660		
ΜΠΛΕ	BLUE ISLAND PLC						0,000	0,160		
ΡΕΝΟ	ΦΑΡΜΑ ΡΕΝΟΣ ΧΑΤΖΗΙΩΑΝΝΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ	0,003	0,003	0,003	0,1	10.600	0,003	0,004	0,003	0,00
ΦΡΟΥ	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD						0,000	0,268		
ΦΡΟΥΔ	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD (WARRANTS 2001/2015)							0,000	0,005	
ΑΓΟΡΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD						0,000	0,038		
ΑΠΕΠ	APOLLO INVESTMENT FUND PLC						0,125	0,138		
ΔΗΕΠ	ΔΗΜΗΤΡΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (ΕΜ)	0,361	0,378	0,370	0,8	111.149	0,368	0,377	0,373	2,75
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC						0,118	0,125		
ΙΣΕΠ	ΙΣΧΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (ΕΜ)						0,000	0,000		
ΚΑΕΠ	ΚΑΡΥΕΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ	0,300	0,300	0,300	0,0	98.000	0,000	0,300	0,300	0,00
ΣΑΕΠ	CYTRUSTEES INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD	0,161	0,161	0,161	-1,2	9.527	0,163	0,173	0,161	-8,52
ΧΑΕΠ	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (EM)						0,000	0,090		
ΑΓΟΡΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ										
Χρηματοοικονομικά										
ΛΙΠΕ	LIBERTY LIFE INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD						0,000	0,040		
ΑΙΕΠ	ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (ΕΜ)						0,002	0,006		
ΓΙΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, ΧΔ)						0,000	0,450		
ΔΩΕΠ	ΔΩΔΩΝΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ (ΑΝ, ΕΜ)						0,000	0,005		
ΕΛΕΠ	ELMA HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD (AN)						0,000	0,000		
ΕΜΕΠ	EMPIRE CAPITAL INVESTMENTS PUBLIC LTD (AN)						0,000	0,800		
ΕΞΕΠ	ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						0,000	0,128		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD						0,000	0,265		
ΚΟΕΠ	FINIKAS AMMOCHOSTOU PLC (AN, EM)						0,000	0,000		
ΠΡΟΠ	A.L. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD						0,000	0,015		
ΡΕΕΠ	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (EM)						0,000	0,000		
ΣΑΦΣ	SAFS HOLDINGS PUBLIC LTD (AN)						0,000	0,000		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD						0,004	0,007		
ΣΤΕΠ	STARIO PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (AN)						0,000	0,000		
ΤΖΕΠ	JUPITER PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (AN)						0,000	0,091		
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (AN)						0,000	0,000		
Υπηρεσίες καταναλωτών										
ΣΙΦΛ	CEILFLOOR PUBLIC COMPANY LTD (AN)						0,000	0,000		
ΤΕΛΕ	D & M TELEMARKETING PUBLIC LTD (AN)						0,000	0,000		
ΑΣΤΑ	ASTARTI DEVELOPMENT PLC (AN)						0,000	0,000		
ΔΡΟΥ	D.H. CYPROTELS PLC (AN)						0,000	0,000		
ΚΑΕΡ	CYPRUS AIRWAYS PUBLIC LTD (AN)						0,000	0,000		
ΛΕΕΠ	LASER INVESTMENTS GROUP PLC (AN)						0,000	0,000		
ΛΙΠΡ	LIBRA GROUP PLC (AN)						0,000	0,000		
ΣΕΑΣ	SEA STAR CAPITAL PLC						0,001	0,002		
Βιομηχανίες										
ΟΚΑΣ	O.C. Options Choice Plc (AN)						0,000	0,000		
ΣΑΙΠ	CYPRINT PLC (AN)						0,000	0,000		
ΦΙΛΑ	PHIL. ANDREOU PUBLIC LTD (AN)						0,000	0,000		
ΑΘΗΕ	K. ATHIENITIS CONTRACTORS DEVELOPERS PUBLIC LTD (AN)						0,000	0,000		
ΑΠΑΝ	A. PANAYIDES CONTRACTING PUBLIC LTD (AN)						0,000	0,000		
ΤΡΑΝ	L.P. TRANSBETON PUBLIC LTD						0,000	0,250		
ΧΑΡΙ	CHARILAOS APOSTOLIDES PUBLIC LTD (AN)						0,000	0,000		
Καταναλωτικά αγαθά										
ΚΑΡΚ	KARKOTIS MANUFACTURING & TRADING PUBLIC LTD (AN)						0,000	0,100		
ΠΙΠΗ	ΑΔΕΛΦΟΙ ΠΙΠΗΣ ΦΑΡΜ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΙΑ ΛΤΔ (AN)						0,000	0,000		
Τεχνολογία										
ΑΒΑΚ	FIRSTDELOS GROUP PLC (AN)						0,000	0,090		
Τηλεπικοινωνίες										
ΠΤΕΛ	Primetel Plc						0,000	0,038		
ΑΓΟΡΑ ΕΙΔΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ										
Χρηματοοικονομικά										
ΤΡΑΓ	USB Bank Plc (ΧΔ)						0,000	0,550		
Υπηρεσίες καταναλωτών										
ΝΤΟΔ	DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (ΧΔ)						0,000	0,000		
ΧΑΣΕ	Ch. Charilaou Group Plc						0,000	0,000		
Βιομηχανίες										
ΚΥΘΡ	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD (ΧΔ)						0,000	0,050		
ΝΕΜΕ	ΝΕΜΕΣΙΣ ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ (ΧΔ)						0,000	0,170		
Καταναλωτικά αγαθά										
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (ΧΔ)						0,000	0,000		
ΑΓΟΡΑ ΟΜΟΛΟΓΩΝ										
ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ										
ΑΛΦΚ	Alpha Bank Ltd - Χρεόγραφα 2013/2018						75,00	80,00		
ΑΜΕΧ	ΑΜΑΘΟΥΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (ΕΓΓΥΗΜΕΝΑ ΟΜΟΛΟΓΑ 2010-2015) (ΕΚ)						0,00	0,00		
ΕΛΗΤΕ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD - BONDS 2016						87,00	92,00		
ΕΤΜΑ1	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖ ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 1	50,000	50,000	50,000	9,1	233	50,00	54,00	50,000	0,000
ΕΤΜΑ2	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 2						52,10	57,00		
ΚΥΠΡΕ	ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ (Εγγυημένα Ομόλογα)						0,00	0,00		
ΚΥΠΡΕ2	ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ (Εγγυημένα Ομόλογα)						0,00	0,00		
ΤΡΑΑΟ	USB BANK PLC (ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ 2009/ 2019)						89,10	0,00		
ΤΡΑΜΟ	USB BANK PLC (ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ 2010/ 2020)						0,00	103,00		

* Η διαφορά αυτή αντιπροσωπεύει την αυξομείωση της μέσης σταθμικής τιμής σε σεντ από την προηγούμενη χρηματιστηριακή συνάντηση.

** Στον υπολογισμό της μέσης σταθμικής τιμής συμπεριλαμβάνονται και η αξία και τα τεμάχια συναλλαγών που εκτελέστηκαν με τη μέθοδο 'Απλή Προσυμφωνημένη Συναλλαγή'.

Ειδική κατηγορία διαπραγμάτευσης: Στην Κατηγορία αυτή θα ταξινομούνται εταιρείες όταν ενδεχομένως θα συντρέχουν σοβαροί λόγοι μη πλήρους συμμόρφωσης τους με τη νομοθεσία και μη παροχής επαρκών στοιχείων /εξεγγύων προς τους επενδυτές.

Αγορά ειδικών χαρακτηριστικών: ταξινομούνται εταιρείες οι οποίες έχουν: (α) δεν τηρούν τις υποχρεώσεις της διασποράς ή της εμπορευσιμότητας ή της χρηματιστηριακής αξίας της αγοράς στην οποία είναι εισηγμένες ή (β) παραλείπουν να εισαγάγουν στο Χρηματιστήριο μετοχές τους όπως προβλέπεται από το Άρθρο 129 των περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμων ή (γ) i. για τις οποίες επίκειται ουσιαστική διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων τους ή ii. για τις οποίες επίκειται αντίστροφη εξαγορά ή iii. οι οποίες είναι επενδυτικοί οργανισμοί και επιζητούν την απαλλαγή τους από περιορισμό αναφορικά προς τις υποχρεώσεις τους.

22-OIK_ATHLITISMOS_KATHI 11/25/14 7:40 PM Page 22

Αγνωστες οι ακριβείς οφειλές προς το κράτος

Πρέπει να ακολουθηθεί συγκεκριμένη διαδικασία με επαφές σωματείων-κράτους

ΚΥΠΕ

Για να οριστικοποιηθεί το ακριβές ποσό των οφειλών των αθλητικών σωματείων προς το κράτος, πρέπει να ακολουθηθεί μια συγκεκριμένη διαδικασία: Τα σωματεία πρέπει να συναντηθούν με τα αρμόδια τμήματα, να εξετάσουν τα στοιχεία που έχουν και να καταλήξουν από κοινού στο ποσό των οφειλών προς ΦΠΑ, Φόρο Εισοδήματος και Κοινωνικές Ασφαλίσεις.

Του **ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Όσο περίεργο και να ακούγεται, η «καυτή» ερώτηση σχετικά με το θέμα των οφειλών των σωματείων προς το κράτος, που είναι «πόσα χρήματα χρωστάνε;», δεν έχει ξεκάθαρη απάντηση. Αν και γράφτηκαν τις τελευταίες μέρες αρκετά ποσά, όπως προκύπτει από το ρεπορτάζ, είναι αδύνατο να προσδιοριστεί αυτή την στιγμή με ακρίβεια το ποσό των οφειλών.

Οι παγοποιημένες οφειλές πριν το 1998 και της περιόδου 1998-2007 δεν έχουν διαγραφεί και ούτε έχουν καλυφθεί.

«Όποιος λέει αριθμούς είναι ψεύτης», μας είπε λειτουργός του Τμήματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ενώ ο Νικ Νικολάου της ΚΟΠ μας είπε πως «ειλικρινά δεν ξέρω το ποσό. Είναι μερικά εκατομμύρια».

Να συμφωνήσουν το ποσό

Αν και τα σωματεία πλέον καλούνται να καταβάλουν τη μηνιαία τους δόση για τους επόμενους 60 μήνες, με σκοπό να πληρώσουν τις οφειλές τους για την περίοδο 2007-2013, εντούτοις αρκετές ομάδες δεν έχουν ξεκαθαρίσει με το αρμόδιο τμήμα του κράτους το ύψος των οφειλών και μάλιστα υπάρχουν περιπτώσεις όπου υπάρχουν διαφωνίες για το ποσό!

Η ουσία είναι πως για την περίοδο 2007-2013, τα σωματεία οφείλουν αρκετά εκατομμύρια ευρώ στο κράτος. Οι πρόχειροι υπολογισμοί ανεβάζουν το ποσό για την περίοδο αυτή γύρω στα 15 εκατ. ευρώ, αν και υπάρχουν φήμες (που μάλιστα αναπαράγονται από άτομα σε αρμόδια Υπουργεία) για ποσό που φτάνει τα 50 εκατ. ευρώ. Όμως το τελευταίο νούμερο δεν μοιάζει πιθανό –μάλιστα ο Νικ Νικολάου με τον οποίο μιλήσαμε - απέρριψε κατηγορηματικά το συγκεκριμένο νούμερο.

Για να οριστικοποιηθεί το ακριβές ποσό των οφειλών των αθλητικών σωματείων προς το κράτος, πρέπει να ακολουθηθεί μια συγκεκριμένη διαδικασία. Τα σωματεία πρέπει να συναντηθούν με τα αρμόδια τμήματα, να εξετάσουν τα στοιχεία που έχουν και να καταλήξουν από κοινού στο ποσό των οφειλών προς ΦΠΑ, Φόρο Εισοδήματος και Κοινωνικές Ασφαλίσεις. Αφού συμφωνήσουν και οι δύο πλευρές το οφειλόμενο ποσό και δεν υπάρξουν ενστάσεις (σε τέτοια περίπτωση δεν ισχύουν οποιεσδήποτε οφειλές), τότε θεωρείται πως υπάρχει κατάληξη στο ύψος της οφειλής. Δεν έχει το δικαίωμα από μόνο του το συγκεκριμένο τμήμα του κράτους να θέσει αυθαίρετα ένα οφειλόμενο ποσό.

«Δεν ξέρει κανένας το ακριβές ποσό των οφειλών προς το κράτος. Κάθε σωματείο πρέπει να πάει από μόνο του στον Φόρο και να εξακριβώσει μέσα από επαφές το ύψος των οφειλών. Αυτό επειδή γίνονται πολλά λάθη, μάλιστα έχουμε δει αρκετά τις τελευταίες μέρες, αλλά και επειδή ο φόρος πολλές φορές υπολογίζει κατά προσέγγιση», δήλωσε στην «Κ» ο Νικ Νικολάου.

SAVVIDES PHOTOS

Πάντως, όπως μαθαίνουμε, ήδη κάποια σωματεία κίνησαν τη συγκεκριμένη διαδικασία και εξακρίβωσαν το ύψος των οφειλών προς το κράτος. Οι ομάδες ξέρουν περίπου πόσα οφείλουν. Αλλά πρέπει να συμφωνήσουν τελεσίδικα τα ποσά που χρωστάνε και κάποιοι έλυσαν το θέμα.

Το γεγονός ότι δεν υπάρχει σήμερα ακριβές ποσό οφειλών, φαίνεται και από τη συζήτηση που κάναμε με στέλεχος των κοινωνικών ασφαλίσεων. «Προσπαθούμε να βγούμε από μέσα, επειδή λόγω του ότι διαχρονικά οι διάφορες κυβερνήσεις έκαναν χατήρια στις ομάδες, το θέμα έχει ξεφύγει. Επίσης, όσο δεν έχει ακόμη ενοποιηθεί ο ΦΠΑ με τον φόρο εισοδήματος, άλλο ποσό είναι στο άλφα σύστημα και άλλο στο βήτα. Αλλά και εικόνα να έχουμε με το ποσό των οφειλών, τα σωματεία διαφωνούν».

Όσο για το γεγονός ότι τα σωματεία πληρώνουν τις 60 δόσεις αν και κάποιοι δεν έχουν συμφωνήσει στο ακριβές ποσό των οφειλών, όπως ενημερωθήκαμε αν προκύψει αυξομείωση μετά τις επαφές σωματείων-κρατικών τμημάτων, ανάλογα η δόση θα αναπροσαρμοστεί.

Οι οφειλές της περιόδου 2007-2013 έχουν χωριστεί από τις υποχρεώσεις των ομάδων από το 2013 μέχρι σήμερα. Η ρύθμιση μετά από απόφαση του Υπουργικού των 60 δόσεων (5 χρόνια) για αποπληρωμή των οφειλών της εξαετίας ήδη προχωρεί και με την οριστικοποίηση των ακριβών οφειλών των σωματείων, το θέμα θα μπει σε οριστική τροχιά.

Από κει και πέρα, οι ομάδες καλούνται (αφού τους δόθηκε η ευκολία των 60 δόσεων) να πληρώνουν παράλληλα κανονικά τις σημερινές υποχρεώσεις τους στον ΦΠΑ, τον Φόρο και τις Κοινωνικές Ασφαλίσεις. Τα πλείστα σωματεία φέρονται πλέον να καλύπτουν τις σημερινές τρέχουσες τους υποχρεώσεις.

Οι παγοποιημένες παλιές οφειλές

Ενα θέμα που δεν έχει εγερθεί, αλλά όπως όλα δείχνουν θα βγει σύντομα στην επιφάνεια, όπως αποκαλύπτει σήμερα η «Κ», είναι οι παγοποιημένες οφειλές πριν το 1998 αλλά και την περίοδο 1998-2007. Το 1998 επί διακυβέρνησης Γλαύκου Κληρίδη αποφασίστηκε από το Υπουργικό ότι οι μέχρι τότε οφειλές των σωματείων προς τον ΦΠΑ παγοποιούνται και ότι θα εξοφληθούν σιγά-σιγά μέσα από κρατικές χορηγίες. Το πρόβλημα είναι ότι δεν προχώρησε τότε η συγκεκριμένη αξιοποίηση των κρατικών χορηγιών, με αποτέλεσμα το χρέος να υφίσταται.

Και για να γίνουν πιο μπερδεμένα τα πράγματα, παρόμοια απόφαση λήφθηκε και το 2007 από την κυβέρνηση Τάσσου Παπαδόπουλου, δηλαδή οι οφειλές 1998-2007 παγοποιούνται και θα πληρωθούν από κρατικές χορηγίες. Όμως η κυβέρνηση δεν ζήτησε ποτέ το συγκεκριμένο κονδύλι από τη Βουλή. Έτσι ούτε οι οφειλές 1998-2007 έχουν καλυφθεί, αλλά εμφανίζονται απλά παγοποιημένες.

«Ο νόμος δεν επιτρέπει τη διαγραφή, άρα θα πρέπει να πληρώσουν τις οφειλές πριν το 2007 είτε τα σωματεία, είτε το κράτος. Ο φόρος δεν χαρίζει ούτε της μάνας του», είπε χαρακτηριστικά στην «Κ» στέλεχος του συγκεκριμένου κρατικού τμήματος. Τα σωματεία από την πλευρά τους ζητούν όπως τακτοποιηθούν οι συγκεκριμένες οφειλές μέσα από τις δεσμεύσεις των Υπουργικών Συμβουλίων και να δοθούν οι χορηγίες. Όμως λαμβάνοντας υπόψη τις σημερινές συνθήκες της οικονομίας και την «καυτή ανάσα» από τους ξένους δανειστές, η περίπτωση να καταβάλει το κράτος εξαψήφιες ή και επταψήφιες χορηγίες (όπως ήταν οι αποφάσεις του 1998 και του 2007) για να καλυφθούν οφειλές των σωματείων προς την ίδια, φαντάζει απίθανο.

Ο προπονητής που ζωντάνεψε τα όνειρα των Αγγλων

Ο Σερ Αλφ Ράμσι άφησε σπουδαία κληρονομιά

Του **ΣΤΑΘΗ ΔΗΜΟΛΑ**

Εχει περάσει σχεδόν μισός αιώνας και ακόμα κανείς δεν έχει καταφέρει να τον μιμηθεί. Πολλοί πιστεύουν ότι θα περάσει τουλάχιστον άλλος μισός, προκειμένου κάποιος να... ξορκίσει το φάντασμά του. Το κατόρθωμα του Αλφ Ράμσι δεν είναι τόσο δύσκολο, όσο φαντάζει στα μάτια πολλών, ωστόσο, αποδεικνύεται άλυτος γρίφος για τους 15 διαδόχους του.

Ο Ράμσι είναι ο ένας και μοναδικός προπονητής που έχει οδηγήσει την Εθνική Αγγλίας στην κατάκτηση του Παγκοσμίου Κυπέλλου (1966), θρίαμβος

Η κατάκτηση του Παγκοσμίου Κυπέλλου το 1966 παραμένει μοναδική για την Εθνική Αγγλίας.

που ακόμα μνημονεύεται στο Μεγάλο Νησί, αφού έκτοτε αγνοείται οποιαδήποτε άλλη μεγάλη επιτυχία για τα «Λιοντάρια» της Βρετανίας.

Ο Αλφ Ράμσι γεννήθηκε στις 22 Ιανουαρίου 1920 σε ένα προάστιο του Λονδίνου, το Ντάγκεναμ. Στα χρόνια του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου ξεκίνησε την ποδοσφαιρική του καριέρα από την Πόρτσμουθ και το 1943 εντάχθηκε στη Σαουθάμπτον, όπου καθιερώθηκε στη θέση του δεξιού μπακ. Το 1948 έγινε διεθνής με την Εθνική Αγγλίας και έναν χρόνο αργότερα πήρε μεταγραφή για την Τότεναμ, στην οποία αγωνίστηκε έως το τέλος της καριέρας του το 1955. Δεν ήταν το μεγαλύτερο ταλέντο της εποχής του, ωστόσο, διακρινόταν για το πειθαρχημένο του παιχνίδι, τις σωστές τοποθετήσεις του, την ψυχραιμία του και το «διάβασμα» του αντιπάλου. Στοιχεία που του άνοιξαν τις πόρτες για μία μετέπειτα λαμπρή καριέρα από τους πάγκους των γηπέδων.

Τις πρώτες του εξετάσεις από τη θέση του προπονητή τις έδωσε στην Ιπσουιτς, την οποία ανέλαβε το 1955, στην τρίτη κατηγορία. Στη δεύτερη του χρονιά, την οδήγησε στην άνοδο, χτίζοντας σταδιακά ένα σύνολο ικανό να σταθεί στη μεγάλη κατηγορία. Η Ιπσουιτς ανέβηκε στην κορυφαία λίγκα της Αγγλίας το 1961 και με... κεκτημένη ταχύτητα κατέκτησε το -μοναδικό στην ιστορία της- πρωτάθλημα! Αυτή η αναπάντεχη επιτυχία αποτέλεσε το καλύτερο διαβατήριο για την ανάληψη της τεχνικής ηγεσίας του αντιπροσωπευτικού συγκροτήματος της χώρας. Οι Αγγλοι πάντα υπερηφανεύονταν για την «πατρότητα» του ποδοσφαίρου, αλλά ουδέποτε είχαν καταφέρει να φανούν αντάξιοι της φήμης τους. Σνόμπαραν τα προπολεμικά Παγκόσμια Κύπελλα, ενώ στην πρώτη τους παρουσία το 1950, κατάφεραν να χάσουν από τους... απίθανους Αμερικανούς. Το 1960, η Αγγλία ανέλαβε το χρίσμα να διοργανώσει το Μουντιάλ του 1966 κερδίζοντας στο νήμα τη Δυτική Γερμανία και την Ισπανία. Ηταν η καλύτερη ευκαιρία για τους Βρετανούς να αποδείξουν ότι το ποδόσφαιρο είναι το δικό τους άθλημα. Το 1962, στράφηκαν στον -τότε- 42χρονο πρωταθλητή Ράμσι, προσφέροντάς του τη θέση του προπονητή της Εθνικής ομάδας. Εκείνος απεδέχθη την πρόταση και μόλις ανέλαβε τα ηνία, προχώρησε σε δύο κινήσεις. Πρώτον δήλωσε ότι η Αγγλία θα κερδίσει το Παγκόσμιο Κύπελλο και δεύτερον απομάκρυνε από το εσωτερικό της ομάδας, παράγοντες της ομοσπονδίας που ήθελαν να έχουν λόγο για αγωνιστικά θέματα.

Ο Ράμσι είχε την τύχη να διαχειριστεί εκπληκτικούς ποδοσφαιριστές, όπως ο Μπόμπι Μουρ, ο Μπόμπι Τσάρλτον, ο Τζεφ Χαρστ, ο Γκόρντον Μπανκς. «Κατέβασε» την ομάδα του με τον αέρα του φαβορί, αφήνοντας το στίγμα του τόσο με τις τακτικές του, όσο και με τις δηλώσεις του πριν και μετά τους αγώνες. «Εκοψε» τους παίκτες στα «φτερά» κάθε πτέρυγας, παρουσιάζοντας ένα πιο «σφιχτό» 4-4-2, με έμφαση στον άξονα, ενώ κατακρίθηκε για τις δηλώσεις του μετά τον νικηφόρο αγώνα με την Αργεντινή, όταν χαρακτήρισε τους Αργεντίνους «ζώα», λόγω του σκληρού παιχνιδιού τους.

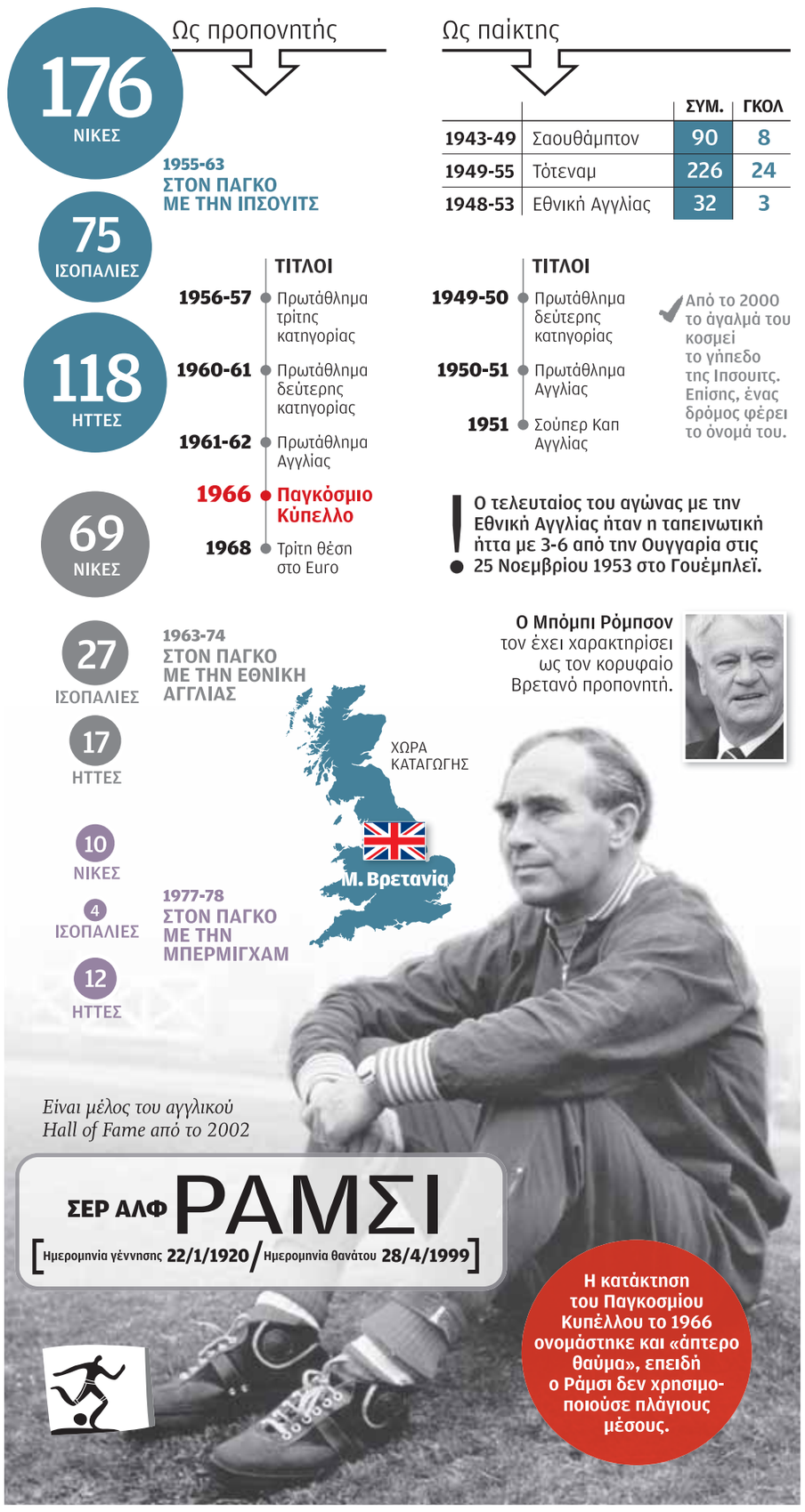

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Με μία κίνηση άφησε το στίγμα του και στην Ελλάδα

Αφού η Αγγλία ξεπέρασε και το εμπόδιο της Πορτογαλίας στον ημιτελικό, βρέθηκε στον τελικό αντιμέτωπη με τη Δυτική Γερμανία. Οι Βρετανοί κρατούσαν το τρόπαιο στα χέρια τους και ισοφαρίστηκαν στο 89΄ (2-2), με τον αγώνα να οδηγείται στην παράταση. Εκεί, η ομιλία του Ράμσι εμψύχωσε στο μέγιστο βαθμό τους παίκτες: «Τους κερδίσατε μία φορά. Τώρα βγείτε και κερδίστε τους ξανά. Κοιτάξτε τους. Εχουν τελειώσει!». Τα λόγια του αποδείχθηκαν... προφητικά, αφού οι Αγγλοι ήταν πιο φρέσκοι στην παράταση και επικράτησαν με 4-2, με το τρίτο γκολ από τον Χαρστ να προκαλεί ακόμα και σήμερα απορίες: πέρασε ή δεν πέρασε η μπάλα τη γραμμή;

Η κατάκτηση του τροπαίου φούσκωσε με υπερηφάνεια τους Αγγλους οι οποίοι για πρώτη και... τελευταία, μέχρι σήμερα, φορά απέδειξαν πως -σε εθνικό επίπεδο- το ποδόσφαιρο τους ανήκει. Ο Ράμσι τιμήθηκε με τον τίτλο του «Σερ» και οι ποδοσφαιριστές εκείνης της ομάδας «μεταμορφώθηκαν» σε ήρωες. Η τρίτη θέση στο Euro 1968 στην Ιταλία θεωρήθηκε... αξιοπρεπής για τους παγκόσμιους πρωταθλητές και τίποτα δεν προμήνυε τα «πέτρινα» χρόνια που θα ακολουθούσαν. Ακόμη και ο Σερ Ράμσι θα ένιωθε την έντονη αμφισβήτηση.

Το 1979, ως τεχνικός σύμβουλος στον Παναθηναϊκό, δίνει πολύτιμες συμβουλές για την ανάπτυξη της ομάδας στα χρόνια του επαγγελματισμού.

Η απουσία της Αγγλίας από το Ευρωπαϊκό Πρωτάθλημα το 1972 και το Μουντιάλ το 1974 πύκνωσε τις φωνές αμφισβήτησης στο πρόσωπο του Ράμσι. Φωνές που προέρχονταν κυρίως εκ των έσω της αγγλικής ομοσπονδίας, από άτομα που είχαν αποκλειστεί από τα κοινά της ομάδας. Η απόλυσή του το 1974, λίγους μήνες έπειτα από μία ισοπαλία με την Πολωνία (1-1), ήρθε με άκομψο τρόπο και χρεώθηκε στον τότε πρόεδρο της αγγλικής ομοσπονδίας Χάρολντ Τόμπσον. Οπως αργότερα παραδέχθηκε ο Ράμσι, έπειτα από αυτή την εξέλιξη έχασε την αγάπη του και το πάθος του για το παιχνίδι. Από το 1974 έως το 1977 παρέμεινε αποστασιοποιημένος από το ποδόσφαιρο, στο οποίο επέστρεψε για έναν μόλις χρόνο από τον πάγκο της Μπέρμιγχαμ.

Το 1979 σε μία κίνηση - έκπληξη για τα ελληνικά δεδομένα ο Παναθηναϊκός προσλαμβάνει τον Σερ Αλφ Ράμσι στη θέση του τεχνικού συμβούλου. Για πρώτη φορά «ανοίγει» μία τέτοια θέση στην Ελλάδα, με τον Αγγλο να δίνει πολύτιμες συμβουλές για την ανάπτυξη της ομάδας στα χρόνια του επαγγελματισμού. Ηταν αυτός που έπεισε τον Γιώργο Βαρδινογιάννη να προχωρήσει στην κατασκευή ενός προπονητικού κέντρου, το οποίο και πραγματοποιήθηκε το 1981 στην Παιανία. Η θητεία του στην Ελλάδα ήταν σύντομη (μόλις για έναν χρόνο) αλλά οι συμβουλές του έπιασαν τόπο.

Στα υπόλοιπα χρόνια της ζωής του ο Σερ Ράμσι παρέμεινε απλός θεατής του ποδοσφαίρου. Τα προβλήματα υγείας άρχιζαν να τον «λυγίζουν» μέρα με τη μέρα, αφού υπέφερε από την νόσο του Αλτσχάιμερ και από καρκίνο του προστάτη. Ενα εγκεφαλικό επεισόδιο, κατά τη διάρκεια του Παγκοσμίου Κυπέλλου στις 9 Ιουνίου 1998 στη Γαλλία αποτέλεσε ένα ακόμα βαρύ χτύπημα για τον ταλαιπωρημένο Αγγλο τεχνικό. Περίπου έναν χρόνο αργότερα, στις 28 Απριλίου 1999, έφυγε από τη ζωή, έπειτα από έμφραγμα.

23-OIK_TASEIS_KATHI 11/25/14 7:41 PM Page 23

Η ορμητική ανάκαμψη του βινυλίου

Ο μαγικός του κόσμος, οι παραγωγοί, οι συλλέκτες στο βιβλίο του Γιάννη Αλεξίου

Της **ΓΙΩΤΑΣ ΣΥΚΚΑ**

Οταν πριν από λίγα χρόνια γίνονταν ρεπορτάζ για την πτώση των πωλήσεων των cd κανείς δεν φανταζόταν ότι θα φτάναμε σε μια εποχή που θα μιλούσαμε πάλι για το βινύλιο. Να όμως που όλα ξαναγυρίζουν, μαζί με τα πικάπ και τα δισκάδικα. Σαν εκείνα που τρέχαμε έφηβοι ανακαλύπτοντας τις νέες τάσεις που έφταναν από το εξωτερικό, έτσι και σήμερα όλο και περισσότερα ξεφυτρώνουν στην Αθήνα. Τότε βέβαια, η μοναδική έγκυρη ενημέρωση ήταν η εκπομπή του Γιάννη Πετρίδη στο κρατικό ραδιόφωνο. Και οι τσακωμοί στις παρέες. Αλλοι είχαν τις πολιτικές νεολαίες κι άλλοι το ροκ. Αλίμονο όμως αν ήσουν στην κατηγορία των «καρεκλάδων». Εκείνων που προτιμούσαν την ντίσκο.

Σήμερα, τα παζάρια δίσκων πήραν πάλι πάνω τους. Και το Vinyl is back στην Τεχνόπολη, όσες φορές δέχτηκε κόσμο, ξεπέρασε κάθε προσδοκία. Οπως αυτό που πραγματοποιήθηκε στις αρχές του μήνα. Οι διοργανωτές του ετοιμάζουν ήδη το επόμενο: 13 με 15 Μαρτίου 2015 στον ίδιο χώρο. Και εμείς να αναζητούμε μέσα από το βιβλίο «Βινύλιο, τα καλύτερά μας χρόνια» (εκδ. Φαρφουλάς) του δημοσιογράφου Γιάννη Αλεξίου, το μαγικό του κόσμο, τους παραγωγούς, τους συλλέκτες, τη συμπεριφορά τους. Αλλωστε κι ο ίδιος είναι παθιασμένος συλλέκτης 9.000 δίσκων και περίπου 1.500 μικρών, τα λεγόμενα 45ρια. Με το βιβλίο του μας μεταφέρει στις δεκαετίες του '70 και του '80, στα κλαμπ της Αθήνας και τους dj, την πρώτη αγάπη με τους δίσκους βινυλίου εκεί όπου και ο ίδιος ξόδευε το χαρτζιλίκι του «λιώνοντας» στο πικάπ τους αγαπημένους δίσκους. «Αντί να πάρω τυρόπιτα στο σχολείο, μάζευα τα λεφτά, πηδούσα στο διάλειμμα τα κάγκελα της ΛΑΝΣ (Λύκειο Αρρένων Ν. Σμύρνης) και πήγαινα γραμμή στον Τσιάπη, στην Ομήρου (…) στο θρυλικό δισκάδικο La si Do…».

Με μεράκι γραμμένο και γερές δόσεις νοσταλγίας καταγράφει την εποχή, τους διαχωρισμούς, τις συμπεριφορές, το πάθος, τις προτιμήσεις. Αν το πιο ακριβό βινύλιο που αγόρασε πιτσιρικάς ήταν το «Freak Out» των Mothers of Invention του Φρανκ Ζάπα που είχε σταμπάρει στο δισκάδικο Happy Sad της οδού Ακαδημίας, έκτοτε έμελλε να ξοδέψει πολλά χρήματα για ένα καλό δίσκο. Καταγράφει ακόμη και τη μακρινή εποχή της κασέτας και των εγγραφών της (η απλή αντιγραφή ενός άλμπουμ κόστιζε 100 δρχ. κι οι επιλογές τραγουδιών τα διπλά), ιστορικά δισκάδικα με καλές εισαγωγές όπως το «Jazz Rock» του Καραποστόλη, τα μουσικά ρεύματα που εναλλάσσονταν στις καρδιές μας (new wave, punk, reggae, ska, κ.ά.), τους ροκάδες και τους καρεκλάδες. «Διαφορετικοί μουσικοί κόσμοι». Είχαν διαφορές στο ντύσιμο, στη νοοτροπία, στον χορό, στο περπάτημα, στα στέκια που σύχναζαν, λέει στην «Κ». «Ο διαχωρισμός τους ήταν φανερός ακόμη και στο γήπεδο στο οποίο η ομάδα ενώνει όλες τις κοινωνικές τάξεις. Εκεί όμως, τους χώριζε το μουσικό πάθος».

Αλλη αισθητική είχαν κι όσοι προτιμούσαν το new wave. «Οδηγούσαν "παπάκια" κι αυτόματα μηχανάκια, τα Dax, και θεωρούνταν οι "φλώροι" της εποχής. Το 1980 υπήρχε επίσης το κίνημα των "πάνκηδων" αλλά και εκείνο των "ροκαμπιλάδων", οι οποίοι πίστευαν στην αναβίωση του ροκ εν ρολ. Μιμούνταν έναν αμερικάνικο τρόπο ζωής που δεν έζησαν, υποτιμούσαν τις γυναίκες, τους άρεσε η φασαρία και οι καβγάδες και τους ξεχώριζες από τα ρεβέρ στο παντελόνι και την μπριγιαντίνη στα μαλλιά». Ο βασικός τους πυρήνας ήταν ο Κολωνός και η πλατεία Βικτωρίας, ενώ εκείνων που άκουγαν πανκ, τα Εξάρχεια. Οσο για τους χεβιμεταλάδες ξόδευαν ώρες και πολλά χρήματα «στα αξεσουάρ της εμφάνισής τους». Ο εξοπλισμός για μια βραδιά σε ροκ κλαμπ απαιτούσε στενό «σωλήνα» παντελόνι και μπότες από το Μοναστηράκι. Ειδικά tex - mex σκαλιστές που αγόρασε και ο ίδιος αντί 17.000 δρχ. χάνοντας τη συναυλία του Τζέιμς Μπράουν.

«Σήμερα υπάρχουν περίπου 56-60 δισκάδικα βινυλίου στην Αθήνα. Η κοπή γίνεται σε Αγγλία, Γερμανία, Γαλλία, Αυστρία, όμως τα σχέδια για ελληνικό εργοστάσιο παραμένουν».

Χρηματιστήριο βινυλίου

Στα χρόνια των 90s το cd έγινε πρωταγωνιστής. Ομως μια αποθήκη στον τρίτο όροφο πολυκατοικίας στην Καλλάτρη βινυλίου. Το άντρο βέβαια παρέμενε το Μοναστηράκι. Τα παζάρια δίσκων ξεκίνησαν το 1993 από το West στη Βουλιαγμένης του πρωτοπόρου Μάκη Σαλιάρη. Ακολούθησε το «Ρόδον», έπειτα ο Κώστας Δαμίγος και ο Κώστας Χαϊκάλης που οργάνωσαν ένα τριήμερο στην Τεχνόπολη, το κλαμπ «Αν» κ.ά. Εποχές που έδιναν 450 ευρώ για το πρώτο άλμπουμ των «Αγάπανθος». Το «Vinyl is back» του Δημήτρη Αντωνάκου που ξεκίνησε το 2013 με τη βοήθεια του Κώστα Δαμίγου και του Γιάννη Αλεξίου έμοιαζε με γιορτή: 10.000 άτομα έφτασαν τότε στο Γκάζι!

Σήμερα η μεταστροφή είναι ολοφάνερη. Πολλές νέες εκδόσεις cd κυκλοφορούν και σε βινύλια. «Εχουμε περίπου 56-60 δισκάδικα βινυλίου στην Αθήνα, ενώ έκλεισαν εκείνα των cd». Η κοπή γίνεται σε Αγγλία, Γερμανία, Γαλλία, Αυστρία, όμως τα σχέδια για ελληνικό εργοστάσιο παραμένουν. Μα κάνουν τζίρο τα δισκάδικα; «Η πώληση δίσκων βινυλίου των καταστημάτων αυτών ενισχύεται και από το ebay» λέει ο Γ. Αλεξίου, τονίζοντας πως οι περισσότεροι έχουν 20ετή ιστορία και το μεράκι του συλλέκτη. Στα παζάρια οι τιμές αρχίζουν από 1 ευρώ ο δίσκος και φτάνουν έως 2.500 όπως πρόσφατα ένα βινύλιο του Μίμη Πλέσσα που είχε εκδοθεί σε 50 μόνο αντίτυπα στα μέσα της δεκαετίας του '60. Τα πλυντήρια βινυλίου (κοστίζουν από 350 έως 700 η συσκευή) είναι μια ακόμη συνήθεια των παθιασμένων που θέλουν καλύτερη φροντίδα για τους δίσκους τους.

Οι εποχές αλλάζουν. Το ακροατήριο των cd πέρασε στο downloading, ενώ η μυσταγωγία του βινυλίου επανέκαμψε. «Είναι επιλογή ακρόασης» λένε όσοι επιμένουν.

Στο παζάρι του Vinyl is back στην Τεχνόπολη στο Γκάζι, εκτός από χιλιάδες βινύλια –ανάμεσά τους και πολλά συλλεκτικά– βρίσκει κανείς πικάπ, αφίσες, ακόμη και πλυντήρια δίσκων.

Ελληνική εγκεφαλική ποπ κερδίζει τη βρετανία

Της **ΓΙΟΥΛΗΣ ΕΠΤΑΚΟΙΛΗ**

«Γεννήθηκα στις 2 Φεβρουαρίου του 1986, έχω περάσει την ηλικία των 27 που πεθαίνουν οι ροκ σταρ, άρα σίγουρα δεν είμαι ροκ σταρ». Στην άλλη άκρη της τηλεφωνικής γραμμής, μετά τις πρώτες, λίγες στιγμές αμηχανίας όπου μπερδευόμαστε μεταξύ ενικού και πληθυντικού, ο Τιμολέων Βερέμης χαλαρώνει, αστειεύεται, μιλάει πολύ πιο άνετα. Ισως καταλάβετε καλύτερα ποιος είναι αν σας πω το μουσικό του όνομα: Leon of Athens. Μια από τις νεότερες και πιο υποσχόμενες αφίξεις στην ελληνική αγγλόφωνη σκηνή. Τον γνωρίσαμε πριν από περίπου τέσσερα χρόνια με τον πρώτο του δίσκο με τίτλο «Futrue» και το όχι και τόσο συνηθισμένο στις ελληνικές σκηνές γιουκαλίλι.

Αλλαγή πορείας

Τον περασμένο Απρίλιο κυκλοφόρησε η δεύτερη δουλειά του «Global», με την οποία ο Leon θα μπορούσαμε να πούμε ότι άλλαξε «πίστα». Δούλεψε σκληρά με παραγωγό τον Τόνι Ντούγκαν (Mogwai και Belle & Sebastian), μετακόμισε στο Λονδίνο όπου ζει μόνιμα πλέον εδώ και περίπου 1,5 χρόνο και με το νέο του άλμπουμ είδε το όνομά του σε μεγάλα μουσικά περιοδικά και εφημερίδες όπως το NME και ο «Γκάρντιαν». Ο Leon of Athens ολοκληρώνει το πρώτο μέρος της ευρωπαϊκής του περιοδείας με μια συναυλία στην κεντρική σκηνή του «Σταυρού του Νότου» την Πέμπτη 27 Νοεμβρίου. Στις 28 και 29 του μηνός ακολουθούν οι εμφανίσεις του στο Fix Factory of Sound στη Θεσσαλονίκη και στο Lab Art στον Βόλο. Επιστροφή στα πάτρια εδάφη μετά μια πολύ καλή και «διδακτική», όπως λέει ο ίδιος, περιοδεία στην Ευρώπη.

«Μαθαίνεις να αντεπεξέρχεσαι σε συνθήκες αρκετά ασφυκτικές από πλευράς χρόνου, ειδικά στα φεστιβάλ. Και φυσικά μαθαίνεις να προσαρμόζεσαι κάθε φορά σε διαφορετικό χώρο και κοινό. Δεν θα έμενα όμως μόνο στις μουσικές εμπειρίες αυτής της "μετανάστευσης". Μπορώ να πω ότι, επιπλέον, έχω ανακτήσει την ψυχραιμία μου. Την ψυχραιμία που σου δίνει η απόσταση από τα πράγματα. Είναι πιο καθαρό το βλέμμα μου σε ό,τι συμβαίνει στην Ελλάδα». Προς το παρόν πάντως τα πηγαίνει περίφημα έξω. Η υποδοχή της τελευταίας του δουλειάς από το κοινό και τους κριτικούς στη Βρετανία ήταν εντυπωσιακή, ειδικά αν αναλογιστεί κανείς τον ανταγωνισμό με… θηρία. Στην αναφορά του ο δημοσιογράφος της εφημερίδας «Γκάρντιαν» κάνει λόγο για «ενδιαφέρουσα εγκεφαλική ποπ μουσική», το BBC London ξεχωρίζει τα τραγούδια του, το περιοδικό Q επιλέγει για τη στήλη «track of the day» (τραγούδι της ημέρας) το «Baby Asteroid». Καθόλου άσχημα…

«Τους αρέσει η μουσική μου. Ετσι απλά. Νομίζω ότι ίσως να παίζει κάποιο ρόλο και η καταγωγή μου. Το γεγονός ότι προέρχομαι από έναν τόπο διαφορετικό απ' ό,τι οι περισσότεροι». Στο «Global» ο Leon of Athens λειτουργεί περισσότερο ως παλμογράφος της εποχής. Είναι ένας νέος άνθρωπος, σε έναν κόσμο που αλλάζει ταχύτατα τα τελευταία χρόνια. «Ναι, είναι ακριβώς έτσι», μας λέει. «Θεματολογικά κάθε κομμάτι ασχολείται και με κάτι διαφορετικό. Το ομώνυμο μιλάει για έναν αιώνιο ταξιδευτή ο οποίος παρακολουθεί την πορεία της ανθρωπότητας και την καταγράφει. Και θέλει να φτάσει σε ένα σημείο που θα καταφέρει να κατακτήσει τη γαλήνη και την ησυχία. Είναι μια προσωπική αναζήτηση. Το "Slow Down", που μιλάει για την Αθήνα, τον φασισμό, τη βία, το "Apartment" για τη ζήλια, το "Pilot" για τη μετανάστευση, τη φιλία, τον χρόνο που περνάει και το "Baby Asteroid" είναι μια φανταστική γιορτή που λαμβάνει χώρα στην άκρη του σύμπαντος, αν υπάρχει κάτι τέτοιο».

O Leon of Athens ολοκληρώνει το πρώτο μέρος της ευρωπαϊκής του περιοδείας με μια συναυλία στον «Σταυρό του Νότου» την Πέμπτη 27 Νοεμβρίου και άλλες δύο στις 28 και 29 στο Fix Factory of Sound στη Θεσσαλονίκη και στο Lab Art στον Βόλο.

Ο Leon of Athens, με το νέο του άλμπουμ «Global», είδε το όνομά του σε μεγάλα μουσικά περιοδικά και εφημερίδες, όπως το NME και ο «Γκάρντιαν».

Εχουν παίξει ρόλο οι σπουδές Φιλοσοφίας στις στιχουργικές σου αναζητήσεις; Μπαίνω στον πειρασμό να ρωτήσω. «Η αλήθεια είναι ότι ντρέπομαι λίγο να λέω ότι έχω σπουδάσει Φιλοσοφία, γιατί οι σπουδές μου ήταν αρκετά επιδερμικές. Θα έλεγα ότι είμαι χομπίστας όχι φιλόσοφος, άσε που έχω και έναν συγκάτοικο στο Λονδίνο ο οποίος είναι καθηγητής Φιλοσοφίας, οπότε πρέπει να προσέχω τι λέω… Αν αναφέρεστε στο τι με εμπνέει πάντως, η απάντηση είναι: οτιδήποτε. Προσωπικό, κοινωνικό, μια τεράστια αλλαγή, μια μικρή λεπτομέρεια στην καθημερινότητα».

Ο Leon έχει την τύχη να βρίσκεται στο πιο ενδιαφέρον ίσως, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, μουσικό περιβάλλον, ειδικά για έναν καλλιτέχνη που κινείται στη σφαίρα της ποπ μουσικής. «Εχω επαφή με την καινούργια βρετανική σκηνή, συνεργάζομαι με μουσικούς που παίζουν και σε άλλα γκρουπ και αυτό που μπορώ να πω είναι ότι υπάρχει μια επιστροφή στην τραγουδοποιία. Πέρασαν κάποια χρόνια που είχε υποχωρήσει από μια γενιά που κάπως τη σνόμπαρε, αλλά τώρα επιστρέφουμε στην καλή τραγουδοποιία».

Ο Leon of Athens δεν είναι ο μόνος Ελληνας καλλιτέχνης που δραστηριοποιείται έντονα στα μουσικά πράγματα της Αγγλίας. «Υπάρχει κινητικότητα», συμπληρώνει. «Είδα πολύ πρόσφατα δύο ελληνικά γκρουπ στο Λονδίνο, τους Planet of Zeus και τους Acid Baby Jesus. Κινούνται και τα δύο στην ευρύτερη ροκ σκηνή και τα πηγαίνουν πάρα πολύ καλά. Πάντως εγώ δεν έχω σκοπό να μείνω για πάντα έξω. Θέλω να γυρίσω στην Ελλάδα». Επί ελληνικού εδάφους, το επόμενο ραντεβού με τον Leon έχει προγραμματιστεί για την επόμενη Πέμπτη. Για μετά, βλέπουμε…

Το «Εδιμβούργο» της οδού Πειραιώς

Του **ΝΙΚΟΥ ΒΑΤΟΠΟΥΛΟΥ**

Πολλές φορές παρατηρώ τα κάποτε «νέα» κτίρια που αντικατέστησαν τα ιστορικά κτίσματα του 19ου αιώνα. Και κάθε φορά που περνάω από την οδό Πειραιώς, αναζητώ τη γωνία με την οδό Μενάνδρου. Η Πειραιώς σε όλο το τμήμα της προς την Ομόνοια έχει μια σύμμειξη των ελάχιστων παλαιών κτισμάτων που της έδιναν την αστική φυσιογνωμία της και των κτιρίων της περιόδου 1960-1980 που εκβαρβάρισαν (πλην ελαχίστων εξαιρέσεων) το ύφος του δρόμου. Τις προάλλες που παρατηρούσα ένα νεοκλασικό σπίτι με ρόδινο χρώμα απέναντι από την πλατεία Κουμουνδούρου, με ανοιγμένη τη στέγη και επί της ουσίας καρατομημένο, το σκέφτηκα σαν κατοικία στον πρώτο όροφο, με μαγαζιά κάτω (αλλά μπορεί και όχι). Τα χρόνια που θα χτίστηκε αυτό το σπίτι που έβλεπα αντίκρυ μου, ο άξονας της οδού Πειραιώς ήταν μια περιοχή για να μένεις. Είχε σπίτια.

Η αστική γεωγραφία της Αθήνας έχει πάντα ενδιαφέρον, και είναι ωραίο να σκέφτεται κανείς τις αλλαγές. Τα χρόνια που δεν είχε χτιστεί καλά το Κολωνάκι ή η Πατησίων, πολλές αστικές οικογένειες έμεναν στην Πειραιώς και στις παρόδους, στις οδούς Σωκράτους, Βούλγαρη, Αγησιλάου… Ετσι, απέκτησε τόσο όμορφα σπίτια η πλατεία Κουμουνδούρου και μέσα σε αυτό το κλίμα γεννήθηκε, γύρω στο 1870, ένα από τα πιο όμορφα και παράξενα σπίτια της περιοχής, η οικία Τσοποτού, στη γωνία με τη Μενάνδρου (αρχικά ως κατοικία του γιατρού Ιωάννου). Το σπίτι που αντέγραφε το Μνημείο του Λυσικράτη. Εβλεπα το κτίριο που έχει πάρει εδώ και χρόνια τη θέση του, άχαρο και ογκώδες, χωρίς να μπορεί ποτέ να αποκτήσει πατίνα.

Είχε πέσει στα χέρια μου ένα δημοσίευμα που υπέγραφε η Μαρία Καραβία το 1964, όταν είχε αρχίσει η κατεδάφιση αυτού του σπιτιού. Είχε περιέλθει σε ερειπώδη κατάσταση και ήδη γύρω είχαν χτιστεί ψηλά κτίρια. Δεν υπήρχε εκείνη την εποχή η σκέψη (ή η τεχνογνωσία) επισκευής και αποκατάστασης μικρών ιδιωτικών κατοικιών του 19ου αιώνα, οπότε το τέλος ήταν λίγο-πολύ αναπόφευκτο. Το σπίτι απλώς χάθηκε.

Ηταν το μοναδικό ίσως που αντέγραφε τόσο γοητευτικά το χορηγικό μνημείο του Λυσικράτη, με τις κορινθιακές κολόνες στο περιστύλιό του. Στο νεοκλασικό Εδιμβούργο, που πήρε όχι αδίκως τον τίτλο της Αθήνας του Βορρά, υπάρχουν δύο θαυμάσιες απομιμήσεις του μνημείου του Λυσικράτη, το μνημείο Dugald Stewart, έμβλημα της πόλης από τον λόφο Calton (σχεδιασμένο από τον William Henry Playfair), και το ταφικό μνημείο του ποιητή Ρόμπερτ Μπερνς (σχεδιασμένο από τον Τόμας Χάμιλτον). Αίφνης, είδα αυτή τη ρομαντική οδό της φαντασίας που για κάποια χρόνια συνέδεε τη Σκωτία με την οδό Πειραιώς, μέσα από μια θερμή κοιλότητα ακαδημαϊσμού και μορφοκρατίας, αλλά και τρυφερής αναπόλησης με γνήσια ανάγκη ομορφιάς.

Πειραιώς και Μενάνδρου. Οικία Τσοποτού. Κατεδαφίστηκε το 1964.

Η αστική γεωγραφία της Αθήνας έχει πάντα ενδιαφέρον, και είναι ωραίο να σκέφτεται κανείς τις αλλαγές.

Την οικία Τσοποτού δεν ξέρουμε ποιος την έκτισε. Ισως και κάποιος ταλαντούχος εμπειρικός, αν και στα χρόνια του δογματισμού του Μοντέρνου Κινήματος, το σπίτι αυτό είχε κατηγορηθεί για κακοτεχνία, μεγαλοϊδεατισμό και υπερβολή. Από τότε που γκρεμίστηκε, όμως, πήρε τη θέση του σε ένα ουτοπικό πάνθεον της Αθήνας. Ζωγραφισμένο από τον Τσαρούχη και τον Τέτση, φωτογραφημένο από τον Στέλιο Σκοπελίτη, το σπίτι αυτό με το κοκκινωπό του χρώμα έχει αφήσει τη σκιά του.

24-OIK_AGORES_KATHI 26/11/14 00:03 Page 24

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΑΓΟΡΕΣ & ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Τετάρτη 26 Νοεμβρίου 2014

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΑΝΑΛΥΣΗ

Η «νέα κανονικότητα» δεν υπάρχει

Του **SIMON KENNEDY/BLOOMBERG**

Η «νέα κανονικότητα» μπορεί να είναι νέα. Μετά βίας είναι κανονικότητα. Η «νέα ανωμαλία» θα ήταν πιο ταιριαστή ονομασία, σύμφωνα με μελέτες που δημοσιεύτηκαν τον Νοέμβριο από τον Εντ Γιαρντένι της Yardeni Research στη Νέα Υόρκη και τον Μαρκ Κλιφ της ING στο Λονδίνο.

«Τα λεξικά ορίζουν την κανονικότητα ως το τακτικό, συνηθισμένο, υγιές, φυσικό, τακτικό, συνηθισμένο, λογικό», γράφει ο Κλιφ. «Είναι δύσκολο να χρησιμοποιήσει κανείς αυτές τις λέξεις ώστε να περιγράψει τη σημερινή επίδοση της παγκόσμιας οικονομίας και των χρηματοπιστωτικών αγορών».

Μεταξύ των σημάτων ανωμαλίας που εμφανίζονται από τότε που η Pimco διέδωσε το 2009 την έκφραση «νέα κανονικότητα» για να περιγράψει ένα περιβάλλον ανάπτυξης χαμηλότερης από τον μέσο όρο διακρίνουμε: Οι κεντρικές τράπεζες εξακολουθούν να διατηρούν τα επιτόκια δανεισμού κοντά στο μηδέν ή να εφαρμόζουν πολιτική ποσοτικής χαλάρωσης έξι χρόνια μετά τη χρηματοπιστωτική κρίση. Παρ' όλα αυτά η παραγωγή, ο πληθωρισμός, οι ιδιωτικές επενδύσεις και οι μισθοί παραμένουν ως επί το πλείστον κάτω από το συνηθισμένο.

Παραγωγή, πληθωρισμός, ιδιωτικές επενδύσεις, μισθοί παραμένουν κάτω από το συνηθισμένο. Στα χρηματιστήρια, οι τιμές μετοχών καταγράφουν νέα υψηλά επίπεδα.

Την ίδια στιγμή, στις χρηματιστηριακές αγορές οι μετοχές φτάνουν σε νέα υψηλά επίπεδα, ενώ οι αποδόσεις των ομολόγων υποχωρούν σε νέα χαμηλά επίπεδα. Είναι χαρακτηριστικό ότι οι αμερικανικοί δείκτες Dow Jones και S&P 500 κινούνται στα υψηλότερα επίπεδα της ιστορίας τους. Ακόμη και όταν η αμερικανική οικονομία δείχνει σημάδια ευρωστίας, οι τιμές των εμπορευμάτων υποχωρούν. Για τον Γιαρντένι το δίδαγμα είναι ότι η συνήθεια των κεντρικών τραπεζιτών να τρέχουν να διασώσουν τις αγορές κάθε φορά που καταρρέουν, έχει διαστρεβλώσει τις οικονομίες.

«Αν η κεντρική τράπεζα μετριάζει τις επιπτώσεις των υφέσεων, τότε είναι πιθανό να εκδηλώνονται πολύ περισσότερες κερδοσκοπικές υπερβολές κατά τη διάρκεια της ανάπτυξης της οικονομίας και ποτέ να μην καθαρίζει η οικονομία» έγραψε σε μελέτη ο κ. Γιαρντένι, πρώην επικεφαλής οικονομολόγος της Deutsche Bank. «Οπότε κάθε χρηματοπιστωτική κρίση γίνεται σταδιακά χειρότερη από την προηγούμενη, αναγκάζοντας τους κεντρικούς τραπεζίτες να παρέχουν ακόμη περισσότερο εύκολο χρήμα ώστε να αποτρέψουν την οικονομική κατάρρευση».

Από την πλευρά του ο Μαρκ Κλιφ της ING είναι λιγότερο πρόθυμος από τον Γιαρντένι να καυτηριάσει τη στάση των κεντρικών τραπεζιτών, λέγοντας ότι είναι δύσκολο να κρίνει κανείς πόσο άγρια θα ήταν μια ύφεση αν δεν είχαν παρέμβει. Παρ' όλα αυτά συμφωνεί ότι οι κεντρικοί τραπεζίτες είναι πλέον αναγκασμένοι να παρακολουθούν και τις αγορές εκτός από την οικονομία όταν παίρνουν αποφάσεις.

Παρατηρήστε πόσο γρήγορα αντέδρασαν τον περασμένο μήνα αξιωματούχοι όπως ο Τζιμ Μπούλαρντ της αμερικανικής Ομοσπονδιακής Τράπεζας (Federal Reserve) και ο Χαρουχίκο Κουρόντα, διοικητής της κεντρικής τράπεζας της Ιαπωνίας ώστε να καθησυχάσουν τους αγχωμένους επενδυτές. Ο κίνδυνος είναι ότι η εποχή των νομισματικών παρεμβάσεων θα αφήσει τις αγορές ευάλωτες όταν οι κεντρικοί τραπεζίτες όντως κινηθούν προς την έξοδο.

Οι αξιωματούχοι «ανησυχούν σαφώς ότι ενδεχόμενη οξεία υποχώρηση των τιμών των περιουσιακών στοιχείων θα μπορούσε να εκτροχιάσει την προσπάθειά τους να ενισχύσουν την οικονομική ανάπτυξη» λέει ο Κλιφ. «Πράγμα που αφήνει μεγάλο περιθώριο για λάθη και ξαφνικούς πανικούς από την πλευρά των επενδυτών».

Σήμα κινδύνου ΟΟΣΑ προς Ευρωζώνη

Βρίσκεται σε παγίδα στασιμότητας, κατακρίνει Βερολίνο για υπερβολική λιτότητα, ζητεί μέτρα από ΕΚΤ

Του **ΚΩΣΤΑ ΚΑΡΚΑΓΙΑΝΝΗ**

Η Ευρωζώνη «μπορεί να έχει πέσει σε μόνιμη παγίδα στασιμότητας», προειδοποίησε χθες ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, καλώντας τους Ευρωπαίους ηγέτες να αλλάξουν πορεία στην οικονομική πολιτική. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα θα πρέπει να προχωρήσει σε αγορές κρατικών ομολόγων και τα κράτη-μέλη να χαλαρώσουν τη λιτότητα, σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ που τάσσεται και αυτός κατά της γερμανικής οικονομικής πολιτικής.

Η Ευρωζώνη αποτελεί το μελανότερο σημείο στην παγκόσμια οικονομία και τα επόμενα δύο χρόνια θα απειλείται από οικονομική στασιμότητα και αποπληθωρισμό την ώρα που η παγκόσμια οικονομία θα ανακάμπτει σταδιακά και ιδίως οι ΗΠΑ, Βρετανία, Ινδία και Ινδονησία. Συνολικά η παγκόσμια ανάπτυξη θα ανέλθει στο 3,3% το 2014, στο 3,7% το 2015 και στο 3,9% το 2016, ωστόσο η Ευρωζώνη θα εξακολουθήσει να αποτελεί τη σημαντικότερη απειλή για την παγκόσμια οικονομία και τα επόμενα χρόνια. Εκτίμηση που δείχνει και το μέγεθος της αποτυχίας της οικονομικής πολιτικής που ακολούθησε η Ευρωζώνη από το 2011 και μετά. «Η Ευρωζώνη απειλείται από τον αποπληθωρισμό αν μη δενιστεί η ανάπτυξη ή αν υποχωρήσει και άλλο ο πληθωρισμός», προειδοποίησε χθες ο Οργανισμός χρησιμοποιώντας ασυνήθιστα ειλικρινή γλώσσα. Ο ΟΟΣΑ αναθεώρησε προς το χειρότερο τις προβλέψεις του για την ανάπτυξη της οικονομίας της Ευρωζώνης σε μόλις 0,8% του ΑΕΠ το 2014 (από 1,2% τον Μάιο), σε 1,2% το 2015 (από 1,7%) και σε 1,7% το 2016, μεγέθη που ταυτίζονται με τις νέες προβλέψεις της Κομισιόν. Ακόμη χειρότερη είναι η πρόβλεψη για τον πληθωρισμό που προβλέπεται να ανέλθει μόλις στο 0,5% το 2014 (από 0,7% τον Μάιο), να παραμείνει σχεδόν αμετάβλητος στο 0,6% το 2015 (από 1,1%) και να αυξηθεί μόλις στο 1% το 2016. Δεδομένης της πολύ χαμηλής ανάπτυξης και του πολύ χαμηλού πληθωρισμού η ανεργία θα μειωθεί ελάχιστα στο 10,8% το 2016.

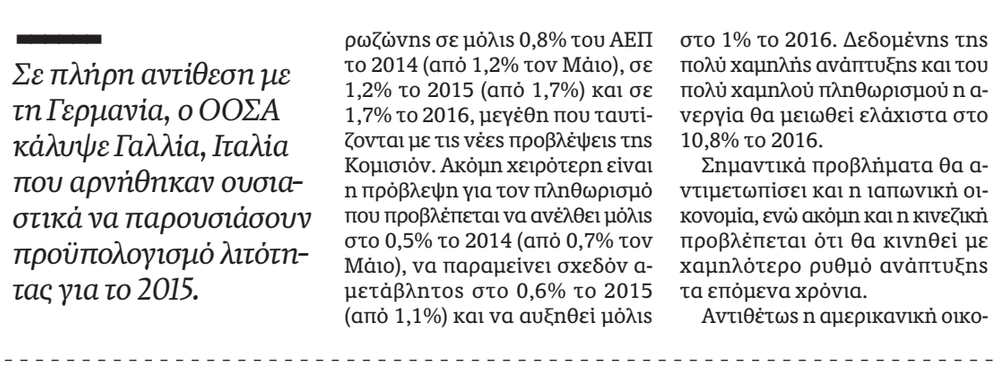

ΠΗΓΗ: ΟΟΣΑ, προβλέψεις Νοεμβρίου 2014

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Σε πλήρη αντίθεση με τη Γερμανία, ο ΟΟΣΑ κάλυψε Γαλλία, Ιταλία που αρνήθηκαν ουσιαστικά να παρουσιάσουν προϋπολογισμό λιτότητας για το 2015.

Αντιθέτως η αμερικανική οικονομία αναμένεται να πάει ακόμη καλύτερα και να φτάσει σε ρυθμό ανάπτυξης 3% και 3,1% το 2015 και το 2016. Χθες ανακοινώθηκε ότι η αμερικανική οικονομία αναπτύχθηκε τελικά με ρυθμό 3,9% το τρίτο τρίμηνο από 3,5% που ήταν η αρχική εκτίμηση.

Κριτική σε Γερμανία

Ερχόμενος σε πλήρη αντίθεση με τη Γερμανία και την Κομισιόν, ο ΟΟΣΑ κάλυψε πλήρως τη Γαλλία και την Ιταλία που αρνήθηκαν ουσιαστικά να παρουσιάσουν προϋπολογισμό λιτότητας για το 2015, ιδίως η Γαλλία. Ο διεθνής οργανισμός κρίνει ότι Παρίσι και Ρώμη ακολουθούν την «ενδεικνυόμενη» πολιτική ώστε να ενισχύσουν την ανάπτυξη. «Η επίμονα χαμηλή ανάπτυξη και ο χαμηλός πληθωρισμός απαιτούν την εκφορά συνολικής απάντησης», δηλαδή χαλάρωση της νομισματικής και δημοσιονομικής πολιτικής και εφαρμογή μεταρρυθμίσεων, σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ.

Υπενθυμίζεται ότι το Παρίσι ανέβαλε μονομερώς κατά δύο ακόμη χρόνια τη μείωση του ονομαστικού δημοσιονομικού ελλείμματος κάτω από το 3% του ΑΕΠ. Η Ιταλία ανέβαλε κατά ένα χρόνο τη μείωση του πρωτογενούς ελλείμματος. Σήμερα η Κομισιόν αναμένεται να παρουσιάσει την τελική της εκτίμηση κατά πόσο ο γαλλικός και ο ιταλικός προϋπολογισμός συμβαδίζουν με τις υποχρεώσεις που έχουν αναλάβει οι δύο χώρες απέναντι στο Eurogroup. Ενδεχόμενη αναπομπή των προϋπολογισμών θα αποτελούσε πολιτική βόμβα μεγατόνων.

Νέα βουτιά 3,28% στο ΧΑΚ την Τρίτη

Με απώλειες συνεχίστηκε η εβδομάδα στο κυπριακό χρηματιστήριο, σε μία συνεδρίαση, η οποία χαρακτηρίστηκε από την πτώση της τιμής της Ελληνικής Τράπεζας. Ο Γενικός Δείκτης του ΧΑΚ έκλεισε στις 87,91 μονάδες, καταγράφοντας σημαντικές ζημιές της τάξης του 3,28%. Αρνητικά κινήθηκε και η πλειοψηφία των αγορών, με εξαίρεση τις επενδυτικές, οι οποίες διαμορφώθηκαν στις 820,97 μονάδες, σημειώνοντας άνοδο σε ποσοστό 1,85%.

Αντίθετα, η κύρια αγορά έκλεισε στις 64,60 μονάδες, καταγράφοντας πτώση 3,84%, την ώρα που η παράλληλη σημείωσε απώλειες 1,20%, κλείνοντας στις 934,75 μονάδες. Ανοδικά, ωστόσο, κινήθηκε ο όγκος συναλλαγών, ο οποίος διαμορφώθηκε στα 159.601, 69 ευρώ για τις μετοχές και στα 116,50 ευρώ για τα ομόλογα. Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγμάτευσης, 6 κινήθηκαν ανοδικά, 8 καθοδικά, 3 παρέμειναν αμετάβλητες, ενώ 88 συναλλαγές δεν έτυχαν διαπραγμάτευσης. Τη μεγαλύτερη εμπορευσιμότητα σημείωσε η μετοχή της Ελληνικής Τράπεζας με όγκο 75.449,360 ευρώ και πτώση 0.002%, η οποία, ωστόσο, έκλεισε με σημαντικές ζημιές 4,55%. Τη μεγαλύτερη ποσοστιαία αύξηση κατέγραψε η μετοχή της SFS, σημειώνοντας άνοδο 8,51%, ενώ τη μεγαλύτερη πτώση, της τάξης του 10%, σημείωσε η μετοχή της Woolworth.

Ανοδικά κινήθηκε ο όγκος συναλλαγών, φτάνοντας στα 159.601, 69 ευρώ για τις μετοχές.

ASSOCIATED PRESS

Ο δείκτης DAX έκλεισε με κέρδη 0,8% χθες, επιτυγχάνοντας συνολική άνοδο της τάξεως του 7,1% στις τελευταίες εννέα συνεδριάσεις.

Ανοδος στην Ευρώπη μέσω... Φρανκφούρτης

Ανοδικά κινήθηκαν χθες τα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια, με κινητήριο μοχλό τον DAX, τον γενικό δείκτη του χρηματιστηρίου της Φρανκφούρτης, ο οποίος σημείωσε τη μεγαλύτερη σε διάρκεια άνοδο από τον Μάιο του 2013. Στη Νέα Υόρκη, πριν από το κλείσιμο, επικρατούσε νευρικότητα στον απόηχο των ιστορικών ρεκόρ που σημείωσαν οι χρηματιστηριακοί δείκτες τη Δευτέρα. Τα τελευταία στοιχεία δείχνουν ανάπτυξη της αμερικανικής οικονομίας πέραν των προβλεπομένων, αλλά ο δείκτης της καταναλωτικής εμπιστοσύνης υποχώρησε. Το ευρώ χθες ενισχύθηκε 0,2% προς το δολάριο, σε 1,2463 δολάρια.

Το ευρώ χθες ενισχύθηκε 0,2% προς το δολάριο, με την ισοτιμία να διαμορφώνεται σε 1,2463 δολάρια.

Ειδικότερα, στην Ευρώπη ο πανευρωπαϊκός δείκτης Stoxx 600 έκλεισε με κέρδη της τάξεως του 0,2%, στις 346,28 μονάδες, αν και νωρίτερα είχε ανέλθει περαιτέρω κατά 0,6%. Ο DAX έκλεισε με άνοδο 0,8%, επιτυγχάνοντας συνολική άνοδο της τάξεως του 7,1% στις τελευταίες εννέα συνεδριάσεις. Στη Γερμανία η αισιοδοξία των επενδυτών επιτείνεται, καθώς προσδοκούν πως οι εξαγωγείς θα επωφεληθούν από το ασθενέστερο ευρώ υπό συνθήκες αγοράς περιουσιακών στοιχείων από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Στο Λονδίνο ο FTSE 100 έκλεισε χθες με +0,02% και στο Παρίσι ο CAC 40 με +0,32%.

BLOOMBERG, REUTERS

Ο ΔΗΚΤΗΣ

Η πέμπτη αξιολόγηση: Για τις 19/12/2014 έχει οριστεί από το Δ.Σ. του ΔΝΤ η συνεδρίαση για την 5η αξιολόγηση του κυπριακού προγράμματος και την εκταμίευση της δόσης. Αρχικά είχε αποφασιστεί να εξεταστούν μαζί κι οι δύο εκθέσεις το Φεβρουάριο, όμως αφού αποφάσισαν οι Ευρωπαίοι να δώσουν το πράσινο φως, ακολούθησε και το ΔΝΤ. Η επόμενη αποστολή του ΔΝΤ και των υπολοίπων της τρόικας θα επισκεφθεί την Κύπρο γύρω στις 20 Ιανουαρίου.

Άκερμαν για CEO: Η κάθοδος του διάσημου τραπεζίτη Τζόζεφ Άκερμαν για ανάληψη της προεδρίας της Τράπεζας Κύπρου δεν ήταν κεραυνός εν αιθρία. Ο πρώην πρόεδρος της Ντόιτσε Μπάνκ ήταν πριν ένα χρόνο πρώτος στη λίστα για Διευθύνων Σύμβουλος της ΤΚ. Τότε όμως είχε υποχρεώσεις στο πανεπιστήμιο του Σικάγο ενώ έχει ακόμα νομικές εκκρεμότητες στο εξωτερικό. Πάντως είναι ενδιαφέρον να μάθουμε τα οικονομικά κίνητρα που του δόθηκαν σε μετοχές της ΤΚ αναλόγως της απόδοσής της.

Φοβούνται το ΑΚΕΛ: Όπως έλεγαν στην «Κ» ασφαλείς πηγές, τα πράγματα έχουν εξομαλυνθεί μετά την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, ωστόσο οι εταίροι της τρόικας παραμένουν ανήσυχοι μήπως το ΑΚΕΛ υλοποιήσει την πρόθεσή του και φέρει στη Βουλή νόμο για την αναστολή της έναρξης των διαδικασιών των εκποιήσεων.

Τα δισ. και το κόσκινο: Μπορεί να δυσκολεύονται οι Μαγυάροι επενδυτές του Αρχιεπισκόπου να βρουν τα δισεκατομμύρια της περιφημης επένδυσης στη Γεροσκήπου, για να την κάνουν Ντουμπάι, όμως κι οι βίλες στο κύμα μια χαρά αποδίδουν. Με λίγα λόγια η επένδυση των δισ. θα βαφτιστεί «ήπια ανάπτυξη» ίσως μέχρι και 100 εκ. Παλιά μας τέχνη κόσκινο δηλαδή!

EY Building a better working world

As of 3 November 2014 at new location:
Jean Nouvel Tower
6 Stasinou Avenue, Nicosia
ey.com/cy